

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

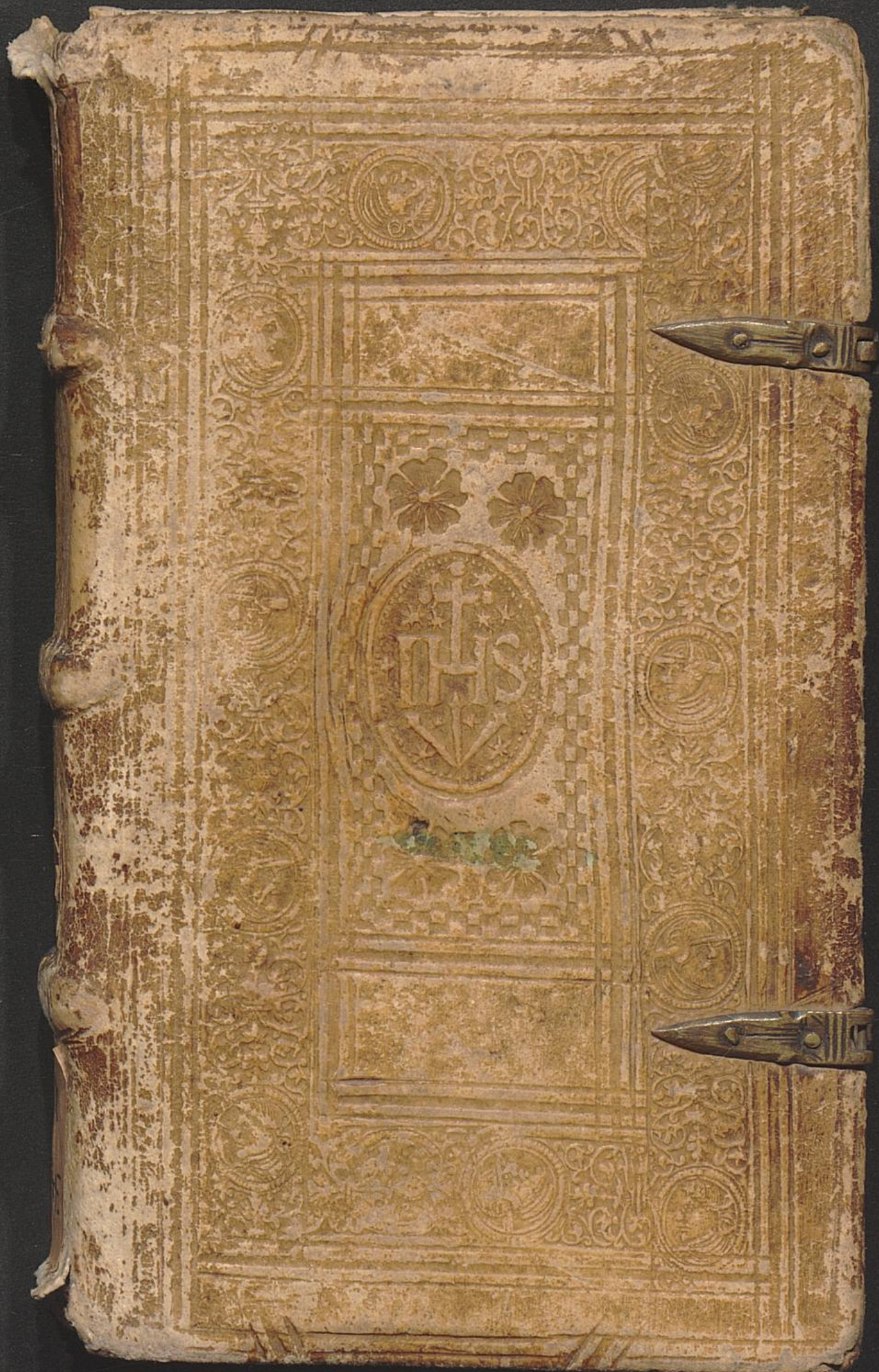
Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Sacra Matthaei Raderi E Societ: Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

urn:nbn:de:hbz:466:1-42973

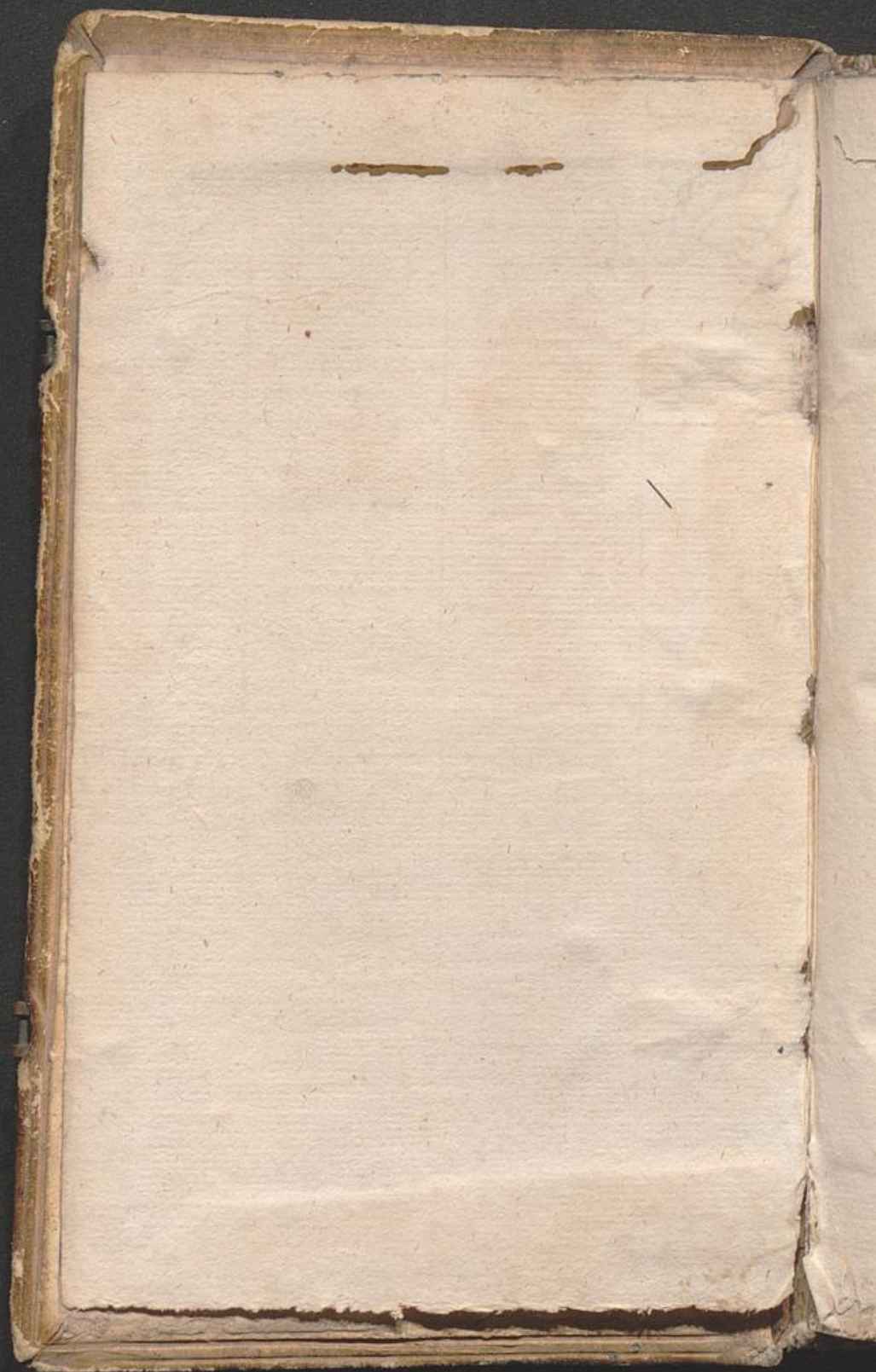
Th. 2445

K14

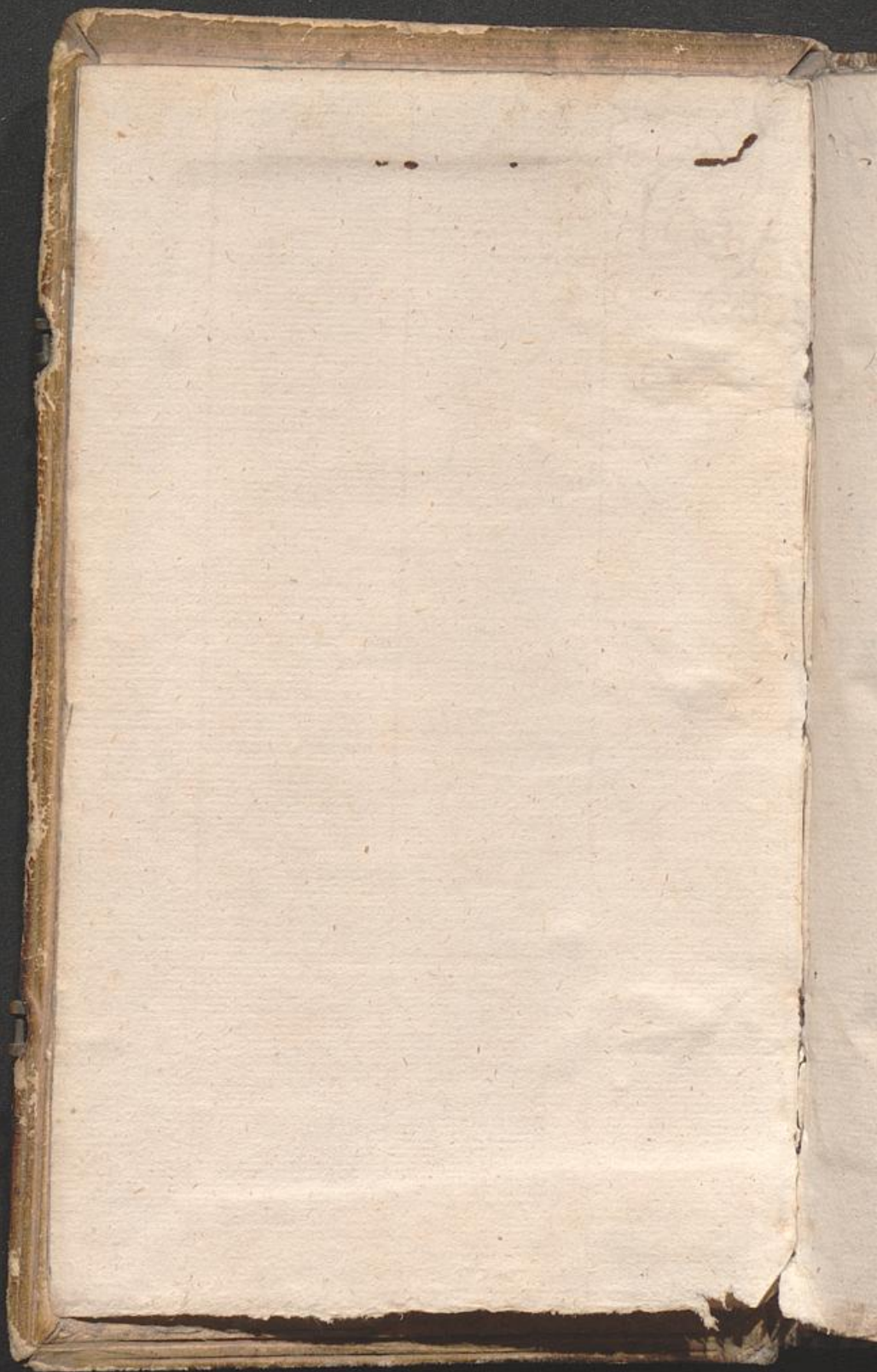
u

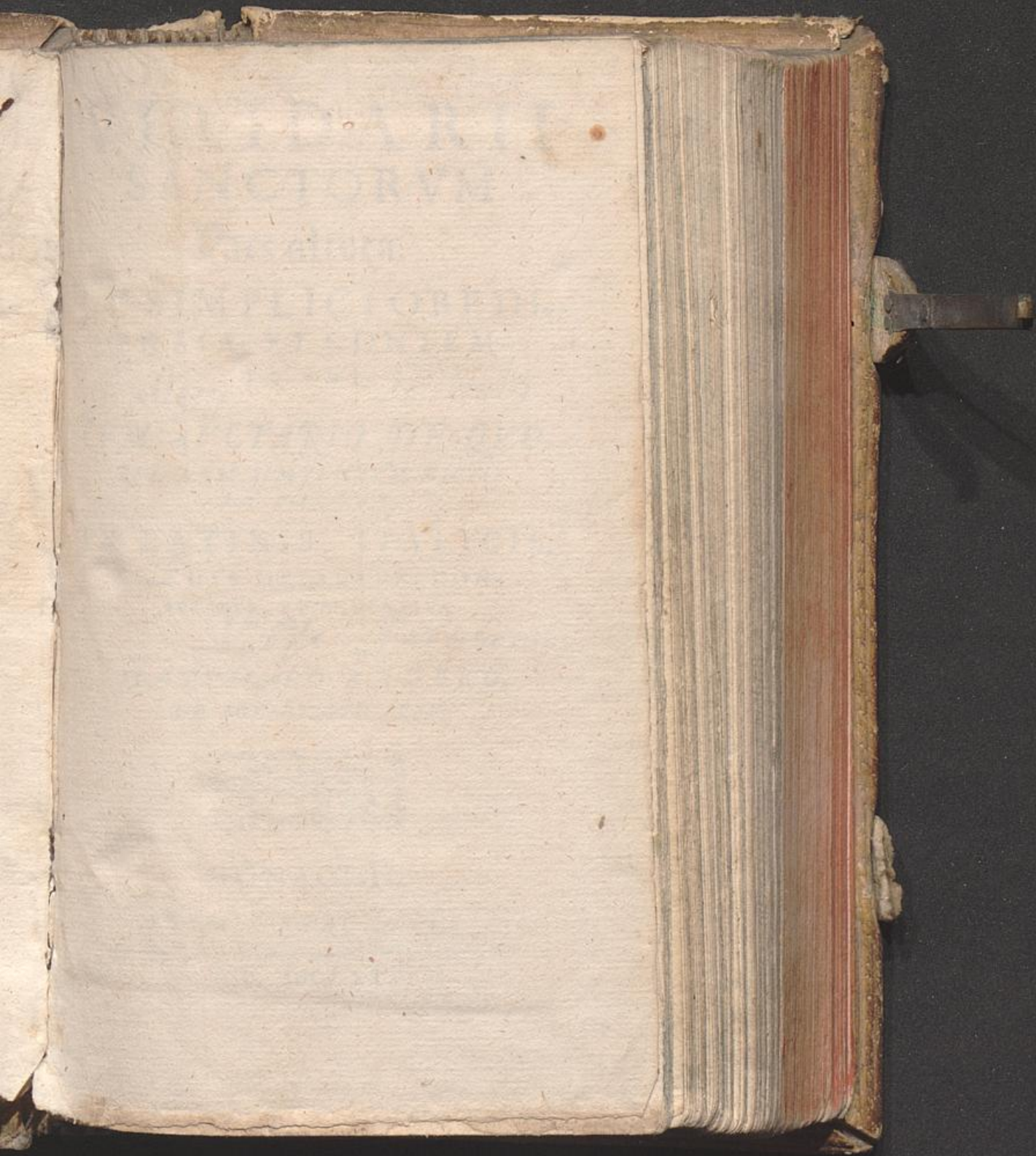

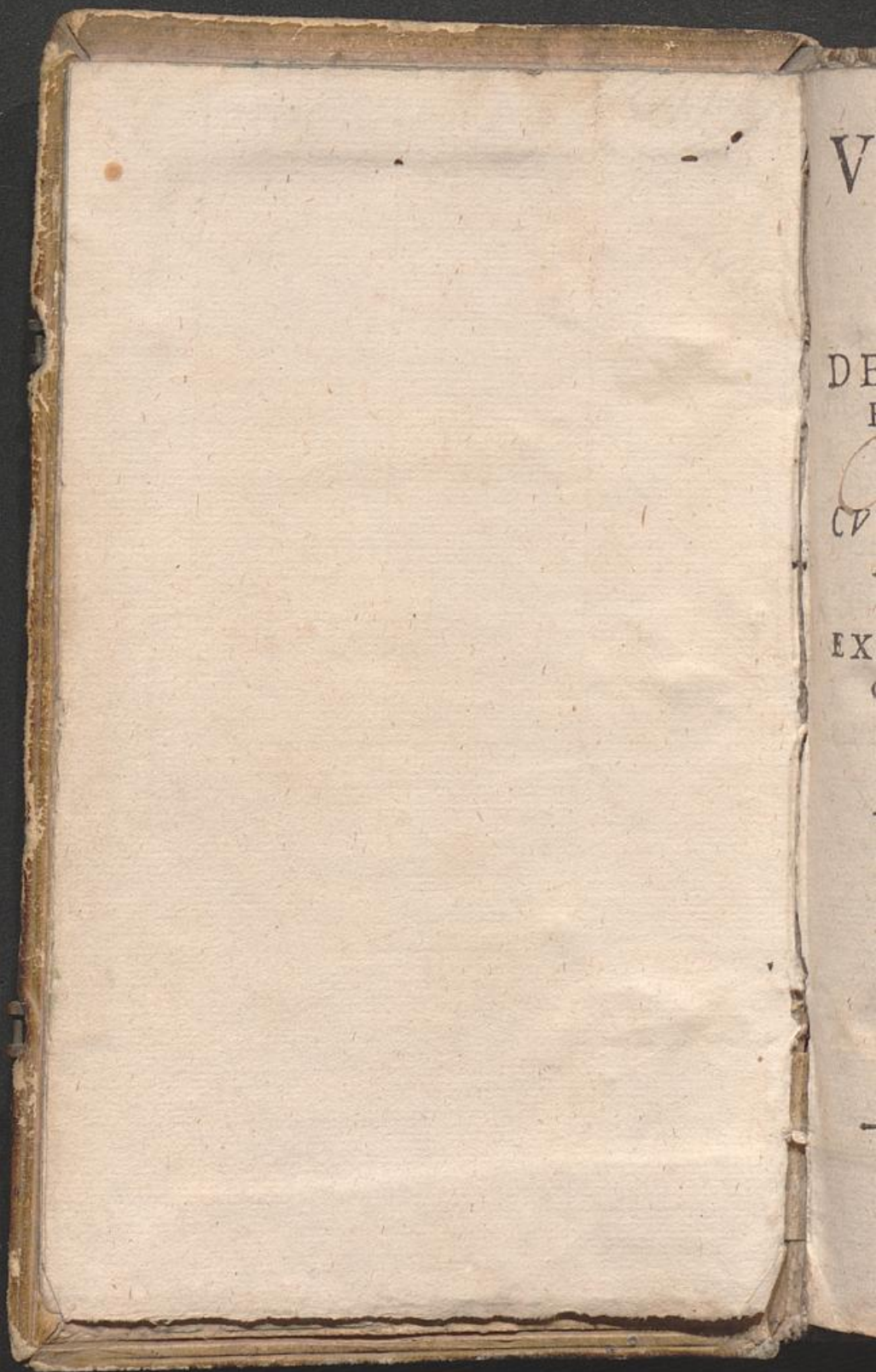

VIRIDARII SANCTORVM

Pars altera.

DE SIMPLICI OBEDI-
ENTIA, ET CONTEM-

Collegij TV SVI, *Societatis*
CVM AVCTARIO DE QVO.

RYNDAM SIMPLICIVM DICTIS
ET FACTIS.

EX LATINIS, ITALICIS,

GRÆCIS DELIBATA, CON-

SCRIPTA, ET RECOGNITA

I. J. M. Paderborn
MATTHÆO RADERO,

DE SOCIETATE IESV.

MONACHII,

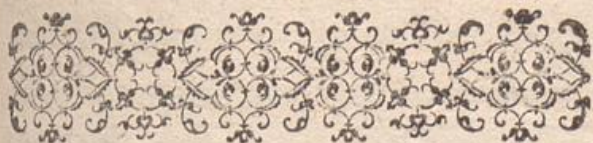
FORMIS BERGIANIS.

CIO. IOC. XIV.

Sapientie v.

Hisunt, quos aliquando habuimus in derisum, & in similitudinē improperij. Nos insensati vitam illorum æstimabamus infaniam, & finem illorū sine honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. Et nos errauimus à via veritatis.

DEDICATIO.

ADM. R. P. DOMINO
CHRYSOSTO-
MO AD S. MONTEM
ANDECENSEM IN BOICA
COENOBIIARCHÆ RELI-
GIOSISSIMO,

MATTHÆVS RADERVS
E SOCIET. IESV.

Salutem & multos annos.

Redo ego, religiosissi-
me antistes, nullos vn-
quam apud vllas gen-
tes tam celebratos fuisse
montes, atq; tuus iste,
vel potius Sāctorum est in Boica, An-
decensis. Notus est suis damnis Æt-
na apud Siculos; non ignobilis in Cam-

AA 2 panis

DEDICATIO.

pania suis & ipse incendiis Vesuvius;
 laudatus in Achaia Musarum sacris
 initiatus biceps Parnassus, Heliconq;
 in Bæotia; damnatus in Scythia Pro-
 methei supplicio inhospitalis Caucasus;
 Prætereo Atlantes, Olympos, Pelios,
 Ossas qui Poëtarum ingenijs in cælum
 vsq; excreuerunt. Descendamus de fa-
 bulosis hisce scopulis, aut veris quidem
 illis, sed falsis Dijs numinibusq; inqui-
 natis, & ad tuum Sanctorum adspire-
 mus, qui vel cum Sinai Moysis, & Ca-
 tharinæ, vel Sione, Oliueto, Tabore,
 Horebo Christi & Elie meritò com-
 poni potest: Est enim tantus ibi San-
 ctorum vel ibi natorum, vel illuc illa-
 torum thesaurus, vti iure suo non San-
 ctus tantum, sed conditorium Sancto-
 rum, cælitum domicilium, terrarū præ-
 sidiū, & orbis totius asylum appellari
 possit.

DEDICATIO.

possit. Quot hominum ego chiliadas
ibi, quot myriadas peregrinorum ipse
coram admirabundus & quoties aspe-
xi? supra Gargani & Serrati religio-
nem credas. Quot hic beatorum cine-
res? quot pulveres martyrum sanguine
irrigati? quot homologetarum ossa?
quot virginum exuviae? ex quibus non
orbis partibus allatae, aureisq; & argen-
teis ac gemmeis tabulis, ferculis, pegma-
tis, urnis, arcis, doctissimis artificum
ingeniis manibusq; elaboratis clausae &
illustratae? Taceo sanctissimam Ande-
censium Comitum stirpem, & ex ea san-
cta posteritatem, Valericum Lausanen-
sem, Conradum Constantiensem, Ottho-
nem Babenbergensem, sanctos Ponti-
fices; Mechtildes & Euphemias sacras
& velatas virgines; Elisabethas &
Hedvigis illustrissimas olim & san-
ctissimas

A A 3

DEDICATIO.

Etissimas coniuges, & viduas, in Boio-
 rum Sanctis (quos nunc vndique con-
 quiro concinnoq;) copiosius laudandos.
 Hunc ergo locum tot Sanctorum ve-
 stigijs pressum, tot beatorum pignoribus
 auctum, tot populorum anathematis
 ornatum, religiosissime Praesul, in dies
 magis magisque cum tua religiosa fami-
 lia auges, ornas & spectabilem viden-
 dumq; reddis, vti plane dignum te tu-
 osq; tali loco, & locum talibus inquilini-
 nis vobis gratulemur; regnat enim a-
 pud vos morum honestas, cultus pieta-
 tis, & litterarum sacrarum assidua tra-
 ctatio. Alis Dilingae religiosos bonarum
 litterarum cultores; alis Ingolstadij: qui
 domi postea curent Cathedras, tractent
 supplicum conscientias, verba ad po-
 pulum de rebus diuinis e loco superiore
 faciant. Audiuimus haec absentes, vi-
 dimus

DEDICATIO.

dimus praesentes, cum celebrioribus
 anni temporibus (quibus inundatione
 populorum tantum non obruimini) vel
 tuis literis euocati vobis suppetias iui-
 mus; vel ultro auxiliatum accurrimus
 (est enim aedes vestra veluti trigono-
 trium Collegiorum Monacensis, Augu-
 stani, Landspergensis cineta) quando
 nos, o superi, qua non beneuolentia
 complecteris, quibus non officiis colis?
 nihil denique praetermittis, quo minus tu-
 um erga nos animum declares, & affe-
 ctum in nos quasi totum transfundas:
 ut ingrati possimus videri, nisi tibi
 vicissim grati & memoris animi signa
 publicis tabulis, quas orbis terrarum
 legat, exhibeamus. Hoc ergo fuit, qua-
 obrem te per huius libri, parui qui-
 dem illius & simplicis, sed admodum,
 ut putamus, religiosi, & in rem comu-

AA 4 nem

DEDICATIO.

nem sanctioris Reip. non inutilis de-
 dicationem adiremus. Argumentum
 in fronte pro titulo pendet, DE SIM-
 Plici OBEDIENTIA, ET CONTEMPTU
 SVI, inscriptio vulgo parum grata; pas-
 sim etiam odiosa (quis enim non bono-
 rum ambitione tangitur?) religiosis
 tamē catibus haud peregrina aut igno-
 ta, utinam tractata etiam & familia-
 ris: sunt enim hodie, ut fuere semper,
 quibus religiosae vitae disciplina gra-
 uis, imperia maiorum dura, Patrum
 sanctiones Helotarum seruitute, aut
 Messeniorum iugo intolerabiliores vi-
 deantur; quos ego si quæ fuit olim, es-
 set hodie, Spartam in tirocinium amit-
 terem, ut illic patientiam laborum, o-
 pum inopiam, venerationem maiorū,
 & super omnia promptissimas ad vo-
 cem imperantium voluntates, occur-
 sus, ob-

DEDICATIO.

sus, obsequia discerent exercerentq̃.
Sed nihil opus exteris & paganis: do-
mestica Christianorum & meliora ha-
bemus exempla; siluarum secreta in-
grediamur, Thebaidem, Ægyptum,
& Palaestinam obeamus, perquiramus
antiquorum Patrum vestigia; cœnobio
Latinae Ecclesiae, Benedicti, Domini-
ci, Francisci, aliorumq̃ perlustremus,
nihil ad exemplum virtutis deesse no-
bis cognoscemus, quæ etiam in hac lu-
cubrationcula impressa spectabuntur,
sed nos hodie

Laudamus veteres & nostris utimur annis.

Tu religiosissime Antistes, libellum
ad te proficiscentem, tibi desponsum &
auctoratum, quo nos ipsos soles affectu
suscipe, & imo aliquo nido tuæ biblio-
thece, quam & instructam habes, &
quotidie instruis ornasq̃, dignatum col-

AA 5 loca

DEDICATIO.

loca & repone; est enim modestus &
minimè ambitiosus. Celeste numen
supplex veneror, Vti te tuosq̃ semper
sostitet, & omnibus celestium dono-
rum & bonorū thesauris ditet auctetq̃.

Augustæ VI. Cal. Febr. ipso die

S. Chrysostomi A.P.C.N.

M. DC. X.

AV.

AVCTOR AD DEVM.

Regnator celi cui totus supplicat orbis,
Ad leges trepidat cur mea fibra tuas?
Quando iubes totis stat signifer axe diebus;
Et medio, cum vis, occidit ille die.

Adq; tuum nutum ventorum flamina ponunt;
Et flagrans ipso friget in igne focus;
Subq; rigent siccis, velut as, salis aquora plantis;
Largaq; dat contra flumina dura silex;
Clausula prius, subito mirantur lumina solem;
Lumina non cernunt rursus aperta diem;
Et pecus Arcadicum nostras sonat ore loquelas;
Muta sacri mystæ lingua diserta tacet.
Respondent viui post tot tibi secula Manes,
Et sorbet viuos terra repente duces;
Omnia natura contraria legibus audent,
Cum sentit numen mundus adesse tuum;
Solutus ego faciles Patris indignatus habenas,
Non parebo Deo? paruit ipse mihi.

Iosue 10.

Amos 8.

Matth. 27.

Marci 4.

Daniel 3.

Marc. 6.

Exod. 17.

Io. 9.

Actor. 9.

Num. 22.

Luc. 1.

Matt. 28.

Num. 16.

Luc. 1.

Matt. 1.

Ios. 10.

Luc. 2.

AD LIBRVM.

OHE! quò properas libelle simplex,
Ruri nate, vel educate ruri,
Prima fronte statim mihi molestus,
Et vili titulo nimis modestus?

Non

Non sentis hodie nihil superbis
Quod non sit gemino modo superbum
Arridere? redi libelle simplex.
Apporta pretium vel asse dignum,
Te vulgus leget omne, te reuoluet.
Nunc infra genus omnium clientum
Quos pontes capiunt, foresq; templi,
Descendis liber, imperante nullo,
Codro pauperior volens & Iro;
Et nil esse tuum, nec as, nec arcam,
Nec peram baculumue penulamue
Dicis. nec patriam patremue nosti:
Sed rides decus omne, nomen omne,
Omnes & populi fauentis auras
Et ius omne tuum, tuosq; nutus:
Teq; ipsum, sine pensione, vendis
Vi nexum famulumue mystagogo,
Auctorasq; tuum velut tribuno
Corpus tiro fami, siti, labori,
Pugnis, excubijs, chameuniisq;
Et quicquid genium gulamq; placat,
Odisti cane viperaq; peius.
Nec fers quos tibi deferunt honores
Vel fascēs, vel inaugurationes:
Quicquid sordet amas, fugisq; quicquid
Splendet. Sic fore te putas beatum,
Contemniq;, abiciq; ab orbe toto,
Et nil esse, nihilq; vis videri.
I simplex liber; hoc eris quod optas.

INDEX

INDEX CAPI- TVM.

CAPVT I.

De simplici studio obsequendi in
vulgo paradoxis.

CAPVT II.

De simplici obedientia Sancto-
rum vsque ad necem.

CAPVT III.

Sancti qui simplicitatem & fatui-
tatem ob sui contemptum finxere.

CAPVT IIII.

Qui nulla sua culpa pro simplici-
bus, fatuis, insanis habiti, in sui con-
temptu triumpharunt.

CAPVT V.

De quorundam simplicium dictis
& factis.

CAPVT VI.

ἐπλεγόμενον.

De humilitate Christi.

INDEX

INDEX SANCTO. RVM, QUI HOC LIB- ro continentur.

A.

Abrahamus Patriarcha.	pag. 22
Adolescens de cætu Prophetarum.	4
Anonymus iuuenis.	30
Anonymus Propheta.	4
Alius Propheta.	4
Alius anachoretæ alumnus.	148
Alexander Carbonarius	71
Anachoreta subulcus,	149
Apostoli.	145
Amma seu Isidora virgo.	61

B.

Bernardus Dominicanus cum duobus paruulis.	173
--	-----

C.

Christina Taumaturga,	81
Crocodilis expositus obediens	35
Christus Iesus.	34. 138
Cluniacensis monachus.	183

D.

Dauid Rex.	97
Domna virgo.	98
Discipulus Philosophi,	147

E.

Eduardus Rex.	350
Ezechiel Propheta.	3
Enfridus Decanus apud S. Andream Coloniz.	180
Fram-	

INDEX SANCTORVM.

<i>F.</i>	
Franciscus.	26
<i>G.</i>	
Gonzalus Silueria.	130
<i>H.</i>	
Hermannus, qui & Ioseph.	171
Hieremias Propheta.	3
<i>I.</i>	
Iacoponus Tudertinus.	95
Iesus Christus.	138.24
Ignatius auctor Societ. Iesu.	140
Ioannes Leonardus de S. Seuerina.	135
Ioannes Opanius.	66
Ioannes Pauli Abbatis discipulus.	33
Ioannes discipulus, demum Abbas.	11
Iob patiens.	137
Isaias Propheta.	2
Isidorus Alexandrinus.	13
Isidora seu Amma virgo.	61
Isaacus Syrus.	155
Iuniperus S. Francisci discipulus	29
<i>L.</i>	
Latro pœnitens in cœnobio.	16
Laurentius Rhaithuni cœnobii.	19
Luxouienfes Religiosi.	20
<i>M.</i>	
Marcus Salus.	79
Macarius Ægyptius.	70
Maurus S. Benedicti discipulus.	32
Matthæus Iteranus siue Augustinus.	184
Mucius Monachus.	27
<i>N.</i>	
Nicolaus Staurophorus.	187
	Oscas

INDEX SANCTORVM.

<i>O.</i>	
Oseas Propheta.	3
Obediens Crocodilis expositus.	31
<i>P.</i>	
Paulus Apostolus.	146
Paulus simplex S. Antonij alumnus.	5
Paula vidua sancta.	148
Philosophi discipulus.	147
<i>R.</i>	
Raithuni cœnobitæ pœnitentes.	75
Raithuni cœnobij Laurentius.	19
<i>S.</i>	
Salaunus simplex.	177
Samson.	137
Senior anachoreta.	78
Senior apud Cassianum.	146
Serapion Sindonita.	69
Simon Salus.	66
Simplices quidam seipsos castrantes.	162
Simplex vir è cœnobio scholarius.	167
Simplex anachoreta.	168
Simplex par coniugum.	169
Subulcus anachoreta.	149
Simplex Salaunus.	177
Simplex monachus.	179
Simplicis cuiusdam simplex precatio.	179
Spiridion Episcopus.	162
<i>T.</i>	
Thomas Cœlesyrus.	69
<i>V.</i>	
Vir simplex è Cœnobio scholarum.	167
Viduæ duæ.	177

VIRI-

VIRIDARII

SANCTORVM

PARS ALTE-

R A.

DE SIMPLICI OBEDIENTIA
ET CONTEMPTV SVI.

CAPVT I.

DE SIMPLICI STUDIO OBSE-
quendi in vulgo para-
doxis.

N V L L A Respub. vel ex
parua ad iustam magnitudinē
crescere, vel posteaquā ad po-
tentiam iustam peruenit, con-
sistere potest, absq; prompto obsequio sub-
iectorū. Disciplina militaris vbi dicto miles
audiens non est, labitur. Nulla domus aut
familia valebit aut florebit, si vel liberi pa-
rentum imperia detrectent, vel serui domi-
norū iussa contemnant. In religiosorum vi-

BB

rorum

rorum cœtibus, maiorum se nutibus subducere scelus est, quid dicam obniti aut repugnare? Quam porro Deo grata sit obsequendi simplex & absque verborum certamine prompta voluntas, mille docent Patrum miranda dicta, factaq; , imò ipsius naturæ & ferarum & elementorum obsequelæ: Vrsos, Leones, Onagros, Tigres, Pantheras, Dracones, Elephantos & quicquid silua terroris habet & feritatis, hominis auctoritati cessisse legim⁹, Balænas quoque & immania cete, & quicquid vndis innatat, quicquid aër educat, humanis vocibus obsecundasse. Ipsum cœlum & sidera, ipsos etiam manes & vmbas sensisse imperium humanum, reperimus. Quid nî homo homini pareat, cum sub humana persona Deus ipse præcipiat? Hoc intellexere prudentiores illi serpentibus, simpliciores columbis, quos nunc ex nomine ad calamum citabo, vbi prius è sacrarum literarum fontib⁹, vatum exemplis ostendero Deum ipsum præcepisse suis præconibus ea facere quæ à communi vsu vitæ recedunt.

Matth. 10.

ISAIAS PROPHETA.

Sanctissimi vates & quidem imperio summi dictatoris Dei quædam fecere, quæ ab hominum vsu non parum abhorrent. Isai-

as tan-

as tantus vir & regia stirpe oriundus, in regia
palam nudus incessit: Audi ipsam testem.
In tempore illo locutus est Dominus in manu Isaie fi. Isai. 20.
lii. Amos dicens: Vade & solue saccum de lumbis tu-
is, & calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit
se vadens nudus & discalceatus. Sed probè te-
ctus est quem virtus & obedientia vestit.

HIEREMIAS.

Eiusdem iussu numinis Hieremias quoq;
veluti fugitiuus seruus vinculis onustus
vias vrbs obambulauit. *Fac tibi,* inquit Deus, *Hier. 67.*
vincula & catenas & pones eas in collo tuo.

EZECHIEL.

EThic ritu furentis rasam barbam, capil- *Ezech. 5.*
losque gladio persecutus est, eosque in
aërem sparsit, & flamma combussit. Qui pa-
ret Deo, tum demum sapit, cum illius iussu
desipit.

OSEAS.

Nihil cunctatus est Oseas castissimus Pro-
phetes prostibulum, in suum contu-
bernium & tori societatem admittere duce-
re; vxorem, cum id ita sapientiæ diuinæ vi-
sum esset, quæ nihil sine causa imperare con-
suevit.

PROPHETA ANONYMUS.

Ezech. 4.

Nec illud factum à sano profectum videri posset, nisi à diuino vate perpetratum legissemus; qui se iussit ab altero percuti & vulnerari. quod cum iussus facere recusasset, à leone interemptus est. læsus dein ab alio, faciem sanguine & puluere inquinatam præ se tulit, regi; Achabo occurrit, eumque reprehendit, quod Bennadab captum & victum non occidisset. Et rursus Ezechiel humani corporis sordes & excrementa iussus est vorare, cui rem deprecanti Deus permisit, ut genus stercoreis in aliud permutaret.

ALIVS DE COETV Prophetarum adolescens.

4. Reg. 9.

Hunc Elisæus misit ut Iehu regem inungeret, subitoque profugeret. unde proceres Israël ad Iehu: *Recte sunt omnia, quid venit insanus iste ad te?* Insania erat profano militi, obedientia parentis. Ita & Elisei imperata possent humana sapienti paradoxa videri cum Gezi famulo præcepit, ut accinctus lumbos properaret ad Sunamitidis domum, neminem obuium salute impertiretur, im-

pertio

OBEDIENTIA.

5

pertitus ab alio, non responderet, bacillum quod ferebat, supra puerum defunctum poneret. Hæc syllabas legenti mira videri possint, sed altiora vates animis prospiciebant, quæ hebetiores non assequuntur. Interpretes consulantur. Nec Christi mandata discipulis ad prædicandum missis ab his aliena sunt, ubi perinde iussi sunt neminem per viam salutare. *Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos: Nolite portare sacculos, neq. peram, neq. calceamenta: & neminem per viam salutaueritis.* *Lut. 10.* Fuerat autem mens Christi, ne præcones diuinæ legis alia negotia agerent, tempusque salutandis amicis & aulicis officiis occuparent, & ne se pecunia onerarent, nec de cultu corporis solliciti essent.

Quantopere verò Deus illos punitus sit, qui huiusmodi imperia detrectarant, ostendunt sacri instrumenti certæ tabulæ, cum leonibus à Deo concessi sunt, & nudi in mare sparsi: Naaman elephantiasin non absterfisset, nisi paruisset tandem Elisæo, & se Iordane septimum tinxisset. *3. Reg. 13. 3. Reg. 20. Ioan. 1. 4. Reg. 5.*

S. PAVLVS SIMPLEX,

D. Antonii alumnus.

Plures habet huius obediens simplicitas *D. Hieron.*
BB 3 lau-

am, Palladius cap. 28. laudatores, quam encomiastas summa Aristotelis sapientia. Primus est ille sol Occidentis Ecclesiae Hieronymus in historia Patrum, qui prolixè res ab eo gestas conscripsit. *Sozomenus l. 1. cap. 13.* Palladius alter in Lausiaca. Sozomenus tertius, Facti Romani Martyrū, Græciq; Menæa, Nicephorus, alij. Ego breuiariū ex Menæis dabo. *Martyrologium Romanum. 7.* B. Paulus qui propter exortem fictionis & niueum animi candorē cognomento dictus est Simplex, colonus erat agrestis, cui fuerat vxor improba & adultera, quæ sanè diu flagitiū textit. Cum ex agro olim, extra ordinē domū veniret, deprehendit coniugē in sua domo cum altero dormientē. Hic modicè subridens: bene habet, inquit, bene, ita Iesum testor per me sane, retine illam, ego iam nunc ab eo Deo nuncupandus, te posthac nō visurus, cumq; dicto, ad B. Antoniū properauit, cuius ostiū pulsanti egressus Antonius, quid tibi vis, inquit, frater, quid petis: Peregrinus sum, inquit Paulus, & monachū profiteri cupio. Sexaginta, inquit Antonius, annos natus monachus fieri non potes, neq; exantlare labores, neq; montis asperitatē perferre; Abi potius ad cœnobiū, & vitam commodā reperiēs, quam sine magno labore cum ipsis transigas, subleuabunt enim cæteri tuam imbecillitatē. Ego hic solus dego, & post quintū demum

demum diē cibum gusto potius quā fumo.
sed Paulus nihil deterritus his Antonij dictis
perseueravit; quē cum abigere nō posset, oc-
clusa cellula reliquit ad triduum ante fores
stantem; qui nec abiit, nec quicquam opsonii
sumsit. Quarto demū post die, urgente neces-
sitate Antonius aperto ostio prodiit, Pauloq;
inuento, abi, inquit, Senex, quid me sic vrges,
non potes mecum viuere. Et Paulus: fieri nō
potest, vt aliō abeam. Tunc Antonius, cum
neq; peram, neq; panem, neq; aquam, nec
quicquam aliud Paulum attulisse videret, si,
inquit, potes abs te impetrare vt pareas, &
quodcunq; praeceptum acceperis ē vestigio
sine indignatione exequare, saluus esse potes.
Quod si hāc desperas, quid contra torrentē
niteris? Cur non abis, vnde pedem attu-
listi? Et Paulus, quaecunq; mihi praecripse-
ris promptē exequar: Sta ergo hic dum ingres-
sus efferam quo occupēris. Ingressus Antoni-
us ex occulto Paulum speculatus, immotum
eodem in vestigio totam hebdomadem aestu
solis ad modū cremij tostū obseruabit. Pro-
gressus inde Antonius palmis sumtis, accipe,
inquit, & texe catenam, vt me vides texen-
tem. Absoluit ad nonam vsq; ingenti labore
textū nonaginta pedum. Et Antonius, errasti,
inquit, retexe omnia, & exordire denuo. Iam

*Aliter Hic
conymus.*

septendialem inedia pertulerat Paulus, quē ideo ira exercuit, ut fatigatum abs se abigeret. Sed Paulus longa cum patientia diligentiaque sine vlla significatione vllius perturbationis animi aut indignationis, hilari vultu omnia soluit summoque ordine restituit, adeo ut ipsum Antonium in summam virutis admirationem coniectum animo perculerit, qui sole iam occasu, Age, inquit, Paulus vinsumamus panis crustulum? Ut tibi, inquit, videtur pater, quo magis etiam Antonium flexit. Ergo posita mensa panis frusta intulit quatuor, quæ sex uncias pendebant. Et sibi quidem Antonius vnum, Paulo tria aqua maceravit. Et exorsus Antonius Psalmum, ut & in hoc illius experimentum caperet, duodecies iteravit. Paulus verò alacrius etiam cum Antonio precabatur. Tum, asside, inquit Antonius, & panem non attingas, assedit, abstinuit: surge, inquit, & precibus fufis quiesce; fecit & hoc nulla mica panis tacta. Circa concubiam noctem Antonius excitatus, & Paulum ad preces vocat, ad horam usque nonam diei (hoc est tertiam pomeridianam) continuandas. Ad vesperam iam adultam apponit vnicum panem, nec alterum attingit. Sed Paulus paulo tardior erat Antonio in sumendo cibo, post quem absumentum:

Comede

Comede & alterum, inquit Antonius: Si tu, responderet Paulus, alterum attigeris, tum & ego capiam. Mihi, subiicit Antonius, monacho sufficit vnus; Et mihi, Paulus ait, vnus sufficiet monacho futuro. Mensa remota, Deoq; cum grata memoria laudata, cū paululum quieuiſſent, ad preces euigilant, quas in diem produxerunt. Cum diluculasset, Antonius Paulum iussit obire solitudinem, & post triduum redire. Rediit & peregrinis ad Antonium visentibus, nutum patris expectauit Paulus, quid sibi esset agendum. Ministra, inquit, hospitibus & tacitus & ieiunus, quoad abeant. Post triduum nihil gustantem & silentem Paulum interrogant aduenæ, vt quid taceret? Nihil respondentem, colloqui iubet Antonius cum fratribus, quos & mox affatus est. Interim accidit quodā die vt quidā ferret Antonio lecythum mellis, & effunderet humi; præcepit hic Paulo Antonius vti conchulā mel colligeret, & videret ne quid de illo periret; Neque hic perturbatus aut quicquam commotus est Paulus. Alio loco imperauit vt aquam hauriret toto die, & haustam mox effunderet. Alio rursum vt vestem dissueret & dissutam studiosè concinnaret. Quæ omnia cum imperturbato animo sine vlla animi commotione expeditè

BB 5

ab illo

ab illo fieri animaduverteret: Tum Antonius ad Paulum, age frater si hoc quotidie præstiteris, quæ præstitisti modò, poteris apud me versari; Sin minus abi sanè quo libet. Et Paulus, habésne Pater, quod amplius imperes, nam quæ ad huc imperasti nullum mihi facessunt negotium. Talem tantamque parendi virtutem adeptus est beatus Paulus, ut etiam inferorum principes ad illius imperium ex humanis corporibus pellerentur. Certus ergo Antonius de Pauli profectu retinuit illum aliquandiu apud se. Dein paratam illi casam assignavit, ut seorsim in hostem solus disceret pugnare. Cum igitur annum integrum per se victitasset, & mira haud pauca patrasset, illustris Dei dignusque famulus ad cœli templa euolavit. Hactenus Menæa.

Paulo plura addit Palladius & Hieronymus, quæ ostendunt partim illius liquidissimam simplicitatem, partim summam in principes Erebi potestatem. Hoc certum definitumque huius fatuam simplicitatem, ut multis videtur, plus Deo placuisse, quam plerorumq; callidam prudentiam, cum simplicibus enim sermocinatio eius. Sed audi quid Cassianus de hac simplicitate, quæ potissimum in obsequiis spectatur, sentiat. Sic universa, inquit, complere quacunque fuerint ab eo præcepta,

Proverb. 3.
Luc. 11. 28. c. 10.

cepta, tanquam si à Deo sint cœlitus edita sine ulla discussione festinant; Vt nonnunquam etiam impossibilia sibi met imperata ea fide ac deuotione suscipiant, ut tota virtute ac sine ulla cordis hesitatione perficere ea aut consummare nitantur: Et ne impossibilitatem quidem præcepti pro senioris sui reuerentia metiantur. De quorum obedientia singillatim nunc dicere prætermitto. In Paulo obseruatum est, illum se ad Antonij nutum ita finxisse, ut *Etiam Ari-* quicquid Antonius faceret, ille sibi facien- *stotelem ita* dum putaret, surgeret cum surgente, precare- *sunt imitati* tur cum precante, ederet, biberet, etiam tuf- *discipuli.* saret cum tussiente.

Subijcit dein infra S. Ioannis postmodum archimandritæ hæc nobilissima veræ & sanctæ simplicitatis specimina.

IOANNIS DISCIPVLI, demum Abbatis, simplex factum.

Magister huius, sapientissimus pater, ut *Cassianus* disciplinæ suæ alumnum germanam *cap. 24. l. 4.* doceret virtutem, arreptum de lignili, exsuccum & aridum sarmentum in terram depauxit, & quotidie semel iterumque à Ioanne irri-

ne irrigari præcepit, quoad mortuum ante virgultum virorem & florem indueret, gratamque & opacam in æstu residentibus præberet umbram. Perpetuauit laborem imperatum totum annum, non arbitratus, imperiū ne Patris ineptum esset an prudens. Cessit idem officium alteri feliciter, non quod Ioannes non eundem retulerit obsequij fructum, sed quod Deus ostenderet, quam sibi cordi esset iuuenum simplex & sincerus conatus. Triennio enim toto arentem ille virgam sui magistri voluntate tinxit, & tertio demum anno virentem ipse eius moderator præter omnium spem & expectationem rescuit, & in medium cœtum sociorum velut æternum simplicis obedientiæ symbolū deportauit. Vidit hanc Seuerus Sulpitius.

Sed idem, de quo paulo ante, Ioannes lentunculam olei iussus per fenestram deijcere, deiecit, confregit, liquorem, quo magnopere indigere videbantur, effudit.

Idem conatus ingentem saxi molem aduoluere ad suum præsidem, non prius destitit, quàm totus sudore perfusus iussus est desistere. Adde his quæ Cassianus de sportis tradit, quæ omnia inexcussam ostendunt parendi voluntatem.

ISIDO.

Aridum lignū virefcit.

*Lib. 4. Instit.
cap. 29.*

ISIDORVS ALEXAN-
drinus.

Nec hoc ex sensu humano sed plane di- *Io. Clim.*
uino Rhaithuni asceterij Cœnobiar- *grad. 4.*
chæ factum: Ad quem ex Alexandrinis pro-
ceribus ciuis primarius venit, vt abiectis cu-
ris ciuilibus in curiam religiosorum cooptra-
retur. Fama enim illius sanctissimi cœnobij
longe latèque sparsa multos passim ad paria
vitæ studia prouocabat. Ioannes antistes erat
non solum vitæ innocentia & sanctitatis exi-
stimatione clarus, sed arcana plerumque ani-
morum & conscientiarum secreta peruide-
bat, ex vultus etiam scriptura, & gestu cor-
poris & oratione de cuiusque ingenio, affe-
ctibus, & interiore statu mentis haud falsò
existimabat. Hunc ergo Isidorum (hoc illi
nomen erat) contemplatus Abbas, vt calli-
dum, ferocem, refractarium & arrogantem
ex familiari colloquio notauit: Isidore, in-
quit, si tibi animus est, inter nos viuere oportet
vt ex more legum nostrarum, experimento-
rum tirocinium subeas, & obedientiæ speci-
men de te præbeas, vnde constantia animi
tui explorari possit, & ipse discas an sis labo-
ribus & asceticis monachorum studiis feren-
dis. Adsum, inquit Isidorus, & me tibi Pater
tanquam

tanquam ferrum incudi subijcio domandū,
tundendum, tractandum & in quamcūque
formam fingendū, & flectendū. Imperauit
Pater Isidoro vt ad Monasterij aditū descen-
deret, ibiq; paruo, magno, ingredienti egre-
dienti ad genua provolutus diceret, *Ora pro
me peccatore.* Cœpit Isidorus exequi præsidis
mandatum, & (quantum conijcio) in cultu
politico & veste qua venerat, ciuili, stetit ad
ianuam destinatam annū vnum, alterū, terti-
um, quartū, quintū, imò totum septennium,
& quotidie frequenter (erat enim frequens &
nobile cœnobiū, alebatq; religiosos triginta
supra ducentos) accidebat in genua, precatus
singulos sine discrimine, claros, obscuros;
mendicos, diuites, vt Deū sibi propitiarent.
Post septimū demum annum præfuli visum
transferre illū in domū & religioni initiare.
sed deprecatus hoc Isidorus rogauit per ami-
cos & ipsum Climacum Sionis præfectum,
qui per eos dies eò diuerterat, vt sibi liceret
in statione sua perennare: iam instare sibi vl-
tima tempora, propiusq; se abesse à vitæ me-
ta. impetrauit, & decimò post die ad septen-
nalis patientiæ præmiū sempiternū profect⁹
est. Secutus Isidorū Ianitor septima inde lu-
ce, quod ei pro diuturna familiaritate mori-
turus prædixerat Isidorus, vt testem credo
daret

daret sanctitatis. Paulo ante quā obiret quæ-
sivit ex Isidoro Climacus, quid illo toto sep-
tennio ad ianuā moratus cogitasset sensisset-
ue? Respondit se primū annū in summa vitæ
acerbitate transegisse, opusq; magna animi vi
& contentione fuisse, credo quod (vt cuius
facile perpēdenti occurrit) præsentis & præ-
teritæ vitæ conditionē composuerit, se seq;
illustrem Alexandriæ virum magnis animi
corporisq; bonis ornatum potuisse res ma-
gnas gerere, Rempub. procurare, consilia da-
re, florere gratia, fama & potentia: Hic in an-
gulum domus postremum ad ianuam velut
vltimum mancipium & omnium ludibrium
reiectum venerari pueros, colere mendicos,
adorare seruos, quos ante nec aspectu digna-
tus esset; omniū pedibus vt vilissimū purga-
mētum, tantum non calcari, quos ipse prius
proculcasset. In hoc opinor & simili cogita-
tionum cōflictu versatus & iactatus primos
menses traduxit; interim bona mens non
defuit nouitio athletæ, quæ durare & melio-
ra sperare iubebat, præsertim erigebat con-
scientiam spes certa de salute cōcepta, si per-
seueraret. Altero, inquit, anno veluti cōpo-
sitis importunarum cogitationum fluctibus
pacē impetraui, & absterfa molestiarū nube,
magna (q̄ primus fuit patientiæ fruct⁹) animi
tranquil-

tranquillitate potitus iam non inuitus ad ianuam excubui. Tertio dein inchoato eo descendendi verecundiæ, vt iam, teste me ipso & intimo sensu animi iudicarem, me indignū qui intra cœnobij parietes hærerem, aut vilius alloquio dignarer, aut sacra Ecclesiæ mysteria & sacramenta perciperem. Perfusus ergo rubore nullius vultum ausus sum respicere, sed oculis humi fixis precabar vt mihi postremissimo cœlestem maiestatem votis suis conciliarent. Sequentibus inde annis quo maioribus à liberali Deo bonis inundabatur, hoc ipse submissius & abiectius desentire, & nihil magis in opratis habere quā vitam in summa vitæ suique contemtionē finire. Non gustabunt hunc cœlestem spiritum, nisi qui famæ, honoris, gloriæ sensum, & quicquid est vanitatis humanæ, penitus mactarint, & ab animo radicitus extirpant.

LATRO POENITENS in eodem cœnobio.

Clim. grad.
4.

Multo minus arridebit humanæ superbix quod subijciam de latrone, quem salutis cura tetigit, vt damnatis latrociniis nefarium vitæ genus cum pietate innocentia & religione commutaret. Venit is, vt Isidorus,

dorus, ad eundem locum, eundemq; præsidē
loci, qui post exactos hospirales dies rogauit
aduenam, placerēne, quem spectasset, vitæ
status? Affirmantem porro vrget ad ratio-
nem vitæ præteritæ reddendam. Nec hic
cunctantem, aut quicquam reticentem ex-
plorandi caussa, tentat, an paratus sit eadem
in confessu totius monasterij exponere: Ne-
que hic tergiversantem (ingentem enim de
sceleribus dolorem conceperat) imò etiam
vltro offerentem se ad omnia flagitia, non in
conuentu tantum religiosorum sodalium,
sed in Alexandrino foro & vrbis totius con-
spectu, singillatim enarrada. Archimandrita
explorato pœnitentis animo, coëgit totum
cœnobium in templum, lectoque de more
Euangelio, præter morem sisti iubet misera-
bilem tironem, lamentabili habitu corporis
horrentem, cilicio solo tectum, manib^{us} post
terga reuinctis, fune astrictum tractumq; ab
altero verbera ingerente. Perculit omnes mi-
serabile spectaculum & in lacrimas ire coë-
git, quod nemo præter Abbatem sciret, quor-
um hæc pertinerent. Vbi miser ad fores tem-
pli accessit, horrida voce tonans Præsul: Si-
ste gradum, inquit, indignus es, qui sanctum
locum impiè contingas. hoc veluti fulmine
tactus alter illico concidit (sic enim ipse iura-

tus postea affirmavit, se tanquam ingenti tonitru prostratum) & largo lacrimarum imbri terram irrigavit; & quicquid unquam in vita sceleratè, turpiter, impiè, crudelitèrque gesserat, articulatè enucleatèque horrentibus cunctis, cædes, inquam, veneficia, & quicquid natura horret; & mens refugit cogitare, & lingua efferre, expressit. Hinc receptus in reliquorum cœtum vitam sanctissimo fine conclusit. Demiratus ego, inquit Climacus, hoc Abbatis consilium seorsum à reliquis, interrogavi, quid sibi cum hoc tam tristi & miserando facto voluisset. Reddidit veram & duplicem causam. primùm, inquit hac aperta confessione omnibus peccatis expeditus, animũ ad innocentiam reuocavit: dum enim facinora sua humi fusus aperuit, vnus quidam è cœnobio vidit ad latus illius fœdam larvam assistere, quæ ex volumine delebat quicquid ille deplorando fatebatur. Deinde fuere inter reliquos ex meis aliqui, quos ad sinceram confessionem antea non potui adducere. Vbi hunc fanda omnia & infanda palàm profiteri audiuerunt, vigente conscientia & ipsi, quæ adhuc presterant, aperuerunt, quod audaciam illis addidisset magnitudo alienorum delictorum, quibus paria nunquã designarant. Ita sapiens medicus vnus osteso

vul.

vulnere, multorum occulta mala perfanauit.

LAVRENTIVS RHATHUNI COENOBII.

Nec minus delirium humana sapientiae *Clim. grada*
videbitur B. illius in eadem frequentia *IV.*
religiosorum & Climaci ipsius ore & aspectu
simplex obsequela. Laurentius erat annos
natus octoginta, & à primo proximus sacerdos.
huic inter mensam praecepit moderator
aliorum, ut relicto cibourgeret: surrexit, &
affusus genibus praeipientis duas ipsas ho-
ras poplitibus nixus, silens abstinensque ho-
mo incanus, ceteris praeudentibus patientis-
sime duravit. Obstupuit Climacus, nec con-
tra vultum illius ausus respicere, mirabatur
in vltima senecta summam sapientiam con-
iunctam cum paruulorum innocentia. Secun-
dum epulas Climaco Laurentius percunctan-
ti, quid illo spacio tam longo & molesto ani-
mo pertractaret, respondit, se tranquillissima
mente non secus affectum fuisse, ac si ad Chri-
sti aras confisteret, & preces Deo funderet,
cuius loco sibi religiosus pater esset, in quo
praesentem Christum recognosceret coleretque.

LUXOVIENSES RE- ligiosi.

CC 2

Durant

*In Vita S. Colum-
bani. Plinius
lib. 2. cap. 5.*

DVrum etiam & inhumanum B. Colum-
bani imperium in subiectos vulgo cre-
di posset, nisi rei euentus stultum contra sen-
tientium iudicium damnasset: In Luxouienfi
cœnobio, cuius ipse auctor conditorq; fue-
rat Columbanus, omnes propemodum gra-
ui morbo decumbebant. audi nouum, inusi-
tatum, & nullis ante seculis auditum, sed
omnium Æsculapiorum & Machaonum ar-
tibus longè certius & præsentius medican-
di genus. Erat seges in area ad solis æstus te-
renda, Columbanus ægros omnes etiam qui
grauiter decumbebant, & vix pedibus con-
sistebant ad opus citauit, supra vires alii se
viros præstitère, & relicto lecto ad opus ex-
templo accurrère; & illico præter spem con-
ualuère, vt ne vestigia quidem morborum in
illis vlla residerent: Qui vero sibi cauciores
visi, neglectis Columbani iussis, è lecto se nō
commouerunt, longas cunctationis suæ pœ-
nas dedere, quando solidum annum cum
molestissimis febribus conflictati sunt. San-
*Obserua.*ctorum enim præcepta non contra, sed supra
naturam esse euentu ipso deprehenduntur.
Vbi verò naturam virtus superauit, mirum
videri non debet, si res cum virtute fa-
cta naturæ vires exce-
dant.

DE

DE SIMPLICI OBEDI-
ENTIA SANCTORVM VSQVE
AD NECEM.

CAPVT II.

ABRAHAMVS PATRI-
archa.

PRIMA religiosorum omnium ea-
que perfectissima forma fuit Abra-
hamus, qui iussus excedere patrio
solo, auita relinquere arua, domū,
iplos parentes; ex templo paruit: etsi nec quo
sibi eundum sciret, nec vbi subsistendum,
nec quomodo familia alenda tuendaque. Se-
quuntur Abrahamum viri religiosi, qui cœ-
lesti sæpe impulsu, aliisque rationibus indu-
cti DEI causa neglectis omnibus rebus hu-
manis, & spe cum re proiecta properant ad
Deum, sciunt tamen quo sibi tendendum,
quæ vitæ ratio instituenda, vbi hærendum,
etsi hoc non pari ratione omnes. Omnia ta-
men fugientia abijciunt, vt æternum per-
mansura obtineant.

Illustrius est alterum Abrahami factum, Gen. 22.
quo promississimo animo dulcissimum & ob-
sequentissimum filium ad DEI nutum & prompta obse-
quela.

CC 3

impe-

imperium festinauit immolare, paternaque manu cęsum, victimam cremare. Non disputauit cū Deo, quo pacto promissa eius essent cum hoc pręcepto comparanda, cum pollicitus esset illi, fore vt ex Isaaci stirpe, proserminata posteritas, omnesque gentes cęlesti gratia dignarentur, Isaacus id ætatis adolescens, vxorē nondum duxerat, & occidi iubetur, spondeturq; interim Abrahamo ex ipsius fatu gentes prodituras; non disputauit cum æterna sapientia mortalis simplicitas, sed ἀδελφότητι καὶ ἀρετῇ τοῦ imperio numinis quamprimum obtemperauit. Quo loco simul illud obseruandum, diuini iuris consultos conari Abrahamū ab orationis vanitate excusatum ire, quod, seruis ad radicē montis iussis subsistere, dixerit se cum filio reuersurum, quem tamen animo destinarat occidere, illumq; nescium vaticinatum, aut communi ritu locutum, *si Deo visum, Deo sic volente;* aut *non aliud insituente.* Sed B. Paulus ad Hebr. docet Abrahamum non nescium vaticinatum, nec communi hominum more locutū, sed affirmasse: Credidisse enim Deo stirpem per filium suum in immensum auctum iri, sed filium occidendum putauit, moxque in vitam reuocandum, Deo enim tam facile esse occisum in vitam restituere, quàm eundem

ex ni-

S. Ambros.
D. Thom. 2. 2.
Casertanus.
Petrus Alex.
and. in Chro-
nico Vulgo
Sicula M. S.

ex nihilo procreare. Fide inquit D. Paulus, ob- *Ad Heb. II.*
tulit Abraham Isaac cum tentaretur: Et unigeni-
tum offerebat, in quo susceperat repromissiones (ad
quem dictum est; quia in Isaac vocabitur tibi semen)
arbitrans quia & à mortuis suscitare potens est De-
us, unde eum & in parabelam accepit. Tu ta-
men interim lector Abrahami virtutem na-
tura fines excedentem attentius inspice: Ius-
sus est, in victimam cadere filiū suum, eum-
que ex libera & ingenua Sara vnicum, lectis-
simum & dilectissimum adolescentem &
patris nutum observantem, ad matris volun-
tatem se vsquequaque conformantem. Ius-
sus eum sua non aliena manu occidere; quod
parenti omni morte durius. iussus tridua-
num iter cum eodem conficere, vt ipsa mo-
ra temporis affectum augeret, & naturam
patris exerceret. Per triduum, inquit Alcu- *Alcuinus.*
nus, crescentibus curis, paterna viscera cruciantur,
& prolixo spacio pater filium intuetur: Cibus cum
eosumit, tot noctibus pendet puer in amplexu pa-
tris, cubat in gremio & per singula momenta in pa-
terno affectu dolor occidendi filii incumulatur. Ius-
sus adolere in holocaustum, vt nihil solatii
relinqueretur patri, quo veluti mnemo-
syno leniret animi sensum. Iussus in al-
to montis vertice, quem veluti crucem
oculis defixam ante & post cadem filij
CC 4 semper

semper in conspectu haberet. Addidit etiam de suo ut penitus se patrem oblitus videretur, fascem lignorum quem ante iumenta gestaret, subire cogit natum, famulos, ne liturum viua hostia interpellarent, subsistere iubet, ille cum Isaaco solo solus iugum montis ascendit. Quid de vltima filii interrogatione, *Pater mi*, & patris responso, *fili mi*. Quid? Cum prehensum vinciret, dextram ferro armaret, gladium vibraret, & iam iam caput à ceruicibus auulsurus altum tolleret, iugulo immineret, nihilq; superesset, nisi ut mactaret? Quæ hæc virtus? Quis iste naturæ sensus, & sui ipsius ingens victor? An altius ire potuit? An ipse non millies maluisset occumbere, quàm delicias suas & matris gaudia, quàm spem omnem posteritatis, quàm innocentiam ipsam trucidare? Sed auctori vitæ & necis parendum iudicauit, à quo pro vno filio totas gentes, pro mortali vita, immortalē vna cum filio erat recepturus.

CHRISTVS IESVS.

E Nimvero Abrahamus & Isaacus Christi foteris nostri signum & symbolum fuere, qui patri suo obediens fuit usq; ad mortem; mortem autem crucis. Quæ res tam diuina complectitur

Ad Phipp. 2.

plectitur arcana, ut hebes mortaliū acies id neque capere, neque assequi cogitando possit. Tradunt enim rerum diuinarum consulti Christum, simulac in Virginis utero cœpit homo esse, votum crucis subeundæ suscepisse, Deumque patrem gratissimum hoc habuisse, præcepisseque ut solueret. Audi Soaresium nostrum. Ex quo aliqui probabiliter opinantur, sicut Christus habuit præceptum moriendi pro hominibus, ita etiam de eadem re votum emisisse. Atque ad hoc accommodat illud Psal. Vota mea domino reddam. Nam Psalmum illum de Christo omnes interpretantur. In eo enim habentur verba illa, quibus Christus in cruce usus est, Deus Deus meus quare me dereliquisti, & ita Glossa ibi verba illa de Christo interpretatur: Et quamuis D. Thom. probabiliter dicat Christum ibi esse locutum in persona suorum membrorum, si tamen proprie, & sine incommodo potest de Christo intelligi, cur non ita interpretabimur? Nam & Hieron. ibi inter alia inquit: Vota Christi sunt natiuitas, vel passio, vel mysterium corporis, ac sanguinis eius. Quæ non possunt vota dici, nisi quatenus voto oblata sunt. Eodem fere modo exponit August. ibi. Basil. verò, & Theod. addunt votum ibi proprie significare promissionem. Est ergo probabile Christum in primo instanti conceptionis suæ, se voto consecrasse Deo ad redimendos homines, & in hunc finem omnes actiones, ac passionis vite suæ voto obtulisse. Idem

Soares Tom
2. q. 28. sect. 2.
Christus in
utero Virgi-
nis conit
mortem cru-
cis.
Psalm. 22.

*Io. Masellus
de Vita B. V.
lib. 3. c. 19.*

alii nonnulli docent, Christum ipso momē-
to, quo humanitas cum diuinitate hyposta-
tiz & coniuncta est, plenū rationis, sanctita-
tis, & beatitatis, diuinitatem ritu cœlitum, &
infinitis tamen partibus perfectius contem-
platum, pro tanti beneficii immensitate to-
tum se Deo patri, totum inquam filium De-
um, hominē factum ad omnes pro liberan-
dis mortalibus indignitates & ipsius crucis
contumeliam & infamiam se libentem vo-
lentem concepto voto obtulisse, cum enim
videret placere cœlesti patri, vt vitam pro
mortalibus profunderet, vltro se ad eam po-
nendam obstrinxit. Et eam Dei patris volun-
tatem mandatum vocat natus Dei. *Sicut man-*
datum dedit mihi pater, sic facio. Et de voto signa-
Psal. 115. te in regio carmine regius vates: *Vota mea do-*
mino reddam. Sed multo explicatius optimus
diuinæ mentis & Christi interpret Paulus.
Heb. 10. Ideo ingrediens in mundum dicit, *hostiam & oblatio-*
nem nolui, corpus autem aptasti mihi, holocaustum
& pro peccato non postulasti: Tunc dixi, ecce venio.
Affirmant de Christi voto S. Augustinus,
Hieronymus, Theodoretus, Basilus.

MVCIVS, MONA-
chus.

Habuit

H Abait Abrahamus, qui fuit umbra Christi *Cassianus.*
 sti, generosissimi & immortalis facinoris amulos ex seris, non genere, sed spiritu, germanissimis tamen nepotibus complures, quorum facile principem locum obtinet Mucii religiosissimi cœnobarum præsidentis parata simplicitas & simplex obsequiū, cum iussus paruulum filium in flumen spargere, sine mora exequi cœpit imperantis voluntatem: Sed Cassianum audiamus hoc *Cassianus.*
 nobile factum oculis legentium subijcientem: *Lib. 4. c. 27.*
Nunc Abbatis Mucii factum memoria p. 60.

dignum comprehendam. Hic namque abrenunciare desiderans huic mundo, tam diu pro foribus monasterii excubans perdurauit, donec immobili perseverantia sua contra omnem consuetudinem cœnobarum cum filio suo paruulo, qui octo circiter erat annorum, ut susciperetur eliceret. Cumque tandem recepti fuissent, confestim non solum diuersis præpositis traditi, verum etiam cellæ habitatione disuncti sunt, ne scilicet iugi visione paruuli, reminisceretur pater ex omni sua, quam renunciāns abiecerat facultate atque affectione carnali, saltem sibi filium superesse: Et quemadmodum se iam diuitem non esse sciebat, ita etiam patrem se esse nesciret. Quod ut plenius probaretur, utrum videlicet plus faceret affectione sanguinis ac suorum viscerum charitate, an obedientia & mortificatione.

tion.

eione Christi, quam renuncians quisque pro eius debet amore præferre, de industria negligebatur paruulus, pannis potius, quam vestimentis indutus, sordibus quoque ita oblitus ac fœdatus, ut offendere potius, quam delectare paternos oculos posset, quoties ab eo fuisset aspectus: Sed etiam colaphis atque alapis expositus diuersorum, quas plerumque sub obtutibus suis innocenti paruulo etiam gratis cernebat infligi, ita venunquam genas eius nisi lacrymarum sordentibus vestigiis videret infectas. Cumque taliter infans sub oculis eius per dies singulos ageretur, pro amore nihilominus Christi & obedientie virtute, rigida semper & immobilia patris viscera permanserunt. Non enim iam reputabat suum filium, quem secum pariter obtulerat Christo: Nec curabat de presentibus eius iniuriis, sed potius exultabat, quod eas nequaquam infictuose cernebat tolerari: Parum cogitans de lacrymis eius, sed de propria humilitate ac perfectione sollicitus. Quam distractionem mentis illius atque immobilem rigorem peruidens cœnobij senior, ad comprobandam penitus animi eius constantiam, cum plorare quadam die vidisset infantem, simulans se aduersus eum commotum præcepit patri, ut tollens eum iactaret in flumen. Tunc ille velut à Domino sibi hoc præceptum esset, confestim celeri cursu rapiens filium, vlnis propriis, usque ad oram fluminis aduexit iactaturus. Quod profecto seruire fidei & obedientie eius fuisset opere confectum, nisi procurati fuissent de industria fratres,

*Non erat
Mucius libe-
ros indulgē-
tia perire,
disciplina
seruari.*

*Simplicitas
obsequentis.*

fratres, qui sollicitè ripam fluminis obsiderent, proie-
ctūq; iam quodammodo de fluminis alveo parvulum
rapuissent: Et consummationem precepti obsequio pa-
tris ac deuotione completam ab effectu operis atq; ab
ipso fine reuocassent. Qua porro gratia Mucium
cœlestis agonotheta remunerarit, quamque
grata illi hæc non hærens, non excussa, non
ad examen tardioris iudicii ac humanæ sapi-
entiae, quæ stultitia est apud Deum, celeritas ob-
sequendi fuerit, exponit Cassianus cum ad-
dit: Cuius fides atque deuotio in tantum Deo fuit
accepta, ut diuino statim testimonio comprobata sit.
Reuelatum namque est continuo seniori, hac eum obe-
dientia Abrahæ Patriarchæ opus implessè. Cumque
breui tempore transacto, idem Abbas cœnobii de mū-
di huius commoratione migraret ad dominum: Hunc
preponens cunctis fratribus successorem sibi atq; Ab-
batem monasterio reliquit. Tibi verò ipsi non cre-
des, nec quicquam huiusmodi decernes abs-
que maiorū cōsilio, qui subes, ut per te quid
huiusmodi coneris, ne tibi accidat, quod
illi seniori miris modis ab architecto fraudū
ludificato, qui filium suum, quem secum ad
cœnobium adduxerat, suasu mali genii vo-
luit mactare, & verò mactasset, nisi puer ma-
nus patris ad scelus se iam accingentis
esset elapsus.

*Sapientia
imperantis.*

1. Cor. 3.

*Cassiano
cap. 28.*

*Vita P. P. p.
162.*

IV VENIS ANONYMUS.

*Sulp. Sene-
rus lib. 1. Di-
alo. c. 14.
Vita PP. p. 3.
cap. 11.*

Commendatur hic in historia Sancto-
rum Patrum. Abdicarat se rebus hu-
manis, ut liber & nudus ad signum Crucis
euolaret. Venit in cœnobium, ut in cœtum
religiosissimorum fratrum cooptaretur: Præ-
fectus ascetarum quasi commemoratione
arduarum rerum, quæ illi subeunda toleran-
dæq; essent, illum à cœnobio deterriturus,
exponit, quàm seuera vitæ disciplina in eo
cœnobio custodiretur, quantus rigor senio-
rū & quàm dura imperia essent exhaurienda,
quæ Atlantis mole grauiora viderentur; pro-
inde abiret, quæreret facilius & remissius vi-
uendi genus, hoc illi intolerabile futurum;
Sed nihil difficile amanti; nihil nō facile cre-
denti: Spondet plenis votis, paratū se ad om-
nes maiorum nutus exequendos, etiam si per
rela, per ignes esset incedendum. Dubitabat
antistes cœnobii, an tam promptis & magnifi-
cis promissis facta essent responsura: Furnus
pinsendo farri accensus, undantibus ar-
debat flammis, hunc nouitium Christi mili-
tem, eodem quo venerat die, eademq; hora
ingredi iubet cœnobiarcha: Paret extemplo
tiro,

tiro, & in medios se flammarū globos prom-
tissimè velut in plumas immittit: Horret ip-
se qui iusserat spectator Pater, non minus ac
Porſena Mucii dextram, aut tres Hebraeos
imperator Chaldaeorū. Nec ignis fuit ausus *obedientia*
tantā virtutē attingere, sed velut à sacroſan- *fortior igne.*
cto capite refugit, illasūmque abire permi-
ſit, ostenditq; aduenam vno temporis pro-
pe momento ad tantum virtutis culmen per
expeditum obsequendi studium enisum, ad
quantum alij plerique toto auro nunquam
enituntur. Non pepercit tamen eadem *Cassius l. 6.*
flamma infami prostibulo mulieris, quæ dū *cap. 31.*
audiret à sacro mystā verba fieri de suppli-
ciis inferorum, quibus nocentes mactaren-
tur, dolore scelerum contacta, interpellato
sacerdote, quibus, inquit, modis expiabunt
noxas, quæ cum sacris hominibus consueue-
runt? Hic alter, animaduersa fœminæ sim-
plicitate, per iocum, si inquit, in medium se
flamantis camini incendium immiserint.
Mulier vulnerata dicto simul sacerdotis, &
suo facto, capta occasione in abruptos for-
nacium ignes se dedit, & exusta animam cœ-
lo transmisit, quod vicini ex eo cognouere;
dum alitem ex igne candicantem egressam
videre cœlum petere. Recluso enim loco
exanimatum corpus extraxere, & incerti re-
rum

rum quasi nocentem, ut quæ sibi mortem ultro consciuisset, exclusam communi Christianorum conditorio, in profano campo, infletam insepultamque abiecere, terraque obruere. Sed Deo placuisse, quamuis non imitandam simplicitatem, cœlestibus significationibus, & flammulis circa tumulum iacentis identidem velut stellis emicantibus ostendit.

S. MAVRVS.

Iuat tertium addere in eodem genere studij obsequiæ eodemque periculo mortis, etsi non ignis, sed unde versatum, ut apparet opinor totam naturæ potentiam obsequentibus subiectam esse.

*Greg. dial.
l. 2. cap. 7.*

Benedictus in paucis Deo charus, & parens tot religiosarum familiarum, quæ ab ipso velut fonte manarunt, discipulum habuit Maurum nihil quod imperatum esset recusantem, qui vel ad primam Benedicti vocem excitus, sicco vestigio in medias excurrit undas, Placidumque puerum iam procul à ripa vi aquarum abreptum, & cum fluctibus & morte luctantem coma pressum, uti cœlestis olim ephebus Abacuc in terram saluum extulit, ac tum demum sensit se per undas, ut
Petrum

Petrum ac Christum ipsum, incessisse; quod *Unde susti-*
 vbidomum viro sancto & virtutis magistro *nent obedi-*
 Benedicto retulit, ille nequaquam illud mi- *entem.*
 rā sua virtute, sed Mauri obedientia euenif-
 se contendit; contra Maurus ipsius Benedicti
 imperio factum ascribendum certabat: Tan-
 dem pulcherrimi in vtriusque submissione
 certaminis arbiter Placidus puer affirmavit
 sibi in aquis meloten Benedicti visam, ac
 putasse, ab illo se sublimē per aquas euectū.

IOANNES PAULI Abbatis discipulus.

VIn addam quartum, nec hunc sine di- *Hist. Patrū.*
 scrimine capitis parentem, Pauli Abba-
 tis (non illius simplicis de quo supra) cœlestis
 philosophiæ germanissimum auditorem ac
 discipulum Ioannem, ad omnia Pauli iussa
 volentem, qualia demum, cumq; illa essent.
 Fuit, cū viam à truculentissima fera infestam
 iuberetur transire, monuit iuuenis patrem
 de periculo: Si occurrerit, inquit Paulus,
 leæna, prende feram & alligatam ad me per-
 ducito: Expedit iter iunior & incurfantem
 in se immanissimam beluam conatur retine-
 re, sed excussis illa manibus fugit puerum,
 DD quæ

*Feritas leo-
num paret
obedienti.*

quæ nec armatos gigantes formidasset. In-
sequitur fugientem tiro, & vero (ô vim sim-
plicitis innocentis, ô potentiam obedientis)
inclamat iubetq; Pauli magistri sui imperio
sistere cursum feram. Paret feritas ipsa bestis
simplicitati innocentis, & se teneri, alligari,
& ritu agni ad cœnobium usque de duci
paritur. Erat interim miris modis sollicitus
pro religioso filio pater, ac prope exani-
matus metu, quod insequenda fera prehen-
dendâque impeditus solito tardius reuer-
teretur Ioannes; veritus ne innocentem fe-
ræ prædam obiecisset. Vbi adfuit, immen-
sis Deo senior: gratiis persolutis, attonitus
admiratione spectabat monstrum: Ioannes
vero, En, inquit, pater adduxi quam præce-
peras lænam. Timuit sapientissimus mode-
rator illius Paulus, ne sentiret adolescens,
memorandum quod patrauerat facinus, &
consilio: Tam tu, inquit, ratione cares quàm
bestia quâ adduxisti, facisse feram: dimissâq;
tironem verberibus excepit. Nescias vtrum
alteri anteponas, doctorem tantæ virtutis,
an docilem illius auditorem, vtrumque
certè æternis literarum monumen-
tis merito consecran-
dum.

GRO.

CROCODILIS EX-
positus.

Legitur in Patrum historiis de duobus germanis fratribus in eodem cœnobio degentibus, altero ad obsequendum promptissimo; altero studiosissimo corporis castigandi: Hic ad explorandam fratris sanctitatem mandavit germano suo, ut in flumen crocodilis refertum descenderet; descendit absque mora & absque horrore. affluerunt immanes beluæ non solum obedientiæ parentes, sed blandientes etiam & oblingentes obsequentem. Inde ambo in cadauer incidere, precibusque simul fufis surgit rediit unum corpus. Quod tacitè suæ sobrietati assignavit abstinens, grauitè postea reprehensus à suo moderatore, qui diuinitus cognorat, mortuum ad preces obedientis non abstinens reuixisse, ita obediens etiam silens locutus est victorias.

SANCTI QUI SIMPLI-
CITATEM ET FATIVITATEM

OB SVI CONTEMPTVM

FINXERE.

CAPVT III.

HOC CAPVT VT PROBE CAPLATVR,

*dicendum prius quid simplicitas, quos simplicium
genera, qui & quatenus imi-
tandi.**Deus, & sim-
plex.*ATVRA simplex id esse cognosci-
mus, quod maximè vnum est, vti
Deus cui nihil addi, nihil demi po-
test; & vt μονὰς numeri principi-*Iob simplex.*um, & quod ex rebus conditis proximum
Deo est, eoque in genere morum, pro abso-
luto & perfecto ponitur. Quare simplex Io-
bus in sanctioribus literis definitur. Καὶ ἦν
ἄνθρωπος ὁ ἐκείνος ἀληθινός, ἀμεμπτός (vel vt
Aquila vulgavit, ἀπλῆς, vt Symmachus ἀ-
μώμος) δίκαιος, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ
παντὸς πονηροῦ πράγματός. Et erat homo ille*Oculus sim-
plex.**Matth. 6.*verax & inculpatus, & rectus ac timens Deum, ab-
stinens ab omni opere malo. Inde oculus simplex
in solo Deo defixus, qui nihil præter Deum
quærit. Est ergo simplex integer vite, vt Venu-
sinus

finus ait, *scelerisque purus*, &, vt sacrorum ora-
 culorū interpretes docent, cum Deus sit sim-
 plicissimus, ille simplex erit qui Dei similitu-
 dinem & characterem in anima sua integrū
 custodit *τηρεῖας τὸ κατ' εἰκόνα καὶ τῆς ἀρετῆς* *Ex M. S.*
ἡμεροζόμενον, ὃ συγχέω καὶ διαφθείρω τὸς *Graco.*
θεοὺς εἰς τὸ πᾶν καὶ χαράσσω τῆρας. Simplici- *Quid sim-*
 tas ergo veritas est omnis vanitatis & simu- *plicitas*
 lationis expers, omnis fraudis & doli exors,
 intemerata sinceritas, de qua M. Tullius. *Vera*
diligimus, id est, fidelia, simplicia, constantia; tum Cicero.
vana, falsa, fallentia odimus vt fraudem, periurium, 2. de finibus.
malitiam, iniuriam. Simplicitas est veritas in
 dictis & factis sine fraude doloque. Simpli-
 citas est virtus animi recta sine varietate, si-
 mulatione, & peruersa cogitatione, quæ
 quod est, esse vult, nec aliud videri. Ea duplex *Simp. duplex*
 est Climaco, innata & quæ sita. Prima bona, *Gradu 24.*
 altera melior, prima non absimilis infanti- *Non sunt*
 bus in pueritiam ingredientibus, doli nescia, *Verba Cli-*
 incuriosa, recta, quam possedit Adamus quo- *maci sed*
 ad peccaret, & appellatur innocentia. Altera *sensum.*
 labore parta, & ex prauo malignoque inge-
 nio ad sincerum animi candorem velut in li-
 neam sacram & infantiam primamque inno-
 centiam per studia subiectionis, obsequii, &
 sui ipsius cognitionem contemtionemque *Deo gratias*
 magno sudore traducta. Digna præmio pri- *ma,*
 ma, alte-

*Hypocrisis
excecrabilis.*

*Naturalis
simplicitas
an a prudē-
tibus iure
fingi possit.*

*1. Reg. cap. 21
David Rex.*

*Solon.
Plutarch. in
Sol.*

ma, altera Deo etiam in delitiis, quæ eo non-
nunquam descendit per sapientem sui despe-
ctionem, vti se pro Christo fatuam haberi
tractarique exoptet, quam non pauci per
cautam simulationem fatuitatis affectarunt,
moribusque & vita expresserunt, quorum
sapientia nonnunquam post mortem primū
à Deo per admiranda maximorum operum
facta declarata est. Quando igitur simpli-
citas pro vera virtute & recta perfectaq; di-
ctorum & factorum veritate ponitur, im-
pius esis, si pietatem & sanctitatem simules,
cum vaser sis & improbus & malitiosus: Si
naturalem candorem, infantiam, fatuita-
tem, interpreteris simplicitatem, vti sæpè à
sacris & profanis scriptoribus accipitur, iam
altius erit in hanc rem inquirendum. Vt ergo
memoriam omnem vetustatis excutiamus &
factis ipsis agamus, in sacra & civili historia
viros & fama sanctitatis illustres & opinio-
ne sapientiæ principes, non simplicitatem,
sed stultitiam & furorem etiam finxisse de-
prehendemus. Reuoluantur acta Regum,
in sacris Voluminibus, reperiemus Dau-
idem Saule ipso multis partibus cautiorem,
& diuino imbutum spiritu amentiam furio-
forum imitatum: Solonem Atheniensium
nomothetam, legumq; conditorem in ipso
septem

septem sapientum senatu consulem & dictatorem sapientiae, posuisse ad tempus personam sapientis, & stultitiae sumsisse: L. Iunium ex industria factum ad imitationem stultitiae Brutumque appellatum: Socratem, superi quem virum! repuerascere nonnunquam consueisse & cum pueris interposita cruribus equitasse in arundine longa, atque ab Alcibiade irrisum. Iactatur & Vlyssis infamia à Poëtis, quem omnium qui bello Troiano adfuerunt, ducum sapientissimum omnes prædicarunt, & Homerus singillatim, τὸν Ἀλφειον ἢ ποικιλομήτην καὶ πολυμήχανον, δαΐφρονα, πολίμηπιν, appellat. Hæc ergo sapientiae antistites fecere, qui si peccauere, secutos eorum errorem culpa quis liberet aut crimine absoluat? Factum confitemur: Transeamus ad causam facti, quæ non eadem omnibus. Dauidi mors ob oculos versata ansam furoris simulandi præbuit. Soloni patriæ amor & insulæ amissæ dedecus furiosi personam imposuit. Bruto libertas patriæ, scelus & impotentia tyrannorum suavit stultitiae simulatione. Socrati animi duntaxat remittendi voluntas, non minus ac Lælio atq; Scipioni repuerascendi, consilium dedit. Vlyssis fuga laborum & belli pericula commentum falsæ & falsæ arationis suggesserunt. Aliis ac potissi-

Brutus:
Liuus de-
cad. i.

Val. Max.
Socrates.

Horatius.
Vlysses.

Sophocles.
Vlysses fa-
rente.

Ouid. 13.
Metam.

Cic. 3. Offi-
ciorum.

Causa st-
mulati fa-
roris.

mum sanctis nostris, Simoni inquam Salo, Isidora Tabenensiotissa, Antiocho, Iacopo no ac compluribus horum æmulis summa animi demissio, & sanctitatis regendæ studium humanæque insolentiæ & fastus deprimendi populique ludendi cogitatio, occasione vitæ in speciem ridiculæ & ineptæ, re ipsa diuinæ, gloriæ contemtricis, omnisque vanitatis proculcatricis obtulit agenda. Alia causa est eorum qui nulla simulatione profatis, cum plus cautis saperent, nulla sua culpa habiti sunt, vti Christus ab Herode, Christiani à paganis, qui simplicem imò dementem appellauerunt nostram gentem, quod cum grauissimos quæstionum cruciatus, & vltima supplicia possent nullo negotio & leui simulatione declinare, & nihilominus animo quod vellent retinere, nollent tamen vel verbo se Christianos inficiari, aut sola manu sacrificare. Sic enim Tertullianus & antiquissimus auctor & grauissimus testis: *Sed quidam dementiam existimant quod cum possimus & sacrificare in presenti, & illæsi abire manente apud animum proposito, obstinationem salutis preferamus.* De his ergo non quærimus; sed qui se mentiuntur alios esse ac sunt, hi videntur peccare, vti sapientes omnes ac sancti qui se pro stultis gessere; scelus enim est mentiri verbo,

*Tertull. A.
polog. cap. 26*

*D. Thom. se-
cunda se-
cunda q. 115.
art. 1.*

verbo, quanto magis facto; sicut autem mendacium est falsa notatio vocis, ita simulatio, ^{Mendacium & simulatio in quibus conueniant & discrepēt.} falsa facti est significatio. Et cum vtrinque intercedat voluntas, in verbo falsum dicēdi, in facto falsum agendi, vtrinque videtur peccari. simulare ergo se amentem, simplicē, stultum, cum sapias: Aut malū, cū bonus sis, nefas videtur. Abulensis & Caietanus negant eandem rationē esse mēdacii & simulationis. ^{Abulensis, Caietanus.}

Tostati verba sunt: *Quod aliquis verbo mentiat, non licet homini pro conseruanda vita siue iustē, siue iniustē pati deberet: Quod tamen per aliquam exteriorem effigiem sine verbis aliud fingat, quam est, non est illicitum, si hoc fiat ad vtilitatem suam sine alterius praiudicio. Cum autem sit cum aliquo praiudicio aliorum, peccatum est.* Caietanus: *Facta, inquit, nisi ex intentione significandi fiant, si-
gni vim per se non habent ex parte facientis. Ergo nec David quando furentis personam sum-* ^{Davidis factum excusat}
sit, peccauit; & quia fas est, vti Tostatus sen-
tit, vtilitatis suæ causa simulare se id quod non est, sine alterius detrimento, causam ha-
buit David præsentem mortem, quam furo-
re simulato, sine vllius incommodo iustē de-
clinauit. Etsi cōtendant alii à Dauide Christi
irrisiōnem apud Herodem per symbolum
præsentatam: sed nos ad quæstionē genera-
tum respondemus: Videri seu bonam seu ma-

DD 8 lam

lam simulationem ab animo simulantis pendere : Et cuius finis bonus sit, eius & factum bonum esse. Dauidis & sanctorum simplicium animus sanctus fuit, facta ergo illorum & simulatio sancta fuere, laudanda igitur & pro summa sapientia habenda, nec enim stulte dixit ille : *scultitiam simulare loco sapientia summa est.* Dauidi mors per simulationem furoris euitanda fuit, honesta & utilis & necessaria causa, praesertim cum accederet persona Christi in Dauid apud Herodem irrisu exprimenda

Et Hor. Desipere in loco dules. est. D. Thom. loco laudato.

Causa cur sancti sinxerint se fatuos.

Alii Sancti ut vitae sanctioris famam gloriamque mirabilium factorum de se spargant abolerent, ne ex ea insolescerent, & salutis iacturam facerent, quaedam paradoxa & ab usu vitae communis remota, sine scelere tamen & peccato, (nam peccare nefas fuit semper, & erit) admiserunt. Quae res quam Deo grata fuerit, ipse cum in vita frequenter, tum in morte Simonis Sali ostendit, cum funus illius caelesti symphonia dignatus est, quando caelites illi lessum an epinicion, cecinerunt. Eadem ratione aliorum in speciem aliena à ratione, & ridicula facta, consilio suscepta fuisse, ut omnem humanam existimationis & honoris ambitionem fastumque extererent, tempori patuit.

Quod

Quod ergo supra obiectum erat, scelus esse verbo mentiri, multo grauius igitur factum, cum factum includat signum facti & factum ipsum: est id quidem certa ratione verum, alia non item. factum enim sua natura non habet vim significandi nisi *τεχνην*, quatenus, inquam, suapte natura vel bonum, vel malum, vel medium est; ut si comedas, bibas, dormias, ambules, sed eas, texas, scribas media sunt: neque mali neque boni rationem habent; ergo nec scelus erit simulare huiusmodi facta, ut si te dormire simules, cum vigilas, bibere cum nihil sorbes; nisi mala mens accederet. Iam si factum simules quod per se bonum malo animo, ut si te iustum sanctumqueingas, cum sis improbus, malo inquam animo, ut habearis pro eo qui non es, scelus est, hypocrisis est. Si contra *Hypocrisis.* malum teingas bono animo, peccatum non erit, si nulla inde offensa alterius nascatur. Ut si in scena personam furis agas, aut tyranni, aut hæretici, non peccabis, nisi actio ipsa sine scelere peragi non possit, ut olim in Floralibus fiebat, ubi non fingeant scelera sed faciebant. Quod si factum, quod fingis, per se malum sit, & hoc extra scenam (in qua non fallitur alter, nouit enim spectator esse hypocritas, atq; adeo non est illa vera simulatio)

latio) etiam si animo bono fiat, nec illud re-
ipſa patres, nec cogites patrare, tamen ha-
bet rationem offenſæ, nec videtur carere pec-
cato, cum fiat in alterius detrimentum.

Iam ſimplicitas, amentia, ſtultitia, & hoc
genus ridicula quæ vel Simon Salus, vel Ia-
coponus, alique, vt infra narrabimus, ſimu-
larunt, per ſe rationem peccati non habent,
nam eſſe amentem, ſimplicem, fatuum non
eſt peccatum: ſimulare autem bono animo
hos morbos, & ſalutari fine vel tui ipſius
cauſſa vel aliorum & patriæ gratia, videtur
aliquando ſumma ſapientia. Certe Brutus
cōſenſu totius antiquitatis prædicatur, quod
Patriam impotenti dominatu impuriſſimo-
rum regum liberauerit, cum ſe brutum & fa-
tuum finxit, ne exemplo maiorum ſuorum à
Superbo mactaretur, qui ſeruatus patriæ bo-
no fuit.

*Plutarch. in
Solone.*

Solonis furor ſimulatus recuperavit A-
thenienſibus Salaminem, & habuit coniun-
ctam ingentem ſolertiam. Cum enim Athe-
nienſes longo grauiq; bello cum Megarenſi-
bus Salaminis cauſſa fatigati, ſanxiſſent pœ-
na capitis, ne quis rogaret ferretque aut re-
ferret de recuperanda Salamine, is eam cum
infamiam Reipub. tum iacturam inferri gra-
uiter ferens, (cum intelligeret iuuentutem
quæ-

quzrere occasionem arma mouendi, neque tamen metu legis id audere) simulauit mentiam, rumorque per urbem ex domo percrebuit, esse eum furore correptū. Composuerat autem clam elegos, quos meditatū, vt ex memoria teddere posset, pileatus profiluit in forum. Ingenti concursu facto, suggestem præconis conscēdit, & cantu eos verius pronunciauit, quorum hoc est exordium.

Ἀνδρὲς κήρυξ ἢ λαὸν ἂν φ' ἱμερτῆσ Σαλαμῖνος
Κόσμον ἐπέων ὅδ' ἔν' ἀντ' ἀγορῆς δέμενφ.
Adsum præclara præco Salaminis ab ora

In cætum vestrum dulce poemā ferens. &c.

Huius hecatonstichi poëmatii inscriptio est, SALAMIS, quo effecit, vt laudato carmine Athenienses, rescissa lege priore, bellum decernerent ab ipso Solone gerendum, deprehenderunt enim sapientissimum simulati furoris consilium; Salamina igitur receperunt.

Socrates non tam simulauit infantiam, *Socrates.* quam re ipsa infantem egit, merito ab Alcibiade irrisus, cum nullam hoc faciendi causam dignam haberet, poterat enim honestius animum relaxare.

Vlysses etiam reprehensione dignus, qui *Vlyssis reprehensio.* callidè se militiæ contra iusiurandum, conabatur simulato furore subducere. De quo ex anti-

antiquis Tragicis M. Tullius. *Utile videbatur
Ulyssi, ut quidam Poëta Tragicæ prodiderunt: Nam
apud Homerum optimum auctorem talis de Ulyssæ
nulla suspicio est. Sed insimulant eum Tragædia,
simulatione insanæ militiam subterfugere voluisse.
non honestum consilium. At utile (ut aliquis fortasse
dixerit) regnare; & Ithacæ viuere otiosè cum paren-
tibus, cum uxore, cum filio. Vltum tu decus in quo-
tidianis periculis & laboribus cum tranquillitate
hac conferendum putas? Ego vero istam contemnen-
dam & abiiciendam: Quoniam quæ honesta non
sit, ne utilem quidem esse arbitror. Quid audien-
rum putas fuisse Ulyssæ, si in illa simulatione perse-
uerasset? Qui cum maximas res gesserit in bello, ta-
men hæc audiuit ab Aiace.*

*Cuius ipse Princeps iurisiurandi fuit
Quod omnes scitis, solus neglexit fidem,
Furere a Simulauit, nec coiret, institit.
Quod ni Palamedis perspicax prudentia
Istius percepset maliciosam audaciam
Fidei sacratæ ius perpetuo falleret.*

*Illi porro non modo cum hostibus, verum etiam cum
fluctibus, id quod fecit, dimicare melius fuit, quàm
deferere consentientem Græciam ad bellum barbaris
inferendum. hæc Cicero. Idem Ajax apud Oui-
dium Ulyssæ crimen obijcit.*

*3. Metast. — arma Vltima quæ cepit, detrectauitq; furore
Militiam ficto: Donec solertior isto,*

Et scilicet

Et sibi inuicior, timidi commenta retextis

Naupliades animi, vitæque traxit ad arma.

Commentum autem Vlyssis hoc fuit, ne ad bellum Troianum cum aliis Græciæ principibus proficiscens vxorem relinquere cogeretur, se insanire simulauit. Palamedes vero prudentiâ pollens ad hoc spectaculum missus, illi aratri, salemque seminanti filium Telemachum paruulum obiecit, quem Vlysses aratro sublato nihil offendit. ex quo detecta est simulatio. Sed hæc paganis relinquamus.

Causa simulantis iusta sit oportet, quæ *Causa iusta simulationis* infantiæ, fatuitatis & simplicitatis fictæ simulationem non excuset modo, sed etiam probet hominibus, Deumque suffragatorem habeat, quæ in sanctis semper sancta fuit, quamuis sæpe nobis occulta primum, tandem tamen patuit.

Sed multa sunt genera Sanctorum qui *i. Gens simplicitatis.* simplicitatem coluerunt: Primum eorum qui sine fraude doloque viuunt, dicunt, agunt, qui non aliud in corde condunt, aliud in ore promptum habent; qui fallere, mentiri, simulare nesciunt, sed tanquam infantes sine dolo aiunt, quod sentiunt, negant, quod falsum arbitrantur; qui non mel in ore, fel in corde gerunt; qui maximè temporibus nostris, vti & olim, à prauis ingeniis pro fatuis, *stupidis,*

Gregor.
1.8. Moral.
c. 38.

L. 10. Mor.
c. 16. in 12. c.
Iob.

stupidis, hebetibus, blennis, bardis, stultis deniq; habentur, ridentur, exploduntur. De quibus D. Gregorius. *Apud hypocritarum sensum simplicitas omnis in crimine est; apertas quippe mentes diiudicant, & puritatem cordis, hebetudinem appellant.* Et ad illa verba Iobi, *Deridetur in simplicitas:* Huius mundi sapientia, inquit, est, cor machinationibus tegere, sensum verbis velare, quæ falsa sunt, vera ostendere, quæ vera sunt, falsa demonstrare. hæc nimirum prudentia usu à iuuenibus scitur, hæc à pueris pretio discitur, hanc qui sciunt, ceteros despiciendo superbiunt: Hanc qui nesciunt, subiecti & timidi in aliis mirantur, quia ab eis hæc eadem duplicitas æquitatis nomine palliata diligitur, dum mentis peruersitas urbanitas vocatur. Hæc sibi obsequentibus præcipit honorum culmina querere, adepta temporalis gloriæ vanitate gaudere, irrogata ab aliis mala multiplicius reddere, cum vires suppetunt, nullis resistentibus cedere, cum virtutis possibilitas deest, quicquid explere per malitiam non valent, hoc in pacifica bonitate simulare. At contra sapientia iustorum est, nihil per offensionem fingere, sensum verbis aperire, vera uti sunt, diligere, falsa deuitare, bona gratis exhibere, mala libentius tolerare quam facere, nullam iniuriæ ultionem querere, pro veritate contumeliam lucrum putare. sed hæc iustorum simplicitas deridetur, quia ab huius mundi sapientibus puritatis virtus fatuitas creditur.

In hoc

In hoc genere simplicium censendi omnes
 sinceri Christiani, quibus vna cura puræ cō- *Casarius l. 6.*
 scientiæ, quiq; malunt rideri à callidis quàm *cap. 1.*
 animi candorem exuere, qui deniq; mentiri *Religiosi ti-*
 nesciunt, simulare quiduis, scelus arbitratur. *rones, nisi*
 Versantur in hac classe potissimum tirones *conuersi sue-*
 religiosarum familiarum, qui magno confi- *ritis & effi-*
 lio à callidis & prauis moribus ad hanc sim- *ciamini &*
 plicitatem deducuntur. *parauit,*
Matth. 18.

Alterum genus est eorum qui ad eam sim- *2 Genus sim-*
 plicitatem per studium suis maioribus obse- *plicitum.*
 quendi peruenerunt, vii nihil sibi præscribi
 iuberique posse existiment, quod Dei præ-
 sentis ope non putent se executuros. In hoc
 ordine fuit princeps & magister obedien-
 tiæ Abrahamus, (cum Isaaco qui & auctoris
 huius simplicitatis Christi symbolū gessit,) *Gen. 22.*
 cum filium iussus est Deo sacrificare. Abra-
 hamo non cessit virtus Abbatis Mucij, qui *Cass. Inst. l. 4.*
 iussus filium suum in flumen spargere, id fa- *c. 21. & 28.*
 cere properauit. In eadem schola eruditi fue- *Cass. coll. 1. 1. b.*
 re Ioannes Abbas & complures alii quos su- *c. 24. 25. & 26*
 pra memorauī. Quæ virtus Latinis obedien-
 tia cæca, Græcis ὑπακοὴ ἀδελφική φησὶ ἀν-
 ῥωπὴ nuncupatur.

Tertium genus est eorum qui velut inno- *3. Genus sim-*
 centes & infantes, cum læduntur non cogi- *plicitum.*
 tant de vindicta, imò ignoscunt lædenti-

EE bus

bus & se læsos dissimulant, cum ridentur absque sua culpa, gaudent, triumphant in contemptu, regnant in contumeliis, nec malum malo compensant, sed velut exanimis nec laudibus extolluntur, nec abiiciuntur contumeliis, quibus mundus crucifixus est, & ipsi mundo, qui pro fatuis, fungis, bardis haberi, dici, tractarique cupiunt. Quorum virtus religiosi victoria sui & mortificatio, Græcis *νῆκσις* appellatur. In hac officina præter alios Climacus Raithuni cœnobii religiosissimos viros, eruditos tradit.

4. Genus
simplicium.

Quartum genus est eorum simplicium, qui iam ἀπαθείς ad id culmē virtutis & perfectionis peruenere, vti iam ipsi magis ludant vulgus, quam ludantur à vulgo; qui vltro non minus affectant contemptum, & contumelias, quàm alij plerique honores; nec minus amant paupertatem quam illi opes. qui non magis afficiuntur ad sceminarum aspectum, quam lapidis aut ligni: qui passim omnibus fatui, ipsis omnes: pluribus limphati, cerriti, furiosi; plurimi ipsis.

5. Genus
simplicium.

Quintum genus est eorum qui reuera simplices ingenio, simplicitatem educatione religiosa conseruarunt & auxerunt, inter quos Paulus simplex & nonnulli alii censentur.

De

De sexto genere simplicium, quod Mar- ^{6. Genm}
tyrum fidem, constantiam, patientiam com- ^{simplicitam}
plectitur, hoc loco non dicam; quos uti sim-
plices & dementes arbitrabantur pagani,
quod nollent ad punctum temporis simula-
re saltem aut verbo aut facto aliquo, se Chri-
sto renunciare, cum possent in animi senten-
tia persistere; quibus Dux fuit Eleazarus He-
braeus cum nollet per simulationem etiam
alias carnes, non suillas gustare, ne iuuentuti
suo exemplo noceret. Sed de hoc genere
non est hic mens tractare.

De plerisque prioribus Religiosorum &
sanctorum virorum ordinibus generatim in
hæc verba sane mira Nicephorus, ubi de Eu- ^{Nicephorus}
dociæ Imperatricis (cuius vitam in ^{A V L A l. 14. cap. 50.}
S A N C T A descripsimus) itinere Hierosoly- ^{p. 770.}
mitano tractat, posteritati legenda commi-
sit. *Fama est, inquit, bis Eudociam Hierosolymam*
venisse, ubi plurima ad honorem Christi peregit.
Nam & multa sacra monasteria excitauit: Et Lau-
ras, quæ vocantur, angustas scilicet monachorum cel-
las, scholasque diuinas condidit. quarum varium qui-
dem est institutum, & varia viuendi ratio: Sed hæc
ad unum prorsus pietatis finem spectant. Quidam Variis Reli-
namque simul eisdem in adibus viuunt, re nulla quæ religiosorum in-
homines in terram deprimat, distracti. Apud hos neq[ue] stulticia,
aurum est, neque aliud quodpiam metallum: Sed

neque vestis alicuius propria, neque rerum aliarum quidquam, quod venerē demulceat. Quod namq; hodie pallium aut humerale hic fert, eo cras alium indutum conspicias: Adeo ut unius vestem unam omni-

Omnia Re- um, & rursus omnium unius esse putes. Omnibus au-
ligiosis com- tem communis proponitur mensa, non conditis variis-
summa. que & exquisitis cupedis, eas quæ sub ventre sunt

corporis partes ad lasciviam irritans, sed paucis quibusdam oleribus atque leguminibus quantum ad vitam saltem tolerandam satis sit, convivas excipiens.

Preces assi- Communes iridem eis sunt ad Deum supplicationes
dua. & preces, quas interdum, & saepe etiam nocte tota, cum timore, habitu statuque corporis submisso, peragunt.

Labores. Labore seipsos ita conficiunt, ut viuentes adhuc super terram, mortuos prorsus esse dicas. Ille sapiens in

Ieiunia. biduum & triduum ieiunium proferunt. Sunt qui diebus quinque, & longius, cibum non attingunt: Eumque tandem necessitate urgente, & quidem cum parsimonia multa, sumunt. Aliqui verò, diverso ab

Soli degen- eis, qui ita simul viuunt modo, seipsos à multis segre-
tes. gantes, solitarii degunt, exiguis maximè adiculis se includentes, quæ ea sunt latitudine & altitudine, ut

Cellarum neq; directè stare, neque facile cubare possint, spelun-
angustia. cis quibusdam & terra cauernis, sicuti. Apostolus inquit, incubantes. Nonnulli sub dio cum feris habitantes, aliqui vero occultis sub terra hospitibus vrentes,

In speluncis. ibi cum solo colloquuntur Deo. Verum enimvero aliud quoque genus conuersationis diuina ab illis excogitatum est.

um est, quod omne virilis constantia & fortitudinis
specimen longè superat. In solitudinem enim quan-
dam sole adustam se abducentes, & eam solam corporis
partem, quam natura necessitas tectam esse vult, ve- *Nudi.*
lantes, non viri modo, sed & fœmine, eodem inter se
vitæ instituto concertantes, nullam reliqui corporis
gerunt curam, frigore ingenti atque aestui variisque
aëris mutationibus seipsos committentes, algorem
iuxta & calorem tolerant: Et quouis loco, ita ut fors
tulit, stant & cubant: Omnique humano alimento
amino repudiato, herbis quibusdam & radicibus,
quas terra sua sponte fert, viuunt: Qui etiam ab
eiusmodi victus genere Βοτχοι, hoc est, pabulatores *Pabulatores*
dicti sunt. Illi etiam tempore ipso specie eorum muta-
ta, feris assimilantur, & mentem quoque à reliquis
hominibus alienam obtinent. Quos si quando forte con-
spicati fuerint, fugiunt. Quod si etiam insequentem
quempiam sentiant, celerius se in pedes coniciunt,
propter leuitatem prorsus in aëre sublimes volantes.
Nonnunquam quoque inaccessa sub terra loca subeun-
tes, subito disparent: Plurimique id, si ita vitam du-
centes lateant, faciunt. Aliud præterea monastici ex-
ercitii genus, quod parum absuit quin præterire, com-
memorabo. Id præ aliis merito primas ferre cœsetur, &
apud paucissimos reperitur: Sunt namque nonnulli,
qui quum per multos virtutis labores eo euaserint, ut
ἀπαθείς, hoc est, indolentes, & affectionibus per- ἀπαθείς
persionibusque omnibus liberi sint, in mundis recur- mortui sen-
runt. *sibus.*

*Simulatores
amentia.*

runt, Et gestibus quibusdam incompertis dementes se
esse assumulantes, ita vanam contemnunt gloriam,
quam extremam tunicam (iuxta Platonem philoso-
phum) anima deponere solet. Et post pauca con-
cludit. Atq; ut semel dicam, in hoc vita genere,
quod captum naturæ superat, virtus naturæ aduersas
leges fixit, ut in nulla earum rerum quæ necessaria
sunt, satietas ipsa locū habeat. Ita illi semper esuriunt
& sitiunt, temperantiamq; & continentiam in rebus
omnibus obtinere leges eorum iubent. Adeo etiam il-
le corpus constringere præcipiunt, ut vi etiam neces-
sitas comprimatur. Nam aqua etiam per exactissimam
rationē statera vitæ eius libratur, ut dum lanx utraq;
per diametrum & lineam mediam inter se distat nul-
lum sentiatur momentum. Et tantopere res inter se
contrariæ in eis extant & miscentur, diuina gratia
ea quæ misceri non possunt coniungente, & tempore
rursum suo disiungente, ut quod auditu mirum est, in
eodem corpore & vitæ simul & mortificatio habiteret,
quæ naturæ, ratione, & re ipsa inter se maximè sunt
pugnantia. Quum enim affectio quæpiam seu perpes-
sio subrepserit, tum corpus videas mortuum & nihil agens,
perinde atq; in sepulchro repositum esset. Quum autē
egregium virtutis opus peragendum, & preces ad Deū
fuerint, tum robur novum & corpus mirifice
rursum cernas, etiam si id senio iam confectum &
exoletum admodum sit. Vitam utramq; illi, præsen-
tem videlicet, & futuram, ita complicant & con-
iungunt.

*Spiritus Gi-
uax.*

iungunt, ut carne prorsus in obitu mortificata atque
 deposita, semper uiuant, & quodammodo cū uiuen-
 tibus simul conuersentur, corpora illorum variè cu-
 rantes, & supplicantium preces ad Deum referentes:
 Itidem ut in priore vita degentes, praterquam quod
 rebus necessariis non indigeant, & loco nullo circum-
 scribantur. Omnibus in momento adsunt, omnium vo-
 ces audiunt, & cum omnibus versantur. Horum
 opus est, frequentes genuum inclinationes, & graues
 rursum stationes desiderio solo corpora eorum sustinen-
 te, & voluntariam imbecillitatem recreante. Illi ath-
 leta quidā sunt carne carentes, & luctatores sangui-
 nis expertes. Illis conuiuia splendida & delicia sum-
 mae sunt, assiduum ieiunium: Et mensa opipara, ut
 quoad eius fieri potest, nihil cibi degustent. Quod si ali-
 cunde hospes adueniat, matutino etiam tempore, tam
 benigne & amanter nouo hospitalitatem genere eum
 excipiunt, ut nihil aliud eos per vitam, quam ad eum
 modum deliciari studuisse, putes: Aliud mox rursum
 ieiunii genus excogitantes, cibumque arbitrati suo
 capere nolentes, adeo ut res ea omnibus in stuporem
 euadat, quum ad victum sufficientem tantum eis de-
 sit, quomodo tam exiguo alimento uiuere possint. Ini-
 mici uero sibi ipsis sunt, voluntatisque propriae & naturae
 destinatione animi iam dudum concepta, proditores,
 ut in rebus omnibus delicias carnis longè à se reijciant,
 & anima eis in statu suo pulcherrime consistat: Quae-
 cumque Deo placita sunt, prudenter diligens atque con-

seruans. Felices illi prorsus eiusmodi conuersatione
& vitæ instituto: Longè autem feliciores sua ex hac
vita migratione, ad quam illi semper aspirant, ad op-
tatum illum desideratumque videndum anhelantes.
Itaque Eudocia Augusta, cum multis id genus mo-
nachis collocuta est, & multa (sicuti dictum) mo-
nachorum domicilia & habitationes construxit, ut
in AVLA SANCTA narratum est.

*Euagr. lib. I.
cap. 12.*

Atque hæc omnia prope ad verbum ex
Euagrii historia Ecclesiastica delibauit Nice-
phorus.

Fingere ergo se furiosum (vt ad institutum
redeamus,) absque sanctâ causâ furor est,
simulare se fanaticum, vt irrogandas à
magistratu pœnas declines, scelus est:
gerere se pro stulto risus & leuitatis causa,
vt personati bacchantes, leuitas & stulti-
tia est. Videri velle sapientem cum simplex
sis, duplex simplicitas est. Simpliciter ve-
ram præferre, & visa non videre, cum ad
rem nihil faciunt; audita negligere, si noce-
ant; nescire quæ scias, prudentia est. Furio-
sum, cœritum, fatuum, simplicem ad tem-
pus imitari Dei impulsu, vel salutis gratia, vel
Dei solius causa, vel gloriæ ventosæ & su-
perbiæ reprimendæ studio, mirandum, lau-
dandum, non tamen, nisi eodem quo Sancti
spiritu agaris, imitandum.

DAVID

DAVID REX SYM-
bolum Christi.

DAuid regum Hebræorum secundus imperio, primus virtute, prudentia, fortitudine, cum à Saule insidiis appeteretur, variis artibus eas semper elusit. cum perseveraret rex in eo persequendo, & ille vitam desperaret, ad ipsos hostes Iudæorum, Achim inquam, Philistinorum principem transfugit; sed agnitus à Satrapis, cum de capite tractari suo animaduerneret, magno & iusto consilio furorem simulauit, & inter procerū manus lapsabundus spumas egressit, & regem induxit, vt crederet hominē ad se furiosum adductum. quo aduersus officia indignante periculum David euasit. In loco enim simulauit furorem, non idcirco quidem sanctus, sed sapiens David, qui sanctitatis titulos & famam ex æquitate, clementia, religione cultūque numinis accepit. Maluit tamen contemni ad horam, quam occidi, quod haud dubiè impulsu Dei fecit, cum Christi personam ab Herode irridendi & contemnendi referret.

EE 5

S.DO.

S. DOMNA VIRGO.

*S. Domna.
Franciscus
Arias de
Mortif. cap.
4.
Surius De-
cembr.*

DOmna Virgo, in regia Maximiani imperatoris educta, & sacrorum impiorum antistita ab ipso imperatore designata, pertesa profanas impietatis ceremonias, inauduit de casta Christi disciplina, quam mox ardentem efflagitavit. Adfuit desiderio eius senatore nata virgo, sacris Christianis probe imbuta, quæ illam una cum Eunuchio Inde, ad S. Cyrillum, (non illum qui postea sub Theodosio iuniore vixit & scripsit,) sed Nicomediae pontificem, qui ambos inter candidatos Christianæ religionis relatos, diacono admodum religioso instituendos commisit, ac probe iam elementa mysteriorum edoctos, cœlesti fonte tinxit Christo quæ initiavit. Erat tum Domna quatuordecennis tantum, sed animo præmatura, & rerum humanarum contemtrix insignis; eoque profusa in egentes, adeo ut omnes opes & mundum muliebrem, & magnam etiam partem quotidiani victus in pauperes per oculos ministros tribueret; quod ubi quæstor & œconomus regis cognovit, flagris in utrumque animaduerti imperavit, & cum Christianos esse didicisset, in caueam compactos, inedia si per ipsum steterisset, encasse.

casset, nisi cœlitum ministerio, qui pro Christo certantes nunquam destituunt, fuissent alimentis recreati; Aulæ magister, cum extinctos prope crederet fame, & Christiana sacra desertui os putaret, reuisit ambos, lætosque miratus, cum se necquicquam vi profecturū in abducendis à pia mente animaduerteter, ad blanditias versus cœpit illis lautas rursus mensas apponere, pecunias præbere, & omnia vitæ commoda præstare. Hic verò magis sollicita Christi tiruncula, ne per luxum & rerum affluentiam animus iacturam innocentia faceret, in ipsa maximè copia cœpit laborare inopia, cum ipsa sibi mēlæ abstinentiam arctiorem indiceret, & epulas ad inopes transmitteret. Tandem etiam verita ne in aula pudoris adiret periculum, aut per vim etiam deuirginaretur, magno consilio ad exemplum Dauidis amentiam simulauit, cœpitque inconditos edere clamores, iactare brachia, deprauare os, intorquere lumina, toruum tueri, nihil pro sano loqui, indecore gestire corpore, molesta esse custodibus; qui re ad palatii præsidem delata, cupiebant illam emitti custodia, & ad Christianos à quibus curaretur, transmitti. Aberrat Maximian^{us} Imperator; regia præfectus in rē præsentē venit, quo corā, illa multo vehementius

Simulat Domina amentiam, Et seruauit innocentiam.

mentius furentis personam agere, spumare etiam, & eos præferre gestus, ut à malo quoque genio agitari videretur. Custodum ergo secutus consilium, accersit Anthimum antistitem Nicomediæ, Cyrillo surrogatum, eique virginem abducendam cum eius custode Eunuchò & in cœnobium detrudendam committit. Adfuit extemplo Anthimus Virginemque coram contemplatus, illico sensit rem esse virtutis causâ simulatam. Et Virgo Præsulem intuita ad modestum corporis habitum se reuocavit, nec vultum prioris insanix indicium dedit, quo attoniti spectaculo rem dignitati Præsulis adscripserunt, rogaruntque uti Domnam cum Eunuchò Inde secum in sacrum domicilium abduceret, sumtus adiecit ad victum necessarios, quibus repudiatis Anthimus Domnâ & Indem in tutelam accepit, secumque sibi quasi in campum emissos plurimum gratulantes, quod hæc tam salutaris strophâ tam bene vertisset, abduxit.

Maximianus ubi causam cognovit, Domnam velut furore correptam rectè amisam iudicavit, sed Indem effugisse mirum in modum doluit. Vtrumque inquiri præcipit, & Indem compræhensum variisque suppliciorum generibus in quæstione excruciatum

ciatū, suspensa de ceruicibus saxi mole pon-
to mergi imperat. Domna sumto virili habi-
tulauit in spelæo, quoad intellexit Indem
cum aliis lauream indeptum, & ipsa ad ean-
dem aspirauit, & progressa sacra Martyrum
pignora à piscatoribus miro modo extracta
inuenit, Inde quoque cognouit, & quo po-
tuit honore tumuli affecit, nec ab eo reces-
sit, quoad iussu Maximiani ad eundem &
ipsa locum obtruncata & cremata de tyran-
no cœlestem egit triumphum.

ISIDORA VIRGO TA- bennesiotissa.

Ex M. S.

Græco.

Histor. pa-
trum.

Palladio ca.

42. de S. Pi-
tirum.

Isidora tamen illa in Patrum SS. historia
ita se pro simplici gessit, vt eo nomine ma-
ximam sibi apud Deum gratiam conciliaret,
qui ipsemet sapientiam Virginis & sanctita-
tem Pitirioni ascetæ sanctissimo aperuit, cū
hanc etiam ipso sanctiorē pronunciarer, res
in hunc modum gesta est.

Tabenna insula est in Thebaide Ægypti
quam Nilus efficit, ad cuius alteram ripam

Tabenna

Ægypti in-
sula.

est asceterium facile quinque millium reli-
giosorum, qui vni Cœnobiarchæ parent om-

nes tanta promittuntur, quanta, inquit Cassia-

Tabenne est.

ta religiosi.

nus, apud nos non vnus vni vel medio tēpore ob-

sequi

Cassianus sequi consuevit: Ad alteram ripam Nilo inter-
lib. 4. Inst. ca. labente distinctam, Parthenon Virginum est
1. & alius. omnino trecentarum & amplius, quas inter
Trecenta vna omnium postremissima, & ab omnibus
Virgines re- neglecta proculcataque studio submissionis
ligiosa in & etiam ultro fatuam se simulabat, quam tamē
no amobio. simulationem ita cautē dispensabat, vt nihil
 non laboris cum maximo commodo Virgi-
 num exequeretur. Versabatur assiduē in infi-
 mis mediastinorum obsequiis, culinæ serue-
 bat, & fricandis ollis, purgandis sordibus, ab-
 iectis omnibus ministeriis, velut spongia vi-
 lissima, & vltimum purgamentum, adhibe-
 batur. Pulsabatur sæpe ab aliis, pugnis tunde-
 batur, contumeliis onerabatur, maledictis fi-
 gebatur. Nunquā interim visa comēsse, nun-
 quam cum cæteris mensæ accumbere; anale-
 cta reliquiarum colligebat, quib⁹ vitam quo-
 tidianam tuebatur, quæ re ipsa illud Aposto-
 1. Cor. 3. li expleuit: *Si quis videtur sapiens esse inter vos*
in hoc seculo, sit stultus, vt fiat sapiens. Erant re-
 liquæ in morem sacrarum virginum atton-
 sæ, caputque velatæ, hæc vili fordidoq; pan-
 no verticem obnupserat, quem angelus dia-
 dema appellabat, nuda pedes, ludibriū alia-
 rum, in quo ipsa clam triumphabat, neque
 tamen vocem vllam vnquam aut stomacha-
 bundam aut indignabundam mittebat, sed
 æter-

æternum silentium supra omnes Pythagoras, Sigaliones & Harpocrates colebat. Erat in Porphyrite sanctissimus asceta Pitirum, quæ visus ex improviso beatus Genius, sic affatus est. Quid est, Pitirum, quod tibi tantopere placeas, teque ipsum admirandus circumspicias ob exactam multis annis ex æquo & recto vitam religiosam? Vin contemplari fœminam te multo sanctiorem? Pete cœnobium Virginum Tabennesiotissarum, ex quibus vnâ aliquam offendes, quæ diadema gestat; illa te melior est, quæ à tanto quotidie numero fœminarum exercetur, omnique genere ludibriorum afficitur, abijcitur, & superbè velut pecus ab omnibus contemnitur, cum illa interibi nunquam animo perturbata, mentem in Deo semper defixam habet. Tu verò cum hic sessitas corpore, animo tamen omnes orbis oras, quas adiisti nunquam, aut vidisti peruagaris. Cœlite in auras abeunte, Pitirum è vestigio se dat in viam, & Tabennesiotas reuisens, petiit à præfectis cœnobij, vti sibi liceret Parthenona religiosarum fœminarum adire. Nec se difficiles illi præbuere præfides Virginum, quod Pitirum magnam sanctitatis famam collegisset. Traiiciunt flumen antistes cœnobij, Diaconus & Pitirum.

Pitirum. Ingressi septa religiosa precibus de more ad Deum fufis, rogat hoſpes vti coram omnes ſimul, virgines ſiſtantur. Citatæ adſunt, ſignum diadematis obſervat Pater, nec in vlla præſentium animaduertit. De eſt, inquit, nulla? Nulla, inquiunt. Imò vero inquit, abeſt vna, quā mihi oſtendit angelus. Super eſt, inquiunt, vnica ſed fatua in culinam re- trufa: Et hanc adduct imperat, vocata illa omnibus modis (præter morem ſuum) ob- nixa prodire recuſabat, diuinitus enim intel- lexerat quamobrem euocaretur. Protrahi- tur vi in medium virginum cetum, & patrū conſeſſum, qua ſimul conſpecta Pitirum ad pedes eius abiectus, bene precare mihi, in- quit, mater: Nec illa diu morata, nec ſe vinci paſſa in ſtudio ſubmiſſionis, itidem ingenua cadens, tu mihi, inquit, Domine præſta, quod à me indigna petis. Attonitæ reliquæ Virgi- nes Pater, inquiunt, ne erres, hæc ſtulta eſt. Vos, inquit Pitirum, ſtultæ eſtis; hæc autem religioſa mater eſt, & me & vobis omnibus ſapientior & ſanctior, atque vtinam in vlti- mo tribunali eā non indignus reperiar. Hic omnes velut exanimatæ ad ſancti Pitirum veſtigia prouolutæ veniam cum lacrimis precatæ ſunt. Et ſingulæ quibus illam mo- dis tractarint, palam expoſuerunt: Ego, in- quiunt,

quiunt, hanc fannis posticis illusi: Ego vestium vilitatem irrisi: Ego eluiem trullæ in hanc effudi; ego colaphis multau; ego pugnis contudi, ego naribus eius mordens sinapion ingessi: Aliæ se aliis contumeliarum generibus, indignissimisque modis insectatas eam confesse, pacem orauere. Pro quibus Pitirum cum sancta Virgine Deo supplex, ut dolentibus noxarum gratiam faceret, precatus, illam mihi & cœlesti consolatione permulsi, & salutatis demum omnibus, ad solitudinis suæ quietem haud paullo modestior reuersus est. Illa vero quantopere fuerat ab omnibus spreta, tantopere postmodum est culta, quem honorem exosa, cum altissimas vltimæ demissionis radices egisset, eaq; in recum summa animi tranquillitate conquiescisset, insolens gloriæ & venerationis, relicto monasterio, vel in desertam aliquam vastitatem se abdidit, vel ignota ad ignotos ut lateret accessit. Est enim vitæ sanctimonia securior apud ignōrantes quàm laudantes.

Legi hanc historiam etiam in MS. bibl. Reip. *Isidora hæc*
 Aug. Græcè perscriptam, ubi nomen Virgini, *Virgo dicta*
 quod nusquam apud Latinos extat, *in Græcis*
membranis.
 Isidora.

FF

IOAN-

*Climacum.
grad. 4.*

HVC pertinet illa Ioannis Opanii Sab-
baitæ Antiochi simulatio, quam in pri-
ma parte VIRIDARII Annot. ad vitam
S. Innocentij XXIX. Nouemb. descripsimus.

SIMON SALVS.

*Euagr. lib. 4.
cap. 33.*

HVC & SIMON SALVS, hoc est fatuus,
facit, cuius vitam ex Euagrio, Leontio,
Metaphraste, Menæis, hic tibi compendio
reddemus, quam Euagrius ita narrat: *Erastus*
autem in Aemisa Symeones. Hic inanis gloriæ ve-
stem sic exuerat, ut ignorantibus desipere videre-
tur, quamuis omnis generis sapientia diuinaque gra-
tia refertus esset. Hic Symeones ut plurimum a-
pucl semetipsum secreto degebat, nec prorsus cuiquam
liberum faciebat, ut intimè cognosceret, quando, vel
quomodo Deo supplicaret, vel quando apud semetipsu
cibis aut abstineret, aut uteretur. Nonnunquam au-
tem circa publicam viam in foro degens à scopo con-
uersationis suæ discessisse, nec omnino aliquid habe-
re prudentiæ aut industriæ videbatur. Nam & ta-
bernas subingrediebatur, & quibuslibet esculentis,
aut cibariis, cum esuriret, vescabatur. Quod si quis
eum capite inclinato adorabat, iratus propere ex illis
se se locus abripiebat, veritus ne virtus ipsius à multis
depre-

reprehenderetur. Et sic se in foro quidem gerebat Symeones. Erant autem illi familiares quidam, inter quos prorsus sine ulla discriminatione morabatur. Quidam igitur ex familiaribus illius, famulam habebat, quæ à quodam constiprata uterum gestabat. Cum autem ab hero suo quisnam eam constiprasset edicere cogeretur, Symeonem occulto sibi commixtum fuisse, idque sic esse: & si necesse esset, posse se illum convincere dicebat. Quod cum Symeones audisset, carnem se; eamque admodum lubricam gestare dicens, assentiebatur. Cum autem rumor iste passim percrebuisset, sibi que Symeones multum ignominia, ut putabat, lucrifecisset, subduxit sese, & pudefactum esse simulavit. Vbi vero dies gravis ad pariendum aduenit, illaque pro more parturientis sederet, parturigo quidem vehementem, plurimum, & inauditum dolorem adferebat, sic ut parturientem in extremum vite discrimen adduceret. foetus vero haudquaquam succedebat. Quum itaque Symeonem, qui de industria reuersus erat, ut pro illa oraret, rogassent, dixit mulierculam hanc non parituram, nisi prius edicat quis fietus huius parens existat. Quod cum illa fecisset, verumque parentem edixisset, mox infans ipsa veritate obstetricante ex utero prodiit. Hic Symeones visus est aliquando ingredi domicilium sortis, clausoque ostio solus aliquandiu manere cum sola. Deinde resecrato rursus ostio abiit circumspiciens undique, ne quis

esset qui ipsum egredientem videret, id quod suspitionem magis etiam auxit, sic ut qui hoc viderant, mulierem accesserint, interrogauerintque quidnam Symeoni negotij fuerit, ut ipsam accesserit, ac tamdiu cum ipsa moratus sit. Illa vero iuramento affirmavit, tri-duo se ab eo die nihil prorsus gustasse, propter penuriam rerum necessariarum, nisi aquam tantum: Illum vero obsonia, cibos, & vasculum vini attulisse, clausisque foribus, mensam apposuisse, seque quandoquidem satis iam abstinentia cibi vexata esset, ut ederet, & eo convivio satiaretur, iussisse: Quibus dictis reliquias ex illis, quæ attulerat protulit. Quin etiam cum gnassatio illa quæ Phœnicen maritimam concussit, præ foribus esset quando id incommodi & Berytiorum & Bibliorum, ac Tripolitarum civitates potissimum perpeſſæ sunt, flagello quod in manu habebat sublato plures ex columnis in foro percussit, vociferans ac dissens: Scate, saltandum vobis est. Quoniam vero vir ille nihil faciebat ociose, qui aderant ista observarunt. Quasdam autem columnas non percutiens transierat, quæ & paulo post terræ motu prostratæ ceciderunt. Multa quoque & alia fecit, quæ peculiarem tractatum requirunt.

Qui de hoc plura desiderat, Leontium consulat apud Metaphrastem & Surium, totum enim librum huius vnius vita complectitur, hic breuiarium legis.

THO.

THOMAS COELE- syrus.

Thomas Cœlesyrus eiusdem instituti fu- *Enag. ibid.*
it, quamuis singillatim non exprimant *c. 234.*
scriptores in quo genere, aut quomodo ille *Niceph. c. 23.*
fatuitatem simularit. Ipsius tamen sanctitas
inde apparuit, quod mortuus neminem in
societatem sepulchri, vt & Innocentius, Her-
culanus, atque alij, admiserit.

SERAPION SIDO- nita.

Et hic personam fatui subinde gessit, præ- *Palladius.*
sertim quando Athenis cœpit esurire,
progressusque in publicum, quanta maxima
potuit voce clamare & lamentari cōtra tres
creditores suos, gulam, auaritiam & Venerē;
ac duobus se posterioribus satisfecisse, à pri-
mo se adhuc vrgeri, quartum enim diem nil
gustarat, fame dein vtrumq; pane placata,
properauit Romam, vbi intellexit esse asce-
riam virginem, quæ se mortuam mundo ia-
ctabat, illam vt ab insolentia ad modestiam
traduceret, facto ipso docuit, falsum esse,
quod gloriaretur. Tu cætera si vacas
apud Palladium cognoscas.

FF 3

S. MA-

S. MACARIUS Ægyptius.

*Palladius & alii.**Jo. 12.*

NEquē S. Macarium omitto, cuius nomē qui accepit, facta propemodū didicit, ex quibus hoc vnum pono, quod specie simplicitatis fatuū se ferre videtur, cum interim illud Christi monitum sequeretur: Qui odit animam suam in hoc mundo in vitam æternam custodit eam. Vexabatur importunitate hostium domesticorum, quos ut ipse vicissim affligeret, variis modis attriuit corpus, ex quibus hic vnus aliquis fuit: duorum modiorum sportam arena fartam humeris vectando solitudinem decurrebat, occurrenti Theosebio Cosmetori & miranti, rogantiq̃ue quid ageret: Vexo, inquit vexantem.

S. ALEXANDER EX
Philosopho Carbonarius, ex
Carbonario Episcopus, ex Episcopo Martyr.

In S. Gregorio Nysseno

Comana (oppidum reor illud, quod olim sanctissimi Pontificis & oratoris mundi,

mundi, Chrysostomi defuncti corpus exce-^{in Vita Gre-}
 pit, antistitem desiderabat, auo S. Gregorij ^{go. Taumat.}
 Taumaturgi; vt idoneum reperiret, S. Gre- ^{Martyrolog.}
 gorium supplicibus votis, vt præsens arbiter ^{Rom. Aug.}
 adesset, euocauit. Satisfecit illorum volun-
 tati Gregorius. Vbi aduenit, animaduertit
 omnium sententias eo spectare vt legerent
 Episcopum, & dicendi copia promptum, &
 generis claritudine illustrem, & omnibus or-
 namentis & artibus, quæ ad huiusmodi
 munus tractandum quæruntur, instructum.
 Gregorius spectatis ciuium studiis diuinam
 implorauit sapientiam, vti sibi dignaretur a-
 perire, quæ Comanis pontificem designasset.
 tandem ita in rei cognitionem peruenit. Ad-
 ducentibus multis multos ad Gregorium,
 quibus studebant, forma insignes, & naturæ
 fortunæque bonis excellentes, singulisque
 suos, quos sistebant, laudantibus: Quamob-
 rem, inquit Gregorius, nullum hisce inferio-
 rem opibus & dignitate respicitis? Fieri po-
 test esse inter humiliores quoque ciues ob vi-
 tæ sanctitatem morumque integritatem Pon-
 tificatu dignos, spectanda esse in Antistite,
 non opum tantum affluentiam, aut priscae
 nobilitatis imagines, sed virtutem, animique
 thesauros, pietatem, religionem. Hic ex præ-
 fectis suffragiorum illudibundus (qui admo-

nitio[n]em Gregorij irrisio[n]em interpretabatur, si claris & illustribus sordidi opifices anteponerentur) si ita visum, inquit, tibi Pontifex, ut spreis illustribus viris, à nobis laudatis, ad sordidas & viles diuertendum sit operas, quidni Alexandrum carbonarium à camino & fulgine ad pontificiam tiam citamus? Ecquis est, inquit Gregorius, iste Alexander (diuinitus enim conijciebat mentionem à suffragatore etiam nolente & ignaro factam) quē carbonarium appellatis? Adducitur illico per quosdam in mediam hominum coronam, homo pannosus, lacer, ater, & quasi ex Cyclopum officina emersus, toto corpore nigricans, qui non tam carbonarius, quàm ipse carbo videbatur. Effusè ridetur à circumstante plebe, & vero primariis viris. Alexander tam excelsum ac cœlestem animum sub sordido & paupere cultu tegebat, ut non solum non stomacharetur, quod omnium ludibrio esset expositus, sed religiosè etiam triumpharet, vultumq; constantem simul & modestum præseferret, gratulatus sibi, quod Christi causa dignus esset, qui absq; culpa sua pro deridiculo, & tantū non fatuo haberetur. Quæ solus obseruans ex omnibus S. Gregorius hæsit in admiratione eius defixus. Itaque paululum seuocatum

natum à turba rogauit, quis esset; cur ad fo-
 cum & fuliginem eam sese demississet? Ap-
 parere in illo indolem, quæ inter carbones
 natà non videatur. Hic S. viro non ausus ne-
 gare quod erat Alexander, vitæ suæ rationes
 expoluit, se seque à primis annis melioribus
 philosophiæ studiis addictum profecisse, vt
 cognosceret vitæ præsentis lubricum iter,
 spes omnes fragiles ac inanes, pericula salutis
 infinita, se porro forma tam rara & eleganti
 fuisse, vt formidaret ne spectatores læderet,
 aut certè ab ipsis læderetur. Cogitasse ergo de
 ratione qua hanc velaret, & illud sapientis
 sequeretur *λάτρε βιωσας*, personam Carbo- *Late Vincat.*
 narij induisse, fuligine, & atrore dignitatem
 oris abscondisse, manus precio sibi & aliis
 necessaria parasse; Nec plura, Gregorius Ale-
 xandrum mox à domesticis abduci iubet, fu-
 liginem abstergi, corpus lauare, vt pulcherri-
 ma facies, velut sol absterfis nubibus, emica-
 ret; accingi præterea, quem ipse tulisset secū,
 pontificali cultu, mitraque ornari. ita sacris
 ornamentis excultum in concionem populi
 reducerent, se interim de officio sacerdotis
 & pontificis disputaturū, populumq; dictis
 suspensurum, quoad reuerterentur. Facta
 extemplo omnia, & paulo post in medium
 cœtum reductus magna corporis dignitate,

FF §

cultus

cultus veneratione, & maiestate oris omniū
 illico oculos in se conuertit: Tum S. Grego-
 rius: Nihil inquit, ciues noui vobis accidit,
 si præstineta vobis carbone lumina impo-
 fuerunt, solisque oculorum sensibus iudi-
 cium animi permisistis, cum sensus omnia
 incertus sit veri Iudex, nec ad animi sacrariū
 penetrare possit. Et cauebat etiam hostis ve-
 ræ pietatis dæmon, ne tanta virtus in publi-
 cum tribunal ascenderet, sed penitus in for-
 dibus obsolesceret, quod ignotam virtutem
 tantum auctori commodam, Reipub. inuti-
 lem haud nesciret. Ergo sacris initiatū Deo
 offert, oblatum rogatur, vt ad concionē ver-
 ba faciat, exorditur orationem non Attico-
 rum quidem pigmentis fucatam, sed ponde-
 re sententiarum ornatam, quo populo osten-
 dit diuinum à Gregorio factum de se iudici-
 um. Factus est ergo primum Alexander ex
 philosopho carbonarius, ex carbonario Epi-
 scopus, ex Episcopo nobilissimus Martyr,
 eum pro Christiana professione redactus est
 ipse in carbonem ardentem, semper lucen-
 tem, semper tepentia mortalium pecto-
 ra cœlesti calore inflamman-

tem.

GOENO.

*Paulū enim
 sepulta di-
 stat inertia.
 Celata vir-
 tus.*

COENOBITÆ RHATHUNI pœnitentes.

A Sceterium erat magno numero religio-
 sissimorum virorum celebre, in *Egypto* *Climacus*
 ad septuaginta palmas, & duodecim fontes, *gradus.*
 de quibus est in sacris literis, haud procul *Exod. 15.*
 Erythræo mari situm, in quo si quid ab ali- *Num. 33.*
 quo paulo gravius peccatum esset detrude-
 batur in locum (qui carcer dicebatur) ad
 primum lapidem ab ipso cœnobio distan-
 tem, quoad iudicio sacri præsidis culpam
 expiasset, noxæ autem erant non semper gra-
 uissimæ, & sæpe tam leues, ut hodie omni-
 no negligentur. Cuiusmodi fuit illius, qui *Gradus 4.*
 apud cœnobiareham suum commilitonem
 nugacem, & loquacem appellarat, qui pro-
 scriptus primùm omnino à reliquorū socie-
 tate, cum abigi non posset, & sex ipsos dies
 impransus & incœnatus ad fores monasterii
 supplex iacuisset, hoc tantum impetrauit ut
 ad carcerem, de quo nunc agimus, mittere-
 tur. In quo ergastulo eiusmodi pœnis se
 multabant, ut viderentur omnino à iudicio
 & mente deserti. Climacū audi qui præsens *Gradus.*
 hæc spectavit, & narrauit. Cum igitur perue-
 nissim ad pœnitentium monasterium, imo vero ad re- *Ita lege ex*
 gionē lugentiū vidi reuera (si dicere id audeam) quæ *Graco X. 6.*
 negli-

negligentis oculus non vidit, aurisque desidiosus non
 audiuit, & in cor pigri hominis non ascenderunt, res
 regionem lu- & verba quæ Deo vim inferre possent, habitus &
 gentium, nō studia quæ ipsius clementiam celerrime flecterent.
 Et vulgo, re- Quosdam enim ex reis illis vidi noctibus totis vsque
 ligationem su- mane sub dio stare peruiigiles pedesq; immobiles tene-
 gentium. re, cumque somno miserabiliter depreßi agitarentur
 vim natura inferre, nullamque sibi ipsis requiẽ om-
 nino indulgere, sed seipfos increpare, ignominiiq; &
 contumeliis afficere, & excitare. Alios miserabi-
 liter in cælum intuentes & illic adiutorium cum ge-
 mitu & suspiriis & vocibus innocantes. Alios in o-
 ratione existentes, ac reorum in morem victis post
 terga manibus humi luridas facies suas inclinantes,
 indignosq; qui in cælum aspicerent, se vociferantes,
 nec quicquam ad Deum dicere orando præ cogitationis
 & conscientia hæsitacione præsumentes, neque quo-
 modo vel unde orationem facerent præsumentes so-
 lamq; animam tacitam, mutamque mentem Deo af-
 ferentes, tenebris ac desperatione plenam. Nonnullos
 in pavimento strato cilicio & cinere sedentes, ac fa-
 ciem genibus operientes, frontemque in terram colli-
 dentes. Alios rugiter pectora tundentes, animamque
 suam ac vitam suspirio ingenti reuocantes. Ex his
 hic Camal- alii quidem pavimentum madefaciebant lacry-
 dulensis Ver- borum Gra- mis, alii vero quia lacrymarum imbres non habe-
 borum Gra- rent, seipfos miserabiliter lamentabantur. Pluri-
 eorum vim mi, ut fieri in mortibus solet super animab⁹ suis vlu-
 non est asse- cutus: Ver- latum

latum diræ vocis emittebant, angustiam cordis fer-
re non valentes. Alii ex intimo corde rugiebant, at-
que intra os gemitus sonum cohibebant. Interdum
vero cum se continere non possent, repente exclama-
bant. Vidi ego illic nonnullos habitu & cogitatione
& actu, quasi à semetipsis excessissent, ac stuporem
mentis incurrissent, veluti æneas quosdam summo ex
mæore effectos, totos tenebris obritos, & ad omnia vi-
ta huius veluti insensibiles factos. Mentem quippe
iam in humilitatis abyssum demerserant, ac mæoris
igne oculorum lacrymas fixerant. Alios item mæstos
sedere, atque in terram fixis obtutibus stare perspexi,
caputque assidue mouere, & leonum in morem ex
imo corde rugitum ac gemitum emittere. Hæc &
his plura cum totos trīginta dies præsens ip-
se coram spectasset, & ipse iam prope tantū
spectando admirandoque in stuporem da-
tus esset, reuersus ad cœnobium, hæc subiun-
git: Cum trīginta dies in custodia illa perscuerassent
impatiens: in magnum illud cœnobium, ad magnum
patrem reuersus sum, qui ut me aspexit immutata fa-
cie, totumq; veluti attonitum, agnouit sapientissimus
immutationis causam, & ait ad me: Quid est pater
Ioannes? Vidisti ne laborantium certamina? Ad quæ
ego: Vidi, inquam, pater, vidi & admiratus sum, feli-
cioresq; existimaui, qui post lapsum ita lugent, quàm
qui nunquam lapsi sunt, & seipos non sic deflent. Il-
lis enim ruina sua, causa fuit beatissima ac rutilissima
resurrectionis.

SENI-

us antiquus
interpret: se
ipso discipli-
nis verbera-
bant.

Nota.

Rugiebam à
gemitu cor-
dis mei. Psal-
37.

SENIOR DECLINANS di honoris causa se fatuum simulat.

Enchiridia
ss. pp.

Quantoperè suspectam habuerint in optima etiam causa *κενοδοξία* & famam sanctitatis cum veneratione inde natam religiosissimi quique viri, quos partim supra laudavi, partim infra adducam, docet hic in sui cognitione & despicientia exercitatus senex, cui in solitudine ministrabat necessaria laicus. Vexabatur morbo in vicinia puer; rogatus à ministro pater ut opem ægro præfens adferret, secutus Anachoreta ducem itineris usque ad proxima recta, cum præcurrens ille vicinos exciuit ad religiosum patrem; quæ par erat reuerentia excipiendum. sensit hoc modestissimus asceta, & cum ad se pompam festam multa lampade fulgentem aduentare procul spectaret, detractis vestibus in aquam nudus descendit, lauit & natauit. Famulus ubi senem præter spem in flumine lauantem vidit, rubore perfusus: redite, inquit, qua venistis, pater in amentiam versus nihil à sano facit. Disiecta hac arte turba & gloria populari fugata prostrataque; resumfit ille cum veste quam posuerat sapientis personam; quaerit socius administer, Pater quid factum tibi?

Popu-

Populus te amentem & à malo genio agita-
tum dixit: Hoc, (inquit, sapiens Pater) audi-
re volui.

Et mox terga dedit ventosa gloria laudis,

In nihilumq; abiit quæ fuit ante nihil.

Sic permutatur vero laus vana triumpho,

Quàm magis hæc fugitur, tam magis illa venit.

DANIELIS NARRATIO.

de Marco, Christi causa
falo seu fatuo.

PEtuit vir sanctus quondam cum sue disci-
plinæ alumno Alexandriam, vt Patriar-
cham festa celebritate conueniret. In vrbe
dum ad Circum ambulant, vident inter alios
fatuos nudum toto corpore, præter lectam
naturæ verecundiam, qui & ipse fatuum se
inter fatuos simulabat, sed is alios quodam-
modo alebat, quicquid enim à piis accipie-
bat, id omne in alios partiebatur; quandoq;
in forum etiam progredi solitus, & rapere
palam, quæ mox aliis tribuebat. Religio-
sus pater cum hunc oculis notasset, impe-
rat discipulo vt illius nudi domum & locum
obseruet. Fecit alter imperata, & saluta-
to se-

*En Cod. MS.
Græco bibli-
otheca Resp.
August. n. 25
in membra-
nis.*

to senior Patriarcha, reperit alio die Marcus in magno Tetrapylo, currensque pressum trahebat, & in auxilium magnis clamoribus ciues vocabat. Marcus Salus contra ludebat senem. Confluxit illico magna vis hominum, & discipulus certamen sui patris cum Salo eminens spectabat. Alexandrini ciues qui accurrerant, monuerunt anachoretam, cauere à Salo ne ab eo quam contumeliam acciperet, hominem esse insanum; vos, inquit senior, insani estis, ego quippe nullum hodie in tota ciuitate præter hunc sapientem inueni. Interim etiam Ecclesiastici adfuerunt spectaculo, qui nouerant ascetam, quem & rogarunt, quid sibi tandem vellet cum stulto, aut quid fatuus ille egisset? Si nosse vultis, inquit Daniel senex, ducite illum ad Patriarcham. Ductus & à religioso Patre commendatus, cum reticeret Marcus Salus qui erat, tandem à Patriarcha iureiurando adactus se Monachum fuisse professus est, & quindecim ipsos annos ab impuri dæmonis tyrannide oppressum Veneri litasse; tandem rediisse ad mentem, se ipsumque compellans Marce, inquam quindecim annos malo genio in turpi seruitute transcripsisti, ades nunc, & totidem Christo impende. Abii ergo in Pammatum, ibique
annos

*Fortè, Psum-
 mium aut
 Pammaton
 montem E-
 gypti fabu-
 losum.*

annos octo in expiandis peccatis transegi. Deinde ingressus urbem hanc, gessi me pro fatuo alteros octo annos. Quod ubi, qui aderant, audierunt, omnes in largissimum fletum prorupere. Manserunt ea nocte Daniel & Marcus in Episcopio. Postridie prima luce, misit Daniel discipulum ad Marcum, ut exorata pace ad suum cellæ silentium & solitudinem redire posset, sed Marcum alter iam morte sopitum expirasse offendit. Qua re cognita, Daniel ad Patriarcham ingressus exposuit Marci emigrationem; conuenereque illico omnia circumiacentia religiosorum cœnobîa cum toto Ecclesiastico ordine & populo vniuerso, Marcumque in æde sacra condidere, Deique clementiam & miserationē in miseros mortales immensam, & in omnes omnium temporum æternitates celebrandam prædicarunt.

S. CHRISTINA TAV- maturga,

Stylla Diuorum historia inter paradoxa *Contipratē*
est ponenda, hæc certe cum Simonis Sa-*sis, Surius,*
li & Iacoponi factis, *παρὰ δόξαν τῆς αἰγ.* Fuerant
huic Christinæ geminæ sorores cum qui-
bus

GG

bus

bus ita rationes vitæ partita est, ut deterri-
mam sortē, versam tamen postremo in op-
timam elegisse videretur. Prima rebus diui-
nis potissimum studebat, altera rem famili-
arem procurabat, hanc magistram pascendo
pecori haud inuitam præfecerunt. Quod ge-
nus vitæ illi magnum, uti Moyse olim, re-
rū cœlestium contemplandarū otium præ-
buit, quo illa non abusa, adeo in studio sui
pernoscendi Deique beneficia recognoscen-
di profecit, uti rerum diuinarum meditati-
one absorpta, corporis valetudinem in sum-
mum discrimen adduceret, imò spiritū ip-
sam intercluderet, & animam excluderet.
Funus dum curatur in templo, illa perinde
quasi eam mortis pœnituisse, è feretro re-
pente cum ingenti omnium stupore, exut-
git, & sublimis ad ædis sacræ laquearia per-
reptat, hæretque ibidem, dum res diuina
perageretur: Dein eam sacer Mystra diris e-
uocationibus adortus, vi precum detraxit,
rogauitq; quis eius status conditiōq; esset,
quid mortua spectasset. Cum exposuisset
omnia, quo pacto mox à cœlitibus fuerit de-
ducta ad piaculares flammæ, inde ad ipsas
inferorum fores & fauces, postremo ad
amœnos paradisi campos, ubi Christum au-
disset se monentem, ut in vitam rediret, &
suppli-

*Mortua re-
uisit.*

supplicijs dirisq; corporis cruciatibus flammarum æstus temperaret eorum, qui in iisdem cum spe vitæ beatæ versarentur, multisq; viam suā patientia ad cœlum aperiret, actandem cum ingenti tolerantia thesauro in beatorum sedes euolaret. Reuersa ergo postliminio in corpus, cœpit ea designare, quæ omnium animos percellerent, cum mortalis simul & immortalis videretur, eaque cum maximo doloris sensu viua pateretur, quæ nemo alius posset subire, quin statim animam vi doloris elideret.

Quoties illa se in flammantium globorum incendiis, velut in plumis volutabat, cruciabat, nec tamen enecabat: quoties rigente hieme, gelidissimis vndis se mersauit, nec tamen obriguit. quoties in ebullientes ahenorum aquas papillarum tenus elixandam se immisit, & velut intacta euasit. quoties rotarum, ritulatronum sese radiis intexit, inflexit, & integra consurrexit? Pependit aliās inter patibularios ad biduum, nec gulam fregit. Agitata aliās à canibus, ut fera, & per loca senta, vepreta, rubetaque totum corpus lacerata, nulla tamen postea retinuit vestigia lationis. His rebus permoti cognati, eam, velut limphatam aut à malo

*ut amens
vinculis con-*
tam *fringitur.*

GG 2

tam

tam in cellas compegerunt, ex quibus semper diuinitus est expedita. Sed cum multa interim futura animo præciperet, absentes à periculis seruaret, famē imminentem denunciaret, capienda Hierosolyma prædiceret, aliaque ageret quæ non diuinam aut fanaticam, sed sanctam & Deo gratam virginem ostenderent, venerari illam cœperunt, qui antea contemserant. Ludouicus certe comes Loërtis, vir illustris & præsignis, venienti aut prætereunti semper assurgere, & matrem appellitare consuevit. Quin imo olim vita defuncturus, accersitæ ad pedes prope moribundus accidit, omnisque præteritæ vitæ errata, ab vsque anno vndecimo pueritiæ, cum magna vi lacrimarum exposuit, non quod ab illa se peccatis solutum iri crederet. sed vt illam pro se deprecatricem apud Deum adhiberet. Quare cum illius animum à digressu corporis ad expiatrices flammæ deduci videret, & ille permissu Numinis hoc illi significasset, Christina, abi, inquit, & patere quæ meritis es, ego partiar, tecum labores, vti vicissim crucier. Itaque nocturnis maximè horis se modo ignibus vstulabat Christina, modo frigore torquebat, ipsa quoque loca, in quibus comes deliciis indulserat, illa assiduo lacrimarum imbre irrigabat.

gabatur. Cumque in tanta vitæ acerbitate, aut
vix potius morte duos supra quadraginta
annos, à primo in vitam reditu traduxisset,
deplorato mortalium infelicissimo statu,
quasi ter mortua ad sponsum cœlestem;
comparato ingenti pietatis præmio euola-
uit.

Epilogo adscribam parænesin Cantipra-
tensis ad lectorē, vt cum fructu hanc histo-
riæ epitomen, quam feci, euoluas. *Quæso,*
inquit, *te lector, diligenter animum aduerte, quàm*
nos iure meritoque culpandi simus, qui cum cerna-
mus Christinam tot pœnas tamque immanes & di-
ros cruciatus non tam propter sua, quam propter ali-
orum peccata pertulisse, ob culpas & maleficia no-
stra pœnitentiam agere reformidamus, veniet certè
quandoq; & celeriter veniet dies ille, quo nos liben-
ter etiam his acerbiora simus toleraturi, si daretur
locus pœnitentiæ, & ad negligenter quondam exa-
cta tempora redire liceret. Et vae ijs, qui ad miseri-
cordia emendum oleum tum demum se compara-
re volunt, quando nundinarum tempus omne elap-
sum est. Venient iij cum lampadibus vacuis, ianu-
amque pulsabunt, sed omnem sibi sentient a-
ditum praeclusum, audientque vocem illam sane
terribilem: Amen dico vobis: Nescio vos. Vigile-
mus igitur, quia nescimus diem neque horam. Me-
rito illi excluduntur, qui iam stertentes, diemque il-

Matth. 25.

lum & horam negligentes, nolunt lampadas suas implere oleo bonorum operum ex condignis penitentiae fructibus. Vinam vero audiant Dominum dicentem: Vigilate ergo, quia nescitis diem neque horam, qua dominus vester venturus sit. Ecquid vero aliud per omnem vitam suam Christina clamavit, nisi ut penitentiam agerent homines, & nunquam non sese paratos exhiberent? Hoc illa verbis multis, hoc lacrymis, hoc planctu & eiulatu, hoc infinitis clamoribus, hoc cuiusmodi viuendi exemplis docuit, qualia de nullo alio, qui eam aut antecesserit, aut secutus sit, vel scripto cuiusquam vel sermone perceperimus: In laudem & gloriam Christi, qui cum patre & spiritu sancto vivit & regnat. Deus per omnia secula seculorum, Amen.

S. FRANCISCVS.

*Bonauent.
lib. 2. c. 6. in
Vita S. Fran-
cisci.*

VT omnem à se fugacis gloriæ affectum remoueret, voluit nonnunquam à suis palam obiurgari, ludibrio affici, agrestis, indoctus, mercenarius indigerari, os suum aliorum pedibus calcandum subijcere. Quin etiam in oppidi nescio cuius ingressu, ciues sibi honoris causa extra urbem occurrentes ridiculo facto à sui cultu deterruit, cum in proximum collem ritu puerorum arietaret. Quid cum oves ex itinere tanquam homi-
nes

nes salute impertiretur, & illæ certatim ve-
 lut ad pastorem accurrerent, cum aues, non
 vt fabulosus Orpheus, traheret, sed ad com-
 munem omnium parentem & conditorem
 laudandum inuitaret, illæ parerent, & ad
 nutū illius vel garrerent vel conticescerent?
 Morbo olim graui conflictatus, non nihil *Exēplo Da-*
 coactus erat de seueritate vitæ remittere, *uidis Psalm.*
 & cibos à medico præscriptos admittere. *148.*
 Vbi conualuit, vt illas in ægritudine lau-
 titias, vt videbatur, admissas, expiaret, in
 publicum progressus, populo euocato cum
 sodalibus suis ædem sacram ingressus, ve-
 stem ad vsq; femoralia posuit, collo funem
 iniecit, seseque nudum ad lapidem noxio-
 rum vsq; ad vicem latronis, trahi raptariq;
 & proclamari præcepit. En vobis phago-
 nem & gluttonem, qui se gallinis saginare
 consuevit. In lapide vbi constitit cum quar-
 tana adhuc laboraret, multoque frigore ri-
 geret, verba ad populum fecit, se non vt re-
 ligiosum virum colendum, sed vt gulonem
 contemnendum. Quo facto auxit etiam
 quam ante de ipso conceperant, opinionem
 sanctitatis. Sequitur enim gloria fugientes,
 & sequentes fugit.

An & illud non singulare? Cum ex disci-
 pulis Ruffinum impeditioris linguæ mitte-

GG 4 ret

ret Alissimum vt pro cathedra populum doceret, & ille familiare sibi vitium, oris balbutiem excusaret, ac prouinciam deprecaretur, seseque idiotam rerumque omnium imperitum diceret: Franciscus: quia, inquit, non extemplo paruisti, iam nunc vltima quam possum auctoritate tibi denuntio præcipioque vt nudus, & femora tantum tectus, eo, quod dixi, properes & mandata exequaris. Abiit Ruffinus & à plerisque velut amens irrisus, tamen am bonem conscendit, & imperio sui magistri satisfecit, vt olim Isaias sanctissimus vates à cœlesti imperatore iussus per urbem nudus incedere Deo obtemperauit. Interim Francisco ipsi iniecta de duriori hoc imperio religio, quam non aliter expiauit, quàm id ipsum præstando quod Ruffino imperarat. Proinde & ipse nudus in concionem ascendit, & tanto Spiritu de contemptu rerum præsentium disseruit, vt omnes auditores in vberimum fletum & lamentationes erumperent, magnisque clamoribus Dei clementiam implorarent, factumque diuinitus vt non modo nihil illi duo Ecclesiastæ de sua auctoritate diminuerent, sed vel maximè augerent, cum indutos rursus populus domum prosequeretur, & quisque per se vel extremam vtriusque oram vilissi-

mz

Isaie 20

ma vestis contingere niterentur. Et quamquam hæc non ad imitationem proponuntur, referuntur tamen, vt constet quousque se viri sancti demiserint, cum mallent existimationis & sapientiæ iacturam facere, quam imperata suorum quæcunque recusare.

*Facta san-
ctorum non
omnia ad
communem
ita legem
exigenda,
mirabilis e-
nim Deus in
sanctis suis*

B. IVNIPERVS, S. FRANCISCI discipulus.

HÆc illa est decantatissima Iuniperi sancta & fraude doloque carens simplicitas, quam vana omnia sentientes appellant fatuitatem ipsi fatui, cum verè sapientia huius mundi stultitia sit apud DEVM. Vnicè *i. Cor. 1.* complexus est parens militiæ suæ Franciscus hunc Iuniperum, propter niueum animi candorem, ad omnia vltima pro Christo subeunda paratum, qui vnus plura se facere posse credebatur, quam alij imperare. Quare mirandum videri non debet, si illum infernæ larvæ vel procul aduenientem formidarunt fugeruntque. Et ipse Franciscus ex humanis corporibus tartareos hostes eiekturus minitari iisdem solebat, se, nisi quamprimum cederent, Iuniperum accersiturum, cuius neque nomen quidem sustinebant. quemadmodum & D. olim Antonius, quos ipse non

GG 5 pelle-

*Elegans di-
ctū D. Fran-
cis de Iuni-
perio.*

pellebat ad Paulum simplicem profligan-
dos misit. Haud igitur immerito Franciscus
eiuscemodi Iuniperorum totas sibi silvas op-
tasse fertur. Sed vnum alterumue ex pluri-
mis rebus ab illo gestis referam? Reuisebat
ad sodalem quendam suum familię, in cœtu
Marię de Portiuncula, graui morbo pres-
sum; erga quem mira commiseratione affe-
ctus, rogauit an quid cibi gustare cuperet?
Eger, suillum pedem, inquit, desidero. Et
Iuniperus: Apparabo tibi: Et cum machæra
in agrum procurrens inuento grege porco-
rum arripit proximum, pede truncat, do-
mum recurrit, elixat, laboranti cum magna
charitatis significatione apponit. Renun-
ciatur interim à subulco, factum Iuniperi
hero, qui inflammatus ira ad S. Francis-
cum anhelans aduolat, omnesque com-
muni nomine in crimen vocat, non Dei ser-
uos, sed mortalium hostes ac latrones esse,
qui alienum pecus luporum ritu inuadant,
cædant, mactent. Franciscus rerum omni-
um ignarus vociferantem leni oratione pla-
cat, dolere se de facto, omnino se curaturū
vt illi de illato damno satisfiat. Vbi digres-
sus accusator, accersit Franciscus familiam
totam, & sollicitè quærit ecquis tantum ne-
fas sit ausus designare. Iuniperus auctore se
fate-

facetur, & ex officio commiserationis erga decumbentem fecisse, & mirari se vehementer quemquam in facto tam pio potuisse offendi. Et Franciscus: ô Iunipere quantanos inuidia & calumnia onerasti: Iam ille abstelâsus per totam urbem apud omnes nos traducet. Abi ergo, & ad pedes illius abiectus, culpam deprecare, pacem ora, & te satisfacturum copiosè pollicere. Faciam pater, inquit Iuniperus, hoc tamen non intelligo (nempe sua bonitate metiebatur omnes) quomodo quisquam dolore possit ob præstitum ægroto beneficium, cum omnia præsentia nihil mortalibus prosint, nisi ad v- *Andi dixer.*
sum charitatis mutuæ impendantur.

Abiit ergo, & reperto læso, abs se factum quod ægrè ferret, confitetur, sed esse quod sibi gratuletur, quando potuerit benefacere alteri de suis bonis: Hic alter magis ex candescens conuijs & maledictis lacerare Iuniperū, fatuum & fanaticum vocitare, alijsque indignis modis incessere. Iuniperus ratus hominem non percepisse quod ipse dixisset, cœpit iratum complecti, amicissimè compellare, rogare uti secum sibi gratuletur de tam sancto opere charitatis. Flexit interim Deus ferocem leonem, ut simplicem Iuniperi animū attenderet, quem admira-
tus

tus, non indulfit modo veniam, sed porcum
cæsum & lautè aparatum Francisco & Iu-
niperò cum cæteris absumendum dono mi-
sit. Ita Iuniperus pio factò alterius leuauit
ægrum corpus; simplici què verbo, alterius
sanauit animum, & in præmium rapti pe-
dis, totum porci corpus accepit.

*Insidia Ve-
ratoris in
Iuniperum.*

Admirabilius est quod de eodem sequi-
tur. Oderant, vt dixi, & formidabant Iuni-
perū desertores Numinis damnati genij, vt
quem de medio remouerent, hanc technam
architecti mendaciorum, excogitarunt. Ni-
colaus dynasta cum Viterbienfibus, odijs
vltimis, capitali bello decertabat. Idem ca-
strum firmum tenebat. artifex doli caco-
dæmon in faciem tabellarij versus, accessit
Nicolaū virum ingenio præferoci & imma-
ni, nunciauitque secuturum paulo post à
Viterbienfibus insidiatorem, qui vitam ip-
sius esset petiturus, & incendio castrum de-
leturus indicia esse subulam, quam in cor-
pus Nicolai cogitet defigere; igniarium, quo
faces castro velit subijcere. hominē esse pan-
nosum, centone verius quā vestet ectū. Ter-
ritus hac tam sæua insidiarū denunciatione
arcis dominus, firmat ad portas præfidiū,
& imperat excubijs, simulac ille descriptus
transfuga aduentaret, comprehensus sibi si-
stere-

heretur. Iuniperus in via malè acceptus erat
petulanti iuuenum turba, & per ludum ac
iocum tractus, raptatusque, vt vestis alioqui
malè concinnata facile rumperetur, & ca-
pitis præsertim cucullus, ita vt nõ tam reli-
giosi hominis cultū, quàm centunculati ro-
gatoris pannos circum ferret. Vbi ad arcem
Nicolai destinatam venit, mox ab excubi-
toribus vinctus pertrahitur ad præfectum.
Qui vbi indicia, subulam ad vsum calcei re-
sarciendi, & fomitem, ad excutiendum ig-
nem, quo in desertis per noctem locis ute-
batur,prehendit, rem factam se habe-
re ratus, Iuniperum præcepit, iniecto la-
queo ad eculeum duci, tendi, suspendi,
torqueri, rogarique an proditor sit? Affir-
mat Iuniperus se maximum esse proditorē;
intellexit peccata quibus Deum qualibuf-
cunque offenderat. quæsitus an domino ne-
cem pararit, castrum incendere decrerit?
Etiam maiora se patraturum fuisse, si proui-
dentia Numinis permisisset. Quibus (alio
versum à Iunipero prolatis) aliterque tyran-
no renunciatis, iussus est infelix Iuniperus,
hoc est, ipsa virtus & innocentia caudæ iu-
menti alligari, per villam raptari, in furca
suspendi. Aduolat ad cœnobiū ex præsidio
nuncius, vitæ & salutis morituri anxius, ex-
ponit

ponit velut de ignoto, monasterij curatori
 periculum rei, qui nihil nec de peccatorum
 expiatione, neque de morte mox toleran-
 da videtur sollicitus; accurreret, & si quid
 posset opis petiture adferret. Non moratus
 diu religiosus Pater, Iuniperum vti noxium,
 ferro astrictum, latabundum tamen, imò &
 iocabundum in vinculis offendit; attonitus
 rei novitate illacrimatur, & rogat custodes
 vti cunctentur exequi supplicium, quoad
 ipse Nicolaum, castri dominum convenis-
 set, quē vbi cum ingenti animi dolore mul-
 tisque lacrimis de statu Iuniperi docuisset,
 quis esset, qua vita & fama sanctitatis; il-
 lico percussus Nicolaus ipse ad Iuniperum
 properavit, custodia liberavit, ad vestigia
 ipsius se abiecit, veniam errori & crudelita-
 ti precatus, quam alter promptius dedit, quā
 hic petiuit. Iam, inquit tyrannus, immine-
 re mihi sentio necem, quando virum tam
 sanctum, tam sœvis cruciatibus afflixi. Nec
 diu sanè, ferro cæsus, prouixit.

Habet pressa innocentia quamuis infans
 suos in terris etiam aduocatos, à quibus
 defendatur antequā opprimatur. Apparent
 tandem etsi serò hostium strophæ, quibus
 postremo ipsi inuoluuntur.

Aduersus egentes ita erat affectus, vt cum
 ipse

ipse nil haberet, quod largiretur, vestes sibi detraheret quibus aliorum tegeret nuditatem ipseque nudus domum reuerteretur. Quapropter coactus monasterii praefectus interdixit illi, ne cui sua daret indumenta, mox alijs ipse induendus, quod inopia coenobij fieri prohibebat. Sed nec tum exuit misericordiam erga miseros, à quorum vno rogatus stipendium: Mihi, inquit, nihil est quod tibi porrigam, nec tunicam meam licet per praesides meos tibi impertiri, potes tamen si placet illa me spoliare. Exutus ergo non erubuit nudus, se spoliatum dicere. Quin & suppellectile cum quid ad manum esset in pauperes, partiebatur, ut illi domi etiam omnia essent subtrahenda. nam & ipsam credo domum & se ipsum si potuisset stipendium petentibus, dedisset; quanto per enim plerique mortales rebus quaerendis student, tanto per studerebat ipse largiendis.

B. IACOPONVS Tuder- tinus ex Italico

*DE DOCTRINA IPSIVS, DE QUE CAUSA
sa modoque instituta vita sanctioris.*

Prodiit hic è sanctissima B. Francisci disciplina, de quo parum multa memini
apud

apud Latinos legere. Italica lingua copiosè eius vita in Franciscanorum annalibus descripta est, ex quibus hæc quæ legis translata sunt, tantoque vberius id factum, quanto pauciora apud nos de B. Iacopono adhuc cognita sunt.

Patria.

Genus.

Studia.

Iurisconsultus.

Ambitiosus.

Vanus.

Vxorem duxit.

Iacoponus natus in Umbria domo Tuderto, ciuitate quinquaginta ab vrbe passuum milibus distita, nobili cum primis Benedictorum familia. Ab incunte adolescentia iuris se ciuilibus prudentiæ impensè dedit; in cuius cognitione tantum promouit, vt Doctoris appellatione publice condecoratus, Aduocatatum strenuè in foro, vti erat iuris consultissimus, causasque ageret. Enimvero cum esset ipse rei faciendæ augendæque apprimè intentus, honores etiam nominisque splendorem sequeretur, ambiret luxum insuper & res humanas vtraque, quod aiunt, manu complecteretur, & artes fraudesque, vulgo notas, probè calleret, diuino prorsus consilio matronam lectissimam, generis nobilitate omnibusque virtutum ornamentis, & rara præcipuè in Deum religione vxorem duxit, quæ vt marito, omnia tum vana & profana cogitanti morem gereret, pro generis & fortunæ splendore mundum muliebrem adhibuit, vt æqualibus non inferior appa-

appareret. Interim haud oblita Dei corpus
 arte contentèq; habuit, & sub velo ambiti-
 oſi cultus cultiſſimas animi virtutes occu-
 lebat. Ceterū forte quadā cum pluribus ma-
 tronis nobilibus, viro haud inuito, ad lu-
 dos ſolennes inuitata ſpectaculum faciebat,
 cum in ipſo voluptatum illarum & theatra-
 lis applauſus feruore, luctuoſum quid, quod
 publica gaudia contaminauit, præter vota
 contigit. Pegma quod ſpectatrices inſe-
 derant, repente collapſum corruit, & omnē
 illum ſcēminarum gregē vnā ruinā oppreſ-
 ſit, alijs variè vel obtritis, vel caput, brac-
 chia, crura, læſis, illæſa nullā exanimatis
 multis, inter quas Iacoponi coniunx conti-
 nuo loquendi facultate deſtituta obmutuit,
 nec multo poſt vitam deſiit. Maritus, & ip-
 ſe muneris ſpectator, ita viſum Deo, accep-
 to de vxoris diſcrimine nuncio anhelas ad-
 uolat, ſpirantem adhuc offendit; veſtem
 moribundæ vt fieri amat, ad meatus animæ
 laxandos diſſiſſulare conāti, cum voce non
 poſſet, manu obſiſtit, ne in oculis omnium
 deſclaretur: ille arreptam inter brachia in
 ſeparatū conclaue deportat, pectusque nu-
 dat; cum ecce tibi ſub luxu prætioſæ veſtis
 nudo appreſſum corpori horridū deprehen-
 dit cilicium; cum ad eam diem ſuam coniu-

*Vxor Iaco-
 poni cilicio
 induta mo-
 ritur.*

HH gem,

gem præ quàm cæteras fœminas, sensuum illecebris & oblectamenti capi afficiq; credidisset. Enimuero ubi se tam certo testimonio animi falsum comperit, attonito similis constitit, arcanam vxoris virtutem vitæque disciplinam præter opinionem deprehensam secum æstimando. Ex quo tam altæ cogitationes eius mentem occuparunt, & velut defixerunt, vt extra se positus omnibus videretur. Cuius stuporis seu mentis à sensibus auocationis causa minimè erat ægritudo aliqua corporis, aut insolens inutilisue animi perturbatio, sed sanctus ille dolor, qui animum sanum vegetumque ac spiritum Deo charum efficit. Proinde nouam quandam sui cognitionem consecutus, adeo in Christi disciplina scholaque subtiliter acuteque philosophari cœpit, vt in virum breui sanctissimum euaserit. Hic sancto illi Apostoli locus esse videtur. *saluatur vir infidelis per mulierem fidelem.* Ita seriò resipiscens animo ad Deum conuerso, & intimo cum dolore antea acta vita in memoriam reuocata, cum salutis suæ periculū probe cognosset (& quibus circumfusus erat tenebras conspiceret, omnino vitæ rationes commutare, tantoque deinceps studio sub Christi, quanto prius sub mundi, signis mere

*Mors vxoris
viro causæ
melioris vi-
ta. 1. Cor. 7.*

tere statuit, reliquumq; vitæ vni Deo transcribere. Ingressus deinde modestiæ viâ à literis & muneribus honoribusq; , quibus in vrbe fungebatur, se remouit, nec rei alteri magis dedit operam, quàm vt se vinceret, prauasq; appetitiones rationi subijceret, & vitæ superioris peccata expiaret: Quare fortunis suis in egenos tributis, viliq; centone tectus S. Francisci familiæ, ordinis tertii, nomē dedit, totusque in eo fuit, vti ceu abiectissimus, & mortaliū omnium postremissimus, ab omnibus deridiculo despiciatq; haberetur.

DE ASCETICIS AC sui victoria.

DEi seruus in eo fuit ferè occupatissimus: vt ad templa supplicaret, in quibus in genua procumbens vota faciebat, delictaq; lacrimis profusis eluebat; aut vrbis vicos obiret, eaque faceret diceretque, ob quæ derideretur, ac vulgi fabula fieret. Et cognati quidem hanc viri humilitatē & abiectionem, seu contemptum erubescerent, quando iam passim ineptè ac stolidè facta dictaue Iacoponi in ore omniū versabatur, industria quam maxima cum ab hoc amenitiæ studio, vitæque genere auertere reduce-

HH 2 requæ

réque ad sapientiam conabantur : At cum animo obfirmatum deprehendissent, seque ludere operam animaduertissent, incepto destiterunt, suoque modo moreque eum vivere, apta, inepta agere siuerunt. Molestis inde interpellatoribus excussis, liberius in sui contemtionem iucumbebat, & vt altissima eius iaceret fundamenta, vias modoque persequabatur & amplectabatur omnes, quibus mundo vniuerso vilesceret, & pro vltimo purgamento duceretur. Tuder-
Simulat a- ti cum ludi sollennes publicè summo po-
mentiam puli concursu celebraretur, accensus ingenti feruore (sed quem non nemo furorem principio interpretabatur) sese pubeténus denudauit, instratoque tergo clitellis iumentorum, postilena freni vicem, ori imposita manibus pedibusque quadrupedum ritu proreptans in confertam se spectantium turbam intulit; quo spectaculo tam inusitato plerique omnes attoniti & prope externati inter se intuentes, nihil vt si elingues forent, collocuti atq; à foro dilapsi ædes suas repetiuerūt, taq; ludi finierūt.
Disturbat Nec vnus omnium fuit, qui risu solueretur,
iudei. sed admirati omnes hominis nobilitatem, & pristinam fortunam cum præsentem conferentes, factū studiumq; poenitentis non potuerunt non probare. Res

Res erat in eo, vt Iacoponi germanus filia
 nuptias pararet, ad quas propinqui ac neces-
 sarij iam conflixerant: Frater veritus, ne
 Iacoponus more suo honores publicos in-
 sania simulatione corrumpere, consanguini-
 neum misit, qui etiam atque etiam rogaret,
 veller eo die personam sapientis sibi sumere,
 nec insania sua nuptijs obstrependo familiae
 notam aspergere. Iacoponus in hunc mo-
 dum legato respondit: Fratri meo renuncia-
 to, quemadmodum ipse sua allaborat pru-
 dentia vt familiam nostram genusq; eo pa-
 ratu illustret, ita me quoque id ipsum amen-
 tia mea cogitare molirique: Itaque rem ag-
 gressus est: Vestibus se exuit, corpusque per-
 unctum in discoloribus lecti plumis circum-
 uoluit, (monstrumque horrendum & supra
 omnes peregrinas & Africanas feras) in ip-
 sa gaudiorum maturitate floreque nuptiarum
 inter suos comparuit. quod adeo displicuit
 cognatis ac amicis, vt omni pompa nuptia-
 li letitiaqua soluta, digressi sint omnes par-
 tim pudore suffusi, partim miseratione com-
 moti viri consanguinei olim tam honorati, in
 praesens tam abiecti & contemti imo
 qui contemtionem ipsam contem-
 neret.

*Sic ludi lu-
duntur.*

DE ALIIS VICTORIÆ
sui ipsius generibus.

Non in hisce duntaxat rebus de se minimè magnificè & humiliter sentiri, seq; minimi fieri voluit, sed & in aliis omnibus se depressit, & abiecit, deditaque opera omnibus irridendum propinavit, ridicula ridendaque perpetrando. Ea propter passim amens & cerritus audiebat. Vtique adeo pueri sannis eum & sarcasms per compita insectabantur, non illum Iacobū, quod germanum eius nomen erat, sed contemtè Iaconum appellitando; quod ipse nomen sibi voluit esse perpetuum. Nec vero ullis conuitiis quidquam, velut Marpesia cautes, mouebatur; nec vlla re magis quàm opprobriis gaudere; iamque pleriq; ciues pro deliciis habebant, eum animi causa ludum facere & colloquendo deridere. Quod quidem partim hominum faciebant, illius exagitandi vexandique causa, partim vero ob voluptatem, quam ex grauib; eius responsis percipiebant; plerumque enim dicta & monita optima de sui suorumque vitiis cognitione, animique submissione, cuius ipsemet facem prælucebat, ad perfectionem assequendam proferebat. Cuius fortè

fortè Tudertinus olim par pullorū merca-
 tus fuerat; quos cum domū veller mittere,
 Iacononum conspicit; eumq; vt sibi pullis
 domum suam deferendis gratificetur orat,
 qui se verò libenter facturum pollicetur.
 Cape igitur, ait ille, defer, obsecro: nec mi-
 hi imponas velim. Iacononus excipit; Mihi
 tu fidito; domum tuam pullos feram. Fide
 data recta ad ædem sacram S. Fortunati, in *Domus no*
 qua ciuis monumentum suum habebat, se *stra sepul-*
 confert, sepulcrum saxū molitur, pullos in- *christum.*
 iicit, lapidem reponit. Ciuis ad ædes reue-
 nit, pullos Iaconono commissos desiderat:
 circumventum feratus in forum recurrit;
 conspectoq; Iaconono, ecquid ego, mi vir,
 nec iniuria, verebar teque præmonui, ne so-
 lenne tuum teneres: At verò ad me culpa
 pertinet, qui tuo perexiguo cerebro tantum
 tribuerim, male confisus. Tum vero is mira-
 ri se inquit, eum ita sine causa queri. Vbi er-
 go, ciuis subiicit, sunt aues tibi antea à me
 traditæ? Ego vero eas, refert ille, tuo rogatu
 domū tuam deportaui: Qui fieri hoc potest,
 ciuis inquit; inde ego iam proficiscor; teq;
 à se vxor nunquā visum domi affirmat. Hic
 Iacononus; mecū ades, virorū optime, iam
 me tibi obsecutum esse monstrabo. In tem-
 plum ergo illum deducit, amotoq; monu-

Scio quia menti marmore; nunquid, amice, inquit,
mortis trades tua hæc est domus? Vide sis, num tibi mei
me, & bi con- incusandi fuerit causa: Cuius nec verbo ad-
stitutæ est dito pullis receptis, non absque trepidatio-
domus omni ne optimis cogitationibus imbutus domū
uinenti. Job. reuertit.
 30.

VTI IACOPONVS FRA- trum Minorum Institutum fit amplexus.

EVm, quem diximus, viuendi in quadam
 infania tenorem, decenniū ipsum reti-
 nuit Iacoponus, vili item vestitu contentus:
 Intra quod tempus incredibilia quædā cum
 præclara sui naturæque victoria facinora e-
 didit, solidum iaciens animi demissi, vti ipse
 in suo canit odario, fundamentum. Enim-
 uero cognito, genus hoc vitæ non adeo tu-
 tum esse, minorique se periculo & securius
 obedientiæ imperio & præscripto victu-
 rum, cum B. Francisco amore singulari esset
 addictus, cuius Religio in mundi despicien-
 tia, rerumque cœlestium ardore occupata
 stabilitaque consisteret, in Fratrum Mino-
 rum familiam se abdere decreuit. Nec illi
 id impetratum auferre perfacile, & magnæ
 fuit molestiæ, multique laboris: cuncta-
 bantur

bantur enim, & aut dubitabant aut gra-
uabantur eum in ordinem suum cooptare,
eo potissimum nomine, quod vulgo stul-
tus & amens haberetur. Diem ergo ex die
trahebant, ambigui consilij, animumque
iuxta & constantiam eiusdem variè peri-
clitabantur. Interea loci, libellū breuemq;
commentarium de mundi contemptu com-
posuit, Fratribusq; legendum & recognos-
cendū tradidit, ex quo minimè obscurè in-
tellexerunt, eum probè sani esse capitis,
Deique insuper instinctu impulsī, veste Or-
dinis insigni, Ordineque ipso sine tergiuer-
satione donarunt. Dei seruus nobilis erat
Iuris peritus & Doctor, magnoque in precio
& auctoritate apud ciues, nihilominus ad
Sacerdotij dignitatem euehi se noluit, sed
demissionis animi studio in Laicorum nu-
mero vsque recenseri: Et quoniam extra
cœnobium stulti vocabulum aut cogno-
mentum erat adeptus, eo etiam in vita reli-
giosa ad se magis deprimendum vti voluit;
ideoque libentem volentem Iacoponum
vocatabant.

Religionem ingressus in asperrimis pœ-
nitentiæ generibus sese exercere institit, ac
si omnes annos priores in honoribus deli-
tijsque traduxisset. Præter inauditam porro

HH 5 abli.

*Seuerus in se
ipsum exerce-
bat.*

abstinentiam, summo studio monasterij infima vilissimaque munia ambibat obibatque, & quod reliquum ea faciebant tempus, precando trans mittebat. In illud maximo opere incumberebat, ut Iesum Christum imitaretur, aduersis omnibus æquo animo perferendis, ad eamque rem obtinendam, preces ad Deum frequentes fundebat, ieiuniaque suscipiebat quorum pleraque pane & aqua contentus colebat, exolvebatque: & quæ admodum tanto suo feruore importunus etiam in petendo fuit, ita & Deum liberalem in concedendo ipsi multo plus etiam, quam postulabat expertus est.

In tenebrarum silentio precibus deditus, recordatusque B. Franciscum eâ nocte, quam in ædibus S. Bernardi Quintaualle è suis discipulis omnium primi transegit, in illa pia sanè meditatione (Domine Deus meus, quis tu es, & quis ego sum?) Occupatū fuisse, cuius etiam beneficio lumen ad Deum, seque per noscendum percepisset, eadem ille cogitatione, precationeque & ipse pariter eandem cognitionem est assecutus, & ex eo die summos in virtute fecit progressus. Cum enim cognosceret, Deum summum bonum esse, ipsamque bonitatem, præ omnibus aliis rebus eum amare incœpit, idque non infero-
rum

ram metu, aut cœlestium spe præmiorum,
sed ob vnā ipsius infinitam bonitatem, di-
gnissimum vtiq; natura sua amore. Con-
tra oculis in se conuersis, seque vilem, sordi-
dum, sceleratumque intuitus; considerans
etiam D E V M rei tam vilis amore carne se
nostra induere, mortēq; doloris ignomi-
niæq; plenissimam subire dignatum, tanto
in se ipsum odio exarsit, tormentum vt nul-
lum, nullamque ærumnā quamuis magnam
& grauem, suo corpore animoque excipe-
re, ac sustinere, vltroque accersere in seip-
sum dubitaret. nec id aliā ob causam tanto-
pere experebat, nisi vt iustissima de suis sce-
leribus, quæ ipsissimā vnāq; crudelis mor-
tis, quam Christus seruator in crucis sup-
plicio subiuit, causā fuisse sibi persuadebat,
vindieta pœnaq; legibus debita sumeretur.

*Desiderium
patiendi
Christum.*

DE PATIENDI DESI- derio.

ROgatus olim D E I seruus, quid I E-
s v Christi amore patienti animo suf-
ferre paratus esset, respondit: Ex animi sen-
tentia desidero ob Christi amorem summa
mentis tranquillitate sustinere in hac vita o-
mnes labores, ærumnas, angores, molestias
& dolores, qui verbis exprimi aut animo &
cogi-

cogitatione concipi possunt. Nec id perferre satis habeam: Sed & peruelim, ut simul ac ex hac vita dimigrauero, Caco dæmones animam meam abreptam in horrendum supplicijque deputatum inferorum locum deferant, ut inibi pœnas omnes & meis & eorum omnium, qui in igne purgante attinentur, atque attinebuntur, ut & æternum condemnatorum, si fieri possit, (vti non potest) peccatis debitas animo meo perpeffus diuinæ iustitiæ satisfaciam. Nonne hoc est cum Moyse & Paulo velle anathema fieri à Christo pro Christianis, paganis, Iudæis & ipsis hostibus Dei dæmonibus?

Adhæc IESU Christi amore supplicia tolerarem omnia pro ipsis dæmonibus, paratus apud Inferos ad diem vsq; supremum iudicij habitare, & diutius etiam, quamdiu videlicet diuinæ Maiestati videretur necessarium.

Enimvero præter hæc omnia mihi foret gratissimum summæque voluptati, si ij omnes, quorum causa ista omnia exantlarem, ante me etiam in cœlum intromitterentur, sicq; mihi demum illuc clementer admissi iidem vniuersi congregati obiectarent, mihi se pro tormentis omnibus sua causa subitis nihil penitus debere.

Ex ani-

Ex animo insuper cupio pro omnibus absque meo emolumento maximè horrenda quæque pati, vno Christi Domini mei æmulandi studio, qui pro nobis tot ac tanta sustinuit, nulla vllius spe præmij, sed vt duntaxat disceremus, cum nobis in benefaciendo alijs, sine remuneratione, esse imitandum.

Hic porro obseruandum est cum ista & id genus alia incredibili Spiritus feruore pronunciaffe, ob sanctum odium, quo Iesu Christi causa & amore, seipsum prosequeretur. Et quamuis ipsas Inferorum pœnas perferre non recusauerit, non tamen vnquam Dei gratia aut amore carere velle videbatur.

DE AMORE ARDORE- que diuino, quem adeptus est.

LVce diuina tam copiosè collustratus a deo feruebat Dei amore, vti mente à sensibus alienata esse videretur; interim psallebat, interim plorabat, creberrimè autem in suspiria erumpebat. Sæpenumero sese à congressu hominum subducens procur-
rebat acri diuini amoris stimulo incitatus; *Ebrius Spiritu
suo sancto.*
sibi que **I E S V M** Christum amplexari con-
stringe-

stringereque visus amplectebatur arborem
 quampiam; vociferans, eumque summa vo-
 ce nominibus diuersis inclamans, ingemi-
 nando identidem; O Iesu dulcis; O Iesu sua-
 uis; O Iesu amantissime. Amore diuino o-
 mnis inflammatus hoc modo nimium mi-
 rigabat æstum. Diuini quoque honoris tam
 acer defensor & propugnator erat, vt peri-
 culum nullum ac dimicationem capitis su-
 bire vereretur, dum suum diuina maiestas
 amissum honorem recuperaret. Vitia repre-
 hendeat libertate admirabili, nec solum
 æqualium, verum & maiorum; præsertim
 quando cernebat eos, non quem par erat
 Deo cultum religiosè præstare. Cum pro-
 inde vicesimo, quam religionem est ingres-
 sus, anno Bonifacium V III. Pontificem,
 Ecclesiam minus bene administrare anim-
 aduerteret, eaque ex re multæ inter Chri-
 stianos discordiæ (vt Platina commemorat)
 existerent, rara quadam munitus dicen-
 di libertate eum ausus est castigare, male
 rem gerere coram increpitans. Quod Pon-
 tificex ferendum non ratus, illum in vincula
 conijci, & cucullo adempto compedibus
 vinciri præcepit, vbi Iacoponus multum
 tempus animo semper menteque serena,
 absque vlla querimonia exegit. Memorant
 Ponti-

*In custodia
 datur.*

Pontificē carcerem praterēuntē, à conspecto fortē Iacono clara quē sinisse voce, ecquādo ex eo ergastulo egressurus esset; cū tu, inquit, ingressurus. Itaq; euenit: in vincula *Vaticinā*
enim Pōtifice ab hostib⁹ detruso ipse euasit. *tur.*

QVOMODO INSIDIO- fas veteratoris artes eluserit.

CVM eo perfectionis virtutumq; imitator Christi, quo explicatum est, processisset, hostis capitalis, omnis in eo fuit, vt gulæ vitio expugnatum deiiceret ingenti cupiditate & orexi vefcendæ bubulæ in eo excitata. Cuius petitiones sentiens, Caco-dæmoni imponere constituit, simulando se triumphari velle. Itaque licet carniū abstinentiam continuam obseruaret, bubulam vt indipisceretur, operā dedit; quam nactus minime comedit, sed crudam in cella ap- pēdit. Quod vt antagonista Dæmon vidit, magis magisq; desideriu edendi in eo accen- *Dolum Dæ-*
dit. Enim vero ille, prandii hora appetente, *monis dolo*
cellam petebat, bubulam contemplabatur; *eludit.*
& ore imminens etiam deosculabatur; quo facto in Tricliniū cum aliis concedebat; vbi demore pane & aqua genium famemque placabat. Hanc porro rem ludūue permul-
tos continuans dies insidiatori illudendo
agerri-

agerrimè faciebat. Caro corrupta iam putrescebat foetebatque; quam graueolentiam etsi ipse æquissimis ferret naribus animoque; ea tamen ad cellas Fratrum cæterorum intoleranda differebatur. Indagare igitur sodales, à quo tantus foetor proficisceretur, magna ad deprehendendum adhibita diligentia: Appropinquantes demum Iacoponi conclauis, obseruant inde ad alios dimanare: Credere hic in primis eum putidum quid sensus affligendi vincendiue gratia priuatim asseruare; velle ergo omnino inuestigare, quid id esset; cellam demum introgressi id, quod erat, comperiunt. Iacoponus temporis superueniens ipsis inspectantibus carnem olfacit, & ceu rem odoratissimam basiat; Ob quam rem à Præsidente grauiter fuit obiurgatus, ac pœnæ nomine in locum foetentissimum deiectus; quâ multam tam læto vir optimus accepit animo, ac tanta habere cœpit voluptate, quanta auarus quispiam Euclio locum thesauro vicinum accoleret. In hac vel sua velut aula multas Deo laudes ingēti gaudio voce elata decantare instituit; eoq; loco catilenam illâ composuit, cuius initium est; *O tubilum cordis, quod ex amore cantare cogit.*

Cum in hunc modum caneret lætitia delib-

libu-

libutus incredibili, quod in loco naturæ do-
 mandæ accommodatissimo moraretur, vno ^{Christus}
 que Dei amore captus & occupatus, in ipso ^{presens præ-}
 canendi ardore Christus Dominus (qui ad ^{sentem affa-}
 suos non prætermittit reuifere amicos, quā-
 nis in contemptis locis attineantur) ei se con-
 tuendum præbuit, verbis insuper amicis cō-
 solatus. Iacopone charissime, quandoqui-
 dem mei amore istac iniuria nihil moueris,
 nec hanc odoris grauitatem horres, te vt so-
 larer accessi; posce, quod optas; & impetra-
 bis. Vbi Dei seruus agnouit, eum quem vni-
 ce amabat I E S V M præsto esse, Domine, ait,
 hanc mihi fieri gratiam postulo, vt me in lo-
 cum isto longè horribiliorem fætidiorēq;
 detrudas, vt in eo mea possim rite expiare
 peccata, cum hunc parum grauem & mole-
 stum existimem. Ob responsum tantæ de-
 missionis animi, tanta illum Dominus con-
 solatione perfudit, quantam nunquam an-
 tea perceperat. Secundum hoc cœleste vi-
 sum continuè manifestā Dei notitiam tam
 stupendo cum amore & suauitate animo re-
 tinuit coniunctam, vt extra se eminere cre-
 deretur; ideoque in vna rerum cœlestium
 contemplatione, alia omnia nihil moratus,
 acquiescebat perlibenter. Iamque assidua
 humilitatis seu sui despicientiæ studio & ex-
 ercitatione, ac aduersorum iugi tolerantia

II ad tam

ad tam sublimem gratiæ peruenierat gradum, ut malis, ærumnis, tormentisque omnibus, quæcunque in vita omni evenire possent, superior esse videretur. Nec verò vlla res erat quæ magis illum cruciaret, quam intueri diuinum Numen perpetuo in mundo cotumeliis affici, offendique; quod absque mœrore & lacrimis non tolerabat. Equidem rogatus aliquando à Fratre quid à deo lacrimaretur, respondit, id se eò facere quod amor non amaretur. Cōsueuerat præterea affirmare, summam beatitudinem & tranquillitatem, qua in hac vita perfrui possit animus, in eo sitam esse, ut semper in Deo, ac propter Deum occuperetur; ad quem statum gradumque sanctus hic in vita peruenisse creditur.

*Dignum a-
manere spō-
sum*

DE FELICI EIUS obitu.

Cum sedulus Dei minister utcūq; prouecta iam esset ætate, atq; etiā pœnitentiæ durioris confectus laboribus tot annis vltro susceptis toleratisque, Deo visum iis finem imponere. Fratres cum viderent illum ingrauescente vi morbi non multos dies superuicturum, persuadere ipsi, ut Ecclesiæ sacramentis se muniret, conabantur, atqui is
nondum

nondum tempus adesse respondit; illis porro hortantibus, ne procrastinaret, differretue; recusabat, satis enim sibi suppetere temporis. Tum è cætu vnus: num te fugit, Pater, te, si sacra non perceperis mysteria, ceu atheū impiūq; ex hac vita discessurum? Tū Iacopōus advocē sublati oculis, credo, inquit, in tres personas vnus Diuinitatis; quæ mundū è nihilo condiderunt; & in I E- s u m Christum filium eius, natum è virgine, & suppliciis affectū, atq; in crucem suffi- xum: Fratres id sufficere negabant, sed reci- piēda insuper Ecclesię sacramēta antè quā obiret; cum ille, se charissimū sibi amicū il- lum, Fratē Ioannem Aluerniensem pręstola- ri, è cuius sacris manib⁹ sanctissimū Christi corpus percepturus esset. Audito hoc fratres magis tristari, & angi, cum fieri non posse au- tomarēt, vt F. Ioannes tempestiuè ad id per- ficiendū adueniret; qui tam procul ab loco abesset; nec sibi satis temporis ei id renun- ciandi, aut illi vocato aduolandi sufficere opinabantur, quæ res proinde illos maximè habuit sollicitos. Ea de causa illum impor- tunius instigabant sollicitabantque, se ad- abeundum, instar victoris, rite pararet, qui- bus ille quasi nō auditis spōte canticū illud, cuius exordium est; *Anima benedicta ab sum-*

mo Creatore, contemplare tuum Dominum & modulari cœpit. Vix finierat odarium, cum ecce Fratres conspiciunt aduentare duos è suis quorum vnus erat Ioannes Aluernien- sis, cuius aduentus summe fuit omnibus admirationi. Accurrit illico bonus Pater diligenter amici consolandi ad extrema perdu- cti, vti precanti diuinitus erat prænuncia- tum, quemadmodū & Iacopono de Patris huiusce aduentu ad animi non nullum so- latium fuerat indicatum. Postea quàm inter se vidēdo sanctè sunt animis exhilarati, im- pertitus est Ioannes Iacopono sacrosancta mysteria, quibus animo diuino amore pe- nitus succenso illud suum elegans melos, *IESU nostrum refugium, & cordis summa fiducia,* cecinit eoque absoluto fratres circumfusus exhortatus est ad insistendam securā virtu- tum viam; dein ex templo manibus oculis- que in cælum sublati feruenti magnòque spiritu ait; *Domine, in manus tuas commendo spi- ritum meum;* Indeque ex isto lacrimabili sta- tu exilij ad gloriam sempiternam VIII. Cal. Ianuarias demigravit.

*Stors eius ter-
beata.*

Omnes, qui extremis interfuerant, per- suasum habebant, eum, non tam ob vim morbi, quam diuini amoris plane extraor- dinarii & singularis ardorem qui adeo ex- tinctum

inctum esse, in illo auxerat, vt cum rei naturæ imbecillitas ferendo non esset, cor ipsius oppresserit, spiritum quecliserit. Beata planè mors, quando amor diuinus amatū & amantem occupauit, vt tanto maturius eius satisfaceret desiderio. Sacrum eius corpus Collazzone Tudertum solenni funere deportatum, sepultumque est in cœnobio Virginum S. Claræ, cui Monti, sancto nomen est, extra pomerium; postea translatum in Monasterium S. Fortunati Fratrum Minorum; vbi inter cœlites vulgo colitur.

DE SACRIS VERSIBUS ab eo compositis.

Rithmos sacros permultos vulgari sermone composuit; in quibus non modo pietas summa, verum & ingens doctrina precando magis quam legendo studendū comparata elucet; & in ijs quidem facile liquet eum de industria sermonis stiliq; elegantiam neglexisse. Quemadmodū enim iam inde ab exordio vitæ sanctioris propositum constitutumq; habuit in rerum omnium contemptu proficere, ita & ingenij sui fœtus partusque; veste vili indutos & stilo simplici conscriptos prodire voluit; cum

II 3 vtho-

vt homo litteratissimus elegantissimè scribere potuisset. Vnum duntaxat asina exempli causa apponam.

Cur mundus militat sub vana gloria,
 Cuius prosperitas est transitoria?
 Tam cito labitur eius potentia,
 Quam vasa figuli, quæ sunt fragilia,
 Plus crede literis scriptis in glacie,
 Quam mundi fragilis vana fallacia.
 Fallax in præmiis virtutis specie,
 Quæ numquam habuit tempus fiducia.
 Magis credendum est viris fallacibus,
 Quam mundi miseris prosperitatibus
 Falsis in somniis & voluptatibus,
 Falsis quoq; studiis & vanitatibus,
 Dic vbi Salomon olim tam nobilis,
 Vel vbi Sampson est dux inuincibilis,
 Vel pulcher Absalom vultu mirabilis
 Vel dulcis Ionathas multum amabilis?
 Quo Cæsar abiit celsus imperio,
 Vel diues splendidus totus in prandio?
 Dic vbi Tullius clarus eloquio,
 Vel Aristoteles summus ingenio?
 Tot clari proceres, tot rerum spatia,
 Tot ora præsulum, tot regna fortia,
 Tot mundi principes, tanta potentia,
 In ictu oculi clauduntur omnia.

Quam

quam breue festum est hac mundi gloria,

ut umbra hominis, sic eius gaudia.

Quae semper subtrahunt aeterna praemia,

Et ducunt hominem ad dura deuia.

O esca vermium, O massa pulueris,

Oros, O vanitas cur sic extolleris.

Ignoras penitus utrum cras vixeris.

Fac bonum omnibus quamdiu poteris.

Hac mundi gloria quae magni penditur

Sacris in litteris flos foeni dicitur.

ut leue folium quod vento rapitur,

Sic vita hominum hac vita tollitur.

Nil tuum dixeris, quod potes perdere,

Quod mundus tribuit, intendit rapere.

Superna cogita, cor sit in aethere,

Felix qui potuit mundum contemnere.

Dicta et Monita

B. Iacoponi.

Etsi inquit, mihi certo non constat num r.

Dei gratia fruar, aut charitate praeditus

sim necne, signa tamen quaedam & indicia

suppeditant, e quibus mihi liceat de tam per-

fecto statu facere coniecturam. Princeps in-

dicium Deum a me supra omnia amari hoc

est; si quando rem quampiam ab illo efflagi-

to, quam mihi negat, tum vehementius ipsum

quam prius amem; sique, quando ille facit

II 4 aduer-

*Amor diuini
notus nota
sempiterna
gratia.*

aduersum & contrarium ei, quod ego de integro ab illo exposco, tunc illum duplo magis amem quàm antea. Amoris in alterum hoc est argumentum, si offensus nihilo, quàm antea, minus diligam offendentē; si enim minus diligerem, argumento esset, non illum, sed me ipsum prius esse à me dilectum. Hominem amore amplectar, oportet, propter seipsum, non meum ipsius emolumentum. Oportet ut illius bono commodoque ex animo gaudeam, vnde maiorem percipio ex ipsius commodis utilitatem, quàm ex meis ipsius: Et hoc pacto magis ego ipse regni Galliae, quàm Rex ipse, particeps euado; quia cum ipso laetor ipsius felicitate & incommodis absque meo labore, ipse autem id multis cum molestiis & curis possidet, ac potitur.

2. Idem dictitabat, quemque ita se debere contentu dignum iudicare, & abiectum, ut plane sibi persuadeat mores suos omnibus esse oneri & fastidio: ita enim in modestia progressus facturum, & facilius vitia emendaturum eorum inter quos versaretur; ea propter ego, aiebat, in quacunq; vrbe degebat, cum ex me quereretur, an ab illorum commercio abhorrerem, respondebam: Imò verò demiror, me ab illis tolerari, nec

me

me instar mali ominis & Alastoris è ciuitate exterminari. Quomocunque homo inter homines degat, credat, necessum est, se consortio eorum indignum, agnoscendo suammet tenuitatem. Sicut enim Philautia radix omnium malorum ac vitiorum, virtutumque vniuersarum pernices; ita sui contemptio virtutum est seminarium, vitiorumque omnium expiatrix. Homo non se tantum ipse horreat oportet, sed & desideret ab aliis horreri. Hoc odium consequetur is, qui diligenter cognitioni sui ipsius studet; vbi enim suam virtutum inopiam, vitiorumque copiam videbit, se dignum odio contemptuque iudicabit. Et quoniam per sui ipsius cognitionem ad veritatis quoque notitiã peruenit, hanc diligere incipit, non in se solum, sed etiam in aliis; ideoque optat gaudetque, eandem ab omnibus cognosci & intelligi, à se iam perspectam. Ideo cum se verè & ex animo odio dignum æstimet, summopere cupit se ab omnibus despici, ægréque etiam fert, se non à cunctis condemnari; nam si secus faceret, veritati quam adamat, repugnaret; & hac ratione omnis cupiditas honoris, & cuiuscunque vitii origo sopita extingueretur, adeoque in nobis superbia omnis, inuidiaque & vitia

II 5 omnia

omnia intermorerentur. Qua certe tui despicientia virtutem cum omnium cumulo bonorum acquires: illico enim senties defixam in animo tuo radicem prudentiæ fortitudinis, temperantiæ, iustitiæ, omniumq; cæterarum virtutum, in primisq; patientiæ.

3. Dicebat, docebatque animam nostram quatuor modis ab hostibus oppugnari, extra, iuxta, intra & supra se. Extra se, aiebat, anima oppugnatur à mundo. Hic superatur, res ipsius non amando, quamvis venustæ & iucundæ sint, eas imo despiciendo ac abominando; vti virga curua, quâ dirigere velis, in alteram partem tamdiu inflectitur, quoad recta permaneat. Altera pugna ab anima pugnatur intra se, & cominus aduersus corporis sensus; in qua victoria reportatur primum quidem sensibus non conniundo, sed eos inhibendo, ita vt quis nō videat, audiat, &c. quod non licet, deinde ægrè & cum horrore iis indulgendo, ita vt venustæ quis mulieris intuitu non magis moueatur, quam asini aspectu. Hic alter modus non omnibus est tutus; ideoq; præstat sensus ab illicitis auertere; siquidem in hac pugna, qui fugit, vincit. Quod si quis non, quantum satis est, sensus frenare possit, vt nimirum oculi non videant quæ noceant, aures ne audiant,

Quatuor a-
tra, iuxta, intra & supra se.

anima hostes.

ant, quæ animū venenent, &c. tum saltem
de hac imbecillitate doceat, quantum po-
test; cauendo interim ne nulla in animum
delectatio irrepat. Contra sensum gusta-
tus tribus me obarmabam & defendebam
telis. Primum absynthii folia sumebam,
mihiq; in mensa apponebam, & iis vicem
salis utebar; quod, cur fieret, Fratres ignora-
bant: itaque, quidquid esurus eram, absyn-
thio superponebam, tantumque ex eo ama-
riorem sentiebam, vt nulla mihi libido esse
posset gulæ indulgendi. Deinde ex eodem
absynthio pilulas conficiebam, & deglutie-
bam: qua ratione nullum desiderium mihi
relinquebatur appetēdi cibos palato blan-
dientes: vsum porro huius esculenti desii,
quod stomachū perderet. Demum si quan-
do cum aliqua voluptate comedissem, post-
modū corpus molesto aliquo labore & gra-
ui onere exercebam premebamq;. Propter-
ea obsonijs delicatis mihi appositis ex cor-
pore meo percunctabar, vtrū esse allubefce-
ret. Tū vero id iis facile abstinebat, ne pēnas
plagæ postea deuorare cogeretur, quas il-
liingerebā. Tribus his gradib⁹ vsurpatis iā in
quarto cōsisto, in quo Deo gratias ago, quod
gustatus omnia oblectamenta in Deū con-
uerterim, ita, vt nihil, præter eū mihi sapiat.
Id iis

*Hoc est sensu
bus cracem
desigere, quæ
necem cupi-
ditatibus in-
feras.*

*Deus solus
sapiat amari.*

Id ijs duntaxat conuenit, & conceditur, qui certo modo stomacho gulæque suæ moderantur, frenando gustatum, itaque animum semper habent Deo coniunctum, vt suauitate ciborum nihil moueantur, capiaturue, & quando eam percipiunt, illam in vnum Deum referant. Et quoniam inter omnes sensus lingua maximè omnium inficit animum, ei non solū temperantia medendum, sed & loquendi moderatione & parsimonia compescenda est: ideoque silentium est frenum potentissimum; parum enim & parçè loqui singulare est animæ munimentum. Et hic vir sanctus, vt silenij thesaurum acquireret, Iuniperum, qui ipsos sex menses nec verbum elocutus fuerat, sibi imitandum proposuit.

*Silentium
custos gratia*

4. Tertia pugna geritur ab homine intra se aduersus suas affectiones vitiosas & inclinationes, quas Græci $\pi\alpha\theta\eta$ vocant. In hac victoria patitur, quando animus cum Deo familiaritatem conseruat precatione, meditatione, religione omni, præsertim si conetur pernoscere Dei omnipotentiam, quæ mirapatrat in anima ab his affectionibus semota.

Quarta pugna, omnium maxima suscipitur ab homine cum Deo; quando videlicet anima magno labore contendit diuinæ in suis

suis obsequiis placere Maieſtati, maximeq;
 dum conſiderans ſe ab eo ad eius imaginem
 & ſimilitudinem factam, Dominumque in
 ipſa domicilium velle figere, viribus omni-
 bus dat operã, ne quid in ſe admittat, quod
 diuinos oculos offendat, & ne ipſa extra ſe
 euagetur, vti appetat poſſideatque, quod
 Deo diſpliceat; magnoque ſtudio allabo-
 rat, vti ſe ſe Deo talem offerat dedicetque
 qualem ille eam eſſe poſtulat, vt ſcilicet in
 ea nulla prorsus peccati labes hæreat.

Hic ſeruus Dei eleganti hac ſimilitudine
 rationem ſenſuum coërcendorum & in of-
 ficio continendorum docebat.

Virgo erat formæ liberaliſſimæ, cui quin-
 que erant fratres parum copioſi, eaq; gem-
 mam pretij maximi poſſidebat. E fratri-
 bus vnus erat Muſicus ſeu aulædus; alter pi-
 ctor; tertius pharmacopola; quartus cocus;
 quintus leno. Muſicus ad ſororem adiit, &
 ſoror, inquit, cognita tibi eſt egeſtas mea;
 ſubueni mihi, te quæſo, & cedo gemmam
 illam tuam pretioſam, quam dando, vitam
 mihi dederis: at illa: Ego verò tibi hanc
 non largiar; quòd ipſa illa egeã. Tum frater;
 & verò tibi pro illa ſoluam. Cum iſta quæ-
 reret, quantum pretium daturus eſſet; re-
 ſpondit, ſe varios modos, chelym ſuam
 pul-

*Elegans ſi-
 militudo de
 quinq; ſun-
 ſibus.*

pulsando facturum; hîc verò Virgo: atqui musica finita, quis mihi porro victum dabit? Apage, sis, ergo te; nec enim gemmam tibi tam vili vendâ; ex qua dotem mihi conficiam, vt nuptui tradar, & sic eius beneficio vitam honestè meam exigam. Exin Pictor sororem gemmam flagitaturus conuenit, & pro ea perelegantem picturam obtulit. Virgo co, quo priori, modo respondit. Mox Pharmocopola aduenit, gemmamque poposcit; ac rem aliquam ex optimis compositam odoribus, & fragrantiz mirâ est pollicitus: huic quoque idem quod aliis dedit responsum. Cocus postea accessit, & pro gemma res escarias admodum delicatas & gulæ delicias maximas promisit; & hic, vt ceteri, cum eodem responso fuit amissus.

Quintus demum superuenit, idem vt exposceret, & pro gemma magnû obtulit numerum procorû ac riuulium, quibus maximè futura esset in amoribus. Et hûc multo expeditius, quàm alios, à se amolita reputat; ceu prudens Virgo; & hunc in modum domina gemmæ suæ possessione retenta remansit.

Post non multò rex quidam ad eam accessit, gemmam illam postulaturus; cui Virgo: scias, velim, me nihil in hoc mundo, præ-

rer hanc gemmam habere, adeoque hunc
meum esse thesaurum, opesque omnes:
quid proinde, si tanta tibi eius cupido, pro
ea mihi repones ac rependes? Et rex, sibi
vero in precium gemmę illius certum esse il-
lam vxorem ducere, dominamque augustis-
simam efficere, atque insuper vitam tribue-
re sempiternā adiectis bonis illis omnibus,
quę exoptaret. Regi Virgo tam prolixę polli-
ceni, tanta est, inquit, promissi tui magnitu-
do, vt gemmā tibi meam neutiquam negare
possim; quā tibi proinde lubens volens cō-
dono, atque in manū trado. Hoc modo
Dei seruus isthanc parabolam exponere in
more habebat. Virgo est Anima; gemma
est voluntas, arbitriique nostri libertas; fra-
tres quinque sunt sensus quinque; visus Pi-
ctor, auditus Musicus, odoratus Pharmoco-
pola, gustatus Cocus, tactus Leno, quod
sensus maiores in eo vires habeat, & vehe-
mētius animū ad illicita inclinet. Virgo sane
illa insipiens admodum fuisset, si pro tam
tenuibus ac vilibus rebus oblatis ac donis
gemma illa pretiosa se passa fuisset à Fratri-
bus emungi, nec eam Regi illi reseruata tra-
didisset. Atqui pariter multo est amentior a-
nima illa, quę liberę voluntatis gemmā sibi
exprimi extorqueriue sinit, atque à corporis
sensi-

sensibus ad illicitum assensum turpiter ab-
duci, nec Christo Regi illam donat conse-
cratque.

7 Dicebat Vir sanctus Patientiæ perfectio-
nem in his quinque rebus seu capitibus con-
sistere 1. si quis grauem incidat morbum. 2.
si desit qui in huiusmodi casu soletur &
opituletur. 3. si, ut præsto sit qui opem ferat,
is tamen ægro & iniquo id animo faciat, &
obsequia sua exprobet. 4. Quando Domi-
nus noster omnem omnino lætitiā & con-
solationem homini adimit, quæ in corporis
sensus derinetur. 5. Cum quis sibi persua-
det, se ob suam tolerantiam nequaquam
mercedem aut præmium ullum in hac, aut
altera vita recepturum.

6. Idem declaraturus diligentiam, quam
adhibere quemque in anima sua, ceu Domi-
ni sponsa, adornanda oporteret, deoq; huius
speciem ac venustatem, id similitudine ab
formosa & eximie ornata sponsa desumta,
in hunc ferè modum planum faciebat. Ani-
ma se se exornet, necesse est, desiderando
summopere ut quàm cultissima ornatissi-
maque apud Deum compareat. Quare ve-
rum est, illam operam omnem in iis asse-
quendis virtutibus ponere, quæ gratiorem
& gratiosiores eam diuinæ efficiant ma-
iestati

festati, quæ sunt fides viua, quæ animam
mirè expolit, excolitque; spes quæ confir-
mat; feruens charitatis, quæ inflamat, ru-
bicundamque & amabilem reddit; pruden-
tia quæ circumspectam, modique rebus in
omnibus obseruantem; fortitudo, quæ a-
nimosam; temperantia, quæ sanā facit; & iu-
stitia, quæ eandem opulentat: Vnde in ha-
rum virtutum comitatu cœlum petet ab
Angelis & Sanctis omnibus magno cum tri-
umpho & gratulatione accipienda. Cum, vt
non omnes æquet, ad omnes tamen virtu-
tis proximæ affinitate & commercio acce-
dat, eā enim excipiunt & familiariter Con-
salutāt Patriarchæ fidei ergò, Prophetæ spei
causa, Martyres fortitudinis nomine, Do-
ctores ob prudentia, Confessores ac Antisti-
tes propter iustitiā, Virgines gratia temperā-
tiæ, quod & superi ceteri facit deinceps.

Sanctus pater dissidium aut duellum inter
rationem & conscientiam hoc pacto sub o-
culos subiciebat.

*Certamen
inter ratio-*

Ratio inquit ad conscientiam, quid me
tantopere affligis & excrucias? Conscientia
respondet, quia iudex ego sum virtutum,
ideoque fallum ferre nequeo. Instat ratio.
Cur me in præsens pace frui permittis, nec
vllum modo mihi facessis negotium? Tum

*nem & con-
scientiam.*

KK

con-

cōsciētia, quoniā diuinę te submisisti comi-
sisti; iustitię, & in eo quod illa de te consti-
tuit, acquiescis, absq; omni expostulatione,
ea propter etiam meā non subiaces potesta-
ti, sed iudicis me multo superioris. Enimve-
ro, pergit ratio, quid causę erat, quamobrē
cum antea magis desudarem, & longē maio-
ra virtutum opera exercerē, non ita cōtem-
plationi addicta, me adeo cruciares & tor-

*Hoc sanē in-
telligēdum,
sine celesti
gratia, au-
xilio, consilio
nihil nos pos-
se:*

*Omnia ei-
nim nostra,
Dei sunt o-
pera, sine quo
nihil possu-
mus. Io. 15.*

queres? Adhęc conscientia, quia confide-
bas prius operibus tuis, idq; ego aduertens
te illa circumveniri fraude tolerare non po-
teram: iam verò quando nullā in tuis factis
spem collocas, nec vllam ab iis præmiū ex-
pectas, ideo tibi non aduersor, non contra-
uenio; tantū abest, vt te obiurgē. Quocirca
ne miretur quis (inquebat sanctus) ratio-
nem contemplationi dedita minus in aliis
exerceri, nec ideo contemnat, etsi enim mi-
nus præstare videtur, maiore tamen animę
parit fiduciam, & ad diuinum amorem ac-
cessionem facit, & inde vberiora quoq; illi
merita accrescunt. Hęc prolixē de Iacopo
no nobis huc vsque parum noto.

GONZALVS SILVERIA.

Svbiiciam recentiore historiam de no-
stro Gonzalo Silveria Martyre, viro cz-

tera religiosissimo, & sui contemptore maximo. Sic enim Nicolaus Godignus, qui eius *lib. x. c. 4* res latine cōposuit. *Erat in operibus pietatis inter primos; in demittendo sese ac despiciendo nulli secundus. si quid esset, ex quo ab alijs illudi, & contemni posset, ad id, uti ad destinatum sibi à natura locū grauiū ac leuium corporum in morē, insito quodā impulsu ferri videbatur. Quæ hoc in genere præstitit, adeo magna sunt, & ardua, ut ea quiuis mirari potius debeat, quam æmulari. Nam & superciliosa aliquando sibi abrasit, ut fieret deformis, & inuisus; & stultitiā vultus mutatione ac gestu corporis nonnunquā simulauit, ut despiciatui duceretur. Erāt in Conimbricēsi Collegio Ætiopica quadā, vel Indica seruitia ad usum culinae, atq; ad alia domestica officia dono data. Hac Gonzali cura commissā, ut iis necessaria animæ & corpori ministraret. Illum crederes ipsorum mancipiorum esse mancipiū, tanta in eorum famulatū sollicitudine incumbēbat. Si quando aliquod ex ijs incidebat in morbū, lectum illi sternere, medicamenta adhibere, cibos apponere, & manu sua, cum erat opus, in os inferre; nihil prætermittere, in quo exultare caritas, & Christiana humilitas possent. Inter hæc tamen officia præferebat vultu eximia cuiusdam interna hilaritatis apertissima, ut tanquam hilaris dator diligeretur à Deo; deque studio orandi nihil prorsus intermittebat.*

KK 2 cum

Eodem capi-
tu-
lo.

cum impedito externis operibus corpore, divina
animo volutaret, & interim dum mancipia ede-
rent, nonnihil ab eorum conspectu secedens, sese in
preces funderet. Et infra: in cultu corporis erat
exquisite negligens sui: consultò sinebat vestes
sordescere, & bestiolas ex sordibus gigni visu fa-
das, & morsu molestas, quo noxius esset sibi, &
ingratus alijs. Bestiolarum tanta erat copia, ut ex
corpore ipso, atque ex vestium commissuris, veluti
ex cauernis, cateruatim erumperent foras, nec sine
aliqua intuentium nausea in conspectum se darent.
Monitus aliquando à comite Iacobo, ne tale pecus tam
curiosè pasceret, à quo & torqueretur ipse, & alio-
rum oculi abhorrerent: Hec ego, inquit, animalcula
Comitatui tuo longe antepono. Dum enim illa mihi
submissionis animi, & tolerantia materiā præbent,
æterna bona consequendi magnam offerunt opportu-
nitatem. Comitatus tuus quid habet boni? Terrena
quædam miseria est. Et lib. III cap. VI. Sapius
in aulam pater Regine imperio vocabatur, quod ut
ipsi erat molestissimum, ita recusare legitime non po-
terat. Cum sciret tamē, nulla ferè facilius, quam a-
perta ac simplici vitiorum suorum reprehensione no-
bilitatem animos offendi, tentare cœpit, posset ne hæc
ratione in aula fastidium & satietatem venire.
Aulicos igitur mores à recto aberrantes acriter argu-
ere, in exquisitum feminarū cultum vehementer
inuehi; nunc ipsas compta cadauera, nunc ado-
perla

perta taperibus sterquilinia, nunc alijs a superioribus
 nominibus appellare. Cum nihil ista prodesse, &
 qua parere odium solet, beneuolentiam Gonzalo
 conciliaret veritas; viam aliam ingressus, Davidis
 artem imitatur, cum ante Achim Gathæ Regem
 productus, ridenda quadam vultus mutatione, &
 defluente ex ore salua stultitiam simulans, Regem
 fefellit, & presens vita periculum euasit. Eadem
 ratione Gonzalus, cum aulicarum fœminarum mori-
 bus palam & seuerè reprehensis, obtinere non posset,
 ut ipsis fieret exosus, remedio usus est, ut credebat,
 potentiori, quo tanquam iocularis ac ridiculus vul-
 go habitus, tanto consobrinis pudore afficeret, ut de-
 sissent eius in regiam aduentum apud reginā pro-
 curare. Conuenerant die quadam aulicæ omnes in
 consuetum locum frequentes, ut de rebus diuinis
 differentem ex more, audirent. Ecce tibi, veluti à
 potestate mentis repente deiectus, vultum variè im-
 mutare, diuersas oris & corporis induere figuras, sa-
 liuam in barbam demittere, modis mille insignem
 simulare fatuitatem. Sed non successit ars. Cognita
 res est, atque adeò effectum, ut unde Gonzalus sibi
 querebat contemptum, inde maiorem apud omnes
 sanctitatis opinionem, maioremque beneuolentiam,
 & admirationem consequeretur. Obseruatum est,
 cum in oppidum Goceum sæpe venisset, & templū,
 in quo comes Ludouicus eius pater sepultus erat, pro
 ipsius anima deprecaturus, fuisset ingressus, ad vi-
 sendum

sendum ipsum sepulchrum, quod erat mole magnum, structura superbum, elegantia pulchrum, operis artificio mirandum, nunquam accessisse, sed oculos ab eo ex instituto remouisse: animum enim ad ea transferens, quæ ad salutem pertinent, dum ab immanibus illis & sumptuosis marmoribus auertebat oculos, duo nimirum significabat; primum apud se nullo in pretio inania ista rerum cadauera; deinde incredibilem stultitiam hominum eorum, quibus potior caducæ, quàm sempiternæ gloriæ cura est: quandoquidem cælestium bonorum obliuisci, ut se posteritati commendent, talia in terris relinquunt monumenta vanitatis suæ. Incedebat aliquando per urbem comes Iacobus ingenti equitum ac peditum comitatu stipatus; occurrit fortè Gonzalus; ut fratrem conspexit tanta cum pompa, ac tam religiose incedentem, relictæ via minus immunda (tempus erat hybernū) ubi altius lutum, ibi pedes posuit, seq. totum dedita opera cæno infecit, ut ostenderet, non minus se corporeis illis sordibus, ob Christi amorem, quàm vanissimum quemque magnifico rerum apparatu, & corporis elegantia delectari, splendorem generis non magis alij palam facere, quàm ipse celare studuit. Res etiam in religioso perrara.

IOAN.

IOANNES LEONAR-
dus Gerufus de sancta Seueri-
na vulgo literatus.

VEnit his diebus dum hæc scribo in ma-
nus meas icon Ioannis Leonardi lite-
rati, de quo non plura accepi, quam quæ i-
coni subscripta sunt in hæc verba:

Ioannes Leonardus Gerufus à S.
Seuerina vulgo literatus, sui negle-
ctu ac despicientia amentiam simu-
lans cum in collectis à se egentibus
pueris piorum ope alendis atq; per
urbem circumducendis diu versatus
fuiſſet, domumque illis continendis
& puellis inopia laborantibus extru-
xiſſet, diues charitatis meritis Deo
ſpiritum redidit Romæ, anno ſalutis
humanæ M. D. xcv. xv. Februarii.

Sepultus eſt in Oratorio mor-
tis ante Aram maxi-
mam.

QVI NVLLA SVA CVL-
PA PRO SIMPLICIBVS, FA-
TVIS, INSANIS HABITI, IN
ipso contemptu sui trium-
pharunt.

CAPVT IIII.

SV multorum constat
excelsam indolem nullis impro-
borum vel contumeliis frangi, vel
conuitiis, sarcasms, irrisiōibus succumbe-
re: Taceo pudenda cynicorum impuden-
tiam: Socratis laudo sapientiam, quam to-
ta adorauit antiquitas, Apollinis etiam sena-
rio testatam.

Ἀνδρῶν ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος
quæ nullis tamen cessit malis ac probris.
Xantippe illum prius maledictis infectata,
postea etiam fœda humoris eluuie perfudit.
Quod ipse importunæ fæminæ factum ioco
elusit: Nonne, inquit, dicebam Xantippen
tonantem, imbrem etiam effusuram, qui-
bus Xantippes quotidianis allatrationibus
vt strepentibus trochleis assueuerat. Quin
& in publico theatro Athenis ab Aristopha-
ne comico palam ἐν νεφέλαις irrisus, cum
peregri-

peregrini quærent quis esset ille Socrates. *Elia. 1. 2. 9. an*
 Ipsemet surrexit, & ultra spectandum se & *12. histor. Læ*
 irridendum omnibus propinquit. Monitus *ertius 123 So-*
 ab amicis ut in spectaculum non veniret, se *crare.*
 venturū dixit, aut enim falsa sibi obiectū iri,
 aut vera: falsa contēnenda; vera emendan-
 da. Generosus profecto animus in homine
 pagano, quē rarō etiam in Christiano repe-
 rias. Sed offendit in aliis, qui mundū, per
 ipsum fuisset, lupanar fecisset, ut in iustorū *Saluianum*
 virorum censum venire nullo modo possit. *lib. 7. de iud.*
& prud. Dei.

IOB.

E Versus hic omnibus bonis, & corpore *Iob. 8.*
 toto sanie tabeque fluente (cum nulla
 indignatione animi, more hominum tan-
 geretur, imō verō Deum laudibus celebra-
 ret) ut omni posteritati velut in theatro
 mundi spectaculū tolerantiae ostenderetur,
 primum omnium à stolidā vxore, pro sim-
 plici homine & fatuo irrisus est: *adhuc*, in-
 quit illa intemperies, *manes in tua simplicitate:*
Benedic Deo & more. Deinde se consputum *Iob. c. 30.*
 ait & in fabulam versum stultorum.

SAMSON.

Nota est giganteū Samsonis robur quo *Iudith. 16.*
 tot millia hostium confecit. Idem ta-
 KK 5 men.

men puellæ infidiis circumventus, robore corporis exutus, vinculis constrictus luminibusque multatus ludibrium hostibus fuit, vt & in pistrinum compactus moleret, & in publica panegyri eductus ad spectaculum luderet; sed ludus ille mox hostibus vertit in luctum, quando Samson concussas geminis brachiis columnas instar ceræ inflexit, & totum spectaculum pilis innixum, eisdem subtractis, maxima vi supra tria spectatorum millia elisit. Enimverò hæc omnia Christum spectabant, cuius illi veteres personam sæpe referebant.

IESVS CHRISTVS.

Illa mens patris atq; æterna sapientia, Dei inquam filius ab humana stultitia profano, furioso, præstigiatore risus, lusus, insputus, colaphis per ludibrium aliisq; sexcentis fannis & indignitatibus acceptus & abiectus est, vt merito se *vermem*, & non hominem sed opprobrium hominum factum dequestus sit. Quid enim? Nonne furiosum existimarunt, cum exissent vt tenerent eum, quoniam in furorem versus est, inquiunt ipsi municipes eius apud Marcum. Vbi & magum & Samaritanum à malo genio infessum impiis maledictis appellitarunt. Quid? Nonne in Cai-

Psal. 21.

Marc. 3.

in Caiphæ palatio omnibus sannis explosus, fatui ritu caput velatus, colaphis plexus, audiit: Age Christe, quia vates es, vaticinare à quo vapulaueris? Nonne *saturatus est opprobriis*, nonne *factus est in derisum omni populo*? Hier. 3. Quid erat indignius atque sœrenissimam æterni regis frontem, sputis (ô facinus in vltimum inferorum chaos demergendum,) phlegmatisque conspurcare.

Tbr. 2.

Quibus modis imperatorem mundi Deū impius tyrannus exceperit? Quid non aulica petulantia in illum expromsit, cum velut limphatum & fanaticū alba lacerna tectum per urbem totam traducerent? Quid militaris insolentia non ausa in sacrosanctum caput? postquam flagris tantum non exanimato è paliuris & vepreto contextam pro diademate fasciam infigunt magis quàm imponunt; pro sceptro cannam porrigunt; pro toga palmata trabeæque, depexam decutemque lacernam, fugientis purpuræ speciē imitantem iniiciunt; regem ludibundi consalutant, alapas ducunt, sacrum verticem arundine feriunt, faciem insputant. Ac demum pro solio crucem regi nostro, *Iudeis scandalum, gentibus stultitiā*, defigunt, nec ab acerbitate sarcasmorū desistunt, quoad animā edat. Qua animi constātia hæc omnia indignitatū genera

Cor. 1. ap. 1.

Lucæ 12.

Lucæ. 22.

Math. 16.

Gradu. 4.

B.P. Ignatius Christi
studiosus imitator.

genera pettulerit ipse docet, cum ait: Baptismo autem habes baptizari, & quomodo coarctor, donec perficiatur. Et: desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum. Exultavit nempe ut gigas ad currendam viam suam, viam crucis, ad quam nos inuitavit magister. Qui vult me sequi, tollat crucem suam & sequatur me. Nec vllum genus crucis maiora parit mortalibus commoda, atque contumeliarum, conuiitia, iniuriarum, irrisiones, sanæ Christi causa perlatæ. Climacus illum nobis diem periisse affirmat, quoniam nihil contumeliarum perpepsi sumus: illas ut lac & mel bibedas verè docet. Et auctor nostræ Societatis B. Ignatius in legibus, quas sociis dixit, hanc vndecimam posuit: Diligenter animaduertant oportet (magni faciendo summi-que momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini nostri) quanto opere iuuat ac conferat ad vitæ spiritualis profectum omnino, & non ex parte abhorre ab omnibus quæ mundus amat & amplectitur, & admittere & concupiscere totis viribus quicquid Christus Dominus noster amavit & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur & diligunt & quærunt magna cum diligentia, honores scilicet, famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus eos edocet: Sic qui procedunt in spiritu & serio Christum dominum nostrum sequuntur, amant,

amant & ardent exoptant, quæ in omnino con-
traria sunt, indui nimirò eadem veste, ac insignibus
domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia, adeo ut si si-
ne offensione ulla diuinæ Maiestatis & absq; proxi-
mi peccato foret, vellent contumelias, falsa testimo-
nia & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari
(nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quod
exoptant assimulari ac imitari aliquo modo creato-
rem ac dominum nostrum IESVM Christum, eius-
que vestibus, & insignibus indui: Quandoquidem
illa ipse propter maiorem profectum nostrum spiritu-
alem induit, nobisque exemplum dedit, ut in o-
mnibus quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspi-
rante, eum imitari & sequi, cum vera sit via, quæ
ducit homines ad vitam, velimus. Quod ipse studi-
osissimè tota vita affectabat, sic enim Riba-
deneira. Ludibrio omnibus se cupiebat esse: Et si a-
nimo indulgere suo voluisset, nudus, despiciatus, &
oppletus sordibus, ut insanus haberetur, per vicos
ambulasset. Sed hunc humilitatis affectum proxi-
morum utilitas reprimebat, & charitas: Cui ut fru-
ctuosius deseruiret, auctoritatis etiam suæ, ac per-
sonæ rationem habuit. Et Maffeijs: Quoties vero in-
gesta in illum conuitia & ludibria reputaret apud
se; non modo rei atrocitate permouebatur ut multi,
sed etiam accendebatur generoso quodam imitandi
studio; atque in semetipsum quasi tanti sceleris au-
ctorem acerrimè exardescibat: Ac nisi eum cohi-
buis-

lib. 5. cap. 3.

Maffeijs li-
bro. 3. cap. 3.

buisses existimationis ratio propter salutem aliorum;
 simulata dementia, ad plebem in se concitandā, nu-
 dus onustusq; cornibus, aut alio fædo corporis habi-
 tu prodire non dubitasset in publicum; & incessan-
 tes cæno vel stercore pueros, vocesq; improbas, & om-
 nes alias insane multitudinis contumelias libentis-
 simè perculisset. Graue per id tempus inter Christi-
 anos reges vigeat bellum, & præcipua quæque Cis-
 alpina Gallie loca, vel Hispanicis vel Gallicis præsi-
 diis tenebantur. Cumq; ob id ipsum valde infesta ca-
 dibus ac latrocinij itinerera esse constaret, admonitus
 à bonis quibusdam viris Ignatius est, ut per occultos
 tramites à via regia declinaret, ni cum ingenti viro
 periculo in manus militum velit incidere. At ille
 quem ardens odium sui, & amor imitanda Chri-
 sti patientiæ intrepidum redderet, recta nihilominus
 ire perrexit. neq; ita multum via processerat, cum
 ad oppidū, nescio quod, in stationes circumfidentium
 Hispanorum incurrit, qui tam periculoso ac suspicio-
 so tempore exploratorem sine dubio rati comprehen-
 sum Ignatium & in domunculam quandam se-
 ductum, blande primum interrogant, deinde om-
 ni vestimento, & ipsis denique calceis ferociter exu-
 unt, singulas partes proteruè simul & curiosè per-
 tractant, numquid ad obsessos vel nuntii, vel littera-
 rum afferat, diligenter exquirunt. cum nihil eo-
 rum, quæ putauerant, neq; percunctando eliceret, ne-
 que perscrutando inuenirent, ira commoti, atqui to-

Præ-

Præfetto sistemus, inquit, & confessionem, quam
 pertinaciter suppressis, exprimemus. Cum nihil re-
 cusaret Ignatius, ac tantummodo peteret, ut sua se
 tunica tectum incedere paterentur, illi vero, ludi-
 brii & ignominia causa braccatum per media ca-
 stra, vulgo inspectante atq; iridente perducunt,
 quam ille tam insignem contumeliam excepit ac su-
 bito alacer, cum aliis nominibus, tum præcipue quod
 interea sibi species quædam est obiecta Christi domi-
 ni, cum à Pilato per mediam urbem ad Herodis
 tribunal missus esset, ab eo per summam iniuriam
 atq; indignitatem spreto & illuso, & vniuerso irri-
 dente ac sibilante populo, per hominum ora semel i-
 terumq; traducti: cuius opprobrii se quoq; factum
 esse, vicumq; participem mirifice lacabatur. Sed ubi
 ad Præfecti diuersorium appropinquauit, repenti-
 no quodam timore perfusus, cepit subito cogitare a-
 pud se, quoniam modo ipsum alloqueretur. Etenim
 Ignatius, quod olim in regia sermonis flosculos &
 verborum elegantiam nimium studiosè captasset,
 ad eam vanitatem expiandam, consuleo post conuer-
 sionem instituerat rudi & agresti sermone cum ip-
 sis quoq; dynastis ac principibus agere, & quo magis
 vulgo contemneretur, omne liberalioris educa-
 tionis & nobilitatis indicium studiosè celare. Tum
 igitur subiit illius animum, expediret ne tali
 tempore quidpià de suscepta seu tarditate, seu rusti-
 citate deponere. Sed cum rem totam accuratius

B. Ignatius
 Christum ab
 Herode irri-
 sum & illu-
 sum iussit
 tur.

intuens

intuens, ab humano timore profectam animaduer-
 sisset, usque adeo in semetipsum concitatus est animo,
 ut nulla habita ratione periculi, non modo mutata
 consuetudine ad orationis lenocinia non descendere,
 sed nullum prorsus neque gestus, neque verborum
 honorem habere Praefecto decreuit. Quae res cuipi-
 am fortasse temeritatis potius quam consilii videat-
 ur esse: Sed utique seruorum Dei, praesertim in ip-
 so seruiore paenitentiae, facta vel dicta, ad commune
 sensum & normam exigenda non sunt. Cum igitur
 coram illo stetisset, ut erat seminudus & squalidus, non
 aperto quidem capite, oculos humi defigit. multa ac
 varia sciscitanti nullam omnino reddit vocem tantum
 ad illam interrogationem, es ne speculator? Non esse re-
 spondit; idque ob eam causam, ne si nihil contradixis-
 set, silentio ipso, quod aiunt, rem affirmasse & me-
 rito quaesitorem in suam perniciem efferasse videre-
 tur. Tum ille insanium ratus Ignatium acriter mili-
 tes increpat quod in conspectu suum, non bene cog-
 nita re, dementem adduxerint, & simul, abigite hunc,
 inquit, liberumque dimittite, qua reprehensione ma-
 gis magisque irritati, cum aduersus ducem hisce-
 re non auderent, sui doloris poenas ab innocente Igna-
 tio repetunt. nec modo iurgia & probra certatim
 ingerere, sed etiam impetu facto, pugnis, cubitis, cal-
 cibus hominis latera faciemque contundere, mira-
 biliter in ipso verberum dolore letantis, quod aliquid
 innoxio sibi ad Christi Domini exemplum perpeti-

con-

contigisset. Cumque verberando & conuitiando fessi denique destitissent, miseratus alius quidam miles excepit exanimem, ac fouit, ciboque recreatum insequenti luce tutum abire permisit.

APOSTOLI.

HAud ignaui milites sui Imperatoris decus æmulabantur; ibant enim gaudentes à ^{Act. 3} conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Irrisi quoque sunt à multis, cum omnium gentium linguis loquerentur. Et D. Paulus: Puto enim quod Deus nos ^{1. Cor. 4.} Apostolos nouissimos ostendit tanquam morti destinatos: quia spectaculum facti sumus mundo, & angelis & hominibus. Nos stulti propter Christum, vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nobiles, nos autem ignobiles. Usque in hanc horam & esurimus & sitimus, & nudi sumus, & colaphis cadimur, & instabiles sumus, & laboramus operantes manibus nostris. Maledicimur & benedicimur: persecutionem patimur & sustinemus. Blasphemamur, & obsecramus. Tanquam purgamenta huius mundi facti sumus, omnium peripsa usque adhuc.

LL

SPA V-

S. PAVLVS.

Act. 16. **C**um apud Festum & Agrippam Paulus causam ex vinculis diceret, & rationes vitæ suæ atque doctrinæ exponeret & Christum rediuuium, seseq; ab eo ad religionem Christianam vocatum doceret, exclamauit Festus: *Insanis Paule, multa te literæ ad insaniam*

Act. 17. conuertunt. Ita visum pagano præfidi & rerum diuinarum prorsus rudi, vt vitam Pauli, insaniam putaret. Risu quoque exceptus est, cum Athenis in grauissimo, vt credebatur, & sanctissimo Areopagitarum senatu verba faceret de reducturis in vitam animis: adeo cecarunt humanam mentem vitæ præsentis corruptelæ, vt ipsa sapientum sapientia ad stultitiam fuerit redacta, quæ sapientiam ipsam irrisit.

SENIOR APVD
Cassianum.

Exagitatus pater sanctus à petulanti plebe Alexandrina nondum Christiana, rogatusque, ecquæ mira Christus præter naturæ modum fecisset: *Hec, inquit, quod ego conuictis & iniuriis vestris lacescit ad indignationem ipsam mouear.*

PHL

PHILOSOPHI DISCI-
pulus.

NEscio quid in alios peccarit tirunculus *Historia Pa-*
 quidam Christi, qui veniam à magistro *trum, parte 2*
 suo orarat, nec alia cōditione impetrare po- *cap. 80.*
 terat, quam vt toto triennio aliorum onera
 ferret. Tulit, rediit, pacem petiuit: Quam se
 rursum ei negaturum dixit, nisi altero trien-
 nio daret mercedem iis à quibus contumeli-
 is & conuitiis appeteretur: & hoc præcep-
 tum sui præceptoris exhausit: Tum philo-
 sophus, ades ergo, inquit, vt experiar quid
 profeceris: ductus Athenas cum à sapiente
 illic viro ad ipsam portam sedente contume-
 liosè allatraretur, cœpit ridere iuuenis: mi-
 raturus alter: Quid hoc rei, inquit, tu sannis à
 me explosus rideas? Nō rideam, inquit disci-
 pulus, tres annos mercedem solui iis qui me
 contumeliis onerarunt, hodie gratis id abs-
 te patior. Attonitus Atheniensis: Ingredere,
 inquit, urbem, dignus cœtu sa-
 pientum.

2

LL 2

ALIVS.

ALIVS

DOce me Pater, inquit, vnum aliquid, quod custodiā, vt potiar cœlo: Potin', inquit Senior, conuitia pati? Perinde quasi caput salutis in tolerantia contemptus & despicientiz consisteret: nec abs re, cum
Luc. 21. Christus dicat: *In patientia vestra possidebitis animas vestras.*

S. PAVLA.

*Hieronymus
in eius epi-
stapho.*

IN hoc stadio patientiæ adeo exercitata erat nobilissima fœmina, verum exemplum seculi, vti nulla re à constantia animi statuq; tranquillitatis dimoueri posset. Hominum improborum impiam linguæ procacitatem effugere non poterat: nec cupiebat. Audierat se quorundam opinione stultam ac emotæ mentis iudicari: *Et spectaculum*, inquit, *facti sumus mundo, angelis & hominibus:* Et: *Nos stulti propter Christum; sed stultum Dei sapientius est hominibus.* Vnde & Christus loquitur ad Patrem, *tu scis insipientiam meam:* Et: *Tanquam prodigium factus sum multis:* Et: *Vt iumentum factus sum apud te.*

ANA.

ANACHORETA
subulcus.

A Sceta sancti vbi longa exercitatione ad *Vit. PP. par-*
 aliquam animi tranquillitatem aspira- *te 2. parag.*
 runt, subinde per insidiosas cogitationum ^{142.}
 technas labuntur in arrogantiam & sui ad-
 mirationem, vti seipsum circumspiciant, & se
 iam ad supremum virtutis gradum peruenis-
 se existiment, cum nemo sit, qui illis obnita-
 tur, aut illorum patientiam exerceat. In huius-
 modi defixus vnus quidam anachoreta me-
 ditatione, cetera non malus, petiuit ab ani-
 morum vero censore, & intimo cogitationum
 arbitro Deo, vti sibi aperire ne dedignaretur,
 qua via ad summam virtutis perfectionem,
 si eam assecutus nondum esset, contenderet?
 audiit preces alumni sui bonus Deus, & abi,
 inquit, ad archimandritam (certum indige-
 tabat) & quicquid ille tibi imperarit, exequere.
 Interibi Deus cœnobiarcham docuit quid
 fieri vellet, vbi hospes ille adueniret. Veniē-
 tem humaniter primum excipit, & cum asse-
 disse: Ille peregrinus: Dic Pater quid agam
 vt salutem indipiscar? Vin', inquit alter, ex-
 qui quod imperaro? Annuenti: age ergo, in-
 quit flagellū hoc cape, & inibi porcos pasce.
 properauit annis confectus senex, & multis

LL 3 ob

ob virtutis famam non ignotus, porcos sequi non erubuit, Monstratus etiam digito multorum: En illud filicernium in amentiam versum, ut alter Ajax porcorum gregem inuasit, & à cœlesti vita ad subulci conditionē descendit. Vidit clemens Deus humilem boni senis laborem, & ad modestiam animū usquequaque compositum, mandavitq; illi, ut arbitro, remitteret gratum sibi seruum ad suam quietem. Voluit opinor cœlestis prudentia religiosæ iuventuti senilem ostendere virtutem obedientiæ, ut nullum obsequium quamvis abiectum auderet detrectare, ubi venerandam canitiem spectasset vilissimum infimæ sortis officium promptè exequentem.

S. EDVARDVS REX Anglorum.

*Ealredus in
Vita S. Edu-
ardi.*

Hibernus quidam domo, vsu pedum captus sextum profectus in Angliam ad S. Petri celebrem in vrbe regia ædem, B. Petro supplex accidit, uti sibi vitium pedum, ut olim claudio ad speciosam portam Hierosolymis sedenti, corrigeret, gratum se memoremque beneficii in omnem vitam fore. Iussus à S. Petro Eduardum adire, rogareque ut hume-

humeris regiis ad S. Petri, quod templum
iuxta regiam Eduardi erat, ferietur, adiit, ro-
gavit, impetrauit. pependit informis sarcina
a regio tergo, & risum mouit spectanti ciui-
tati, quæ principem suum nimis simplicem,
adeoque fatuum arbitrata à peregrino erro-
ne deceptum & inductum indicauit, quoad
in ipso itu miseri naturam emendatam ad-
mirari conspexere.

Ealredus (Ethelredum plures scribunt)
rem his verbis exponit. Cum in palatio iuxta
Ecclesiam beati Petri rex aliquando moraretur, su-
peruenit quidam vir mirabilis, Hybernicus genere,
pedis utriusq. priuatus officio: (Nervi enim in poplite
contracti, ad posteriores corporis partes crura retor se-
runt, tali natibus inhaerant, immersisque carnibus
pedum articuli, à lumbis eius & deorsum corpus
omne peruerterant. Porrectis ad terram manibus, &
sciamis suppositis repebat, & factus sibi metipso gra-
uis trahebat se post se.) Hic videns regis cubiculari-
um, ait ad eum: Hugoline, non me respicies, nec mise-
reberis, nec monebit te mea tanta calamitas? Et ille:
Quid me vis facere? Cui pauper: Sexies, inquit, Apo-
stolorum limina repens (ut cernis) visitaui, & sani-
tatem nec dum promerui. Quam tamen mihi Aposto-
lorum princeps non negauit, sed distulit, socium in hoc
miraculo habere volens Eduardum, quem sibi nouit
in omnibus esse deuotum. Ab ipso enim Apostola

in mandatis accepi regem adire, ut me suo sacro sub-
uectum dorso ad ecclesiam eius, quæ palatio vicina est,
perferat, recepturum, si id fecerit, membrorum meo-
rum integram sanitatem. Hæc ubi nunciata sunt re-
gi gratias agit Deo; & citatus mox æger accessit. Rex
vero ut spiritalis ille asinus fortis, accubans in termi-
nis, supposuit humeros suos ad portandum. Pendet de
humero tanti principis plenus sordibus pauper, squa-
lidis manibus, brachijsq. squamosis regium illud pe-
ctus collumq. complectitur. Interea ex assistentibus vi-
debant nonnulli alii à paupere regem delusum ioca-
bantur, alii simplicitatem iusti, fatuitatem iudica-
bant. Cum itaque rex paululum processisset, subito
nerui extenduntur, rigantur ossa, carnes marcidæ re-
calescunt, emergunt à carne articuli, pedes à natibus
solvantur. Distendit homo crura, poplite iam flexibili,
& sanie cum sanguine profluente, vestis regia orna-
tur potius quam fœdatur. Iam tunc satis esse clamant
omnes sanatum languidum, onus ac sordes ulcerum
deponendum. Ille vero memor præcepti quod suscep-
erat, Syrenarum cantus obcurata anre pertransit; in-
gressusque Ecclesiam, ante sanctum altare holocau-
stum, quod deculerat, Deo ac beato Petro resignat, in-
columemque dimisit. Suscepto autem à Rege itineris
viatico, æturus DEO & sancto Petro gratias Romam
profectus est. Affine huic quod de S. Stephano
Hungarorum rege Surius affert in hunc mo-
dum.

Quadam

Quadam nocte diuino permotus instinctu, nemine
 sciente, crumenam nummis plenam accipiens, pusil-
 lum Christi gregem solus inuisit. Et ecce pauperes cœ-
 lestis thesauri distribuenda pecunia* nimirum inhi- * f. nimirum
 antes, beati viri barbam euulserunt, ea improbitate
 illius meritis testimonium perhibentes. At ille gaudio
 perfusus ingenti, ad beatissimam creatoris omnium
 matrem se confert, humi prostratus gratias agens,
 exclamat: Regina cœlestis, & mea, en quem tu regem
 constituisti, cum sic honorarunt milites tui. Quæ si mi-
 hi ab aliquo hoste illata esset iniuria, tuo freris adiu-
 torio, non sinerem eam inultam abire. At nunc sciens
 hinc mihi parari æternam felicitatem, impensè lator,
 gratias agens, illis piissimi Saluatoris consolatoriis
 verbis, quibus discipulos suos confirmauit, capillus, in-
 quiens, de capite vestro non peribit. His dictis, cum se
 vir cœlesti gratia & spiritali charismate perfusum
 sentiret statuit nunquam pectoris sui ostia opem pos-
 sentibus claudere. Atque deinceps per seipsum &
 alios, præcipuè tamen Christi seruos & familiares
 nempe Clericos & Monachos, cœlitus sibi datas facul-
 tates pauperibus impertit, in æternis thesauris per il-
 lorum manus reponendas.

Carolus Borromæus nuper religionibus
 cœlestibus consecratum sapientiâ insipienti-
 um spiritualem stultum appellauit, ipsi de-
 mum in vera stultitiâ deprehensi vel olim
 deprehendendi.

LL 5

Hæc

Hæc & his multo plura hoc loco collocarem, omnes enim historiae religiosorum plenæ sunt hac sincera simplicitate. Sed multo simplicior est mundus omnibus his quos vel in speciem fatuos vel simplices posuimus. Aduerte animum, & accipe quib' modis paradoxæ mundi Angelus B. Arsenio mōstravit.

Solebat Arsenius aliquando quidem patrum actionibus, aliquando autem etiam sermonibus inuadere proximos. Aliquando verò suos narrare actiones & contemplationes sub persona alterius, ne cum inuaderet vitium arrogantia. Cuiusmodi est id, quod est propositum. Dicebat enim: Quidam senex Monachus in sua cella sedens audiuit supernæ vocem dicentem: Ades dum, & ostendam tibi quomodo se habeant opera hominum. Surrexit ergo & exiit, & ducentem sequens angelum ambulabat. Cum autem is, qui apparuerat, in quodā loco substitisset, ei Æthiopem ostendit ligna sciendentem, quibus alligauit quidem onus non facile ad tollendum humeris. Cum autē alligasset & conaretur tollere, non potuit propter pondus. Is vero alia quoque adiciebat. Deinde cum eum paululum traduxisset, ostendit rursus alium, qui ex quodam lacu aquam hauriebat, & eam in perforatum canalem infundebat: ex eoque effluebat aqua & dispergebatur. Præterea ostendit ei templū maximum, in quo duo viri equis insidentes, & maximum quoddam lignum transversum inferentes, sic quidem

etiam

gnabantur statim per portam ingredi: sed non pare-
rant, quoniam, ut dixi, lignum ferebat oblique: neu-
ter autem volebat id ex altera parte dimittere, & sic
introducere. Horum solutionem aperuit is, qui sen-
apparuerat, dicens: Qui lignum quidem portant, ij
sunt qui propria confidentes iustitia, ad viam humi-
litis omnem sibi obstruunt aditum: & ideo ut foris
maneant, & ut à regno cælorum arceantur, ij sibi cau-
sa sunt. Qui vero fundit aquam in canalem perfora-
tum, bona quidem facit opera, ieiunat, orat, benefa-
cit: sed cum ea nolit ita facere, ut fiant solum coram
Dei oculis, sed studet etiam videri ab hominibus, &
ideo frustra operatur, & mercede qua debetur, priva-
tur. Qui autem ligna scindit, & onus conficit, is est, qui
multis quidem grauiatur peccatis. Pro eo autem quod
ei deberet rescare pœnitentia & diligentia, ostendi-
tur alia potius addere.

DE S. ISAACO SYRO non esse iusti contemptus causam dandam.

Narrauit hic Isaacus anachoreta, à scõ-
lim conuentum esse asceram natu gran-
dem & virtutis omnis exemplum, à quo sit
admodum dilectus; literarum porro fuisse
rudem, sed rerum diuinarum cognitione
pollentem & fulgentem, ingenio sublimi, &
qui

qui nihil, nisi quod à cœlesti gratia profectū accepisset, loqueretur. Hunc ego collocut⁹, Pater inquam, impellor nescio quo cogitationum consilio, ut die Dominica abeam ad porticum templi in vrbe ibique pro foribus ædis sacræ sedeam, & prima luce incipiam ibi palam ientare, ut ciues & quicumque ingrediuntur egrediunturq; me (vti gulæ mancipium) contempnant. Ad hunc senior; quicumque malo exemplo offendit alios, non videbit, uti traditum est, lumen. Tene-
mo nouit in hac regione, nemo vitæ tuæ rationem intelligit, sed omnes offensi dicent: Monachi etiam ante solem natum incipiunt vorare. Præsertim læduntur religiosi tirones qui nondum firmarunt iudicium, & de te tamen magnam virtutis opinionem conceperunt, multumque tuo exemplo profecerunt, proficientque in dies; qui ubi te viderint tale quid designantem, magnum inde detrimentum capient virtutis. Veteres proinde Patres hæc quædam absurda & paradoxa fecerunt, ut operum admirabilium, quæ supra vim naturæ efficiebant, gloriam velarēt, & vitæ sanctissimæ quam agebant, famam opprimerent, adcoque pro laude populari sibi ignominiam conciliarent, & superbix causas & occasiones ad inferos amandarent.

Te vo-

ἐπεὶ οὖν
αὐτὸς ἄνθρωπος.

Te vero
re: An i
gradus
ro hæc
non fui
la est in
vnus ex
seris, p
fensum
bus ex a
perfect
piditate
medio
cendor
profun
dia & d
perfect
imbeci
ram eu
volunt
imperi
magna
oribus
paulati
omnib
stitutio
obseru
modu

Teuerò quid vrget vt huiusmodi quid concere? An ignoras etiam religiosæ vitæ esse suos gradus, æ tatem, ordinem & tempus? Tibi vero hæc singularis & seiuncta viuendi ratio non fuit, nec est, neque fama nominis tui vlla est in hoc genere vitæ, sed perinde ac alii vnus ex numero religiosorum fratrum censeris, proinde & tibi nocitū ibis, & alios offensum. Præterea hoc genus vitæ non omnibus ex æquo cōuenit, sed magnis duntaxat & perfectis Patribus, qui sensus corporis & cupiditates mactauerunt; tironibus vero, & in medio adhuc certamine desideriorum vincendorū versantibus officiunt magis quam profunt. Quapropter arcta sensuum custodia & disciplina indigent. Illi vero sancti & perfecti Patres iam limites omnes humanæ imbecillitatis & sensuum premendorum curam euaserunt, quibus ad vsum sanctum vi volunt, seruiunt. Alii vero rerum gerendarū imperiti negotiatores, in maximis causis magna sibi concinnant nocumenta; in leuioribus verò & facilioribus ad perfectionem paulatim progrediuntur. Et rursum, vt dixi, omnibus rebus est suus quidam ordo, & institutio, processus, & tempus, quod qui non obseruat, pro commodo duplex sibi incommodum parit. Quod si tamen contentum
tui

tui desideras, da operam, ut, si qua tibi, in usu vitæ quotidiana contumelia inuito ingeratur, illam cum gaudio excipias patiari & sustineas, neq; inde perturberis, neq; odio insecteris tibi conuitiantem.

Præclarum senis consilium, nam sine labore plerumq; toleramus, quæ ipsi quæsumus mala, sed quæ nobis aliunde inferuntur, quamuis leuiores, indignabundi reuicimus. Magna quotidie seges & materia patientiæ offertur, iis qui inter multos degunt. Diuersa sunt studia hominum, varia ingenia. Nemo omnibus horis, satis omnibus videtur sapere. Habebis in dies & horas quod patiari, si exercere patientiam cupias, nec erit opus ut quæras crucem, decem pro vna se vbique offerent non quæsitæ. Hoc ego desiderium patiendi, & usum cum opus est, facile quæsitis contumeliis anteposuerim semper. Quod à tironibus religiosis maximè custodiendum puto, quos subinde spiritus impetus, non ex consilio Patrum temperatus, rapit ad quædam paradoxa, quos velim S. Isaaci huius exemplū sequi, nec quicquam suo iudicio tentare, nisi prius à Patribus rerum cœlestium consultis intelligant, rem Deo charam gratamque se facturos. Non sumus in perfectissimorum censu, nec illam ἀπερίσταν sanctissimorum Patrum

affecuri

affecuti, qui perinde laudibus ac contumeliis, afficiebantur, Ponamus nos inter infimos religiosæ vitæ agonistas, vt ad medios aspiremus, per quos velut ab hastatis ad principes peruenire possimus.

MANTISSA DE SIMPLICIVM QVORVNDAM DI- ctis factisque.

CAPVT V.

Vc pertinent illa nobilia certamina inter philosophos paganos & simplices Christianos commissa. rem exponit

Socrates, Sozomenus & Ruffinus: Paulo ante quam Episcopi in locum vnum conuenerant, dialectici in quibusdam disputandi tanquam prelustionibus aduersus plerosq; se exercuerunt. Ac cum nonnulli quasi illecebris ad differendū traherentur, Laicus quidam ex confessorum numero, simplici ac sincero animo præditus, cum dialecticis illis congregitur, sicq; contra illos verba facit: Christum certe & Apostolos artem differendi neutiquam nobis tradidisse, neque lascio superinantes fallacias, sed mentem apertam & simplicem, quæ fide & operibus integra seruari solet. Quæ cum dixisset, cum alii omnes qui aderant, & eum admirati sunt & illius approbauerunt sententiam;

Socrates l. i. cap. 5.

*A simplici
tur superba
sophista sa-
pientia.*

Enid

rum dialectici, ut primum sincerum veritatis sermonem audierant, a quo animo & placido conquiescere. Sic igitur tumultus ille ex differendi facultate concitatus tandem penitus repressus est. Hæc Socrates. Quod Baronius Card. non immerito diuinæ potentie assignat, quod superbia alioqui Sophistarum haud ita facile reprimeretur. Aliam disceptationem alterius philosophi, cum Episcopis narrat Sozomenus in hæc verba.

Lib. I. cap. I.

Quidam præterea, qui apud Gentiles pro sapientibus habiti erant, disputationibus in hoc concilio agitatis, dedita opera, interfuerunt: Quorum nonnulli, quamnam tandem esset Christiana doctrina, admodum scire auebant: Alii odio in Christianos propterea inflammati, quod superstitiosa Gentilium religio nuper antiquari cæpta erat, questionem de fide Christiana ad inanem quandam verborum concertationem deduxerunt, adeo ut ipsi inter se digladiari, & secum pugnare viderentur. Fertur igitur, quod cum quidam illorum præ insolenti dicendi arrogantia se inaniter iactaret, & sacerdotes petulanter irrideret, senex quidam simplex ex illustrium Confessorum numero superbiam eius non tulit: qui tamen ineptæ subtilitatis & præstigiæ penitus expers erat, tamen cum eo disputare cæpit. At cum hæc res petulantibus, qui Confessorem hominem simplicem esse cognoscebant, risum moueret quidem; at modestis injiceret timorem, qui veriti sunt, ne cum viro dicendi

*Simplex
Christianus
prostermit
superbum
paganum.*

perito

perito congressus haberetur pro ludibrio: Tamen cum
 facultas (cui cum talis & tam prouecta ætatis esset,
 pudor eras resistere) data esset, liberè quæ vellet lo-
 quendi: In nomine IESV Christi, inquit, philosophus
 audito. Vnus est Deus cæli, terræ, & omnium rerum
 tam oculis subiectarum, quàm eorum aciem fugien-
 tium opifex: qui hæc omnia & virtute verbi fabri-
 catus est, & sacramento Spiritus sancti afflatu stabilivit.
 Quare hoc verbum, inquit, quod nos Filium Dei nun-
 cupamus, misertum humani erroris & belluina vi-
 uendi rationis, ex Virgine nasci, cum hominibus una
 versari, proque iisdem mortem oppetere voluit. Est
 quoque iterum venturus, de ijs rebus, quas quisque
 gesserit in vita, dicturus sententiam. ista ita se habere,
 sine ulla alia curiosa indagacione pro certo credimus.
 Noli ergo in his, quæ fide duntaxat rectè intelliguntur,
 curiose refutandis, laborem frustra consumere quære-
 re, qui ista fieri, aut non fieri possint. Quod si credis:
 mihi quidem sciscitanti responde. Quibus obstupefa-
 ctus philosophus: Credo, inquit, & gratius illi actis
 quod ipsum deuicisset, non solum eadem cum sene ipse
 sentire, verum etiam consilium dare cepit illis, qui
 perinde erga fidem Christianam, atque ipse ante, affe-
 ctuerant; ut iam doctrinæ Christianæ assentirentur:
 Atque iusiurandum adiecit, se non modo non sine
 lumine diuino mutatum esse, sed etiam vi ac virtute
 quadam inexplicabili ad Christianam religionem cō-
 uersum. Subiungit & Ruffinus. Philosophus con- Lib. 1. cap. 3.

MM

uersus

versus ad discipulos suos, vel ad eos qui audiendi gratia conuenerant: Audite, inquit, o eruditi viri. Donec verbis mecum gesta res est, verba verbis opposui, & quæ dicebantur, dicendi arte subverti. ubi vero pro verbis virtus processit ex ore dicentis, non poterunt resistere verba virtuti, nec homo aduersari potuit Deo. Et ideo si quis vestrum potuit, in his quæ dicta sunt, sentire quæ sensi; credat Christo, & sequatur hunc senem, in quo locutus est Deus. Ita philosophus Christianus effectus, tandem sibi gratulatus est victo. Gregorius presbyter Cæsariensis addit Menophanem Episcopum Ephesinum philosophicis facultatibus apprimè imbutum, sed Arianissimo infectum, adeo ex miraculo obstupuisse, ut deferens Arium, Concilio Nicæno subscripserit. Philosophum porro victum, alij Phædonem, alij Eulogium appellant. Episcopum simplicem & victorem, Magnum Spiridionem, de quo plura Sozomenus, qui his geminum de Alexandro Constantinop. Episcopo certamen describit.

Lib. I. c. II.

Lib. I. c. 17.

DE QVIBVSDAM SIMPLICIBUS, qui seipso Christi causa castrauerunt.

*Ex Patrico
Grac. MS.
bibl. Reip.
Aug.*

Politici quidam viri cetera pii, sed oppid rerum diuinarum & canonum sacrorum impo-

imper
talib
rent.
crum
aiton
ardor
fi, seip
bant)
strauer
Theo
cogno
societ
vifi, &
ni res
fent,
gnum
cogni
quit,
canon
culsi i
fira ca
damn
filio p
lo abl
præse
causa
tifices
remo

imperiti, inter se conuenere, vti rebus mortalibus abdicati, ad immortalia se applicarent. Consensu mox proficiscuntur ad sacrum religiosorum cœnobium, in quo mox attenduntur in monachos. Studio deinde & ardore spiritus longius ac par erat, progressi, seipsos ex Euangelij præscripto (vt putabant) euirarunt, cum legissent: *Sunt qui se castrauerunt propter regnum Dei.* Quod cum Theophilus Archiepiscopus Alexandrinus cognouisset, illos anathemate à reliquorum societate sperauit. Sed illi sibi innocentes visi, & rem ordine & lege fecisse, qui se æterni regni potiundi gratia virilitate priuassent, quasi iniuria accepta accurrerunt ad magnum Hierosolymorum pontificem, qui cognito facto, causaque facti: Et ego vos, inquit, eadem sententia reos (vt qui in sacros canones peccaueritis) serio iuguloque. Percussi illi petiuerunt Antiochiam, vbi exposita causa sua ab illo quoque pontifice perinde damnati sunt. Inde Romam communi consilio profecti ad Papam, sperauerunt se ab illo absolutum iri. Venimus, inquiunt, ad te, præses, tu enim es caput omnium, vt abs te causam nostram aduersus omnes alios Pontifices obtineremus, qui nos à cœtu piorum remouerunt, quod nos ipsos regni cœlestis

*Et hist. PP.
dist. 2. c. 172.*

Matth. 19.

MM. 2

apiscen-

apiscendi causa castrauerimus. Et ego vos, inquit, Pontifex Rom. censura eadem a communi Ecclesiæ repello, & iam nunc repulsi estote. Hic rerum suarum incerti, ad quem præterea confugerent, consilium in medium posuerunt: Hi Pontifices, inquit, inter se conspirant, & sibi mutuò gratificantur, quod subinde in Synodis conueniant. Sed properemus ad S. Epiphanium Episcopum Cypri, qui & propheta est, & nullius respicit dignitatem. Placuit hæc omnibus sententia; ubi propius iam ab vrbe absuerunt, significatum est S. Epiphanio diuinitus qui essent, & quid venirent. Misit ergo extemplo qui prohiberet eos (velut ab Ecclesia reiectos) ingressu ciuitatis. Tum primum compotes sui: Reuera, inquit, nos errauimus, quid ergo causam nostram defendimus? esto, damnauerint nos alii contra ius fas (vt putamus) an etiam iste vates? en Deus ipse aperuit illi qui essemus. Se ipsos ergo erroris damnauerunt, & super hoc, vt par erat, ex animo doluerunt. Tum intimorum sensuum arbiter & iudex Deus, cum verè & sincerè illos facti pœnituisse cognosceret, iudiciumq; & sententiam in seipsos tulisse, docuit hoc ipsum S. Epiphanium, totamque illorum illi causam ostendit, qui vltro ad se accersitos placideque

deque acceptos in societatem Ecclesiæ impulsi diuino admisit, scripsitque ad Pontificem illorum Alexandrinum, vti suos filios verè & ex animo pœnitentes pace donaret & in gratiam reciperet. Non ignoscit ergo Deus, nisi culpam & errorem agnitum abijcias, reumque te profiteare. Porro quod ad sacros Canones attinet, quibus sua culpa fecti, anathemate fulminantur, à sacra synaxi, & initiationibus Ord. sacrorum arcentur, *Can. Apost. 21. & 22.* mystæ etiam & sacerdotes exauctorantur, *Can. Concilii Nicani c. 1. dist. 55.* guntur hodie etiam qui sibi virilia amputauerit, clericus non efficitur: sui enim homicida est, & inimicus creationi Dei. Et: Si quis cum clericus esset virilia sibi amputauerit, deponitor; homicida enim suipius est. Patres in Concilio Nicæno eosdem instaurarunt: Si quis autem, cum esset sanus, seipsum exsecuit, eum etiam in clero examinatum cessare conuenit. Et quæ seq. Idem affirmant SS. Patres Athanasius: Inter eos, inquit, Leontius ille *Epist. ad solis* castratus, quem nec sub laici quidem specie ad communionem admitti oportuit, eo quod seipsum abscidit, & c. S. Chrysostomus ad illa Matthæi verba: *Sunt eunuchi qui seipsos castrauerunt. & c.* Non per membrorum, inquit, abscissionem, sed malarum cogitationum interemptionem; etenim homicidæ sunt, qui

MM 5 talia

*Heres. 18. de
Valesis &
Eunuchorum
secta.*

Matth. 18.

*S. Thom. 2.
2. 9. 65. art. 1.
Epiph. her.
18. de Valesis.*

*S. Hier. in
Vita S. Pau-
li. c. 60.*

*Itin. Diet-
mari.*

talia præsumunt. S. Epiphanius doctissimè disputat contra Eunuchorum sectam, & illa Matthæi verba de triplici genere Eunuchorum ingeniosè & verè exponit, ut & illa: Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, &c. Damnatum ergo Origenis factum, quamvis se ob castitatis amorem viro priuarit: & aliorum qui vel Originem præcesserunt, vel secuti sunt; & consentiunt sacrarum literarum interpretes cum iurisdicini & humani consultis, illos grauissimè peccare, qui se quacumque corporis parte, seu oculis, seu manibus, seu aliis membris truncant, nisi id spiritus S. impulsu factum constet, penes què potestas est vitæ & necis, non vnius tantum membri, sed corporis totius. Sed illud singulare est & extra communis legis sortem, ut is qui ligatus præmorsam sibi linguam in faciem expuit effrontis meretricis: Vti & illud quod narrat Ioannes Euiratus de virgine Alexandrina quæ sibi oculos exsculpsit, & Iacobus de Vitriaco, de Virgine idem facinus ausa, uti & Eufemia quædã fuit, & aliæ complures quæ os sibi denasarunt, aut ut B. Ebba, quæ cum virginibus præter nasum etiam labra sibi præscidit. Quæ omnia in communè legem non cadunt, nec passim imitanda proponuntur, quamquam magnum est inter has & illos

& illos
mebat
los er
spiritu
supra f

EC

H

q
fiment
cum son
visus h
vellet f
spondit
nam po
uit sen
lum E
nunc c
omnes
velle c
calestis
timor a
doceri.

& illos discrimen, quos nulla vis externa premebat; has præsens periculum vrgebat; illos error, aut etiam hæresis impellebat; has spiritus sanctus trahebat firmabatq; ut quid supra sexum tentarent.

E COENOBIO SCHOLARIVM vir simplex.

Hoc ex Ioanne Moscho discere. *Erat, in- En Limona-*
quit, ibi simplex circa fidem, sed magna vir ab- rio Io. Mos-
finitia, qui ex errore Synaxin celebrabat quocunq; schi.
cum fors detulisset, siue essent hæretici, siue catholici.
Visus huic beatus è cælo genius, quæ fuit quibuscum
vellet sepeliri, cum Aegyptiis an Hierosolymitanis? re-
spondit Pater, se nescire: quare igitur, inquit Angelus,
nam post tertiam hebdomadem ad te redibo. Quæ si-
uit senex ex prudentiore, qui cum intellexisset il-
lum Eucharistiam percipere nunc apud hæreticos,
nunc catholicos, qui omnes erant Hierosolymis, nō item
omnes in Aegypto, dic cælitis, inquit, ubi reuenerit, te
velle cum Hierosolymitanis humari. Rediit nuncius
cælestis; ubi senex Hierosolymitanos nominauit, con-
tinuo animam exhalauit. Viden' hominem diuinitus
doceri, ne cum hæreticis sentiat, ubi homines desunt,
Errantes ab ipsis cælitibus ad homines mit-
ti, uti doceantur?

ALIVD EX EODEM DE
simplici fene.

Ex cod. c. 199

Narrauit, inquit, quidam patrum, quod senex
quidam mundus & sanctus existens, cum of-
ferret sacramentum, videbat Angelos sibi dextra le-
uaque assistentes. Porro hic ab hereticis consecrationis
ritum perceperat, & veluti simplex & rudis diui-
norum dogmatum, quando offerebat in simplicitate
& innocentia dicebat, quae non erant dicenda secun-
dum rectam fidem, ignorans quod falleretur. Per di-
uinam igitur dispensationem perrexit ad eum Dia-
conus quidam peritissimus diuinorum dogmatum.
Contigit autem sanctum senem, praesente illo, sacri-
cium offerre. Dixit autem ei Diaconus: Verba quae in
offerendo dixisti, rectae fidei non sunt, sed hereticorum,
& prauae opinionis hominum. Senex autem confidens,
quoniam videbat Angelos dum offerebat, non inten-
dit his, quae dicebantur à Diacono, sed contempsit. Dia-
conus autem persistebat dicens: Falleris Abba. Non
enim admittit fides Catholica, quae dicis, neque mater
Ecclesia. Cum autem videret Diaconi constantiam in
se arguendo senem, atque in oblatione salutari s. Ange-
los, ut consueuerat, intueretur, ait eis: Diaconus isti
mihi hac, & ista dicit: Quomodo se habet veritas?
Dicunt ei Angeli: Ausculta ei, nam vera loquitur,
& recte ista prosequitur. Dixit autem eis senex:

Quare

Quare vos non dixistis mihi? Dixerunt autem illi Angeli: Deus ita disposuit, ut homines ab hominibus corrigantur.

Nec multum ab his diuersum est, quod in *Vit. PP. par. te 2. par. 104. Ca. 189.* actis Arsenii legitur apud Surium 19. Iulii, p. 255. Monachus quidam, &c. in promptu est.

Subijciam coniugum etiam in Christiana simplicitate & castitate degentium illustria facta. Ioannes Moschus narrat negotiatore, ut frequenter fieri consuevit, naufragio rem & suam & aliorum fregisse, ipsumque solum amissis omnibus seruatum, domique prope, & quod aiunt, in portu perditum, creditores enim illo comprehenso, & in vincula coniecto, rem eius familiarem totam proscripserunt, ita ut neque vxoris ornamentis parcerent, mundumque muliebre omnem raperent venderentque. Vxor secuta virum in custodiam, & mœsta victo assidens, nusquam victum illi necessarium poterat subministrare. Ingressus est Dei missu carcerem homo copiosus, ut miseris benignè faceret, & fame confectis alimenta præberet. Coniecit hic oculos in fœminam viri sui easum flentem, forma & moribus æquè emendatam. auocat mœstam à viro seorsum, quærit quid adsit. Exponit illa mariti naufragium & infortunium, nomina creditorum; sponte ille

MM 5

poli-

*Mulier sui
corporis po-
testatem nō
habet, sed*

1. Cor. 7.

pollicetur, se pro viro omnibus satisfacturū, si illa sibi velit satisfacere. Mulier simplex & casta, audisse ait olim ex Apostolo; vxorem in potestate viri esse, percontaturam se maritum, facturamque quicquid ille veller, iubere. perinde quasi in viri potestate esset, vxorem prostituere. Maritus quamuis infelix, noluit offenso Deo beatus esse, nec libertatē corporis salute animi permutare: Perge, inquit, soror, renuncia conditionem homini, & nega: aderit nobis Deus alia via, qua malum hoc præsens euadamus. Rediit illa ad alterum, &: Maritus meus, inquit, negat fieri posse quod petis. Audiit hæc & per fenestram obseruauit omnia latro, in eandem caueam compactus, miratusque coniugum integritatē ac fidem, qui antea nullam de Deo cogitationem admiserat, horum facto impulsus in seipsum descendit, & altum ingemiscens: En hi coniuges vltima infelicitate pressi honestatem pecuniæ anteponunt, libertatem negligunt: ego mortalium omnium perditissimus, auri quærendi causa tot innocentes mactaui, & salutē in vltimum discrimen adduxi: Per fenestram ergo allocutus vtrumque: Animaduerti, inquit, castam fidem vestram, cui pecunias & libertatem posthabuistis: ego sicarius, & prædo mox vltimo suppli-

supplicio
perpetra
(quem d
ibi con
toribus,
Deum m

Ducto
ne ad sup
explore
ire & fo
aula, &
retur, cr
vinclis
tatis sta
colere.
trocina

S. H

HE
tatum
& inge
er z de
tem al
horti
paren
I s v

supplicio necandus, sero tandem de male
perpetratis doleo: Vos ite ad illum locum
(quem designabat) ciuitatis & effodite, quod
ibi condidi aurum, dissoluite nomina credi-
toribus, de reliquo viuite, votisque vestris
Deum mihi propitiate.

Ducto post vnum alterumue diem latro-
ne ad suppliciũ, vxor negotiatoris, Vin' iam
explorem an vera promiserit occisus? Iussa
ire & fodere, reperit ditiorẽ ollam Euclionis
aula, & ex illa paulatim, ne res animaduerte-
retur, creditorum nomina deleuit, maritum
vinclis exemit, & in pristinum prope felici-
tatis statum reposuit. Tanti est castitatem
colere, cui semper diuina prouidentia pa-
trocinatur.

S. HERMANNVS QVI & Ioseph.

Hermannus Coloniz Agrippinzæ hone-
stis quidem, sed nullarum prope facul-
tatum parentibus natus, ob animi candorem
& ingenii simplicitatem Iosephus audiit. Pu-
er ædem sacram paternis laribus cohæren-
tem assidue terebat, & crustula vel panis, vel
horti foetus poma, pyra, quæ in opsonium à
parentibus accipiebat, cum effigato puero
Iesv à Virginis collo pendente communi-
cabat.

Bonum nomen.

*Raso in eia-
vita.*

*Molanus
Cratopolim.*

*Mira simpli-
citas.*

cabat. Visus est Christus delectari liberalitate pueri, & cum illo comesse, imò vero & lustrare, adeo se maiestas suprema ad hominis conditiones demittit; quod ubi mater eius Hermannus sepius audit; age, inquit, fili, qui natus Virginis sepius conuiuiam habuisti, precare matrem eius, ut & ipsa nobis esurientibus, & omni nunc ope destitutis epulum pareat, victumque suppeditet. Rogauit Hermannus & impetrauit, iussus matri significare, conditum esse aurum sub lare domestico: Reperit mater, & familiam inde aluit, & Deum matremque Dei debitis gratiis venerata Hermannum paulo post Steinfeldensi cenobio, etiam ante annos præscriptos ob pietatem admissum, consecrauit. vnde in Frisiam ad capiendum ingenii cultum amandatus in æqualium odia, propter pforam, sceleris scabiem capitis & impetiginem incidit; sed confugit ille mox ad consuetum sibi asylum, Virginis aram, à qua tum aspride squamarum absterfa, tum sordibus corporis elotis, cum omnium admiratione subitam incolumitatē recepit. Tantæ religionis erat, ut non solum ipse nullum insolens verbum excidere sibi pateretur, sed in Magistris etiā ægrè ferret, si quando pro more gentis inter docendū Deorum nomina, Ioues, inquam,

Mira Hermannus pietas.

aut Hero
tari, quæ
inferunt
animum
plices al
seiplos
ment, a
sem & fa
bi Pater
à sapien
paruulis

B. Q
dus S
d

Sinite
num
est nun
gratia f
affirma
ris tabu
D. Dor
ses in L
mento
rem di

aut

aut Hercules aut hoc genus alia mōstra Tar-
tari, quæ hodie nonnulla scriptis etiam suis
inferunt, proferrent. Vitam in Frisia posuit,
animum cœlo transmisit. Factum bene; sim-
plices astra rapiunt, dum alii sibi sapientes
seiplos magnificè circumspiciunt, fastu ru-
ment, artes crepant, animas necant, spem
sem & salutem perditum eunt. Confiteor ti-
bi Pater cœli & terræ, quia abscondisti hæc *Luc. 10.*
à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea
paruulis.

B. QUIDAM BERNAR-
dus S. Dominici sectator cum
duobus paruulis Lu-
sitanis.

*S*inite paruulos ad me venire, talium est enim reg- *Matthæi 19.*
num cœlorum. Omnibus seculis declarata
est numinis aduersus innocentem ætatem
gratia singularis. Hoc, vt supra ostendimus,
affirmat historia, quam hoc loco pono litte- *Antonino*
ris tabulisque publicis testata. Bernardus in *Senensis in*
D. Dominici verba iuratus, apud Sancteren- *Chronico*
ses in Lusitania sodales, sacro templi instru- *Prædicat.*
mento præfectus, pusiones aliquot, secundū *Anno Chri-*
tem diuinam, clementis litterarum & mori- *sti MCCXL.*
bus *p. 74.*

bus imbuebat, qui pultem ex domo paterni
allatam, à sacris in ædícula templi ientabant
vbi sculpta Christi, in gremio matris residen-
tis, icon ad eosdem se demisit, vnaque cum
illis non semel sed iterum ac tertium cibum
sumsit. Questi sunt ea de re alumnuli apud
suum magistrum, esse puerum secum, & nun-
quam suam symbolam ad communem men-
sam adferre. Miratus primum Bernardus
Dei erga innocentes affectum: Vbi, inquit
ad pueros, ex matris sinu delapsus rursum
infans vobiscum ientarit, in hæc verba illum
compellate. *Domine, tu semper es conuiuia nos-
ter, & nihil opsonii tecum apportas: voca nos etiam
cum doctore nostro domum patris tui, vti vel semel
duntaxat tecum epulemur.* Paruere suo præcep-
tori dociles discipuli: vbi ad ientaculum re-
ditum est, & ille more suo seipsum ad pue-
ros inuitauit, ipsi vicissim petunt inuitari,
placuit regi immortalis dare mortalibus reg-
num suum, diemque illis iam imminentem,
quo ipse cum triumpho cælum conscende-
rat, destinauit, quo secum essent futuri. Re-
nunciant Bernardo tirunculi responsum.
Conuasauit illico religiosissimus magister, &
se ad cœleste epulum tota mente compara-
uit. Vbi dies designatus illuxit, cœpit Bernar-
dus maturè sacris operari, pueri duo facienti
ministra-

*Affectus Dei
erga inno-
centes.*

*Instantur
ad cœleste
epulum.*

ministra-
mul vita
fi. Annis
pora in
vno rur
dem pic
& trigin
parte co
ta sunt
stutore
recta; v
ni demu
dicabat
poribus
rei noui
omnia,
oculato
turque
summa

D

No
tu
ci puer
pectori
rente,
absume

ministrare, omnesque tres cum sacrificio simul vitam finire, vno omnes tumulo clausi. Annis inde aliquot elapsis, leuata triū corpora in sacello Regum, quod appellabatur, vno rursus sepulchro conditi, historia ibidem pictoris artificio descripta. Post septem & triginta annos, aperienda fuit porta, qua parte corpora Sanctorum seruabantur, reperta sunt sacra puerorum pignora cum suo institutore, paruulorum quidem vno linteo tecta; vno item altero Bernardi, communidemum omnium trium, quod adeo canonicabat, ac si eo ipso die recensitorum, corporibus fuisset instratum. Aduertit urbem rei nouitas ad visenda sacra lipsana, reperta omnia, vt ferebantur, & omnia per iuratos oculatosq; testes in acta publica missa, colunturque hodie sacra hæc Sanctorum pignora summa populi veneratione.

DE RELIGIOSO

puero.

Non multum à priore abit, quod sequitur de obsequente religioso & simplici puero, Christo paruulo Matris ac Virginis pectori adhærenti analecta ciborum offerente, quæ forma Christi efficta videbatur absumere, quod Monachus ad imaginem reuersus

*Historia
exemplorum
tom. 2. p. 25 B.*

nerfus patinam semper vacuam reperiret. Ratus ergo simplex tiro sensum inesse mutæ figuræ, cœpit rogare vti secum loqui dignaretur, & se præsentē propinata gustaret: tacuit quidem ficta Christi species, sed animaduersa sui alumni innocentia Abbas, præcepit eidem, vt quicquid effigies ei responderet, sibi aperiret: Recepit se imperata facturum. regressus more suo ad Iconem sacram, eiusmodi vocem ex ea accipit: *Puer, quem tanto opere complecteris, te ad suas nuptias inuitat.* Negauit mouitius Monachus sibi veniendi potestatem esse, absque dato sui præfecti comiteatui, cui extemplo refert, quod audierat, q̃ illi in mandatis dedit, vt negaret se absque suo moderatore venire posse. Retulit hic ad puerum, quod sibi præceptum erat; & Christus: *Abi, dic religioso patri tuo, vtrumq; ipso die pentecostes sub initium hymni, VENI CREATOR SPIRITVS &c. ad nuptias meas venturum.* Dictum factum, ipso die, hora, momento vterque in ipso templo decessit, & ad agni nuptias beatus accessit.

Sic precor vt cuncti thalamos predamus eosdem. Possem hoc genus plura numerare, quæ consilio prætereo πάλιν καὶ νόεσις ἐστὶ, præsertim vbi magna rerum est similitudo.

DE

DE DVABVS VI-
duis.

Pertinet ad simplicitatem & duarum vi- *Ex ead. h.*
duarum fortuna: Amiserat diuerso tem- *storia.*
pore & loco altera filium, altera filiam; vtra-
que ad statuam Marianam properat, & Vir-
gini filium suum extorquet, quoad suum re-
cipiat: Illam lupi voracitas abstulerat, illum
hostium incurfus traxerat in vincula, lupus
innocentiam reddidit puellam; puero, Dei ma-
ter carcerem referauit, & liberum matri re-
misit: Vtraque suam Virgini pictam prolem.
Grata fuit magnæ Matri hæc iniuria sibi per
fidem auxilii quærendi illata, quam & bene-
ficiis compensauit.

S. SALA VNVS.

Salaunus prima ætate missus in ludum lit- *Ioannes de*
terarum plus per omnem ætatem capere *Dogolæneu*
non potuit, quam salutationis Marianæ prin- *Abbas cæ-*
cipes duas voces AVE MARIA. Accedebat *nobis regis*
summa victus inopia, quem domatim emen- *Laudeuere*
dicabat, nil aliud etiam tum fatus quam ter, *ensis.*
quater, AVE MARIA. Ergo iam tota pro- *In Britan-*
uincia notus, facilem parabat mensam; col- *nia Gallia.*
lecta enim duri panis crusta in vincino vrbi
fonte macerabat, nec alias dapes vnquam e-
surie.

NN

furie.

furiebat, nec admittebat. lectum ibidem sibi, propter salientem, sub humili frutice stravit, artusque argentes pallentesque in nuda humo deposuit, cervicem saxo leuavit, nec in alia, per asperos Decembres hiberna discessit. Vbi gelido frigore obrigescebat, arborem conscendit, & ramis vtrique manu utraque prensis sexies inclinatio Mariæ nomine, susque deque corpus librauit, quoad assiduo motu vim frigoris expugnaret, & fugientem in membra calorem reuocaret. In summa demum cæli inclementia, in fumantium aquarum gurgitem se immisit, ut vulgo iam infanire crederetur; sed DEI sapientia mox aperuit, hominum iudicia tota via à numinis censura differre. Ab extincti enim tumulo, qui sub arbore (qua tecti loco usus erat) fuit, candidissimi lilii flos nobilissimus surrexit, in cuius nitentibus foliis, aureis inscripta litteris solennia Salauni verba AVE MARIA legebantur. Ita abiectissimus passim adolescens geminis vocibus affecutus est, quod multi multis & longis logis non assequuntur; nominis hinc immortalitatem, æternam illic felicitatem: Nemo tam indocilis est, qui viam ad cælum discere non possit.

Narrat Salmeron quendam precum loco recitasse viginti quatuor elementa litterarum

Tom. 10.
tract. II. p.
193.

rum cum hac clausula. Domine iunge litteras & te peto quod tibi magis placet, & mihi magis expedit: Quid autem sit illud, tu melius me nosti. Omnium simplicissima fuit precatio illius, qui ipse non intelligebat, quid precaretur cum fertur dixisse MISERERE TVI DEVS. adeo tamen grata DEO, vt idem sicco pede flumina & maria calcasse memoretur.

DE SIMPLICI MONACHO.

IN sacro Hemmenrod's domicilio illiteratus quidam inter alios cœnobitas versatus antiqui vir moris & seculi, graui pressus animi molestia, diuq; & multum renixus & oblectatus nullum in ea animi perturbatione & tempestate rebus suis exitum reperiebat, cum ex singulari mentis candore ad Christum Virginis filium conuersus, nate Virginis, inquit, aut libera me ab hac cruce qua pressor, aut apud tuam te accusabo matrem. Placuit opinor Deo simplex hominis querimonia & minatio, certe mox omnem afflicto ægritudinem absterfit. Qui hoc genus plura quarit, *Cæsarii lib. 6. c. 31.* Cæsarii volumẽ sextum simplicitati inscriptũ adeat, vbi non ingrata simpliciũ ingeniorum facta leget; nobis non obuiorum simpliciũ errores scribere animus fuit, sed Sanctorum

NN 2

etorum

etorum vel pio consilio simplicitatem simulantium, vel, ut dictum, naturæ candore ad perfectionem Christianam ententium, vel aliorum improbas sannas patienter ferentiū.

DE B. ENFRIDO AD S. Andream Coloniae.

*Casarius lib.
6. c. 5.*

Subijciam ex eodem historiam à nostro consilio non abhorrentem. Enfridus Coloniae ad S. Andreae, Collegii sacrorum mystarum Decurio cum Federico eiusdem ædis symmysta & cognato suo communi domo utebatur. Et ut erat ipse in egentes effusus, ita Federicus præparcus & durus. quæ causa fuit, ut illis inter se non optimè conveniret. Obijciebat hic Enfrido avunculo suo profusam & stultam liberalitatem, qui non suum tantum, sed aliena etiam rogatoribus præberet, omnesque in rei familiaris angustias adduceret; verendum esse ne rationes conturbarent: abstinere ab intempestivis largitionibus, ne se & suos iret perditum. Enfridus contra, cætera quæ conderentur, servarenturque omnia perire: solas quæ miseris darentur opes mori non posse. proinde reponeret thesauros suos apud inopes, qui illos ad cælum deferrent, ubi eas cum æterno fœnore

nore esset recepturus, nec vnquam amplius amissurus. Hæc quamuis simplex minimè simpliciter cum Federico disputabat, nec à sua cōsuetudine vel latum vnguem discedebat. Susponderat in vsum familiæ Federicus multam succidiam supra focum fumo siccandam; notauerat rem Enfridus, & cum nil esset quod rogantibus præberet, clam omnibus, ad motis scalis, fumarium ascendit, pernas, qua parte parietem spectabant, medias qua longitudinem vt numerus constaret, incidit, detractasqua miseris porrexit. diu latuit fraus, tandem deprehensa grauer offendit Federicum, cui læuienti & furenti respondit Enfridus, satius esse modicam mortuæ carnis iacturam facere, quàm committere, vt viuentes egentisque fame sitique excruciatimoriantur. Occurrentibus in publico stipemque poscentibus fœmoralia, quod aliud in promtu non haberet, summa hieme detracta dedit, factum notantibus & nuditatem obijcientibus, sibi subligaculum delapsam dixit. S. Martini misericordiæ hoc Enfridi factum à quibusdam prælatum fuit.

pernas dimidiat Enfridus.

Hoc quod subtexam maximè videtur memorabile : Duo quidam Religiosi peregrè aduenerant, quos gustare carnem lex domestica vetabat, (sunt enim suæ cuique religio-

De eodem ibid.

NN 3

ni lan-

ni sancta & priuata instituta summi legisla-
toris auctoritate comprobata) nec tamē En-
fridus quod apponeret fessis & fame exhau-
stis, præter suillam habebat. en tibi pium &
simplicem optimi hospitii dolum. Quod
enim apertè S. Spiridion pari tempore fece-
rat, hic rectè sibi faciendum putauit, ne vel
offenderet cœnobitas, vel à cibo ieiunos de-
terreret. Ergo pulpam ex ossẽ parat ex suil-
la, iureq; piperato & atro imbutam rectam,
que ne sentirent conuiuium, pro rhombo men-
sa infert: Inijciunt peregrini manus, & fame
urgente magnam cibi partem exhauriunt,
cum alter repente auriculam suillam malè
insectam extrahit, sociisq; spectante Enfri-
do Decano, ostendit: Deprehensus ille, si-
mulata indignatione; quid hæretis, inquit,
an rhombos auritos esse nescitis? absumere
reliquum, nō decet Monachos esse curiosos.
Multa de hoc ipso cognoscas apud Cæsari-
um, neque lectu neque scitu indigna: Pau-
peres idem cœlestes illos thesauros appel-
lare consuevit, quos tineæ non demer-
derent.

*Decipit Mo-
nachos.
Rhombus
piscis
porro latè
patinam
implet & ca-
nit Poeta.
Quamuis
lata gerat
patella rhō-
bum.
Rhombus
latus est, ta-
men patella
deprehendi-
tur frangit.
Ad simplici-
tatem reuo-
cat Mona-
chos.*

MONA.

MONACHVS CLV- niacensis.

HVius quoque loci est, quod de simplici *Cantipra-*
tensis auctor.
 adolescente inter cœtum religiosorum
 virorum è S. Benedicti familia ad Cluniacum
 educto traditur, quem ferunt pedem nun-
 quam extra cœnobium posuisse, cum illud
 admodum puer esset ingressus. Olim à præ-
 fecto monasterij, negotiorum causa in vici-
 num oppidum profecto, comes adhibitus
 in officinam ferrariam incidit, vbi Vulcani
 cyclopes ferrum temperabant. quod conspi-
 catus rerum omnium imperitus adolescens,
 è foco protractum scintillas vibrare, ac velut
 gemmam relucere, delectatus inuiso specta-
 culo, nuda manu candens ferrum arripit, tra-
 ctat, contemplatur, nec, omnibus aliis atto-
 nitis ad rei nouitatem, ipse læditur, nec vim
 ullâ ignis sentit; venerari ergo omnes ephœ-
 bi innocentiam, quam rationis exsors flam-
 ma nō auderet violare, sed idem interiorem
 domum ingressus, pusionē in matris gremio
 vidit lufitantem, captusq; gratia infantis cœ-
 pit & ipse eidem arridere, iocarique: Fœmina
 procax & improbum animal, iuuenis cando-
 rem admirata, quærit an placeat infans? An-
 nuentem pergit virgere serpens, an & ipse
 cupiat

NN 4

cupiat eiusmodi secum habere trosculum.
Et hinc affirmantem: innocentissimum puerum
nocentissima vipera, intra momentum
prope temporis corruptit, qui, egressus cubiculo
rediit ad focum, rursumque manibus
ignescens laminam contrectare conatus,
extemplo vritur, & pra doloris immenso
cruciatu clamat, furitque. Intellexit
Abbas eversam adolescentis innocentiam,
ut qui antea innoxium ferrum integra dextra
gestasset, tum subito vstulatus esset. Reductum
in cœnobium rogat, quid se foris negotium
tractante, interim ipse intus egerit. Fessus
est rem ipsam, ut qui nec fallere nosset, nec
mentiri didicisset. Vbi culpæ gravitatem
intellexit, eandem multis lachrimis expiauit.
Caue, quisquis es, fœminam, & vide cui fidas;
circumvenit illa innocentem Adamum,
stravit fortem Samsonem, vicit sanctum
Davidem, fascinauit sapientem Salomonem,
blandum malum, dulce venenum.

B. MATTHÆVS ITERANUS dictus Augustinus.

Non prætereundum quoque Matthæi
Iterani, quem Augustinum postea dixere,
nobile factum, qui & auita Maiorū nobilitate
clarebat, & Iurisconsultissimus leges
publi-

publicitus exponebat. gratus Manfrido Re-
gi, apud quem haud postremum in curia lo-
cum obtinebat. Hunc clementia diuina ex
fori & aulae strepitu ad quietam & tranquil-
lam religionis vitam euocatura morbo velut
internuncio tentauit (nam salui de salute ra-
rò cogitamus) eumq; in locum adduxit, vt si-
bi vita cedendum putaret. Infimis ergo pre-
cibus spacium à Deo vitæ longioris, non alia
lege petiuit, quàm vt abiectis omnib⁹ rebus
humanis ad asylum religionis confugeret, in
qua præteritorum annorum noxas elueret,
totaque mente Deum sequeretur. Impetra-
uit extemplo quam rogarat sanitatem, nec
diu moratus Siciliam petiuit, ibiq; in album
sodalium S. Augustini nomen ab Eremito tra-
hentium relatus, non solum rem omnem fa-
miliarem neglexit, sed spem etiam habendi
penitus exuit, & insuper generis nobilitatē
doctrinæque præstantiam ita dissimulauit,
vt idiotæ personam ignotus omnibus sume-
ret, & infima mediaſtinorum seruorum of-
ficia seruitiaq; obiret, tanta animi tranquil-
litate, vt sibi in ipsa miseria perbeatus esse vi-
deretur, neque totius mundi voluptatibus
gaudia secreta mentis permutaturus. Latuit
hunc in modum annos non paucos, omni-
busque ita charus vbicunque locorum de-
geret,

NN 5

geret,

*Auctor tota-
dans in
Saxonia*

geret, vt præfecti cœnobiorum ipsius consuetudine modestia & pietate magnopere caperentur, eundemque omnes ad ministrũ peroptarent. Ita se tractauit in Sicilia, ita in Senensi prouincia, Rosiæ, vbi didicit Rosianam fratrum familiam in periculo amittendi prædii versari, ac cōtrouersiam ancipitem esse, suosq; magnis iniuriis premi, cœnobii procuratorem adit, petitque potestatem paucæ scribendi, quæ bono futura essent suis. Ridet primum vt simplicis petitionem procurator, quem neque litteras nosse, neque characteres formare posse credebat, Perseueranti tamen porrigit chartam, stilum, atramentum. complexus est Matthæus causam paucis, & schedium iussit Iacobo Pagliorensi aduersariæ partis aëtori tradi. qui perlecto & perpenso scripto, breui illo quidem sed nervoso & sententiarum pōdere graui: Aut, inquit Iacobus, hoc à malo genio profectum est; aut ab Angelo sancto, aut à Matthæo Iterano quicum operam dedi bonis artibus Bononiæ, quem militiæ tandem armis occubuisse cognoui. Procuratore ab illiterato & agresti homine scripturam factam affirmante, non est ita, inquit, hic quisquis est, iuris scientissimus est, & percontando progressus Rosiam in rem præsentem venit, ipsumq;

Augu-

Augu-
agnitu
fudit
rogatu
stra fuit
dite, in
tutis, c
Matth
plicita
am, qu
rauit,
tis con
iter ex
tisob
& ob
ægrè

DE

FI

Eccle
talib
Luc
mar
dam

Augustinum condiscipulum olim suū mox agnitum complexus; totum lachrimis perfudit, causamque totam cœnobio transcripsit. rogatus à Matthæo ne se proditum iret, frustra fuit, versus enim ad conuentum; custodite, inquit, hunc thesaurum sapientiæ & virtutis, quo meliorem nusquam reperietis. Sed Matthæus illo digresso, rediit ad suam simplicitatem & simulatam inscitiam, in qua etiam, quoad pensum naturæ solueret, perseueravit, nulla re laxior, quàm semet despicientis conscientia, quæ illi planum ad cœlum iter expediuit, quod cauidici, nisi valde cautisobriique ad tribunal accedant, perplexū & obseptum, aut omnino nunquam, aut ægrè tandem inueniunt.

DE NICOLAO PEREGRINO Staurophoro.

Finiat hoc caput sancta Nicolai Staurophori simplicitas, quem Græcia Latine Ecclesiæ transmisit. Adolescens rebus mortalibus spretis Deo se initiauit in religioso S. Lucæ phrontisterio, apud Scyrum in Græcia maris Ægæi insulâ, ubi iactis veræ pietatis fundamentis, cum illam Christi vocē sæpius at-

*Petrus Epi.
scopus Equi-
linus, de SS.
mense Iunio
c. 78.*

tenet

*Matth. 10. 16**Marci 8.**Luc. 9.**Urbano V. P.**M. A. C.*

1088.

tentè audisset, qua Christum secuturi iubentur crucem tollere, ratus se præcepto imperatoris sui non satisfacturum, nisi fabricatam etiam è robore molem crucis in humeros iniiceret; relicto suorum cœtu peregrinationem sublata cruce suscepit, venitq; Hydruntum Calabriae oppidum in Apulia, Hydruntum Tarentum, Tarento Traniam seu Tyrreniam, ibique vectans humeris solitam crucis trabem coegit puerorum cœtum, obiitque sacra urbis templa, assiduò solenne sibi *κυγε* *ἐλὲνσον* clamitando, globumque puerorum ad easdem voces iterandas inuitando. Quod ut ab illis impetraret, & quotidie ad supplicationes suas traheret, pomis & aliis hoc genus illicitis pelliciebat. Fuit hæc illius simplicitas aliis vti rhinocerotibus solet, irrisa pro infania, aliis pro summa pietate habita & culta, præsertim cum ad morum sanctimoniam, vitæ integritatē, æternaq; illius ieiunia respicerent. Nam cibum ante vesperam nō gustabat, nec in mensam quicquam præter panem & aquam adhibebat; nud^o pedes, pannis oblitus, precabundus incedebat, viuebatq; Percrebuit inde sensim per oppida sanctitatis fama de Nicolao longè lateq; didita, ut etiam Pontificis oppidi feriret aures; qui accersitū obiurganti similis quærit cur urbē tantis clamori-

moribus impleat, quid id sibi velit? Domini,
 inquit, præcepto obsequor, ut eius exemplū
 sequar, & crucem nō animo tantum, sed cor-
 pore etiam & humeris, ut ipse tulit, circum-
 feram. Quod si tibi molestum est, & me ex-
 qui mea vota prohibes, alias vrbes oppidaq;
 petam. Sensit interim cautus præsul hominē
 minimē malum, imō sanctum arbitratus: E-
 go verō inquit, nihil impedio quo minus
 cœptum viuendi genus prosequare. Accedas
 etiam ad ineam quotidie licet mensam, ut
 commodius tuis pietatis studiis vacare pos-
 sis. Grata fuit hæc Nicolao pii Pontificis cle-
 mentia, sed intra paucos dies febriens citato
 comitatu suo, pueris inquam frequentibus
 crucem suam velut amplissimum patrimoni-
 um, quasi testamēto tradidit, omnibusq; be-
 ne precatus, ad cœlestem imperatorē, quem
 in terris æmulatus erat, profect⁹ est. populus
 frequentissimus funus ad S. Mariæ deductū,
 summa cum religionis veneratione prose-
 quitur, pedes assiduis osculis humectat: At-
 que forminx vel ab oculis, vel aliis vitiis cor-
 poris curantur, ipse deniq; Nicolaus ab ipso
 præsule tumulo sacro componitur, & in vo-
 ta tanquam familiaris tutela suppliciter
 vocatur; quod frustra non factum, crebra
 percum beneficia mortalibus impetrata do-
 cuerunt.

DE

DE HV MILITATE
CHRISTI

CAPVT VI.

ἐπιλεγόμενον.

DVas ego res in auctore salutis nostræ Christo mirari soleo maximè, plurimumque suspicere, quas ita coniunctas inter se simulque disiunctas in vno video, vti nihil in eodem neque magis conuenire, neq; magis dissentire posse videatur. Quis enim augustissimam immortalis gloriæ qua circumfulget maiestatem Christi nesciat? Quis eiusdem extremam infimamq; vel abiectissimi serui conditionem, ad quam nostra causa descendit ignoret? Quibus sanè rebus nihil potest esse disiunctius & remotius, quando illa diuinitatis summa potestate nihil reperitur excelsius, neque hac in terris abiectiōe quicquam vel humilior vel depressius. Quas tamen res adeo disiunctas ita coniunxit inter se & copulauit ille, vti neque illam qua Deus est, supremæ æternæque naturæ dignitatem dimitteret; & hanc qua homo nuncupatur, toto pectore complecteretur. Ex nobis ve-

re

ro cum dubitatione procul, nemo sit, qui nō
ad prapotentis Dei beatam immortalitatem
gloriamque gaudiis omnibus circumfluen-
tem spectandam & fruendam toto pectore
feratur; neque tamen quisquam aspirare pos-
sit, nisi viam hanc quam Dux noster & re-
ctor viæ Deus ad Cælum nobis ostendit, in-
grediatur, haud abs re fore putavi, si quæ
Christus vestigia virtutis huius impressit,
nobisq; premienda designauit, in animis no-
stris nonnihil fortasse vel perturbata, vel eti-
am deleta renouarem, reuocaremque in me-
moriā, quæ Deus, cum nobiscum in terris
versaretur, modestiæ, summissionis, & vt in
re Christiana pie loquar, humilitatis exem-
pla præbuerit ac reliquerit, ad quorum nor-
mam vitæ nostræ mores actionesque exige-
remus formaremusque.

Magna me sæpenumero admiratione
beatissimi cœlites, quos ab officio Angelos
dicimus, & diuini Numinis interpretes ac
internuncios esse scimus, affecerunt, cum
omnia illorum obsequia, quæ mortalibus
præstant, animo percurrerem videremque
tantas ac tam nobiles & cælestes naturas,
quæ mentis præstantia animique splendore
omnium Regum ac Imperatorum clarita-
tem ac amplitudinem multis partibus su-
perant,

perant, summa tamen voluntate promissis-
 misque studiis ad infima quæque ministeria
 hominum, etiam vilissimorum, & abiectissi-
 morum causa sese demittere & non solum
 Ducum atq; Cæsarum, velut quosdam mo-
 deratores ac rectores agere, sed egentissimo-
 rum quoque & infelicissimorum, ut vul-
 go videntur, mendicabulorum pædagogos,
 magistros ac custodes esse. Nam si verum est,
 ut est verissimum, quod diuinæ literæ tra-
 dunt, unicuique nostrum simul ac in lucem
 hanc est procreatus & editus cælestem à cle-
 mentissima numinis prouidentia ductorem
 & quasi monitorem apponi, fatendum pro-
 fecto est, sanctissimos hosce genios & mini-
 stros, cum omni & omnium ordinum, æta-
 tis, fortunæ, sortis, cōditionis genere morta-
 lium versari, agere, occupari. Quo fieri intel-
 ligimus nullum neque tam obscurum esse &
 ignobilem quem negligant: neque tam sordidum
 egentem & pannosum, quem contemnant;
 neque tam ærumnosum, infelicem, stupidum
 ac fatuum, quem refugiant; neque denique
 vlcerosum, purulentum & saniosum quem
 deserant, quem non sollicitè foueant, omni-
 que cura complectantur.

Quod genus officii si fortasse principum
 aliquis, qui tali sorte homines hodie vel æ-
 grè

grè, vel omnino ad colloquium & aspectum non admittunt, præstarent, hunc vero præ virtutis admiratione in cœlitum numerum referremus. Vsq̃ue adeò nos ipsi morbos nostros & contemtionem ac humilitatem fortunæ refugimus, quam tamen illi cœli principes & felicioris regni proceres minimè aspernâtur, sed omni ratione curant, fouent, ac propugnant. Magna sanè hæc illorum erga vilissimos abiectissimosque homunciones obsequia nobis ruborem, magnamque admirationem asferre meritiissimo debent, cum nos, qui cum illorum excellentiaturæ dignitate nullo modo comparandis sumus, hæc erubescamus, quæ tamen illi paratissimis animis exequuntur.

Enimvero cum cogitationes non iam ad Angelos, sed Angelorum auctorem & dominum conuerto, animaduertoque illum, non pædagogum aliquem tantum & magistrum agere, sed ipsum, quod nullus ex omni cœlestium ducum numero fecisse legitur, ipsum inquam Dei Opt. Max. filium non mortalem tantum, sed omnium mortalium egentissimum, abiectissimum, ærumnosissimumq̃; esse factum; non serui gubernatorem ac dominum, sed seruum ipsum & seruorum administrum; non vilium & agrestium
OO rectorem

rectorem, sed priuatorum etiam famulum
 non iam doctore discipulorum, sed illorum
 mancipium, & si quid mancipio vilius cogi-
 tari potest. Deum enim, Deum inquā video
 & erubesco, ante pedes non regis aut princi-
 pis, non Virginis matris aut celestis patris,
 sed seruorum suorum, imo scelerati prodi-
 toris iacentem, sordes abluentem, pedorem
 ac foetorem diuinis manibus contrectantē,
 extergentem, osculantem. hoc inquā vi-
 deo & erubesco; hoc intueor & obstupeſco,
 hoc contemplan & non capio. cœlites ipsi &
 beatæ mentes videntur hoc exemplo profe-
 ciſſe, cū antea se à mortalibus passi sunt ad-
 orari, & post Christi necē, vt est apud Ioan-
 nem, eum honorem sibi ab hominibus de-
 latum reiecerunt, cum viderēt Deum ipsum
 hominem indutum, in humana se natura ad
 omnia infima submittere. Quid nos facia-
 mus? Iam enim omnis mihi nostra mode-
 stia, arrogantia; omnis submissio elatio; om-
 nis humilitas superbia esse videtur. Illæne
 purissimæ sanctissimæq; mantis, quæ tot im-
 puros spiritus ab humanis corporibus ex-
 turbarunt; tot fœdos morbos curauerunt,
 tot pestes animarum expiarunt, nunc im-
 mundos & inquinatos agrestiu pedes attin-
 gant, lauent, extergant? Illæne æterna mens.

ille

ille immortalis Deus. cui cum exquisitissi-
mo honoris cultu, omnes imperii celestis
ordines certatim assurgunt, ad nefandi pro-
ditoris pedes aduolutus iaceat, eosdē affu-
sanda, qui nec toto Oceano purgari pote-
rāt, tingat, purget, osculo libet? Pedes eius a
quo mox caput orbis, hoc est, ipse Deus o-
sculo nefariē prodendus erat? O spectacu-
lum non modo hominibus, sed ipsis superis
erubescendum. Mirabatur ille quondam ex
Pharisæorum familia Simon, quem ab im-
medicabili morbo celestis medicus curarat,
quod a Magdalena velut impura foemina vel
extremos suos pedes tangi, lachrimisq; im-
bui pateretur. Quid tunc diceres Pharisee,
si ipsum fontem & auctore sanctitatis ad im-
purissimi, nequissimi que Iudæ pedes iacen-
tem & lutum ac cœnum detergentem cer-
neres & spectares? Quid ipsa faceres Magda-
lena, si eum ad cuius pedes ante stare vel se-
dere & tacere cōsueueras. ad aliorū vestigia
non stantem vel sedentem, sed in genua ab-
iectum lauationi non sui corporis, sed impij
proditoris operam dantem, singulorumque
discipulorum sordibus lauandis, abluendis,
osculandis, insudantem contemplareris?
Nonne mox ipsa pelluium lachrimarum
flumine impleres, vnde suorum plantas di-
OO 3 scipulo

scipulorum sanctissimus magister irrigaret, aut si hunc tam nobilem fontem non admitteret, comam refecares, quæ pro linteo ad humorem pedum desiccandum vteretur.

Quid obsecro potuit hac summa summæ maiestatis submissione esse vel humilior, vel admirabilior? Sed nimirum hæc erant fundamenta Christiani imperii in omnes omnium seculorum æternitates duraturi, iacienda. Sic hominum fastus conculcandus, sic tartarei tyranni vis omnis à stirpe conuellenda. Nemo mihi hic Vlysses, nemo Ariadnas, aut hoc genus Principes commoret, indigna sunt omnia paganorum exempla, quæ nominentur, ne dicam cum Christo componantur.

Longè alia mens Christi regis nostri, diversa planè voluntas, quæ tota via ab illis dîvertit, cum æterna memoria dignum opus aggredieretur, quod non solum improborum aut vanorum nullus, sed vix Christianorum quisquam vel sanctissimus adumbrare imitando possit. Principium enim hoc erat & quasi indicium quoddam excellentissimæ virtutis & humilitatis, quæ in pectore gerebat. Neque sanè vis & natura virtutis huius in externis tantum symbolis & signis quibusdam hæret, quæ vel superbissimus quisque per simulationem

mulat
aliud,
huius
certè
satur,
ditum
splend
ambit
minia
pe, cur
tamen
ria, rec
hic pl
nos ex
nobis
mis n
morte
lis reb
runt
domi
fiunt
fordi
cocu
ambi
tur. I
mod
mula
A qu

mulationem induere ac præferre potest:
 aliud, aliud adhuc desideratur ad virtutis
 huius absolutionem, quod nequaquam, vel
 certè minimam partē in externa specie ver-
 satur, sed in intimo penetrali pectoris recō-
 ditum latet, quo non solum omnis honoris
 splendor fugit, gloriæ stimuli retunduntur,
 ambitionis cupiditates coërcētur, sed igno-
 minia quoque & contumelia & quædā pro-
 pe, cum vacat culpa, quasi infamia, cum qua
 tamen summa verissimè coniuncta est glo-
 ria, rectissimè sanctissimèque expetitur. Hic
 hic plerisque nobis aqua hæret, ex hoc vado
 nos expedire non possumus, tam innata est
 nobis honoris appetitio, tam altas in ani-
 mis nostris radices egit ambitio, vt per pauci
 mortalium inueniantur, qui non tantum in
 iis rebus, quæ in sole & oculis omnium ge-
 runtur nomen quærant, sed iis etiam, quæ
 domi, quæ intra parietes, quæ in vmbra
 sunt laudem aucupentur, vt nullus sit tam
 sordidus cerdo, tā olidus popa, tam vinctus
 cocus, qui non præter lucellum, honorem
 ambiat, sibiq; præclarus artifex esse videat-
 ur. Deniq; eò res deuenit, vt in ipsa sæpe
 modestiā arrogantia; in ipsa submissione si-
 mulatio; in ipsa humilitate superbia lateat.
 Aquare quamquā dux postet & morū præ-
 ceptor,

reptor Christus remotissimus & alienissimus semper fuit, nihilominus, ut nostros quoq; animos sanaret, pestemq; hanc mentium deterrimā penitus fugaret ac tolleretur, ipsemet sese abiecit, & exemplo suo præclare docuit, in quo vera animi tranquillitas, & humilitas confisteret. Crucem enim, crucē inquā, cum qua cōiunctę sunt simul omnes contumelię; qua nihil indignius, nihil infelicius, nihil gravius putabatur, pro certo humilitatis signo tollere voluit, atq; ab eadem vicissim ipse tolli. Cuius rei consiliū ac voluntatem cum in senatu Apostolorum, qui cælestis philosophię tertium iam annum cælestem doctorem audierant, & sapientiā ex ipso fonte sapientię hauserāt, aperiret, summamque Hierosolymam petiturus, exponeret, quam mox, & quā impiē prodendus, quam crudeliter tractandus, quam cōtumeliosē ludendus, consputandus, cædendus, condemnandus, & demum cum latronibus in crucem tollendus esset, ita expauit præter cæteros ipse princeps sacri illius collegii Petrus, ut magistrū suum, seu potius ipsam sapientiam sibi monendam & docendam putaret, ut hoc & tam atrox crucis ferendę cōsiliū abijceret. *Absit inquit à te Domine, non erit tibi hoc.*

An

An ignoras te satū diuino patris immortalis editum? Nescis ne te orbis terrarum dominum, ac vitæ & necis arbitrum esse? Tūc sanctissimum & ipsis cœlitibus venerandum caput impudentissimis canibus ad omne genus ludibrii offeres? Quid homines, qui tuam hucusque diuinitatem adorarunt, miracula spectarunt, maiestatem in te plus regiā coluerunt, dicent? Quorsum tanti & tantorum laborū fructus, quos tot annos sudore tuo collegisti, euadet? Nonne omnes in te offendētur? Omnes te deserent? Omnes tui conatus in nihilum recident? Quid nostra tota natio? Quid rursus Iudæa, quid omnis posteritas cogitabit? Poterit ne sibi persuadere te voluntate, non necessitate coactum hæc quæ futura prædicas, mala tolerasse? Aliam quære viam expediendæ salutis nostræ, vi polles immensa, rationes occurrent infinitæ. Quid omnium qui fuerunt, innocentissime de cruce cogitas? Quod genus mortis meditaris? An te fugit, qui nosti omnia, quid de cruce nostragēs, quid Romani, quid orbis vniuersus sentiat? Non vides nullum supplicii genus esse hoc infelicius, vilius, cōtumeliosius? Certè intelligis nō nūc perditissimos seruos, sicarios, latrones, parricidas, prædiores in crucē agi? Nōne mortis huius

OO 4 infamia

infamia hærebit sempiterna? Quare etiam
 atque etiam vide, quid de te, tuisq; consulas.
 Ne te quæso per cœlestem genitorem tuum,
 adeo miserè perditum eas, parce capiti tuo,
 caue nostro. Da hoc pietati sanctissimæ & in-
 nocentissimæ Virginali ac genitricis tuæ,
 quam tua morte exanimabis. Da lacrimis
 & amoris optimæ tuiq; amantissimæ Magda-
 lenæ, quam dolore tuo enecabis, da nobis,
 quos in disciplinā receptos tres ipsos annos
 cœlestibus mysteriis imbuiisti; quos omnes
 terrore necis tuæ dissipabis. Da hoc ipsi na-
 turæ & toti rerum vniuersitati, quæ tam fœ-
 do tristisque spectaculo contremiscet, & fa-
 tiscet. Da ipsi, cui par es dignitate potestate-
 que, cœlesti patri, ad cuius ignominiam filii
 contumelia, hoc est, deterrima crucis infam-
 ia redundabit. *Absit ergo à te domine.* Absit
 hoc à te, Petrus iterū iterūq; monet, huma-
 no suggerente sensu & prudentia, quæ stulti-
 tia est apud Deū. Quid verò contra cœlestis
 sapientia, quid respōdit? Tacuitne & preci-
 bus cessit? Approbavit orationē? consilium
 mutauit? crucem reiecit? Reiecit! imo verò
 maiori animo suscepit, Petrumq; tam durè
 atque vniquam antea obiurgauit, subitoq;
 compescuit. Quid ergo. *Vade, inquit, post me*
Sathana, scandalū es mihi, quia non sapis ea quæ Dei
sunt

Marc. 8,

sunt, sed quæ hominū, statimq; subiecit. Si quis
 vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat
 crucē suam, & sequatur me; quasi ratio vniuer-
 sa salutis nostræ in contemtionē omniū re-
 rum humanarū, & vitæ humilitate, cruceq;
 cōsistat. Quod sanè non tam verbo docuit,
 quam re ipsa comprobauit. Nam siue primū
 illius vitæ gradum, siue postremum quasi
 actū consideremus, intelligemus profecto
 nullum non modo ex principum & nobilif-
 simorū hominum ordine, ne vilissimū qui-
 dem seruum, vel despicatissimū mancipium
 tam humilem vitam exorsum, tam fœdū &
 contumeliosum exitum sortitum esse, quam
 cœli terræq; imperatorem Christū. Habue-
 runt egētissimi mortales suas casas & cunas,
 in quibus nascerentur; habuerunt præclaros
 tumulos quibus conderentur. At orbis im-
 mensi maximus architectus, cœli splendor
 Christus vbi editus, vbi sepultus? Nonne in-
 ter brutas animantes natus, inter latrones
 mortuus? Nonne indignissimis modis è pe-
 tulatissima scelestissimaq; turba, & fece mi-
 litum, carnificum, latronū per ludibrium &
 cōtemtū vexatus, afflictus, totaq; nocte ma-
 ledictis, contumeliis, verberibus oneratus,
 pro stulto & fatuo habitus, veste ridicula à
 regibus & regiis cohortibus, cum risu, cum

OO 5 inau-

inauditis cōiitiis exceptus, explosus circūductus fuit? Quid de ioculari purpura, palustri sceptro, hamato & paliuris horrente sereto & vepre ro, diademate inquā dicam? Quid de aliis infinitis illusionum generibus referam? Nonne tandem, ut odium & inuidiam hostium immanissimorum ad satietatē expleret, probris innumerabilibus onustus, defensus à nullo, desertus ab omnibus, deterrimo foedissimòq; supplicii genere extinctus occubuit? Cum se verissimè ad mortem

Ad Philip. 2. usque (ut D. Paulus loquitur) humiliasset & mortem quidem crucis, Imò vero nec in morte, nec in cruce constitit imperatoris nostri demissio; nam & ultra mortem & crucem ille progressus est, cum etiā immortalis iam & gloria circumfusus sempiterna, corpus suum ad patris tribunal, ut iudex & dictator & regnator cœli ac terræ, & supremus totius mundi arbiter collocasset, eandem tamen in anima retinuit retinetq; modestiam, quam habuit cum in præsepī culmo & iunco infans inter pecudes iacuit nudus; sic enim

2b. 7. reuel. ap. 15. mater Dei de filio ad Brigittam. Eadem humilicas est nunc in filio meo in potentia Deitatis suæ, sicut tunc fuit, quando reclinabatur in præsepīo, qui iacens inter duo animalia, licet omnia sciret secundā Deitatem, nihil tamen loquebatur secundā humanitatem

mem. Sic etiam nunc sedens, ad dextrā patris, audiat omnes loquētes ad eum charitate, & respondet per infusiones sancti spiritus, quibusdā verbis & consolationibus, quibusdā quasi ore ad os loquitur, sicut ei placet. Hæc de cælesti nato cælestis mater, quod verissimum esse ipse testatur Christus per suum præconē Lucā. Cum ita loquitur: *Cap. 12.*
Amē dico vobis quod præcinget se & faciet illos discipulos, & transiens ministrabit illis. Ecce vero ut serui statum, conditionē, officia nec in æternitatis imperio deserat. quorum est seruire, ministrare, mensam aliis accumbētibus obire? à pedib⁹ certē puerorum, vernarū, famulorū. Sed hoc olim apud beatos: Nunc iam, quāuis ipse beatus, in terris tamē non idē facit? Aut maiora etiā demissionis exhibet argumenta, cum ad infima medicabulorū antra & gurgustia per Eucharistiā accedit, & agris, saniosis & vlcerosis, quorū aspectū solum, ne dicā cōtractū horremus, sese imperit, semicadavera intrat, intusq; habitat, ut secum animas in cælū deducat? Taceo multorum impias & sacrilegas manus, à quib⁹ se modis indignissimis & infandis tractari, aut proculcari etiā patitur, nec his tamen indignitatibus contumeliarum offensus, à nobis discedit, sed in dies magis magisq; per noua beneficia accedit, quando etiam aspectabili vultu

vultu familiaribus suis nonnunquam se videntem præbet, nec tamen in purpura aut gemmis, aut auro fulgēs, vti S. Martinus inter primos Christi palatinos animaduertit, sed qualis erat, cum vel crucem humeris vestauit, vel de cruce suspensus pependit, vel spinarum rubeto insignitus, & toto corpore flagris laceratus fuit. Sæpe numero pauperis aut peregrini aut elephantiaci seu leprosi habitu amicis excipiendum se inter alios miseris obtulit. Fuit etiam cum iterum se ad aliorum pedes lauandos abiiceret. Sic enim de Godefrido Villariensi religioso apud idoneum scriptorem obseruatum reperio. Fuit is primum Colonia Aggrippinensium in S. Pantaleonis religiosa domo iuuenis eximia pietate & animi corporisq; singulari verecundia, pudore & integritate: cui sodales non satis ardenter pro suo desiderio visi Deo operari, vt consilium caperet ad sublimius & seuerius vitæ genus transeundi. Audiebant tū præclare Cistercienses Heisterbaci, quod Cœnobium haud procul Colonia & Rheno situm, bona suorum venia, vti lex docebat, dimissus, venit ad Cæsarii ædem, vbi supplex Gerardo Cœnobiarchæ factus, vt in cœnobium religiosę illic sodalitatis admitteretur, repulsam passus est, quod præfectus ædis in-

constan-

constantiam Godefridi suspectā haberet. Sed
constans ille Villariū venit, ibique in cetero-
rum numerū à Carolo Abbate acceptus
adeo promouit in cœlesti ratione philoso-
phādi, vt magnos viros precādi & meditādi
rationē doceret, occulta multorū sensa diui-
nitus agnosceret, moneretq; nonnullos de
futuris, vt se ad aequitatem animi & patien-
tiam componerent, secuturas mox ingentes
animorum tempestates, quas hostis omniū
religiosorum esset exciturus. Deo sæpe fa-
miliariter vsus dicitur, cuius vel hoc inaudi-
tum prorsus & inusitatum est argumentū,
quod me etiam in hanc narrationem, qua
libellum totū veluti coronide concludere,
deduxit. Sors officii pro religiosorum vsu
per hebdomadas tributi Godefridum ad cu-
randam culinam vocabat, quā ille non mi-
nori studio ac templum, cui pariter custos e-
rat, administrabat. vltima hebdomadis die,
quæ est sabbati, cum pro instituti more &
officio singulorū vestigia purissimis mani-
bus & magna animi submissione lauisset,
Christus ei secundum vltimas preces, clauso
lam sacrario, linteo præcinctus, cū pelluio
adstat, & sedere iubet: iam dudum, inquit,
lauisti pedes meos, iā vicissim lauabo tuos;
territum & tergiuersantem, deprecantemq;
& omnia

& omnia vltima excusantem coëgit auctor
humilitatis, vt officium admitteret; sed iter-
go mortalis homo, procubuit iterum im-
mortalis Deus, & flexis poplitibus Godefri-
di plantas lauit, abluuit, & peracta opera sub-
limis abiit. Quod exemplum desideramus
amplius? Nō hic expressā & omnibus nume-
ris absolutam humilitatis effigiem & ideam
habemus & spectamus? cœlum pedibus no-
stris subiicitur dum viuimus in terris; & nos
puluis, & vmbra, & nihil, Deo parere, facilia,
sancta, salutaria imperanti recusamus? Eheu
quancum distamus ab illo? Hęc Christi mo-
destiam, humilitatem & sui abiectiōē ab-
iectissimus sibi, gratissimus Deo Franciscus
& alter pene Christus pro virili sua est emu-
latus: ad hanc eandem Antonii, Macarii,
Hilariones, Hieronymi certatim propera-
runt, suosq; mores effinxerunt. Hęc intus
nobilissimæ augustissimæ q; fœminæ, prin-
cipes, reginæ, imperatrices Helenæ, Placillæ,
Pulcheriæ, Elisabethæ, Hedwiges, aliæque
cōplures nosocomia ingressæ manib; suis e-
gentibus, affectis & laborantibus cibum mi-
nistrarunt, lectos cōposuerunt, vasa testasq;
abluerunt, saniem & squalorē à vulneribus
& vlceribus absterferunt, nihil denique eo-
rum prætermiserunt, quæ serua, quæ atri-
en-

tes, quæ
uis ægre
negit
despica
taliu th
priusqu
coquit
ritu, fr
do iam
talibus
semper
tur, qu
mnib;
firatio
oribus
gatus &
tate v
rit, tur
les. Q
magis
postea
bit am
us om

tes, quę ancillę vilissimę, quę mancipia quā-
uis ægre factitare solent. Ardua res est, haud
negitum iuerim, & fortasse in speciem nihil
despicatius: sed quanti bonorum immor-
taliū thesauri in ea lateant cogitare. Aurum
priusquā vsui est, diu in terrę visceribus ex-
coquitur, excoctum eruitur, erutum igne,
tritu, fricatione perpurgatur, deinde quan-
do iam purum putum exit, commoda mor-
talibus infinita parit. Ita sensus noster, qui
semper venatur voluptates, honores secta-
tur, qui exultare gaudio gessit, sibi modis o-
mnib⁹ indulgere, blandiri, cōnuere studet,
sificatione coercitus, studiis ac rebus abiecti-
onibus depressus, laboribus assiduus fati-
gatus & exercitus asperitate vitę & humili-
tate vexatus, mactatus & sepultus fue-
rit, tum vero fructus nobis feret immorta-
les. Quo enim se quisq; Christi causa nunc
magis despexerit, cōtemserit, abiecerit, hoc
postea, cum in vitam reuerteretur, & gaude-
bit amplius, & clarius fulgebit, & cum bea-
tis omnibus in omnes omnium temporum
perpetuitates gloriosius tri-
umphabit.

QUI SE HUMILIAT,
Exaltabitur. Luc. 14.

Quid iuuat: ô populi quondam iubar æthere nati
Complacuisse sibi, displicuisse DEO?
Dum nimis alta petis, premeris grauiore ruina;
Trudere summa solet, summus ad ima Deus.
Cernis ut insideat, quod auebas ipse, tribunal,
Filius humana de genetrice satius?
Cernis ut & virgo caelesti proxima nato
Asideat, quo tu pulsus es ante throno?
Aequoream soliti quondam qui ducere pradam,
Sceptra gerunt victis, te duce, rapta tuis.
Ultimus in terris modo regnat in æthere primus,
Asisius multâ cum legione pater.
Ergo quibus mens est contingere mœnia cæli,
Quod sunt, esse velint puluis, imago, nihil;
Et Phaethontæos timeant ascendere currus,
Icaria sç animis intueantur aquas.
Summa petis: prius ima tene, postrema supremâ
Vertuntur: non est, hæc nisi, ad astra via.
Quam neq; tot fuis. Alcides robore monstros
Repperit, Æacidae sæua nec ira ducis;
Nec iuuenis totus cui non suffecerat orbis:
Nec gener hinc victus, victor & inde socer.
Inuersum cælo strauit Patientia callem;
Quo magis hic premeris, tolleris inde magis.

INDEX

INDEX RERV.

A.

- A**braham Patriarcha Deo obediens patriâ excedit. 21. pa-
rat immolare filium. 22. Non disputat, quomodo in suis
promissa respondeat, ibidem. Excusatur ab orationis vanitate,
ibid. Eius in Deum fides, ibid. Cur iussus cum filio triduanum
iter cōficere. 23. Cur filium sacrificare iussus? ibid. Cur famu-
los comites noluerit? 24. Idem Christi obedientis symbolum, ibid.
Idem in secundo genere simplicium, imo sapientium primo. 49
Abstinentia Laurēty senis Rasthuncensis Cœnobij. 19. Pauli Ere-
mita Septemdiælis. 8. Religiosorum antiquorum. 55. B. Iaco-
poni III. & IIII
Abstinentia præfertur obedientia. 35
Aegri mirabili remedio à B. Columbano sanati. 20
Affectus Dei in innocentes. 174
Alexander Carbonarius gaudet contemptu. 71. Natales suos &
conditionem prodit. 73. fit ex Carbonario Episcopus, ibid. 74
Episcopo Martyr 74
Ambitio & gloriæ appetitus, quam altas in omnis generis homi-
nibus radices egerit. 197. Ambitiosus ad frugē redit. 96. & 97
Amoris diuini indicia 119
Anachoreta subulci munus sibi iniunctum non detrectauit. 194
Angeli omni modo hominum salutem procurant, 191. & 192
B. Arsenio, monstrat in Eremito stultos mortalium conatus. 154.
Virum simplicem ab errore liberat. 167. Senem in sacrificio
Missæ errantem non per se, sed per Diaconum corrigi voluit, 168
Ascetam Pitirum docet submissionem. 63
An. ma cultus 128

EP

Apostolus

INDEX

<i>Apostolorum singularis obedientia, 5. Eorum patientia,</i>	148
<i>Aristotelem in omnibus imitati sunt discipuli,</i>	11
<i>Ars deluditur arte,</i>	111
<i>Auditus Musico similis</i>	127
<i>Ave MARIA, tota scientia B. Salauni, 177. inscripta hac duo verba litteris aureis in lilio leguntur ex S. Salauni tumulo prodeunte.</i>	178
<i>Auri contemptus,</i>	169

B.

<i>Beatitudo summa, quæ.</i>	119. & 114
<i>B. Benedicti cū Mauro certamen pro submissionis virtute,</i>	34
<i>B. Bernardus Dominicanus pueros erudit, 173. Ad calum cum suis illis migrat.</i>	174
<i>Bonifacius Pontifex B. Iacoponum in vincula conijcit,</i>	110
<i>Drutus ex industria stultitiam simulat,</i>	39

C.

<i>Cassitas thesauro donata,</i>	171
<i>Castrati insipientes à pontificibus varijs censura Ecclesiastica damnati, 162. & 163. Errorem agnouerunt,</i>	164
<i>Caritas insignis,</i>	106. & 84
<i>Carmen de vanitate mundi B. Iacoponi,</i>	118
<i>Caro domita,</i>	70
<i>Certamen inter rationem & conscientiam</i>	129
<i>Christi obedientia, 24. In virginis utero votum subeunda cru- cis fecit, 25. & 16. Crudelissimè habitus, 20. Eius sub- missio, 193. 202. 203. plerumq. humili forma apparere voluit, 204. Godefrido Villariensi Religioso pedes lauit, 205</i>	Christi

R E R V M.

148	Christiani sinceri, in primo genere simpliciunt,	47
11	Christina Taumaturga pecus pascit, 82. moritur, reuiuiscit, ibid.	
111	uisa narrat, frigore, flammisq, sponte se cruciat, 83. suspendi-	
127	tur biduum, a canibus laceratur, ibid. vaticinatur, 84. pœ-	
ac duo	nitentiam exemplo prædicat, 85. Paranesis Cantipratenfis,	
umulo	super eius vita,	ibid.
178	Cilicio induta B. Iacoponi uxor moritur	97
169	Coniugum disorum constans castitas,	169
	Contumelias paciendò calum obtinemus,	148
114	Contumeliæ indignissima Christo illata,	139. & seq.
te, 34	Contentus iusti causam non dandam,	155. & sequentib.
n cum	Corporis mira asperitas,	84
174	Corporis domita lasciuia,	70
110	Crocodili parcunt obedienti,	35
39	Crucem humeris perpetuo circumfert Nicolaus peregrinus. 188.	
	Eandem ceu patrimonium pueris post mortem relinquit. 189	

D.

171	Quid amentiam furiosorum imitatus. 87. An ob id pecca-	
castica	rit? 41. Christi Symbolum	57
164	Damon malus vel solo nomine B. Iuniperi fugatus, 90. B. Iunipe-	
84	rum dolo pessimo infesta, 92. & 93. delere cogitur, quic-	
118	quid per confessionem apertum erat, 18. Monacho suadet filij	
70	eadem	29
129	Desiderium imitandi Christi summum.	107
crui-	Deus solus sapit amanti, 123. eius amicitia quomodo conser-	
sub-	uetur.	129
arera	Desipientia sui in B. Matthæo Iterano mira.	185
205		
isti-		

PP 2

Dictum

INDEX

<i>Dictum elegans de Iunipero B. Francisci, 90. Iuuenis religio ad Atheniensem, 147. B. Iacoponi, 114. Senis de patientia.</i>	146
<i>Diuitiae ad quid utiles.</i>	91
<i>Dolo, dolum Daemonis egregie eludit B. Iacoponus.</i>	111
<i>S. Domna virgo ut innocentiam & castitatem seruaret amenciam simulat.</i>	58
<i>Domus nostra, sepulchrum.</i>	103

E.

<i>Eduardus Anglorum Rex humeris claudum ad B. Petri deferens, sanat.</i>	159
<i>Eleazarus Hebraeus in sexto genere simplicium.</i>	51
<i>Elcemofyna B. Iuniperi. 95. B. Stephani Hungarorum Regis.</i>	153
<i>B. Enfridi</i>	181
<i>B. Enfridi hospitalitas, 181. simplicitas.</i>	182
<i>Epiphanius Prophetes, 164. Eius de castratis sententia.</i>	166
<i>Episcopi qui deligendi</i>	71
<i>Eufemia sibimet os denasat.</i>	166
<i>Ezechiel Propheta capillum radit, dispergit, comburit iussu Numinis.</i>	3
<i>Exemplo malo magna inferuntur damna maximè iuuenibus.</i>	156
<i>Exemplo bono, inuitantur homines ad bonum.</i>	18

F.

<i>Femina innocentem puerum consilio tartareo nocentem facit.</i>	183
<i>Fides Abrahae insignis.</i>	32
<i>Fides animae cultus.</i>	128
<i>Fortitudo mentem arinosam facit.</i>	129

J. Fran-

R E R V M.

Franciscus oues & aues voci sua habet parentes. 87. laetitiam
in agitudine gustatas in se asperè vindicat, ibid. Nudus ad
populum verba facit. 88
Fraude pia B. Enfridus succidiam pauperibus elargitur. 181. Du-
os item Religiosos pio dolo carnibus pascit. ibid.

G.

Glezi famulus, neminem in via salutare iussus. 4
Gloria humana contempta. 66. 67. 78. 80. 100. 101
Gonzalus Silueria Martyr, ad vilissima quoq. officia se demittit,
132. ex industi a sinit vestes sordescere, ibid. Ut aulam &
aulicos vitaret, se fatuum simulat. 133. Parentis magnifi-
centissimum monumentum non nisi hircus oculis aspicit. 134
coram fratre caeno se colluculat. ibid.
Gregorius Taumaturgus Comanis Episcopum deligit. 71
Gustatus tribus telis oppugnatur & expugnatur. 123. Coco si-
milis. 132

H.

Heresis simplici dissuadetur diuinitus 167
S. Hermannus cognomento Ioseph simplicitas. 171. Eius cum
Christo & Deipara familiaritas, vita & mors. ibid.
Hieremias Propheta, onustus vinculis compita urbis obambulat. 3
Homines ab hominibus vult Deus corrigi. 168
Honoris declinandi causa senior quidam se fatuum simulat, &
in flumine lauat, 78. B. Gonzalus caeno se fadat. 134. Alex-
ander Philosophus Carbonariam exercet. 71. Matthaeus Iurif-
consultus Idiotam agit. 185. S. Isidora in ignota loca fugit. 65
Hospitalitas B. Enfridi 118

PP 3

Hoffen

INDEX

Hofles anima quatuor,
Hypocrifis execrabilis,

121
38. & 14

I.

- B.** *Iacoponi patria, Genus, studia, Ambitio, vanitas, vxor,* 96.
Mors vxoris sancta, 97. *Caufa Iacopono melioris vita,* 98.
S. Francifci familiae fe fociat, 99. *fmulat amentiam,* 100. *Dif-*
turbat ludos, ibid. *Pompas fratris impedit mirabili faeto* 101.
Unde Iacoponus appellatus, 102. *Ciuem Tudertinum lepida*
faeto mortem meditari docet, 103. *libellum de mundi contem-*
tu fcripfit, 105. *Sacerdotium refugit, ibid.* *durus in fe, ibid.*
mira eius caritas in Deum ac homines, 106. & 107. *defide-*
rium imitandi Chriftum, ibid. *a Pontifice Bonifacio in vin-*
cula conyicitur, 110. *vaticinatur,* 111. *dolum demonis dolo*
eludit, ibid. *Chriftus praefens, praefentem affatur.* 113. *mira*
eius a Chrifto petitio, ibid. *refponfum mirum,* 114. *felix eius*
obitus, 115. *eius verfus,* 118.
Iefus Chriftus pro furiofo & ftulto habitus, 138. 139. & 140.
Indigniffimis contumelijs affectus, ibid.
B. P. Ignatius Loiola Chrifti ftudiofiffimus imitator, 141. & feq.
Eius de contumelijs perferendis Regula, 140. *Eius patientia*
mirabilis, 141. & 142.
Innocentia Simonis Sali aperitur, 67. *Seruatur eadem per fimu-*
latam fatuitatem, 58.
Innocens puer ferrum candens illafus tractat, innocentia perdita,
vratur, 183.
Infidiae Cacodemonis, 92.
Inftituta Religioforum varia, 53. 54. 55. & 56.
leuizes Abbas inffus irrigat quotidie bis ftipitem aridum, 11.
& 12.

122. rigatus virescit, ibid. lenticulam olei per fenestram
 deiecit, ibid. saxum ingens iussus mouere nititur, ibid.
 Iannes Leonardus Gerusus amentiam simulat, puerisq; piorum
 ope alendis operam dat, 135
 Iannis Pauli Abbatis discipulus ad praeceptum Superioris leo-
 nem capit, 33. ob factum vapulat, 34
 Iannis Oponij simulatio, 66
 Iob ab uxore pro fatuo irrisus est, 137
 Inde, S. Domna Eunuchus cum ea torquetur, 58. ab Maximiano
 reprehenditur, ibid. aquis suffocatur, 60
 Isaacus Christi obedientis symbolum, 24
 Isaacus Syrus, 155
 Isaia Propheta memorabilis obedientia, dum ad mandatum Dei
 nudus per urbem ingreditur, 2. & 3
 Isidora virgo Tabennesiotta se fatuam simulat, 61. ad abiectis-
 sima quaeq; officia se demittit, 62. Eiusdem sanctitas à B. Pi-
 irum proditur, 64. & 65. Agnita declinandi honoris causa
 fugit in loca sola, 65
 Isidorus se Abbati Ioanni veluti ferrum formandum tradit, 13.
 Idem singulis monasterium seu egredientibus, seu ingredien-
 tibus ad genua accidit, Deumque sibi propitiari postulat,
 ibidem. Profectus illius in vita asecetica, & fructus patien-
 tia, ibid.
 Iuniperus S. Francisci discipulus, 89. vel solo eius nomine ma-
 li genij fugantur, 90. mira eius in egros caritas, ibid. fatuus
 vocatur, 91. suo amplexu lenit iratum, ibid. Cacodemoni
 ei capitales molitur insidias, 92. Tractatur ut proditor, libe-
 ratur, 93. & 94. eius mirabile silentium, 94

INDEX

Iuuenis Anonymus se in furnum pinsendo farri aceensum ad imperium Præsidis sui inicit, & illæsus seruatur 30. & 31
Iuuenis aliûs memorabilis in tolerando virtus. 147. *Eiusdem lepidum Atheniensi cuidam responsum.* ibid
Iurisconsultus sanctissimam vitam instituit, 97. *Alium item.* 185
Iustitia mentem opulentat. 129

K.

Kύριε λέησον cum pueris decantans B. Nicolaus peregrinus Staurophorus vrbes & compita vsque ad mortem obambulat. 187. & seqm.

L.

Lætronis publica horrendorum scelerum confessio alios ad confitendum etiam animauit. 16. & 17. *Quicquid pœnitens aperuit, visum à malo genio deleri.* 18
Latro castorum coniugum exemplo commotus dolet. 170
Laurentij in Raithuno Cœnobio obedientia mira. 19
Leo paret obedienti. 34
Lingua præmorsa pro seruanda castitate. 166
Lu. Iunius Brutus amentiam simulat, 39
laudatur ob id. ibid
Ludorum ac spectaculorum lepida diremptio. 100
Luxouenses Monachi obedientes conualescunt, inobedientes cum morbis porro luctari coguntur. 29

M.

Macarij Aegyptij modus carnem domandi. 70
Marcus Christi causa salus seu fatuus. 79. *cum septem an-* 25

R E R V M.

ad im-	nia veneri litasset, totidem Christo impendit. ibid. Eius sapien-	81
o. & 31	tia proditur & moritur.	
dem le.	B. Virgo Maria duabus viduis filios restituit. 177. B. Hermannus	171
ibid.	familiaris est, & munifica	
Aliu	B. Matthei Iterani summa sui despicientia. 185. causam agit	187
185	Fratrium & obtinet, 186. agnoscitur & honoratur,	
129	Maurum obedientem unda sustinet, 32. certamen illius cum S.	34
	Benedicto pro submissionis virtute.	ibid.
	Mendacium quid, 41. an licitum,	179
egrim	Minis quamvis praposteris Christus cessit.	29
obam	Monachus mali genij suasu filium mactare parat.	98
sequi	Mors uxoris viro causa melioris vita.	82
	Mortua reuiuiscit.	
ad con-	Mucius cum octenni filio pertinacia precum Cœnobij obtinet, 27.	
enitens	Cur à filio habitatione disunctus, 28. Filium neglectum &	
18	alapis cæsum non luget nec reputat suum, ibid. Filium in flu-	
170	men abycere iussus promptè paret, ibid. diuino oraculo aqua-	
19	tur Abraamo, 29. In Abbatis defuncti locum subrogatur,	49
34	ibid. Censetur in secundo genere simplicium.	31
166	Mucius Scauola dextram exurit	169
39	Mulier in potestate viri est.	
ibid.	Mulieris impudica & penitentis, flammisq; sponte exusta exem-	32
100	plum, 31. instar candicantis alitis emicat	113
s cum	Mundi vanitas damnata hymno B. Iacoponi,	
20	Mutilatio membrorum à Sanctis quibusdam usurpata; sed ex-	
70	tra communem legem, & non nisi singulari Spiritus sancti	166
an-	instinctu.	

INDEX

N.

Naman Elephantia sin non absterfisset, nisi paruisset, 1
Nicolai peregrini Staurophori memorabilis vita. 187. & seq.
Miraculis clares, ibid.

O.

Obedientia Abraha, 22. Christi, 24. Mucij Monachi, 27. Lu-
uenis Anonymi, 30. S. Mauri, 32. Ioannis qui fuit Pau-
li Abbatis discipulus, 33. Duorum fratrum, 35. Latronis
penitentis, 17. Monachorum Luxouiensium, 20. Iuniperi,
91. Anachoreta cuiusdam, 149. Pauli Eremita, 7. 8. & seq.
Laurentij senis, 19
Obedientia omni Reip. Disciplina, Familia, Societati necessaria
est, 1. & 2. Deo gratam esse, non exemplis modo Patrum, sed
brutarum etiam animantium, siderum, ac totius natura
ostendi posse. ibid.
Obediens etiam silens loquitur victorias, 35. Mortuum excitat,
ibid. Crocodilis non laeditur, ibid. Leonem capit, 33. sanatur. 20
Odarium B. Iacoponi. 118
Oderatus Pharmacopole similis, 127
Oratio cuiusdam simplicissima, qui 24. elemēta recensabat, 178
item alius, qui dicebat, MISERERE TVI DEVS, ibid.
Orationis prae efficacia, 185
Originis factum damnatum. 166
Oseas Propheta prostibulum in suum contubernium Dei monitu
admittit, 3

P.

Pelamedes Phisbis deprehendit simulatam insaniam, 47
Paruuli

R E R V M.

Parvuli & pueri Deo cari, 173. & 174. Christum habens
convivamus quos & ipse Christus cum suo Magistro ad caelestes
nuptias & vocavit, & adduxit, ibid. Corpora omnium tri-
um diu post reperta, 175. Item pueri aliis religiosi simila
exemplum. 175
Patiendi ubiq; capillata occasio. 158
Patientia perfectio in quinq; gradibus consistit, 128
Patientia senis. 146. Iuuenis, 147. Iob 137. Samsonis, ibidem.
Socratis ibid. Christi, 138. B. Ignatij, 140. & seq. Aposto-
lorum, 145. S. Pauli 146
Pena quanta inflicta Cœnobitæ, qui commilitonem suum loqua-
cem appellavit, 77
Penitudo latronis vera, postea Monachi, 17
Penarum æternarum comminatio & predicatio quantum ef-
fecerit. 32
Penitentia graves Cœnobitarum quorundam apud Clunia-
cum 75 & sequ.
S. Paula improborum linguas & convicia, nihili faciebat. 148
S. Paulus pro insano habitus. 146. Risi exceptus Athenis,
ibidem.
Paulus simplex commendatur à S. Hieronymo, Palladio, Nice-
phoro, & alijs. 6. Unde dictus simplex, ibid. Eius ab uxo-
re legitimum divorcium, ibid. Monachum profectus, ibid.
Obedientia eius mira, 7. 8. & 9. Septemdiaria eius inedia, ibid.
Abstinentia singularis, 9. Ministrat hospitibus ieiunus & ta-
cens, ibid. Toto die haustam aquam mox iussus effundit, ibid.
Veste dissuit, & dissutâ rursus concinnat, ibid. Mali genij & cor-
poribus illius imperio pelluntur, 10. Scitatur habitatio ab
Antonia

INDEX

- Antonio. ibid. Imitatur in omnibus S. Antonium, etiam
tussientem. 11. censetur in quinto genere simplicium. 50*
- Perseuerans Mucius cum filio octenni impetrat Cœnobium. 27*
- S. Petrus Christum admonet humana suggerente prudentia, in
cruci se subijciat, 198. idem à Christo grauiter reprehendi-
tur, ibid.*
- Philosophus sophista simplicitate vincitur. 160. & 161*
- Pitirum Asceta ad Isidoram virginem simulatè fatuam à ca-
lite mittitur, virginisq; sanctitate postponitur, 63. Agno-
scit illam ex diademate, predicat, &c. 64*
- Propheta Anonymus ab alio volens percussus, sanguineâ pulue-
rulentâq; facie Achabum corripit. 4*
- Prostibulum audiens à S. Mystra verba de supplicijs inferorum, a-
nimorepente perculsum, consilium vitæ corrigendæ petit: ac-
cipit, in flammâ se abijcit, comburitur, celestibus significati-
onibus beatum comprobatur. 31. & 32*
- Prudentia mentem circumspectam facit 129*
- Pueros alit ex eleemosyna Ioannes Leonardus Gerusus 135*
- Pueros inuitat ad cantandum v. g. e. A. N. S. O. S. I. colaus pere-
grinus. 188. Iisdem post mortem legat suam crucem. ibid.*
- Q**
*Verimonia super intolerabili mortalium ambitione & su-
perbia; Christi q; contra inenarrabilis lauda a animi cor-
porisq; submissio. 194. & seq.*
- Questus & lamentatio Serapionis Sidonita contra tres suos credi-
tores. 69*
- R.**
- R**
Aichuni Cœnobitæ pœnitentes. 75. & seq.
- Regula*

R E R V M.

Regula Societatis Iesu.	140
Religiosi variorum institutorum. Precantes assidue § 2. Laborantes alij, ibid. alij abstinentes, ibid. soli degentes, ibid. Nudi § 3	
pabulatores, ibid. α πτ. dñs seu sensibus mortui, ibid. simulators amentiae, § 4. Spiritu viuaces, ibid. Alij, &c.	
Responsum argutum senis cuiusdam.	146
Ruffinus discipulus S. Francisci, ad imperium sui Magistri prope nudus ad populum verba facit,	88
S.	
Salaunus rudis duas tantum voces, AVE MARIA ad-	
discit, eiusq; victus & mores.	177
Sampson ludibrio habitus.	137
Sapientia humana quæ, 43. quæ diuina,	ibid.
Serapion Sidonita Athenis in foro contra tres suos creditores lamentatur.	69
Senioris cuiusdam sapientissimo responso defensio Christus Dominus.	146
Sepulchrum domus nostra	103
Silentium custos gratiae, 124. Silentium B. Iuniperi admirabile, 94	
Similitudo elegans de quinque sensibus	125
Simon salus honoratus irascitur, eiusq; res gestæ per breuiarium conscripæ,	66. 67. & 68
Simplicitas quid, 37. Eadem duplex, ibid. Deo gratissima, ibid.	
Simplicitas naturalis, quæ fingi possit.	38
Simplex Deus.	36
Simplex Iob.	ibid.
Simplex oculus.	ibid.
Simplicium sex genera	2 pag. 47. usq; ad § 1
	Simpli-

INDEX

<i>Simplicium in ordine censentur omnes sinceri Christiani,</i>	49. Obi-	
<i>dientes: ibid. patienter iniurias ferentes, ibid.</i>	α πρὸς 50	
<i>Simplices ingenio & educatione. ibid. Martyres.</i>	51	
<i>Simplex Christianus vincit superbum pagani.</i>	160	
<i>Simplicis cuiusdam simplices in Christum mina</i>	179	
<i>Simulatio & simplicitas in quibus conveniant, in quibus discre-</i>		
<i>pent. 41. Simulationis definitio, an & quando peccatum, ibid.</i>		
<i>& sequ.</i>		
<i>Simulatio à sanctis quas ob causas usurpata.</i>	41	
<i>Simulatio Vlyssis & Socratis reprehensa</i>	45	
<i>Simulati furoris utilitas,</i>	44	
<i>Simularunt stultitiam, David, Solon, 38. Brutus, Vlysses.</i>	39	
<i>cause simulationis, ibid. item pag.</i>	47	
<i>Socrates equitans in arundine longa ab Alcibiade deridetur</i>	39	
<i>Socratis patientia in iniurijs</i>	137	
<i>Solonis Poëma salamis,</i>	46	
<i>Sophista superba sapientia superatur à Laico</i>	160. & 161	
<i>Spes mentem confirmat</i>	129	
<i>S. Stephano Hungarorum Regi. Eleemosynas distribuenti paupe-</i>		
<i>res barbam euellunt.</i>	153	
<i>Stultitia simulata</i>	38. 39	
<i>Submissionem insimam cum summa maiestate mirabiliter in sese</i>		
<i>coniunxit Christus Dominus.</i>	190. 191. & seq.	
<i>Superbia Sophista superatur à simplici Laico Christiano</i>	159	
<i>Superiores quomodo observandi</i>	19	
T.		
<i>Tabenna insula Aegypti, 61. Tabennesiotarum religiosorum</i>		
<i>numerus & obedientia prompta.</i>	ibid.	
	Tabes	

R E R V M.

42. Obi	Tactus Lenoni similis	127
94, 50	Temperantia mentem sanam reddit	129
51	Tironibus impetus spiritus seniorum consilio regendus	157
160	Thomas Coelestius tanta sanctitatis vir fuit, ut etiam mortuus	
179	in societatem sepulchri neminem admisteret.	69
3 disce.	V.	
in, ibid.	Veritatis mira vis	160
	Viduorum duorum factum simplicissimum.	177
41	Virtutes cultus animae.	128. & 129
45	Visus pictori similis	127
44	Vlysis insania, eiusq; varia nomina, 39. reprehenditur ob simu-	
39	latam stultitiam, 45. eius simulatio à Palamede detecta, 48	
47	Vxor pro fatuo habet S. Iob, 137. vxor Socratem exercet, 136.	
ur 39	Vxor fidelis & casta, 169. Vxor marico causa emendande vi-	
137	ta,	97

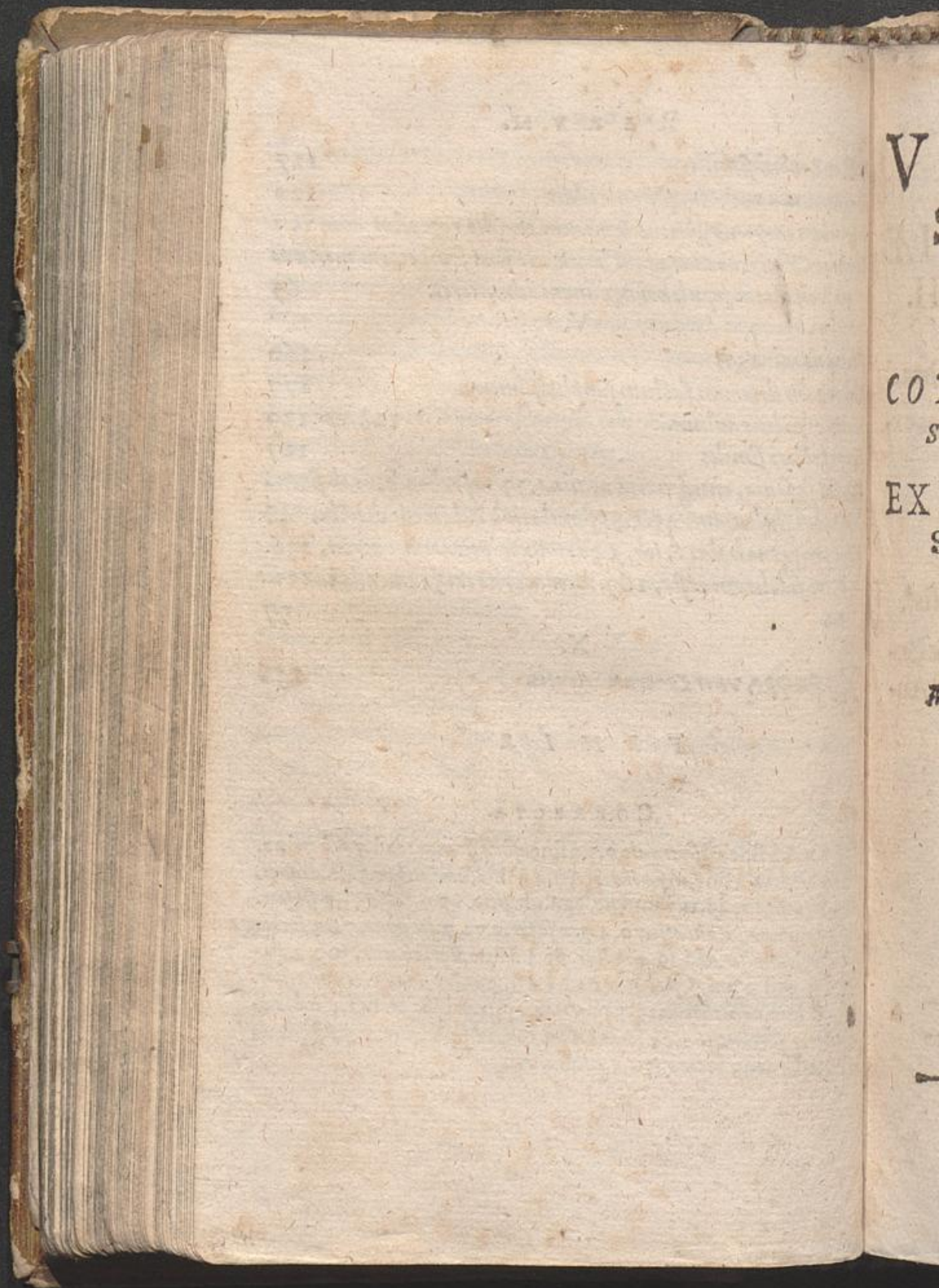
X.

161	X Antippe, vxor & crux Socratis	136
-----	---------------------------------	-----

F I N I S

CORRECTA.

Pag. 7. v. 6. à fine, observauit. 9, 3. à fine, simpli-issimum. ead. v. 6. à prin-
 cipio. 28, 12. à fine, infructuose. 30, 4. à fine, vndatibus. 34, 8. deduci.
 41, 8. suggestum. 46, 11. à fine, ne. ead. ult. ficto. 48, 9. falsa. 53, 7. frigori.
 55, 12. à fine, hospitalitatis. 70, 4. pre se ferre. 72, 7. fuligine. 76, 3. habi-
 tus. 97, 13. obstitit. ead. 19. anhelus. 99, 3. à fine, versabatur. 100, 7. in-
 tuebatur. ead. 9. amplectebatur. ead. 6. à fine, itaq;. 101, 3. confluxerat.
 112, 4. à fine, canisilena. 129, 3. charitas. 136, 1. pudenda. 142, 1. cohibu-
 isset. 155, 2. ferebat. 162, 14. Arianismus. 163, 12. separauit. v. 9. Epiphani-
 177, 2. ad finem, vicino. 178, 8. inelamato.

V

CO
S

EX
S

A

VIRIDARII SANCTORVM

Pars tertia.

CONTINET ILLVSTRIA
SANCTORVM EXEMPLA,

EX GRÆCIS, ET LATINIS
SCRIPTORIBVS DE-
PROMTA,

A

MATTHÆO RADERO,
DE SOCIETATE IESV.

MONACHII,
EX FORMIS BERGLIANIS.

CIO. IDC. XIV.

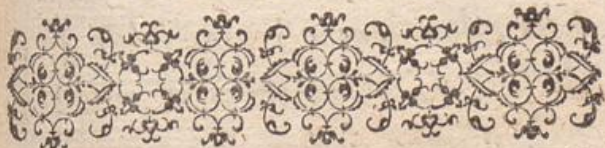

CAPITA TERTIÆ PARTIS VIRIDARIÆ.

- I. De peruersa alienæ vitæ censura.
- II. De accusatione sui, & alterius excusatione.
- III. De cæcis sanctis.
- IV. De Stylitis.
- V. De Sanctis clausis siue inclusis.
- VI. Varia exempla ex Patrico & Gerontico MSS. Republicæ Augustanæ.

DEDICATIO.

3

ILLVSTRISSIMO AC REVE-
RENDISSIMO DOMINO
DOMINO

ANDREÆ DE
BNIN, OPALINIO PON-
TIFICI POSNANIENSI,

DOMINO SVO CLE-
MENTISSIMO,

MATTHÆVS RADERVS
E SOCIET. IESV.

Salutem & multos annos.

*Pud Vitruuium scri-
ptorem rarum & an-
tiquum, Illustrissime
& Reuerendissime
Antistes, cognosco
peregrè aduenientes, & abire rursum
cogitantes, à veteribus Gracis libera-*

*Vitruuius
lib. 6. c. 10.*

AAA 2 liter

4 DEDICATIO.

liter admodum acceptos fuisse & dimissos: Cum fuerunt, inquit ille nobilissimus Architectus, Græci delicatiores (dixisset humaniores) & ab fortuna opulentiores, hospitibus aduenientibus extruebant triclinia, cubicula cum penu, cellas: primoque die inuitabant ad coenam, postremò mittebant pullos, oua, olera, poma, reliquasque res agrestes. Ideo pictores ea, quæ mittebantur hospitibus, picturis imitantes, xenia appellarunt. Sed ydem Græcis postea & Latinis hospites & amici, φίλοι καὶ ξένοι. Atque ut munera aduentoribus diuersitioribusque missa xenia dixere, ita quæ hospites & amici ex conuiuio secum auferabant, apophoreta nuncupabant, quem admodum

Demosthen.

πρὸς Σεφά-

ν.

Cic. pro S.

Roscio.

Am. Suidas.

Suet. Cal. &

Vesp. Lam-

prid. Helio-

gab. S. Am-

DEDICATIO. 5

admodum certissimus & amplissimus ^{brosius ad-}
testis Ambrosius affirmat. Qui ad ^{hort. ad Virg}
conuiuium, inquit, magnum
inuitantur, apophoreta secum
reportare consueuerunt: nam

Premia conuiuia dat sua quisq. suo.

Mart. lib. 14.

cp. 1.

Venisti ad nos, Illustrissime & am-
plissime Antistes, ante sesqui ferè an-
num, & venisti ignotus, eoque nec
Attico, nec Romano ritu acceptus: ne-
sciebamus enim sub peregrino hospitis
cultu tantum velari Pontificem, tan-
tumq. latere gentis nostræ, Societatis
inquam, amicum. Vbi aliquandiu no-
biscum versatus es, animumque cœpisti
maiores præsentis, (quâ videbare) for-
tunâ, prodere; nosq. sensim tuum erga
nos affectum, sensumq. humanitatis,
officij, liberalitatis & dignitatis ple-
nissimum deprehendimus, erubuimus

AAA 3 propè

propè de honoris xenijq; misſitatione
neglecta, non enim negligendos hoſpi-
tes monet paræmi.

odysſ. i.

Αἰδῶ οἷον γὰρ τ' ὄσιν καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
Ἄνδράων ὄσις ἱκνᾶται καὶ ἀλγόμενός

Nam Divis reuerendus & immortalibus ille est,
Quicumq; appulerit multis erroribus actus.

Iam verò notum & familiarem & So-
cietatis opt. max. patronum, & Polo-
nia regni sanctissimi & florentissimi
illustrissimum decus & Ecclesie Pos-
naniensis columen, sine apophoreto do-
mum remittere, quod flagitum foret

nonne ----- ποδὶ πόμπης

odysſ. v

Μνησόμεθ' ὡς χ' ὁ ξείνός ἀνευθε πόντος καὶ ἀνίστα
Πόμπῃ ὑφ' ἡμετέρῃ ἢν πατρίδα γαῖαν ἱκνᾶται
Χαίρων, καὶ παλιν ὡς εἴ καὶ μάλα πόλιν ὄσιν

-----de reditu nos

Et latus patriam repetat non cura tenebit?
Quamvis ille procul patriis à finibus absit.

Ecquid ergo consilij & auro te pro-
sequemur?

sequemur & non soles accipere, sed dare. Vota pro tua salute suscipiemus & ut rata sint optas, sed plus debemus. Impensè te florum hortorumq; amœnitatē, maximū exemplo Principum delectari cognouimus; florilegium ergo sacrum, ut sacros dicit, fecimus, & viridarium è Sanctissimorum Virorum virtutibus petitiū instituumus; in quod te priusquam hanc discederes, Societatis nomine inuitarem; ut inde quidquid luberet, legere ac delibares, imò tecum auferres: & enim est tam immensū, ut illud habum nemus Numinis, Adamo non optimo colono, excolendum commissum; aut Cyri siue Semiramidis suspensi & pensiles hortū; aut Hesperidum Insulæ; aut Alcinoui campū; aut biferi rosaria Pæsti, sed quod paullo maius ac illud Lupi.

AAA 4 Argutæ

Mart. lib. 11.
epist. 19.

Arguta tegit ala quod Cicada.

Est tamen in hoc ipso Viridario nostro, pratorum religioso non inops copia hortensium diuitiarum & deliciarum. Miraberis non paucos nostratis celi palmites, sed plures peregrinos, & in Oriente nato ac denatos flores, qui hodie etiam illic elanguerunt: quos nisi Limenariorum, scriptores literarum monumentis asserunt, floruisse etiam ignoraremus. Vbi enim hodie peruiigiles illos semperque in aperto viuentes, & nunquam coaruentes, in sole desudantes, nunquam à statione recedentes, Stylis, inquam, reperiemus quos non secus atque priscorum artificum tabulas pictas, si quæ è tenebris eruuntur, admiramur. Sed declinarunt hæc priscorum heroum excubie in somnum, & ipso senio fessæ tandem verrentibus

annis

annis succubuerunt, quos tamen admirari licet, si non libet imitari. Sed vnū caput tam ardua & admiranda seculis omnibus exempla narrat, cetera se ad mortalium imbecillitatem, & nostros mores vtcunq; submitunt, nisi quod æternis clausi domiciliis etiam hodie vel nulli, vel rarissimi, qui olim frequentes fuere, conspiciantur. Cetera à communi vita non abhorrent, vt proinde vtilem hunc laborem, non togatis, vittatis, ac trabeatis tantum, sed palliatis etiam, & ciuilem vitam sequentibus vsui fore speremus: censura enim sobria de alienis moribus pertinet ad omnes; vti & suiipsius accusatio, & defensio alterius; quæ conciliat generis humani societatem, quam vitia contraria dissuunt & abrumpunt. Et me verè sentire, nemo dissentiet, nisi qui

de se ipse male sentit. Patere ergo Vi-
ridarium hoc tuo nomine, Illustrissime
& Reuerendissime Præsul, tuisque
auspiciis in orbem propagari, cuius ipse
pars magna esse possis, nisi præsentis
laudare verecundia sit, vel pudor tu-
us sustineat. Mores certè tui Pontifi-
ce etiam maiore digni, possunt docere
seculum nostrum, & vel maximè in-
fulas & tiaras, quam sanctè religio-
seque sit viuendum ijs, qui vitæ ratio-
nem ab alijs vel solent vel debent repo-
scere. A pastore mores trahunt oues,
vt ab Imperatore miles, à principe sub-
iecti, à magistratu ciues. Spectata tua
semper est innocentia, non solum cum
puer inter cætus virorum religiosorum,
parentum voluntate es eductus; sed
cum in aulis Pontificum, totoq; osten-
nio apud ipsum Clementem VIII. ve-
lut in

lut in templis ad aras religiosissimè vi-
xisti, à quo in Sueciam legatus ipsius
nomine Pontificis, ad Sigismundum
hunc Serenissimum Poloniae & Sue-
ciae Regem venisti, ut è Baptismo re-
giam prolem susciperes. Nec à te vn-
quam desciiisti, cum alijs quoq; legatio-
nibus ad maximos Principes Regis tui
Serenissimi auctoritate saepius prudèter
& feliciter perfunctus es. Nam & Pau-
lum V. qui hodie nominis Christiani
caput, ad clauum Ecclesiae sedet, lega-
tus Serenissimi Sigismundi adijsti. Cae-
sarem Rudolphum eiusdem missu con-
uenisti. In aulis demum diu multumq;
extra tamè aulas quodammodo es ver-
satus. Vnde regum oculis in te cōiectis,
creatus primum Sciopoleos; mox Pos-
naniensis Pontifex; regijq; siue Polo-
nici consilij particeps, quam constan-
ter

ter publicis in regni comitijs pro sancta
 religione stetisti, quam acriter fortiter.
 que pro eadem propugnasti? Cum alij
 Symmyste tui & maiores etiam Pon-
 tifices, propè iugulum aduersarijs, ino-
 pes consilij & auxilij præbere vellent.
 Academiam Posnaniæ nouam à Sum-
 mo Pontifice, regia Maiestate & Se-
 natu purpuratorum Polonia impetra-
 sti, eiq; Societatem nostram præesse vo-
 luisti. Familiam etiam nostram Posna-
 niensem veluti Parens noster libera-
 liter aluisti, vt ea in re maiores tuos,
 quamuis liberales, munificentia tamen
 multis partibus superâris. Quod enim
 illi benè feliciterq; inchoârunt, tu opti-
 mè felicissimeq; prosecutus prudentiâ,
 consilio, opere & operâ confecisti. Nec
 possum assequi, quid in tuis moribus
 singulare sit, vt quibuscum agis, aut in
 collo-

DEDICATIO. 13

colloquium venis, sanctitate vitæ & elegantia ingenij, simul omnes capias, & rapias in tui amorem. Simul enim Augustam intraſti, intraſti ſimul in amicitiam principum ciuitatis: Vbi, qui eſſes aperuiſti, Guilielmum Sereniſſimū, piū, & O. M. Boiorū Principem arctiſſimo tibi familiaritatis & charitatis vinculo aſtrinxiſti; à quo Monachium etiam Boiorum caput inuitatus, regiè tractatus, & cum regio apophoreto, hoc eſt, munere principe tanto digno dimiſſus es. Dilingam ab Henrico Auguſtano Pontifice, principe item imperij illuſtriſſimo ſolicitatus, & ab eodē cum vniuerſā Academia nouis & ſingularibus honoribus cultus auctuſq; rediſti. Eiſtadianus ampliſſ. & Illuſtriſſimus antiſtes Ioannes Conradus, & ipſe pars magna ſacri imperij, non paſſus eſt ſuam

suam erga te humanitatem, beneuolentiam, & amorem mutuis frequenter officijs, & multis affectuum significati-
onibus declaratum, desiderari. Comitas
hæctua ANDREA Præsul Illustrissime,
hanc vim habet, ut veluti magnes,
hominum affectus trabas, tibi que co-
pules & deuincias. Nullum epistola
modum inueniam, si attingere dumtaxat
omnia, non describere, quæ vel ipse
coram spectauit, vel ab alijs de absente
accepi, vel ipse de te legi, velim in
litteras mittere. Præsertim si in gentem
tuam & familiam, ceris, ut aiunt, &
are nobilem, velim digredi, acta quæ Pon-
tificum gentiliciorum Petri, Nicolai,
Andrea, procerumque Illustrissimorum
Gerardi Bnini, Sebastiani ac Petri
Opaliniorum memorare, quantas res
domi in aulis Regum, quantas belli, fo-
risque

Martinus
Cromerus
de reb. Polo.
lib. xxi. & O-
rat. funeb.
Sigism. I.
Ioan. Deme-
trius orat.
funeb. Sigis-
mun. II.

risq̃ in legationibus maximis confecerint, non præfatiunculam, sed Iliadem & Chiliadem condam. Certè vir illustrissimus Andreas Opalinius, ex quo, Præsul amplissime, feliciter natus es, regni Mareschallus, Stephani Regis, æternis laudum & literarum monumentis celebrandi, testamentarius cum Samoschbio dictus, aulam post Petrum Opalinium patrum rexit; & Sigismundo III. qui hodie felicissimè & fortissimè imperat, regnum incolume servauit. Sed quid ego maiorum tuorum acta prædico, cum tuas virtutes præterire cogar, quibus ita illustribus polles, ut minimè indigeas alienis. Urge cæpta Illustrissime ANDREA, & quâ cœpisti virtutis via, ad veram grassari gloriam perge; curas quamuis graues & ingentes, breues tamen, sempiternus

ternus fama & victoria triumphus, de
immortalia demum gaudia subsequen-
tur, ad quæ te cymba, quam fers in
gemma, tanquam ad beatitudinis portum
deferet, cum qua Epistolam finio.

*Quid sibi vult Hierarcha tuâ quod in iconè puppiâ
Nauigat absq. salo, nauigat absq. Notho?
Quæ portat titulos, & dignam præfule vitam,
Non querit ventos cymba, nec optat aquas.
Fama leuat proram totum dilata per orbem;
Illa afflat Zephyros; inflat & illa mare.
Hæc precor Elisios saluum te portet ad hortos,
Ver ubi perpetuo floris honore viret.*

*Augustæ Vindel. III. Idus Aprileſſ
ferijs S. Leonis Papæ. Anno recepti
per Christum orbis, CIO. IDC. XII.*

AD ILLVSTRIS. ET
REVERENDISS. D. ANDRE-
am Posnaniensem Episco-
pum.

Hermani assertor generis, cui machina mundi
Subdita, consistens in vasti culmine Olympi,
Spectabat curas hominum, & diuersa laborum.
Quem iuxta alma parens, terraq; poli q; voluptas.
Cum conuersum oculos ad clare mœnia Posnæ,
Hic tuus, ANDREA, genitor celestibus oris
Iam pridem impositus, te propter vocibus ambit.
Rex regum, qui cuncta equo moderamine torques,
Qui meritis tua dona libens, & premia reddis,
Cerne meum gnatum, cui crines insula vestit,
Dextra pedum portat. Mandatum ut curat ouile?
Pascit ut, ecce, tuos quantum pote sedulus agnos?
Seq; ad Pastorum magnorum imitamina fingit?
Vt studeat expertem decurrere crimine vitam?
Ergo age, Christe, iube mortales exuat artus.
Ætheris accipiat iam tempestiuus honores,
Quo mecum mea progenies letetur in æuum.
Rex superum contra placido sic incipit ore.
Mitte orare tuo communia gaudia nato,
Et sine quod meruit magis & magis usq; mereri:

BBB

Sedi-

*Sedibus haud vlla est merces condigna beatæ.
 Post certas hyemes, exantlatosq; labores,
 Ablatum terris calo transcribere dertum est.
 Inire a tibi, chara parens, concreditus isto
 ANDREAS PRÆSVI, si te studiosus amavit
 Et tenero si te multum veneratus ab ungue est.
 Praesidium tu illi, portus, comes, aura, leuamen.*

Jacobus Pontanus SL

Adeundem.

*Quem pia composuit RADERI cura libellus
 Suscipe, MAGNE PATER, pro pietate tuâ
 Semper ut isti sis ridebunt prata virore:
 Sic per longa tuus sacra virescet honos.
 Tam facite ut verè hoc liceat promittere, Diva.
 Quam mihi succero funditur ex animo.*

Idem.

INDEX

INDEX PROPRIORVM

21. 22

A.

A Cepsimas Clausus	215
Adamarus Abbas cæcus	104
Addas Mesopotamian ⁹ clausus.	221
Adilos siue incertus	256
S. Agathon	274
Alexandra clausa	216
Alypius stylites	188
Anachoreta Manichæum conuertit	284
Anachoreta deceptus occidit patrē	288
Anachoreta Anonymus	67
Anachoreta Iunior	295
S. Anastasia	269
Anonymus	247
Anonymus Censor in ipsum Deum	34 & seq.
Anonymus stylites	185
S. Aquilinus cæcus	112
Archelaus monachus	248
Asceta censor latronis	36
BBB 2	Audo-

Audomarus cæcus

107

S.Epip

B.

Basilus puer

281

V. Beda

106

S.Fran

C.

Cæci sancti

97

Heli

Cæci Peruani

119

B.Her

S. Cario

244

Histr

Censores & obrectatores duo

248

Chorybita clausus

218

Clausi duo histriones

234

S.Ioa

S. Clausi

209

Isaias

D.

Damianus cæcus M.

119

Iudas

Daniel stylites

178

Iudæ

David Mesopotamianus clausus

220

Iulian

B. Dorotheus

43.94

Iulian

B. Dorotheus

254

Iuue

B. Dionysia

93

Luca

E.

Edeffenus stylita

197

B.Lu

B. Engelbertus cæcus

99

B.Ma

S. Epi-

Mach

PROPRIORVM.		25.26
107	S.Epiphanius	208. & seq.
	Episcopi duo	67
281	<i>F.</i>	
106	S.Franciscus	52
	<i>H.</i>	
97	Heli sacerdos M.	39
119	B.Herluca	113
244	Histriones duo clausi	234
248	<i>I.</i>	
218	S.Ioannes Eleemon	275
234	Isaias Abbas	69
209	Iudas Iscariotes	49
	Iudæi pessimi censores	38
119	Iulianus Abbas	117
178	Iulianus stylita	191
220	Iuuenis Anachoreta	257
3.94	<i>L.</i>	
254	Lucas stylita	206
93	B.Lucia religiosa exoculata	108
	<i>M.</i>	
197	B.Macharius	274
99	Machates monachus	41
Epi-	BBB 3	Ma-

Manichæus presbyter conuersus	284
Marcianus Cyrensis clausus	226
Monach ⁹ ex paupere matre	270. 271
Monachus suspiciosus	44
Monachus pauperis frater	272
Monachi duo similitates inter se ex- ercentes	287

N.

Nathanael clausus	222
Nistero Abbas	298

O.

Onias sacerdos Iudæorum	302
S. Othilia cæca	108

P.

S. Pachomius	248
S. Pafnutius	59
Pagani Christianorum improbi cen- sores	38
Pharisæi improbi censores	37
Peruani quidam cæci	118
S. Pigmenius cæcus	98
S. Poemen	258. 273
	R. Ro.

PROPRIORVM.

29.30

R.

Robertus Wacopius cæcus 103

S.

Sabinus diaconus 265

Seuerianus stylita 195

Senex cæcus 119

S. Siluanus 53

Simeon fulminatus stylites 189

Simeon stylites 149

Simeon Iunior stylites 186

Simeon Phariseus 37

S. Spes coenobiarcha 114

Stephanus presbyter 47

Stylita 144

Stylita Seuerianus 195

Stylita Edessenus 197

Stylitæ duo anonymi 193

Stylita anonymus 201

T.

Theodorus Tabennesiota 248. 266

Theodosius iunior Imp. 42

Theodulus stylites 182

Tiro 276

S. To-

31.32 INDEX PROPRIORVM.

S. Tobias cæcus

98

V.

Virgo Germana nobilis clausa

228

Z.

S. Zofimas.

259. 261

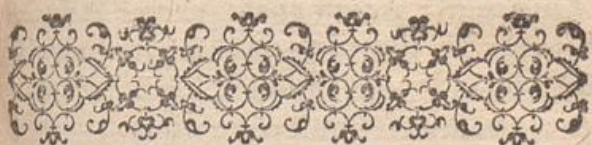
Zofimas

87. & seqq.

DE PER.

ignora
exerce
non an
incipit
postica
nis imp
alieno
oculis
orum
Vin
Sed p

DE PERVER- SA ALIENÆ VITÆ CENSURA.

Caput primum.

NULLVM vitium adeo
mortalibus familiare est atque
excusare sua, aliena accusare :
hoc prima etiam infantia non
ignorat, pueritia nouit, retinet adolescentia,
exercet ætas perfecta, suspiciosa senectus
non ante mortem dimittit. Rarus à lare suo
incipit, plerique omnes culpas nostras in
posticam manticam reiicimus, anticam alie-
nis implemus, benigni nostrorum, maligni
alienorum factorum interpretes, aliena in
oculis, nostra à tergo habemus, verrucas ali-
orum videmus, ad tubera nostra cæci:

Ut nemo in sese tentat descendere, nemo ;

Sed præcedenti spectatur mantica tergo.

CCC

Quæ

Quæ mihi primum alienis exemplis docto
emendanda sunt; deinde aliis proponenda.
Est hoc iudicium, quod sibi quisque, quo
iure, qua iniuria sumit, fere triplex; peruer-
sum primum, idemque blandum, adulatori-
um, cæcum de nobis ipsis; sinistrum alte-
rum, improbum, virulentum de aliis: impi-
um, sacrilegum, nefarium tertium, aduer-
sus ipsum Deum, nam eò usque ascendit
humana impietas, ut vel iniuriæ, vel obliu-
onis, vel crudelitatis quasi reâ postulet sum-
mam Dei sapientiam & æquitatem. Testor
B. Dorotheum hæc de nescio quo impio
cenfore referentem, qui laudatas aliorum
virtutes, vitæ morumque suorum vitupe-
rationem interpretabatur (est enim aliena
laus, mentis consciæ reprehensio) ut omni-
um aliorum dicta meliora factaque eleua-
ret, donec ipsum quoque numen impia cen-
sura inuaderet.

Lib. 2. Ser.

*Dorotheus
Ser. 2.*

*Zosimam
sociat.*

PRIMUM EXEMPLUM Anonymi.

PRimum enim cum nescio cuius pic-
tas commendaretur, ille contemnim
& indignabunde, quis, inquit, ille, est ille,
quem mihi celebratis? nullum ego, præter
Zosimam & eius sodalitatem, pium agno-
sco.

leo. Ali
Zosima
tur: No
laude d
secundu
virtutis
retur.
carius,
gorio.
signatè
gistri p
nemine
gnoper
uersa n
deret q
hos oli
euenit,
fereret
in triad
ausus e
vel hor
cenfum
ria, &
superb
quit,
quod o
animi f
homin

docto
nenda
e, quo
eruer.
ulato-
n alte-
impi-
aduer-
cendis
bliui-
sum.
estor
impio-
orum
tupe-
iliena
mni-
leua-
cen-
M
pic-
nim
ille,
xter
gno-
co.

leo. Alio post tempore cum ipsius quoque
Zosimæ religio eod. audiente prædicare-
tur: Nemo, inquit, mihi præter Macarium
laude dignus videtur. Rursum vsuuenit, vt
secundum aliquot menses & Macarius ob
virtutis existimationem verè beatus dice-
retur. Et hic iterum: Quis, inquit, est Ma-
carius, nullus certè est præ Basilio & Gre-
gorio. Cum alia deinde occasione & hi duo
signatè egregij virtutis, & eruditionis ma-
gistri probarentur; mox ille & his abiectis
neminem præter Petrum & Paulum ma-
gnoperè admirandum; quare ego animad-
uersa monui impudentem censorem, vi-
deret quo progredieretur, futurum vt &
hos olim aspernaretur, quod & breui post
euenit, cum & his spretis nihil sanctum af-
fereret præter sanctissimam numinis vnam
in triade diuinitatem. Quam demum ipsam
ausus est impiè inficiari. Neminem ergo
vel hominum vel Diuorum, præter se, in
censum sanctorum admittebat, tam nefa-
ria, & intoleranda est iudicis alienæ vitæ
superbia. Nonne indignissimum est, in-
quit, ni fallor, Isaias Anachoreta, &
quod omnem admirationem stuporemque
animi superat, neminem ab ipso Diuorum
hominumque patre Deo iudicari; pater

*Eundem & Ma-
superat.
Macarium
celebrat.*

*Eundem
abiecit, Basti-
lium & Gre-
gorium mi-
ratur.*

*Petrum &
Paulum præ-
dicat.*

*Eosdem con-
temnit.*

*SS. Triadema
a. rat.*

*Eandemque
inficitur.*

Ex MS. bibl.

sereniss. Ma-

similans

hororum

Discu.

Luc. 6.
Matth. 7
Ad Rom. 2.

enim non iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit filio: Filius autem clamat: nolite iudicare, & non iudicabimini: & Apostulus eodem modo: nolite ante tempus iudicare, quoad dominum venerit: & in quo iudicio iudicas alterum, teipsum condemnas: Homines autem neglectis peccatis abstulerunt sibi ipsum iudicium à filio, & ipsi tanquam omnis exsortes peccati alterum iudicat, & condemnat. Et cœlum quidem obstupuit super hoc; & terra contremuit; soli mortales velut exsensi, nihil sapiunt, nil sentiunt.

II.

ASCETA LATRONEM damnans damnatur.

Vite patrū.

NEc cedit huius impietati funestum illius iudicium, qui, ut est in priscorum patrum chartis, latronis animum celestium officiis exceptum, ad cœlitum sedes vidit traduci, & offensus in ipsa pietate numinis, doluit impius Deum esse pium, quē adeoque reum apud se violatæ iustitiæ peregit, & quadraginta annorum labores vna censura corruptit: publicus enim parricida ad superos expiatis noxis repentē euolauit; anachoreta superbus & alieni criminis sacrificator
legus

legus
manth
ceret, a

IN ea
lorun
tatis p
eta in
quoda
cabat,
foribu
uerent
sustoll
plange
temflu
culum
mine g
seric a

SIM
EA
te
redu
rantia

legus censor Dei, ad Æacum, & Rhadamantum amandatus est, vbi sua scelera disceret, aliena ne censeret.

III.

PHARISÆI.

IN eadem naui versabatur improba Iudæa. *Luce 18.*
 eorum natio, præsertim qui falsam sibi pietatis personam sumebant, vt ille qui sua facta in templo per speciem precationis, Deo quodammodo exprobrabat, aut certè prædicabat, cum interim stantem in vltimis ædis foribus & sua conscientia, numinisque reuerentia confusum, nec lumina ad cælum sustollere audentem, sed pectus duntaxat plangentem, & sua scelera execrantem contemnit, abiecit, & quasi catharma & piaculum auersatus, hoc retulit à supremo numine gratiæ, vt gratia excussus illam concesserit à se damnato.

IV.

SIMON PHARISÆVS.

EAdem culpa Simonem Elephantiacum *Luce 7.*
 tenuisset, nisi errantem veritas in viam reduxisset, quando ipsam sapientiam ignorantia alligauit, vt qui nesciret, quæ fuerit, CCC 3 effectus

essetne Magdalena, à qua pedes suos con-
tingi, lacrimis irrorari, comis abstergeri, odo-
ribus & liquoribus pretiosis imbui, oscula
libari pateretur. Ita fit, vt duri moris & ori-
mortales ex præteritis factis æstimemus sta-
tum præsentem, & futurâ etiam vitæ rati-
onem in crimen vocemus, & condēnemus.

V.

IVDÆI.

EAdem censura innocentiam Christi, &
facta, quæ naturæ modum superabant,
populares pessimè interpretari, quâdo cum
resipiscentibus Zachæis, aut pœnitentibus
publicanis accumbebat gulonem & poto-
rem appellitabant, malisque artibus, & ma-
gicis carminibus fugam dæmonum, ægro-
rum curationes, sepulcorum in vitam redi-
tus adsignabant.

*Matth. II.**Mat. 10. 12.**Marc. 3.**Luc. 11.*

VI.

PAGANI DE CHRISTI-
anis.

EAdem improbitate malitia paganorum
Christianam in admirandis operibus
æstimabat potentiam, cum victam cerne-
ret naturam fateri, flammarum incendia fr-
gere, ferarum immanitatem subito man-
fuesce-

fuesce-
os Apo-
effigian-
dorata
des, &
imbec-
ta, qu-
ipforu-
vim ex-
cantat-
ne vic-
gnos-

H
S
Ed
tas
amus
cauiss-
stes H-
boru-
tor,
crimi-
reces-
tis c-
miser-
remu-

fuesce-

fuescere, obiectos adorare, obmutescere suos
 Apollines, Delphica athena nil sonare,
 effigiatum aurum & argentum diffuere, a-
 dorata marmorum capita plecti, manus, pe-
 des, & tota corpora prosterni, Deos ipsos
 imbecillitatē suam erubescere, & alia sexcē-
 ta, quæ non solum facultatem mundi, sed *passim in h. p.*
 ipsorum quoque Deorum, quibus litabant, *foris satis*
 vim exarmabant, hæc, inquam omnia in- *horum apud*
 cantationes, & veneficia interpretabantur, *sarsana &*
 ne victam prodere superbiam, & errorem *alios,*
 agnoscere cogerebantur.

VII.

HELI SACERDOS.

Sed eo vsque progreditur humani prauis
 tas ingenij, vti ne sanctos quidem vide-
 amus, in hac sibi parte satis constitisse aut
 cauisse. Optimus ille & magnus DEI MY-
 stes Heli, indulgentissimus aliorum impro-
 borum censor, iniquior alienæ vitæ aestima-
 tor, Annam sterilem doloris plenam, & la-
 crimis perfusam, atque ex intimis animi
 recessibus suspiria promentē, ac tacitis vo-
 tis clamantem, mutisque labris numinis
 misericordiam implorantem, vti ebriam ac
 remulentam notauit.

Grauiſſimum autem in hoc censendi

CCC 4 yiii

vitio est, plerosque omnes iisdem maximè laborare morbis, quos in aliis inesse suspicantur; aut si prius exsortes fuere, in eodem postea labi, vel etiam deteriores, quæ reprehendum esse de aliis iudicium insignitè docent; Et rectè monet optimus disciplinæ magister Seneca. *Fortasse vitium, de quo queris, in sinu inuenies, si te diligenter excusseris, non merito in tuum ipsius sinum inspuere possis ac debeas, & quoties de alio succurrit improba cogitatio, diceres: hæc & ipse commisi.*

*De Benef.
lib. 7.*

Matth. 7.

Ad Rom. 2.

Neque hæc nostra est coniectura, sed ex oraculo numinis & præconis ipsius maximi testata. *Nolite iudicare & non iudicabimini.* in quo enim iudicio iudicaueritis, iudicabimini. Et grauissimè Paulus: *Inexcusabilis es O homo, omnis qui iudicas. In quo enim, alterum iudicas, te ipsum condemnas, eadem enim agis quæ iudicad.* En, cadē inquit, agis quæ iudicas? Ergo cum te in suspicionem adulterii apud me voco, labem adulterij admisi, cum te furem arbitror, ego reus furti agor? cum sicarium putato, ego parricida? & xii. tabularum legibus pœnas dabo? nihil feci, nullius torum violauimus, nullius corpus læsi, nihil auerti: hæc æqua lex? æqua inquam & sancta. Sicut qui *Prophetam in nomine Prophetæ suscipit, mercedem Prophetæ accipit*, ita qui alterum adulterij

nomi

nomine, prauo & corrupto iudicio con-
demnat, adulterij pœna plectetur. Debetur
enim huic supplicium lege talionis, vt xii.
tabularum quoque decretis sancitum est:
Si quis membra ruperit, talio esto. Adulterii con-
demnas innocentem: talione (pœna adul-
terii) puniris. Sed latet & alia improbitas
in hac censura: suo quisque pede metitur al-
terum, furiosus omnes putat furere. Quid
est, quod tibi, cum virgo occurrit, incidat,
nonariam & prostibulam esse? meliora me-
lior de aliis cogitares: esto non sis, quem al-
terum putas; at olim fuisti, aut olim eris,
aut certè vt sis, fieri potest. Egregie magnus
ille Cassianus multa de vitiis disputat, & de
peruerso iudicio narrat Machatis viri cætera
sancti errorem.

VIII.

DE MACHATE.

Machates, inquit Cassianus, cum institu- *Cassianus.*
eret nos neminem diiudicare debere: intulit
tria fuisse in quibus discusserit, vel reprehenderit
fratres: quod scilicet vnam sibi nonnulli paterentur
abscindi: quod haberent in cellulis sagum: quod o-
leum benedicentes exposcentibus secularibus darent:
hæc omnia se incurrisse dicebat. Nam egritudine tua morbi
CCC 5 vna genus.

vna contrahens: tamdiu, inquit, eius languore distabui; donec tam doloris necessitate, quam seniorum omnium adhortatione compulsus abscindi eam permitterem. Cuius etiam infirmitatis obtentu, sagum quoque habere coactus sum. Oleum etiam benedicere & supplicantibus dare: quod præ omnibus execrabar: utpote iudicans illud ex magna curdis presumptione descendere: circumdantibus me repente secularibus multis, ita constrictus sum, ut aliter eos nullatenus euadere possem, nisi à me summa vi & obtestationibus extorquissent, ut ablato ab eis vasculo manum meam impresso crucis signaculo supponerem: itaque se credentes benedictionis oleum consecutos, tandem me aliquando relaxarunt. Quibus mihi manifestè compertum est, iisdem causis ac vitis monachum obligari: in quibus de aliis indicato præsumserit.

IX.

THEODOSIUS
minor.

Seneca l.

2. de ira cap.

23. & 24.

MEndosissimæ sunt suspiciones, & vel rarò, vel nunquam veræ, quæ tamen in vltima pericula multos præsertim in coniugio coniecerunt.

Zonaras

Theophanes

MS. Glycas,

Theodosius Magni imperatoris nepos, ingenio miti, probò & simplici, sed minus cauto, vana pomi suspicione ab Eudocia coniuge

inge Paulino nobilissimo & sanctissimo viro *Constanti-*
 dono missi, & vxorem à societate tori re- *nuo.*
 mouit, & illum extra omnem noxiam inter- *Manasses,*
 fici iussit. Quapropter optimus ille sacræ *Niceph.*
 disciplinæ Doctor Dorotheus, acerrimè in *Cedrenus,*
 hoc genus suspicandi, arbitrandi, iudicandi *vide Aulaz*
 inuehitur, cum in hæc verba scribit, vti ex *sanctam.*
cap. 16.
 Græco reddo.

X.

S. DOROTHEVS.

*Serm. 9. De**seipso & pa-*
triscum.

VERSATVS in communi religioso-
 rum, amabam ex obuui cuiusque ge-
 stu motuque de habitu animi coniectu-
 ram facere. Prætereuntem fortè cum
 hydria scæminam, nescio quo pacto obli-
 tus mei, oculis curiosius contemplatus,
 impuram Thaidem aliquam iudicaui. Ex
 quo subita religione tactus ad eximendum
 ex animo scrupulum, tanquam fera hau-
 sto veneno ad fontem properans, Ioannem
 inquam religiosissimum Abbatem. & : pa-
 ter, inquam, qui fit, vti ex aspectu & habitu
 corporis alterius, coniiciam de interiore
 statu mentis, & censeam vitam ipsius; quid
 est consilii? si, inquit Ioannes, ex ingenii
 & naturæ vitio, quod labore suo emen-
 dare studet asceta, fas non est arbitrari con-
 scienti.

scientiam ipsius, nonne erit nefas exvanissima suspicionis coniectura alterius mentem malè interpretari? proinde tibi auctor sum, vt nunquam te coniecturis huiusmodi committas. *Mendosa amissis, etiamre-
sta deprauat.* Vanissimæ sunt, & perniciosissimæ suspensiones. Instructus ego hoc precepto, coniecturis meis adeò fidem omnem abrogavi, vt ex auctoritate cogitationum mearum ægre solem ipsum crederem esse solem. Nihil suspicionibus est pestilentius quæ si paululū in mente hæreant, inducunt nos vt credamus ea nos oculis tetigisse, quæ nunquam & nusquam facta sunt, aut fuerunt. Accipe ex Dorothei tabulis amplissimum dicti testem, in cuius cœnobio fuit, qui morbo suspicionum grauiter laborabat, nec facilè poterat vllis rationibus ab animi sententia, quam semel imbiberat, deduci, siue æqua esset illa, siue iniqua, ita sensim ab architecto stropharum est deprauatus.

XI.

MONACHVS SVSPICI-
osus.

Cvstos erat idem horti domestici, nō
baccæ

ex vi. baceæ aut poma furtim legeretur. Sanctissi-
as men. mi quadragintadialis ieiunii ipsa parasceues
auctor. religiosissima dies vix dum illuxerat, cum
uiusce. ingressus viridarium intempestiuus obser-
uam. uator, videre sibi visus est ex religiosa fami-
rnicio. lia collegam clam ficus carpere & vorare;
oc præ. Ead: sanè luce ex more se ad cœlestem ag-
mnm. num in sanctissima Christi synaxi sumendū,
onum. omnes pro sua quisque pietate, compone-
m esse. bant. Secutus ex occulto coniector suspici-
entius. osus, innocentissimum iuuenem in suspici-
ucunt. one, imo oculis, vt putabat, positum, &
e, quæ. furto ipso deprehensum notabat, an & ipse
at fue. quem ficus iam absumisisse crediderat, de
mplif. Eucharistia percipienda cogitaret. Quem vt
nobio. manus lauare vidit, rem factam se habere
er la. arbitratus, curriculò ad cœnobiarcham
nibus. properat, & anhelans: Pater, inquit, iste
berat. (certum indigetavit) hodie sub primam lu-
a, ita. cem ingressus pomerium, ficus decerpfit, &
epra. comedit, & iam ad sacrum Christi corpus
accipiendum accedere cogitat, prohibe ne-
CL. fas, & à sacris furem & comedonem arce.
i, nō. Abit accusator. Antistes de atum magno
accz. cum sensu pietatis & religionis ad rem diui-
nam cernit adesse, & iam accedentem ad a-
ram, euocat, seorsumque percontatus, quid
eo die designasset? perturbatus ille tam ino-
pinata

pinata quæstione, vbi, inquit, Pater? Infecto, ait Abbas, hodie bene mane cum hortu ingressus es; quid illic fecisti? Percussus innocens tam accurata percontatione. Domine Pater, inquit, Ego hortu hodie nunquam vidi, nec domi nostræ fui, modo reuersus peregrè, nam ab Oecono^mo secundum vigilas illuc ad expediendum negotiū missus iam nunc reuenio. Locus porro quomandatus erat, haud paucis passuum millibus aberat. vnde ad ipsum prope punctum temporis summa celeritate recurrerat. Preses ergo Monasterij è citato curatore quærit, an aliquò illū, qui pauidus astabat, misisset; affirmanti & veniam precanti, quod id infcio Patre, tam importuno tempore fecisset, atque illius se vigiliis pepercisse excusanti, si dem habuit antistes, vtrumque sancta preceatione impertitū ad diuinum Christi epulum dimisit, & delatorē vanissima suspicione laborantē grauissimis verbis increpuit, & ab aris in illum diem proscripsit. Redemum diuina, sacrisq; ceremoniis rite perpetratis, coacto consilio ipse moderator Cœnobii magna vi lacrimarum profusa, quæ contigerant, exposuit, ac suspicioso delatore in reliquorum omnium cœtum adducto, grauissima oratione in impias incertissimarum

marum
eturas
ratoris
tam fo
accusat
à culp
arbitrū
ro leue
grauissi
placata
dia. qu
non pa
illos ze
test, &
Sec
de sed
culoru
propag
tur, &

ST

HV
mum
picalen

marum suspicionum cogitationes & coniecturas inuectus, artes improbissimas veteratoris cacodæmonis aperuit, reliquos à tam fædo vitio omni ratione dehortatus, accusatorem pudore & rubore confusum à culpa expiauit. En tibi quo alienæ vitæ arbitrū pertraxerint laquei suspicionū. Raro leuem pariunt suspensiones risum, sæpius grauissimam indignationem, vltima & implacata odia, cædes familiarium & parricidia. quòd maximè inter coniuges historias non paucæ factum docent: quod enim inter illos zelotypia malum grauius cogitari potest, & quid illo inter eosdem vtitur?

Sed omnem vincit improbitatem Iudeæ secta latè sanè patens, & per longas sæculorum ætates ad vsque nostra tempora propagata, cum etiam rectè facta damnantur, & optimi à pessimis pessimè censentur.

XII.

STEPHANVS PRESbyter.

HVNE innocentiissimum virum cen-
sit germanus frater, cum ob extre-
mum vitæ periculum & morbum ca-
pitalem iussu medentium carnibus vel-
ceretur.

*Isannes
Moschus in
prælo Spiriti
uali. cap. 48.*

ceretur. Audiamus Moschum rem commo-
dè narrantem. Abbas Ioannes cognomento
Molbas narrauit nobis de venerando sene
isto B. Stephano presbytero, quod cum ali-
quando iecur illius grauiter infirmaretur, ex
qua infirmitate, sancta illa anima migrauit
corpore, coegerunt illum medici carnem
manducare. Erat autem illi frater sæcularis
quidam, sed valdè religiosè & secundum
Deum viuens. Factum est autem cum car-
nes comederet presbyter, superuenit fra-
ter eius sæcularis, vidensque illum vescen-
tem carnibus, scandalizatus est, & valde
contristatus, quod ex tanta abstinentia, at-
que continentia in extremo vitæ suæ tem-
pore ad comedendum carnes deuolutus
esset. Mox ergo in extasi factus, vidit quen-
dam dicentem sibi: quare sic de presbytero
scandalizatus es, quia illū carnibus vesci vi-
disti: Nescis quia necessitate compulsus, &
propter obedientiā hoc fecit? nempe prop-
terea scandalizari non debuisti: si enim me-
rita & gloriam fratris tui videre cupis, re-
tro te conuerte, & vide. Conuersusque vidit
fratrem suum crucifixum cum Domino,
aitque ad eum is, qui illi apparuerat: Ecce
in qua gloria frater tuus est, Hæc Moschus;
Vnde intelligis verè monitos esse nos ab
optimo

optimo
abstine
Cruci
phanu
à Chris
per per
hil aliu
sum Cl

IV

P
Ere
gio
lenæ g
rio sep
immar
do ob
mone
lena q
Christ
quod c
nullum
ti scire
nit rati
ret.
condic
la infer

optimo veritatis arbitro D. Paulo, ne is qui abstinet, iudicet, aut condemnet comedentē. Cruci autem cum Christo fixum fuisse Stephanum hunc, vita ipsa Stephani docet, cum à Christi in cruce pendentis cogitatione semper penderet: Ego, inquit, die noctuque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum Iesum Christum in ligno pendentem.

XIII.

IVDAS ISCARIOTIS.

PEregre venerat cum discipulorum collegio Christus, Lazarum Marthę & Magdalene germanum quartum diem in conditorio sepulchri iacentem & olentem, remoto immani saxo, viuere iussit; reuixit toto mundo obstupefcente, & cum auctore vitę à Simone ad cenam inuitatus accubuit. Magdalena qua animi grati significatione tantum Christi Soteris beneficium reponeret dubia, quod optimum vitę & paupertatis magistrū nullum admittere precium auri, vel argenti sciret, officiosus tamen illius amor inuenit rationem, qua soteria domino persolueret. Arabicos liquores alabastrina gemma conditos, sub ipsum conuiuium velut ancilla infert, ad Christi caput accedit, fractaque

Ioan. 11.

DDD

pyxide

pyxide pretiosissimum imbrem in seruatoris
 ceruicem effundit, ex quo gratissimi odoris
 fragrantia per totam domum dilata, ingra-
 tum quoque Iudæ caput afflauit, qui iratus
 non solum ipse contra sanctissimam Magda-
 lenæ pietatem indignari, sed impiâ lingua e-
 tiam plerosque cæteros in societatem sceleris
 vocare; stultè nempe factum, inanem esse
 auri profusionem; potuisse trecentis denariis,
 hoc est triginta aureis, vnguentum vendere,
 & in egentes dispertiri. Quibus adeo omni-
 um animos indignatione sceleratissimus fur
 & latro accendit, *ut fremerent in illam*, imò
 in ipsum Christum, cui illa benignè fecerat
 ut necesse fuerit ipsam ab optimo patrono
 defendi, rectè, sapienter & piè ab illa factum
 esse: semper enim pauperum copiam qui-
 bus si vellèt, possent benefacere, habituros,
 sui se copiam breui nulli amplius facturum,
 quando per crucem ad patrem esset reuer-
 surus. En scelestum censorem optimè facta
 pessimè interpretantem, non minus ac ille
 qui dixit, *in templo quid facit aurum?* Et tu
 Iuda, nam ad te appello, quamuis impium
 iudicem, sed tanta causæ est æquitas, ut vel
 te Prætor non dubitem vincere, dummo-
 do mentem aduertas. Pauperibus vis tribui
 denarios: quis Christo magistro tuo omni-
 um egen-

Persius.

um egentissimo pauperior? inspicere stabulā,
& cunabula, in quibus primam lucis auram
haufit; recognosce ipsius vitam totam, me-
ministine ab illo dictum? *Valpes foueas habent, Luc. 2.*
& volucres nidos, filius autem hominis non habet
quo reclinet caput suum. Sed Iude exemplo mul-
ti hodie censent aliorum liberalitatem, cum
vel ad sacram templi suppellectilem, vel re-
ligiosa cœnobio aliquid conferunt; fuisse
eam pecuniam in Xenodochia & valetudi-
naria vtilius & sanctius impendendam. Cum
autem per ludum & iocum, in ventrem &
popinam & amphoras, auri vis ingens absu-
mitur, nemo est qui queratur. In eadem fa-
ce sunt, qui singularem aliorum pietatem,
hypocrisin appellant, preces irident, ieiun-
ia carpunt, frequentem diuinorum myste-
riorum vsurpationem, ne ipsi parum pij vi-
deantur, in reprehensionem vocant, perinde
quasi accusando aliorum religionem, suam
ipsi impietatem excusent.

Contra peruersum iudicandi censendiq;
mores alienos, vsum, certissimum amuletū
est, vt in tua conuertas conuersum viscera ferrū. Nō
vt corpus vulneres, sed mentis liberæ censu-
ram improbam coërceas; vt si tibi de altero
succurrat esse arrogantem, sibi nimium pla-
centē, impurum, auarum, sordidum, stolidū
DDD 2 & alia

& alia id genus, telum mox in te retorqueas, dicasque: Ego sum eiusmodi, ego is sum, quod alium esse iudico, quod de aliis vitium prædico, id mihi inest; ego insolens, qui mihi plus æquo sumo, qui mihi blandior, mihi arideo superbus, alieni appetens: et si ea essent, qua ille est libertate, in omne fas & nefas effusa quidquid vitij est, occultas sibi sedes in me fixisset. Et hoc vecordior peiôrque, quod neque in me videam mala, quæ aliis inesse coniecto.

XIV.

S. FRANCISCVS.

IN S. Francisci actis traditum meminimus, beatum virum, cui verè simplex oculus erat, qui neminem obliquè intuebatur, cum socio in itinere in centunculatum pauperem incidisse, comitemq; Francisco dixisse: quid si hic simulat inopiam, & diues est? Franciscus cum tam ægris auribus iudicantis, aut suspicantis potius sententiam accepisse, ut illi ex templo præciperet; abiret recta ad mendicum, & positus humi genibus veniam suspicionis orâret, in superq; nudum sua quam forebat, veste regeret. Tantum facinus iudica-

nit innocens Franciscus, alterius, innocen-
tiam in suspicionem vocare.

Nec facta quidem ipsa certam præstare a-
mussum alterius vel iudicandi, vel damnandi
docet S. Siluani Pontificis & S. Hieronymi
discipuli, exemplum.

*Petrus de
Natal. lib.
8. c. 10.*

XV.

S. SILVANVS.

Erat Siluanus hæreticorum terror, ac
pæne alter Hieronymus, eoque nomine
hostem veri, & architectum mendacij dæmo-
nem in se concitavit, qui ferre non poterat
Sabinianum errorum nouorum conditorem
& Siluano publico miraculo prostratum. Vt
ergo famam Sanctissimi Pontificis elideret,
os habitumque Siluani sumpsit, & ad hone-
stissimæ matronæ lectum noctu irrepens cœ-
pit illam ad adulterii flagitium inuitare. Illa
pudoris & officij legisque diuinæ memor, o-
pem Domesticorum in clamare, concurrente
familia affirmare Domina, ingressum esse
quempiam conclave suum, vestigarent om-
nes angulos. deprehensum infra lecticam
protrahunt, admotoque lumine cernunt &
credunt ipsum esse Siluanum Episcopum;
Querentibus quid tantum facinus tentare

DDD ; sit

sit ausus? Pseudosiluanus, verus dæmon-
 da quædam & digna suis sordibus effudit, se
 vocatum à Domina & ultro inuitatum. Quæ
 ad infamiam sancti viri & inuidiam augen-
 dam insidiator finxit. Fœmina porro recla-
 mante, & sexcenta in illum conuitia retor-
 quente, à seruis familiarib⁹ protrusus, & ver-
 beribus mulctatus in viam è domo est extur-
 batus. Postera luce, sceleris tētati rumore per
 omnem v. bem dilato, populoq; in pontificē
 furente, dignum esse vltimo supplicio, di-
 numq; qui vlticib⁹ flammis viuus vidensq;
 concremetur. Miratus Siluanus mali artificis
 artes, quamuis sibi præclarè conscius, inno-
 censq; , tamē furori plebis ad tempus ceden-
 dū putauit, quod res artificio mali veterato-
 ris concinnata, à se non nisi cælesti suffragio
 posset dilui. Profect⁹ ergo ad asylum, D. Hiero-
 nymi inquam, quod Bethlemij est, sepul-
 chrum, supplex procumbens magistro opti-
 mo nō malus discipul⁹ causam suscipiendā
 defendendamq; commendauit. Vertente an-
 no, ciuis quidā Nazarenus cum sodalibus eo
 delatus vidit Siluanum ad S. Hieronymi ce-
 neres supplicante, illicoq; in illum telo ob-
 truncaturus incurrit, sed Episc. opem S. Hiero-
 ni. inclamante, alter retorto in se ferro occu-
 buit; atq; deinceps alter atq; tertius pari le-

tho oc-
 genti c
 stigiati
 sa pop
 rapit
 tumul
 sum Si
 cit. T
 infern
 pus, cu
 mus in
 cedere
 uanū e
 mulier
 quā ip
 ri vter
 profes
 Siluan
 um so
 uiso su
 vt inf
 ctione
 in fun
 rim H
 ud à s
 vt qu
 peret
 ac Hi
 tho

tho occidere. Quartus pro forib⁹ templi ingenti clamore turbas ciet, adesse Siluanū, prestigiatorē, sicariū, adulterum. Captus à furiosa populi fæce Pontifex, dum ad supplicium rapitur, palam spectantibus cunctis prodit è tumulto ipse S. Hieronymus, & dextra presum Siluanū è populi sequentis tumultu educit. Trahebatur eodē tempore occupata ab inferno hospite fæmina ad S. Hieronymi corpus, cui ipse præsens & spectabilis Hieronymus imperauit, vt ex aliena possessione mox cederet, & palam testaretur, quæcunq; in Siluanū esset molitus. Qui dicto citius deserta muliere, astitit alter Siluanus, tā vero similis, quā ipse mēdax erat, vti nemo posset arbitrari vter ver⁹ esset pōtifex, vel pseudosiluanus, professusq; eundē se esse, qui indutus specie Siluani, matronam Nazarethana ad adulterium sollicitasset, eoq; se id animo fecisse, vt inuiso sibi Episcopo odium populi conflaret, vt infamia publica notat⁹ à sui muneris functione impediretur, vnaq; cum dicto vanus in fumū, & vanas euauit auras, tenente interim Hieronymo Siluanū & rogāte, ecquid aliud à se flagitaret? Siluan⁹ optimū ratus fore, vt quāprimū ex tot malis vitæ præsens eriperetur, petiit è custodia corporis expediri; ac Hieronymū ex oculis subductū post horā

discipulus Magistrum est sequutus. Quod
 populus spectans ad corporis reliquias acci-
 dens, veniam errori petiit, suumque pontifi-
 cem lætus Nazarethū reportauit, summaque
 veneratione coluit. Audin' lector, nec oculis
quamuis fidelibus semper credendum præstigi-
 is dæmonum (quod aliæ atque aliæ historię
 docent) obnoxiiis. Nam eadem arte Dæmo-
 nis factum est, vti S. Henricus imperator in
 suspicionem coniceretur de violato à S. Ku-
 negunde imperatrice, & intacta coniuge, tho-
 ro. Sic enim de ea re apud Auctore compilati-
 onis chronologicæ, & Iac. Gretserū ad Cap.
 2. de vita S. Kunegundis scriptum memini-
 mus: *Auctore Diabolo, qui inuidebat eius virgini-
 tati, de crimine adulterij vehementer infamata est.*
*Callidus namq; Diabolus transfiguratus est in for-
 mam militis speciosi tribus diebus continuis mane ve-
 debatur pluribus exire de thalamo S. Kunegundis.*
 Hanc ergo infamiam & conceptam de se su-
 spicionem resignatæ virginitatis coacta, est
 sancta & illibata virgo exploratricibus fidei
 & virginitatis flammis, in accensis can-
 dentibusque ferramentis vomere-
 rum delere.

DE ACCVSATIONE SVI ET ALTERIVS EXCV- satione.

CAPVT II.

Qui familiari consuetudine quo-
rumcunque siue propinquorum,
siue amicorum impensius dele-
ctantur, etiam vitiis eorum non
tam grauitur offenduntur, quin illis velum
obtendant, & velut aduocati culpas quibus-
cunque possunt rationibus eleuent extenu-
entque, non secus ac parentes distortam ma-
le natōrum naturam excusant, quemadmo-
dum Venusinus canit:

*At pater ut gnati, sic nos debemus amici
Si quod sit vitium, non fastidire; si rabonem
Appellat patrum pater: & pullum male parum
Si cui filius est: ut abortiuus fuit olim
Sisyphus: hunc varum distortis cruribus, illum
Balbutit scaurum prauis fultum male talis.
Parcius hic viuit, frugi dicatur; ineptus
Et iactantior hic paulo est, concinnus amicis
Postulat ut videatur, at est truciulentior atq;
Plus a quo liber, simplex fortisq; habeatur,*

DDD 5

Caldier

*Horatius
Serm. 2.
Sat. 3.*

*Caldior est, acres inter numeretur. opinor
Hæres & iungit, iunctos & servat amicos.*

*Deira, l. 2.
c. 30.*

Idem latinæ sapientiæ conditor Seneca docet: *In his, inquit, naturam excusamus, voluntatemq; facientium. Puer est (qui peccauit) atq; donetur, nescit an peccet. Pater est: aut tantum profuit, ut illius iam iniuria ius sit: aut fortasse ipsum hoc meritum eius est quo offendimur. Mulier est, errat. Seruus: iussus est, necessitati quis nisi iniquus succedet? Læsus est; non est iniuria pati, quod prior feceris, &c.*

*Sed nos virtutes ipsas inuertimus, atq;
Sincera cupimus vas incrustare. probus quis
Nobiscum viuit, multum demissus homo illi
Tardo cognomen pingui damus.*

Simplicior si quis-----

*Communi sensu planè caret inquit. Eheu
Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!*

Humanè igitur & piè cum sapientissimo, ac fortissimo principe Constantino facit, qui aliena vel tacet, vel dissimulat, vel regit, vel
Terent. excusat, ut ille Mitio apud Comicum. Eramat æquitas numinis hoc genus innocentium per se tueri, illorumq; causam, suam arbitrari, ut ex subiectis piorum historiis apparebit.

PAFNVTVS ADOLES-
cens innocens furti postula-
tus, se non excusat, sed tãquam
reus veniam orat.

I.

Magnus auctor, & multorum sæculorũ *Cassianus*,
fide certus, de Pafnutio propemodum
ephebo narrat, quanta inter eremi cultores
constantia virtutẽque vixerit, vt natu iam
grandes Patres illum in consilium seniorum
admittere non dubitarint. Quod adeò tor-
sit vicini oculum inuenis, vt illi turpissimam
furti maculam impingere non vereretur, sed
quomodo illam Pafnutius agnoscendo ma-
gis quam negando expunxerit, exponit *Cas-
sianus* :

Itaq; cum tantæ in pueritia sua ef-
set virtutis & gratiæ: vt etiam præclari
ac summi id temporis viri grauitatẽ
eius & immobilẽ constantiã miraren-
tur, eumq; licet minor esset etate, pro
virtutũ tamẽ merito senioribus exæ-
quarẽt, suoq; ordini duerent inferẽ-
dum: liuor ille qui aduersum Ioseph
patrĩ.

patriarcham fraternos quondam animos instigauit, quendam de numero fratrum zeli igne succendit. Qui neuo quodam ac macula pulchritudinem eius cupiens deformare, hoc genus malignitatis excogitat, vt oportunitatem temporis captaret, quo Pafnutius ad Ecclesiam die dominico processurus abesset à cella. In quâ furtim irruens, codicem suum inter eius plectas, quas de palmarum foliis solebat intexere, latenter abscondit: ac de concinnata factione securus, ipse quoq; velut puræ ac simplicis conscientie ad Ecclesiam venit. Cumq; celebrata omnis fuisset ex more solemnitas, querelam Sancto Isidoro, qui ante hunc Pafnutium eiusdem eremi presbyter fuit, coram cunctis fratribus detulit: asserens sibi codicem de cella furto fuisse sublatum. Quæ eius querimonia cum ita cunctorum fratrum, præcipueq; presbyteri animos permouisset, vt quid primum suspi-

suspicio
non h
ratio
lic fac
tulerat
in Ecc
que c
cellul
bus s
iniun
uolue
cellul
plecta
cant,
rat, re
tores
coram
tius, li
eerita
ticrim
totum
suppl
diæ su
si mac

suspi-

suspicaretur, quid uero decernerent non haberent: summa cunctis admiratione percussis, de tam inauditi illic facinoris nouitate: ille qui rem detulerat accusator vrgebat, ut retentis in Ecclesia omnibus, missi electi, qui que cunctorum singillatim fratrum cellulas scrutarentur. Quod cum tribus senioribus à presbytero fuisset iniunctum, vniuersorum cubiliare uolentes, ad extremum in Pafnutij cellula absconditum codicem inter plectas palmarum, quas illi siras uocant, sicut eum insidiator occulerat, reppererunt. Quem cum inquisitores confestim ad Ecclesiam delatum coram omnibus protulissent: Pafnutius, licet de conscientia sua esset finceritate securus, tamen velut qui furti crimen agnosceret, satisfactionis totum tradens, locum poenitentiae suppliciter postulauit: hoc verecundiae suae modestiaeque prospiciens, ne si maculam furti uerbis conaretur abluere

luere, insuper etiam mendacij nota-
retur, nemine scilicet aliud, quam id
quod inuentū fuerat, suspicante. Cū
quē de Ecclesia nō tam mente deiecit
quam iudicio Dei fidens protinus ab-
scississet, profusus in oratione iugiter
lacrimis, triplicatisq; ieiuniis, summa
se etiam in conspectu hominum mē-
tis humilitate prostravit. Sed cum
duabus ferme hebdomadibus ita se
omni contritione carnis ac spiritus
subiecisset, vt die sabbathi, vel domi-
nico, nō ad percipiendā comunio-
nem sacram, sed ad prosternendū se
in limine Ecclesiæ, atq; ad veniā sup-
pliciter postulandam matutinus ac-
curreret, nequaquam passus est eum
occultorum omnium testis, & cogni-
tor vel à se amplius conteri, vel ab ali-
is infamari. Nam quod ille inuentor
sceleris, rei suæ fur improbus, laudis
alienæ callidus infamator, nullo ho-
minum teste occulte corniserat, per
diabolū, qui criminis ipsius inuentor
fuerat,

fuerat,
dirissim
occult
onum
qui co
immu
est, vt
rum il
rum c
imper
ne ipsi
tia sing
exclus
virtus
vsque
quam
tur, ali
hanc a
reserua
bus cu
& cuiu
cus de
nomē
& finē

fuerat

fuerat, publicauit. Arreptus namq; à
dirissimo dæmone, cunctas factionis
occultæ patefecit insidias: criminati-
onumq; ac fraudū idem fuit proditor
qui commentor. Ita autē spiritu illo
immundo grauiter diuque vexatus
est, vt ne orationibus quidem sancto-
rum illic consistentium, qui diuino-
rum charismatum merito dæmoniis
imperabant, potuerit emundari; sed
ne ipse quidē Isidori presbyteri gra-
tia singularis, crudelissimum ab eo
excluserit veteratorem, cui tanta erat
virtus domini largitate collata, vt ne
vsque ad limina quidem eius, quis-
quam arreptitius, qui tardius sanare-
tur, aliquando perductus sit: Christo
hanc adolescenti Pasnutio gloriā
reſeruante, vt illius tantum orationi-
bus cui insidiatus fuerat, purgaretur,
& cuius laudi aliquid inuidus inimi-
cus decerpere se posse crediderat, ei
nomē proclamans & delicti sui ueniā,
& finē supplicij præſentis acciperet.
Hæc

Hæc ergo illa in adolescentia sua fuerat indolis iam tunc indicia præfigurans, lineas quasdam perfectionis illius quæ erat maturitate ætatis augenda, adhuc in annis puerilibus designauit. Si igitur ad culmen virtutis eius volumus peruenire, talia nobis exordiorum fundamenta iacienda sunt. Quid potuit hoc facto Pafnutij fieri illustrius? Adamus ipse post fatalis maligustum, si à Deo violatæ legis accusatus, delictum supplex agnouisset, pacemque orasset, tam graui pæna nunquam plexus esset, sed quia culpam obliquè in ipsum auctorem legis transferre conatus dixit: *Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno & comedi, et* si diceret: Tu ipse peccati mei maximus auctor es, qui mihi Euam sociam vitæ dedisti, absque qua fuisset, nunquam pomum contigissem. Ita infelix Adam facinus quod deprecando mitigare debebat, excusando se, Deumque ipsum accusando opere maximo cummulauit. De qua re copiose S. Gregorius (lib. 22. Moral. c. 13.) cuius verba adnumero: Qui cum argueretur à Domino, quod de ligno vetito contigisset, illico respondit: *Mulier quam dedisti mihi sociam, ipsa mihi dedit de ligno & comedi.*

Gen. 3.

comedi. Ipsa quoque mulier inquisita, respondit dicens: *serpens decepit me, & comedi.* Ad hoc quippe requisiti fuerant, vt peccatum, quod transgrediendo commiserant, confitendo delectent. Et mox infra idem Gregorius: Cumque excusare peccatum voluit vir per mulierem, mulier per serpentem; auxerunt culpam, quam tueri conati sunt: oblique Adam Dominum tangens, quod ipse eorum auctor extiterit, qui mulierem fecit: Et Eua culpam ad Dominum referens, qui serpentem in paradiso posuisset. Concludit S. Gregorius post pauca: Sic ergo reatum suum, dum defendere moliuntur, addiderunt vt culpa eorum atrocior discussa fieret, quam fuerat perpetrata.

*Legat. & 3.
August. de
civit. Dei
lib. 14.*

Credo ego à nulla alterius accusatione, sicut & in sui excusatione, orationis abesse vanitatem & mendacium, sed inter vera semper aliquid falsi aspergi, quod insignitè Doctrotheus doctrina de mendacio confirmat: cum accusatur pigritia, neglector nocturnarum precum, rogaturque quid solus abfuerit à sacris vigiliis! non accusat suam inertiam aut somnolentiam, nec veniam desideria petit, sed febri, inquit, tentatus (acri nempe sordida) & vertigine capitis, viribus defectus, caput dolens *κακὸς ὄμμα* & decubui, & alia

EEE

sexcen-

sexcenta mendacissimus excusat, ne rem falsus, noxiam leui poena expiare cogatur. Luet verò nocens iste,luet, & multo grauius olimluet,nisi maturè sibi numen lacrimarum flumine propitiarit. Quam verè pater ille rogatus,quæ via recta duceret ad salutem? sui ipsius,inquit, assidua reprehensio, acclamatum est ab omnibus vt sapientissimo verissimo,que dicto. Nec falso Pastor totum virtutum chorum ad vnus domum, quæ sui esset accusatio,commigrasse. Nam vbi teipsum ex animo culpaueris, fastum extemplo occidis, & gratissimam Deo modestiam tibi concilias,quæ velut hospita virtutum, vt ferrum magnes ad se totum hoc gynæceum Charitum, & cœlestium Gratiarum trahit ac inuitat;vsque adeo inimica superbo numinis hosti, & Acheruntico tyranno, vt præsentiam illius nō minus ferre quàm ipsius Dei possit.

II.

PRoinde in religiosis Patrum veterum memoriis perscriptum legimus, rogatum ex anachoretis à malo genio (qui corpus infelicitis homuncionis infederat) qui essent in beatorum censum ascribendi, & qui in damnatorum? seipsum mox incusans, Beatos,inquit, nouit beatitatis auctor, inter dannatos mea me peccata meritò ponunt. Ob

hanc

hanc submissionis, inquit, tuæ vocem, cedo loco; nec moratus punctum temporis, fugit ex aliena possessione, & hominem Deo liberum reliquit. Sed hoc plenius ca. 7. Nec ob-
Luc. 18. scurum est, Euangelicum Publicanum suam indignitatē agnoscentem, seipsum inter postremos collocantem, noxas condemnantem, nec lumina ad cæli splendorem tollere audentem, sed assidue pectus manibus plangentem omnium culparum veniam vnico momento impetrasse; cum huius contemptor Phariseus eodem tempore omni cælestium gratiarum copia sit exutus, vti supra memoratum.

III.

ATque vti flectit iram supremi iudicis, qui seipsum iudicat, & dignum vltimis suppliciis agnoscit, ita efferas quoque mentes mortalium sedat, & tanquam affusa vnda omnem iræ tumorem delicit ac placat, cum alter altercanti alteri cedit, veniamq; rei modo rogat, de quo illustris est apud Io. Moschum historia, de duobus quibusdā pontificibus, quorum alter potens, callidus, gloriosus; alter pacatus, tenuis, modestus, quē ille vastus & magnificus pōtifex magnopere premebat, nec causam altercationis ad æquam sententiam lege perducī sinebat. Tum ille
 EEE 2 infe-

inferior non virtute, sed opibus & potentia ad domesticos suos: *Inueni*, inquit, *viam quam vincemus, adeste & quod à me fieri cerneris & facitote.* Agitabatur dies Martyri sanctior, quo cum magna pompa in supplicationem proditurum sciebat antagonistam afflictus praesul. Frequentissimo igitur populo dum Antistes sacro & pontificio cultu in publicum procedit, alter cum toto suo mystarum comitatu ad illius pedes se prouoluit, veniam uti reus precatur, seruum se illius & suos omnes agnoscit & fatetur. Attonitus alter hoc tam inexpectato, paris alioqui dignitate pontificis, exemplo, mox & ipse oblitus sui & omni insolentia factus abiecta in genua procumbit, & : *ignosce Pater*, inquit, *me par erat tibi supplicem fieri, & veniam contumaciae precari, sed viciisti, & me quid officii mei sit optima ratione docuisti. Tu mihi deinceps loco patris & moderatori & doctore eris.* Ita arctissime inter hos amicitia, modestia sequestra & interprete coaluit, nunquam ab eo tempore dissoluta.

IV.

MEmini me legere nobilem sui accusandi formulam apud religiosissimum anachoretarum patrem & magistrum Isaiam Abbatem, quam ad usum nostrum iuuat huius loco

loco adscribere, est enim quasi speculum,
quoddam, in quo se quisque & labes suas, ac
notas animi, maculasque conscientiae depre-
hensas recognoscet. Væ nobis, inquit, *Isaia Abba-
tis accusatio.*
qui in hoc exiguo vitae spacio volup-
tati dediti sumus, quia, ut iniquæ &
breui carnis cupiditati satisfaciamus,
nos iucundissimo diuinæ gloriæ spe-
ctaculo indignos cōstituimus. Væ no-
bis quia corruptio incorruptionem
non possidebit. Et nos, incorruptio-
ne contempta, corruptionis cupidi-
ne furimus & insanimus. Væ nobis
qui carnem nostram, quæ in putredi-
nem est resoluenda, & vermium esca
futura, in peccatis fouemus & enutri-
mus, nec ignem, in quo sumus perpe-
tuò excrucianti, nec vermem, qui
nunquam dormit, extimescimus. Væ
nobis, quorum corpus immunditiis
coinquinatum homines pii colunt &
deosculantur, cum tamen simus se-
pulchra dealbata, & mortiferum pec-
catum redoleamus. Væ nobis qui per
EEE 3 in-

intemperantiam & delicias epularū
 semen in nobis adaugemus, & idcir-
 cō ad nefarias corporum mixtiones
 incitamur. Væ nobis, qui mortalita-
 tem cum immortalitate non com-
 paramus, & diuinam ac formidandā
 rectitudinem negligimus. Væ nobis,
 qui pigri tardique sumus ad bona,
 prompti autem & alacres ad mala.
 Væ nobis, qui corpus nostrum, capax
 æternæ lucis, tenebris addicimus
 sempiternis. Væ nobis, quia Filius
 hominis, qui est eiusdem essentia
 cum Deo & Patre, pro nobis factus
 homo, nō habet apud nos, vbi caput
 reclinet; cum vulpes, hoc est, astuti
 atque improbi spiritus suas in nobis
 sedes struxerunt. Væ nobis, quia
 recti corde animas puras & corpo-
 ra sua sancta & sine macula sistunt
 ante iudicem: nos autem impuras
 animas & immunda corpora habentes,
 æterni supplicij sententiam audi-
 diemus. Væ nobis, qui cum omni-

am de.

um dedecorum & flagitiorum sumus
studiosi, honorem & gloriam Sancto-
rum flagitamus. Væ nobis, qui cum
damnati sumus, & multis peccatis ob-
noxij, tanquam liberi atque infantes
in medio sanctorum & innocentium
versamur. Væ nobis, qui cum sumus
erroribus pleni, eos, qui nobis multo
meliores præstantioresq; sunt, mone-
mus & instituimus. Væ nobis, qui tra-
bem habentes in oculo, quàm mini-
mas fratrum festucas acutè cernimus
& iracundè volumus excutere, tan-
quam nihil in nobis sit, quod egeat
reprehensione. Væ nobis, qui graua
fratribus onera atque intolerabilia
imponimus, cum ea nos tanquam
corpore imbecilliores, ne digito
quidem velimus attingere. Væ no-
bis, qui cum diuina & monastica mi-
nisteria recusamus, alios, quæ sint
excolendæ Virtutis officia, docere
non erubescimus. Væ nobis, qui non
solum veterum peccatorum obli-
uisci-

uiscimur, sed recentia depellere, & lacrimis diluere negligimus. Væ nobis, qui cum Dei auxilio & gratia recte viuendi fundamenta iecerimus, nunc ea quæ carnis sunt superstruimus. Væ nobis, qui malis cogitationibus ita delectamur, vt peccata quæ despeximus, memoria repetamus. Væ nobis, qui in edendo bibendoque non præuidemus, quod nobis è crapula bellum oriatur. Væ nobis, quos Diabolus, dum libidinis suggerit cogitata, imparatos & consentientes offendit. Væ nobis qui neglecto diuinorum precum, & sacræ lectionis studio in nugis, & rebus inutilibus dies nostros consumimus. Væ nobis, quorum adeo cæca sunt corda, vt dum lugendis peccatis nostris debemus incumbere, inertia atq; otio torpescamus. Væ nobis, qui, cum Deus dicat: Anima quæ peccauerit ipsa morietur: eius assidue peccantis nullam curam gerimus. Væ nobis qui corpus nostrum

nostrum
copia
tes & n
limus.
culos
tactu
dignit
plici
nobis
res tan
tem æ
uissim
bis qu
quæ a
imper
conco
tori su
quos
gitati
nos in
spirito
re. Væ
que i
ctoru

nostrum ad peccata procliue ciborū
copia & deliciis ad impuras cupidita-
tes & immundas cogitationes impel-
limus, & improbi hostis iacula, per o-
culos in cor admittimus, & corporū
tactu equi furentes euadimus, neque
dignitatis nostræ, neque æterni sup-
plici rationem vllam habemus. Væ
nobis, qui corporis morbos & dolo-
res tam facile sentimus, in animæ au-
tem ægritudinibus, & vulneribus gra-
uissimis caremus omni sensu. Væ no-
bis quia princeps animæ pars, carni,
quæ ancilla est, seruit, & pars deterior
imperat præstantiori, neque ambæ
concordes atque vnanimis procrea-
tori suo seruiunt Deo. Væ nobis in
quos peccata malis & immundis co-
gitationibus debacchantur, neque
nos inter Dei discessum, & impurorū
spirituum accessum sinunt discerne-
re. Væ nobis, qui tam stulti sumus at-
que imprudentes, vt cum laudes san-
ctorum aucupemur, opera tamen &

EEE 3

actio-

actiones eorum nolumus imitari. Væ nobis, qui neque seruorum metum, neq; mercenariorum studium, nec amorē filiorum in exequendis diuinis mandatis exhibemus. Væ nobis, qui cum pro ineunda hominum gratia nihil aut loqui, aut facere recusamus, iustitiam negligimus & æquitatem. Væ nobis, quos æternum dedecus nihil mouet, & respectus hominum etiam ad peccandū impellit. Væ nobis, qui cum ē pauperibus & obscuris orti parentibus simus, nosmetipsos ignoramus, & paupertatis & ignominie studium professi, inter opulentos & claros viros numerari contendimus. Væ nobis, qui paupertate coacti temperantiam in mundo complectimur, nunc autē ad abstinentiam vocati, saturitatē ventris, & carnis requiē summo studio consecramur. Væ nobis, qui cum Angeli ad eos, qui Deum timeant, sese adiungant, & Dæmones ad illos, qui Deum spernunt, mandataq;

eius

eius negligunt, accedant, nos societa-
ti Daemonum adscribimus. Væ nobis,
qui diuitibus & potentibus placere
studemus, pauperes autem & suppli-
ces tanquam importunam turbam
auersamur. Væ nobis, qui non ex vir-
tute homines, sed ex opinione pen-
dimus. Væ nobis, cui quæ iusta bona-
que sint definimus, & iudicamus, &
docemus; à iustis autem & bonis ope-
ribus absumus quam longissimè. Væ
nobis, qui terram à lappis & tribulis,
& spinis cæterisque frugum pestibus
diligenter purgamus: animam autem
nostram à prauis & immundis cogi-
tationibus, quæ sanctos Virtutum
fructus excutiunt ac perdunt, Dei ti-
more purgare contemnimus, Væ no-
bis, qui tãta sollicitudine tamdiu tor-
quemur, vt caducum aliquid percipi-
amus à terra, in qua sumus hospites
ac peregrini: temporis autem illius,
quo nobis hinc in perpetuum erit ne-
cessario demigrandũ, nullam omni-

no curam suspicere dignamur. Væ nobis, qui cum de omni actione, de omni verbo otioso, de omnibus denique improbis & impuris cogitationibus rationem reddituri simus apud iudicem seuerissimum, tamen, tanquam liberi simus futuri, nullis reddendis rationibus obnoxij, totum vitæ nostræ tempus sine vlla huius rei sollicitudine transigimus. Væ nobis, quia non solum impia multa nefariaque patrauimus, verum etiam per incredulitatē Dei promissā spreuimus, atque contempsimus. Væ nobis, qui stulto corruptionis studio capti, cum per Euangelium vitæ possemus assequi incorruptionem, rerum terrenarum amore insanientes, æternis incorruptisque bonis nos spoliauimus. Væ nobis, qui in hominum conspectu peccare metuimus: ante oculos autem occulta cernentis Dei impia agentes & peccantes non contremisimus. Væ nobis, qui sermones nostros

stros
verba
liena
quor
pter s
dæm
qui cu
mine
& vit
magn
mus,
acerb
Deus
iudic
ventr
tes, à
Væ n
stra fa
nos t
& ap
incun
liuisc
more
quor

stros

stros non condimus sale diuino, sed
verba inutilia, & ab omni religione a-
liena temerè fundimus. Væ nobis
quorum animi compunctiōe pro-
pter somnum atq; desidiam nostram
dæmones deprædantur. Væ nobis,
qui cum reliquerimus mundum, ho-
mines qui in mundo viuunt, peccatis
& vitiis superamus. Væ nobis, qui cū
magnis reprehensionibus indigea-
mus, eos qui minimis vrgentur vitiis,
acerbissimè castigamus. Væ nobis, si
Deus nos, antequam emendemur in
iudicium adduxerit. Væ nobis qui
ventris nostri sordes non consideran-
tes, à libidine & superbia superamur.
Væ nobis, qui cum assiduè corda no-
stra fædis cogitationib⁹ inquinemus,
nos tamen & haberi sanctos volumus
& appellari. Væ nobis, qui vanitatib⁹
incumbentes, pugnare cum vitijs ob-
liuiscimur. Væ nobis, qui hîc sine ti-
more nos peccatis obstringimus,
quoniam illic nos ignis æternus exci-
pict,

piet, & tenebræ exteriores, & vermis
 qui non dormit, & luctus & stridor
 dentiũ, & coram angelis & creaturis
 omnibus dedecus sempiternum. Væ
 nobis, quorum animæ confusæ, &
 pœnitentia alienæ in resurrectione &
 horrendo illo gentium omnium iu-
 dicio, assumptis corporibus suis, cum
 fletu & stridore dentiũ, in gemitus &
 luctus, & cruciatus conicientur acer-
 bissimos ac sempiternos. Væ nobis, q
 in illo peregrinationis exilio detesta-
 das oblectationes conſectamur, &
 paradisi deliciarum obliti, contem-
 nimus regnũ cælorum. Væ nobis,
 qui propter crudelitatem stultis vir-
 ginibus similes sumus, & oleum, quo
 nostræ lampades illustrentur, benefi-
 cia in proximum conferentes non e-
 mimus. Væ nobis, qui dieb⁹ ac nocti-
 bus Christo preces persoluimus di-
 centes: Domine, domine: & ea quæ
 nobis præcipit non obseruamus. Væ
 mihi, qui lamentationes istas conscri-

bo, neque vllum veræ poenitentię signum ostendo. Væ illis, qui aliis laborant, & sibi ipsi nõ profunt. Væ nobis, qui cum assiduos conscientię nos reprehendentis stimulos sentiamus, nõ erubescimus, nec, rationem actionum nostrarum reddituri, Dei iudicium formidamus. Væ nobis, qui cū turpibus operibus foeteamus, laudibus tamen hominum gaudemus. Væ nobis, qui reb. inanibus occupati, diuini timoris obliuiscimur. Væ nobis, quorum mens studio vanitatis obtunditur & hebetatur. Væ nobis, qui cum Dei patientia nos toleret & expectet, non tamen resipiscimus, nec prauas actiones nostras emendamus. Væ nobis, qui peccatorum nostrorū in præsentia non meminimus. Quoniam paulò post, cum anima erit corpore exuta, omnia quæ vel cogitatione, vel verbis, vel factis admisimus, magno cum dolore nobis in memoria cōscripta perlegemus. Væ nobis, qui

1. Cor. II. qui, cum Apostolus dicat; *Qui manducat panem, vel bibit calicem Domini indignum iudicium sibi manducat & bibit, non diuiscans corpus domini*: nostris immunditiis coinquinati, ad tremenda & formidanda Dei mysteria, veniam nobis ipsi, eorum, quæ nocturnis imaginationibus cogitando fecimus tribuentes accedimus. Qui enim nec puram habet cogitationem, nec castos oculos, nec corpus incorruptum, nec animam mundam, & assidet Deo, is se multis tum carnis doloribus, tum animi ægritudinibus obnoxium reddit. Et mox in æternos cruciatus, & immensum dedecus incurret. Misere mihi, qui hæc acerbè lacrimans scribo, nec tamen re ipsa pœnitentiam amplector. Heu mihi qui vera dico, sed bona non facio. Heu mihi, qui bona doceo, sed mala committo. Vnde illis qui voluptatis suauitate delinunt peccant, quoniam ad extremum dolore afficientur & ignominia sempiterna.

terna
non d
spolia
mum
minia
dine f
procu
illis qu
quia L
lis qui
quoni
Væ sup
boli d
non ti
implic
vita va
cum, &
musca
sus atq
ab inge
horren
absorb
tis acul
fugere

terna. Væ illis qui lugent, sed peccare non desinunt, quoniam vtili se luctu spoliant. Væ hominibus qui proximum contumelia afficiunt & ignominia, quoniam à charitatis beatitudine sunt alieni. Væ inuidis quoniam procul absunt à Dei benignitate. Væ illis qui student hominibus placere, quia Deo placere non possunt. Væ illis qui personas hominū respiciunt, quoniam à Dei veritate deciderunt. Væ superbis, quia sunt ex parte diaboli desertoris. Væ illis qui Deum non timent, quia pluribus peccatis implicabuntur, & in hac atque in alia vita vapulabunt. Væ nobis, qui pulicem, & lendium, & pediculorum, & muscarum, & culicum, & apum morsus atq; aculeos ferre non possumus, ab ingenti autem dracone, qui fauces horrendas aperit, vt nos deuoret, & absorbeat, omnibusq; pestiferis mortis aculeis vulneret, nec studemus auferre, nec vllum aduersus eum im-

FFF

plora

ploramus auxilium. Væ nobis quos
 Diabolus voluptatibus, & doloribus,
 & necessitatibus, & omnibus, quæ in
 mundo sunt, fraudibus decipit. Et
 tamen nos à tot malis nolumus li-
 berari. Væ nobis, qui, cum multi-
 totiam annos ab Ecclesia defecerint,
 & orthodoxam fidem conentur la-
 befactare, tamen nec lacrimas fun-
 dimus, neque vllum animi dolo-
 rem ostendimus, nec mores ac vi-
 tam emendamus, vt peccata pecca-
 tis, & incredulitatem malis operibus
 cumulant, acerbissima nobis sup-
 plicia in gehenna paremus, ac
 sempiterna. Væ nobis, qui post
 conscriptas lamentationes, & fi-
 ne mundi iam aduentante, nec re-
 spiscimus, neque eorum, quæ à no-
 bis in adolescentia commissa sunt,
 poenitentiam agimus, sed miseræ
 senectuti maiora & grauiora in di-
 ces imponimus onera peccatorum.
 Væ nobis, quos, cum varijs corpo-
 rum

rum morbis erubescamus, non pudet, miseras animas nostras, & corporum flagitijs & peccatis foedissimis ægrotare. Væ nobis, quibus per ignem, super maris undas ebullientis, est transeundum, ut unusquisque nostrum in suo corpore accipiat, prout gessit, siue bona, siue mala. Væ nobis, qui tenebrosum illud, & materiæ expers incendium, æternumque, atq; amarum fletum & stridorem dentium non consideramus. Ablato enim flammæ splendore, Deus in illo igne relinquit vrendi vim & obscuritatem, quo magis impij & peccatores excrucientur. Hei mihi, misera anima mea, quoniam assiduus dolor & cruciatus cor meum affligit: quia malitia prudentiam immutauit, corruptio vicit incorruptionem: mendacium texit veritatem: mors vita superior fuit: terrena, caduca, & breuia, cælestibus, perpetuis & sempiternis sunt commutata: ab-

iccta & odio digna, vera Christi charitate & grauitate dulciora sunt habita-
 aciucundiora. Error ex animo meo
 depulit veritatem. Dedecus & igno-
 miniam pro veris laudibus, & gloria
 sum amplexus. Amaritudinem pro
 dulcedine degustaui, terræ fuliginē
 pro cœlorum regno dilexi. Inimicus
 ab omni vera pulchritudine abhor-
 rens, cordi meo tenebras offudit, &
 cognitionis lumen deleuit è mente
 mea. Heu me miserum & infelicem
 quem Diabolus suis implicitum reti-
 bus cepit, ac supplantauit, & è tanta
 sublimitate deiecit. In cursu confra-
 ctus cecidi. Vani fuerūt sudores mei.
 Quis vicem meam non lugeat? Quis
 me inanibus consumptum laboribus
 non lamentetur? Quis me in portu
 naufragium facientem non misere-
 cordia prosequatur? Miseremini mei
 miseremini mei, saltē vos amici mei.
 Et benignum, quique à nullis vincit
 tur malis, Dominum meum Iesum
 Christum

Christum supplices deprecamini, si forte misericordia adductus, densissimam Diaboli ab omni pulchritudine abhorrentis caliginē excutiat è mente mea, vt quo in luto verfer, nec surgere curem, tandem aspiciam. Ne forte contractum vitæ meæ tempus omnem mihi spem adimat. Non est dolor supra dolorem meum. Non est plaga similis plagæ meæ. Non est cruciatus par cruciatui cordis mei. Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum. Vulnera mea non sunt gladij vulnera, nec mortui mei sunt mortui in bello. Sed sagittæ inimici acutæ infixæ sunt mihi, meum interiorem hominem excæcarunt. Et infixus sum in limo profundi, & non est substantia. Timor, quē timebam, euenit mihi: & vmbra mortis operuit me. Hei mihi considera anima mea, & vide, quæ præsentia sunt, quam fugacia sint, & quanta cum acerbitate & dolore cito pertranseant, & quantò sint,

FFF ;

tò sint,

rò sint, quæ iam aduentant atque ad-
sunt, acerbiora. Cogita anima, è quā-
tis bonis excidas & quanta spe : &
quantis mox cruciatibus & suppliciis
in perpetuum afficeris. Antequam
igitur super caput tuū lux extingua-
tur, supplex ad Dei clementiam ac-
cede, æterni luminis largitorē ob-
secra & obtestare, vt liberette à deuo-
rante flamma, & tenebris obscurissi-
mis. Quoniam benignitas ipsius est,
hominum peccatis ignoscere, & no-
bis licet misericordia eius indignis,
veniam dare. Cui gloria & imperium
in sæcula sæculorum, Amen.

V.

E Nimvero non admodum graue & diffi-
cile, nec rarum est seipsum culpæ, ne-
mine postulante aut inculante. Imò non in-
frequentè per speciem hanc accusationis
& ignominiz captamus gloriam, vsque adeo
rectis & occultis viis superbia serpit & gra-
fatur ad laudem. Longè diuersa ratio
est illius, qui inter æquales (neque enim hic
de foro aut catastra tractamus) insimulatus
culpæ, postulatus reus, accusatus de vitiis

aut me
tacend
excusa
Patri
nide su
notari
res for
mihi sa
ret. A
ret labo
quem,
quidan
rarium
Ego ign
pam c
ciperet
uersa a
indign
quit, &
quod i
lerit. e
diceret
sacras l
vt inde
dinem
rum pa
vllum,
deceat l

aut

aut modestè fatetur, aut innocens tacer, & tacendo se reum videri non reformidat, nec excusat. Cuius tibi rei vnum alterumue ex Patrico & Dorotheo exemplum pro corone subiiciam. Commisi, inquit Zosimas, notario cuidam, scitè & eleganter characteres formanti, qui tamen erat monachus, vt mihi sacrarum literarum volumina describeret. Absoluta opera, misit qui mihi nunciarer laborem esse peractum, curarem per aliquem, si videretur, ad me deferri. Audiit hoc quidam ex cætu fratrum, & profectus ad librarium, meo nomine exegit libros, & auertit. Ego ignarus facti, misi ex domesticis quempiam cum literis & tabula rationum, vti reciperet biblia descripta. Notarius animaduersa alterius, qui scripta abstulerat fraude, indignatus se tam fæde circumuentum. Ibo, inquit, & reum postulabo duorum criminum, quod ita in me illuserit, & rem alienam abstulerit. Quod ego cum intellexissem, misi qui diceret amanuensi: Non ignoras mi frater, sacras literas eo nomine comparari à nobis, vt inde charitatem, modestiam & mansuetudinem discamus. Quod si nobis vsus Bibliorum pariat contentiones, non cupio librum vllum, ne altercari cogar, famulum Dei non decet litigare. En ego lubens libri iacturam

FFF 4 faciam,

faciam, dummodo alteri ob hanc causam non molestus sis. Idem porro Zosimas memoro-
lim huius senis (cui volumen ab altero vici-
no fuerat clam subductum) dicebat haud ig-
norasse, quis ille esset, qui codicem furto sub-
legerat, nec tamen vnquam ab eo reprehensum;
quin imò contentius pro eo laborasse, quod
diceret, forte illum magnopere indigere. Mirabatur ergo Zosimas sanctorum viro-
rum erga alios summum misericordiae affec-
tum. Fecit & illius patris mentionem, cui
alter vasa ex cella abstulerat, quæ ipse postea
apud eum deprehendit, sed dissimulauit, se-
queque continuit, quoad alter illa absconderet.
Sed idem deprehensum à præside religio-
forum & in vincula propter furta coniectum,
custodia exemit.

VI.

Narrauit idem Zosimas de eodem, cum
in forum profectus esset, vestis compa-
randæ causâ, & aureum pro illa numerasset,
ac deessent aliquot æra, quæ dum posita ad
pedes vestis, in tabella appendit, accessit quis-
piam vestem ablaturus, quod senex cū animo
aduerteret, consilio rem ex commiseratio-
ne dissimulans, vt alter commodius iacentem
tolleret, crexit se, & extendit quasi libræ di-
scri-

serimini
vestis a
emtor
non r
etiam
quæ re
ius mu
dus est
quæ po
ablata
molest
taque
habere
enim
perind
tenim
mente
Retuli
illum
tione
nunci
tem vi
pra na
vicina
etiam
illum
timis
re, sed

serimina notaturus, quo spacium daret furi vestis auertendæ. Auertit alter & abiit, & emtor (quasi illi pallium, non sibi emisset) non reprehendit aliena tollentem. Adiecit etiam Zosimas pretium vestis & vasorum, quæ religiosus ille pater sciens perdidit, cuius multo magis voluntas & affectus laudandus est. docuit enim perinde illi fuisse habere quæ possidebat, & carere; negligebat illa cum ablata sunt, eundemq; vultum retinebat, nec molestia afflictus, nec animo perturbatus. Itaque quod affirmavi semper, non nocet rem habere, sed illam cum affectu possidere. Hic enim si totum mundum solus possedisset, perinde se habuisset, ac si omnibus careret. Etenim ex iis quæ habebat, ostendit liberam mentem, & ab omni cupiditate remotam. Retulit de eodem patre Zosimas (vt doceret illum nec laude fuisse elatum, nec vituperatione de statu mentis vnquam deiectum) renunciatum illi fuisse, cum propter excellentem virtutum, & admiranda opera quæ supra naturæ facultatem edidisset, à tota gente vicina quasi pro cælite haberi & coli. Fuit etiam, vt à malo genio inessus veniret, & in illum contumeliosè incurreret, palamq; ultimis conuitiis laceraret, illo se non auertente, sed attendente quid diceret, & gratias etiam agen-

FFF 5

am agen-

am agente. *Benedictum*, inquit, *mi frater* sit os tuum à Domino: hoste contra respondente: *ne improbe & voracissime senex hac dicis, ut lauderis; sane* inquit *senex, ita planissime, mi frater, res habet, ut dicis.* Hoc dialogismo peracto quispiam rogauit patrem, vtrum nihil fuerit his maledictis commotus? qui nunquam aliàs tam pacatum se fuisse affirmavit, vt quæ suam animam tum singulari Christi gratia senserit custoditam. Et reuera magnæ gratiæ sunt eiusmodi generi hominum habendæ, & si fortè sis adhuc animi morbis obnoxius, tanquam medici adhibendi, qui vulnera mentis curent. Sin autem sis ab omni animi agitudine liber, tanquam ij, qui tibi beneficiant, & immortalium in cælo bonorum thesaurum concilient.

VII.

Idem interrogatus, qua ratione, si ab alio contemnaris, & cõuitiis appetaris, animus sit ad æquitatē componendûs, ne in iram effervescat? si, inquit, teipsum contemseris, nõ perturbaberis, vti docuit Poemē abbas. Nam si teipsum abieceris, plena animi pace perfrueris. Et subiecit: fuisse quendam secum religiosum fratrem, quem & religiosa veste Deo initiarit, & sæpè postea coercuerit (quod

morum

morum corruptelis esset deprauatus, & vicem illius ob imbecillitatem animi doleret.) Hic ergo, amo te, inquit, mi pater vehementer. Cui ego: Ad huc à nemine tantoperè sum redamatus, quantopere quemquam alium amavi. En affirmas iam nunc me abs te amari, & suadeor ita esse vt dicis. At si quid vsuenerit, quod tibi non arridebit, in amore non perseuerabis. Me verò quæcunq; mihi aduersa ex te nascentur, nunquam ab amore tui auertent. Inter hæc non multi dies fluxerunt, cum ille, nescio quam ob rem, cœpit multa de me sinistrè loqui, vsque adeò, vt etiam in obscœna quoq; verba prorûperet. quæ omnia cognoui: & ipse mecum, Hic, inquam, est cautè à Christo missus, vt omnè animæ meæ vanitatē & gloriam ferro adurat. Ab huiusmodi cōuitiatoribus poteris non mediocrè haurire vtilitatem, si sapias; vt & detrimentū capere ab ijs, qui beatum & sanctum prædicare solent. Hic, qui te incessit maledictis, reuera tibi prodest, quem vt medicum animi interpretor. Ego cum illa mihi renunciata essent, quæ alter in me dixisset, respondi ea, quæ ab illo de me esset sparsa, aperta esse mala, eorūq; minimā partē quæ vidisset: occulta verò in animo latere infinita, quæ nō vidisset. Postea cōtigit vt Cæsarcā petenti occurreret, vbi ille

ille me pro consuetudine complexus oscula-
tusque est, egoque vicissim illum, tanquam
nihil vnquam accidisset, & inter mutuam
consalutationē frequenter me basiabat, nec
ego vllum signum, vel suspicionis, vel tristio-
ris vultus erga illum prodidi, etsi omnia scie-
rem, quæ de me maledicē iactarat. Tum ille
profusus, pedes meos imbre lacrimarum in-
undans: Ignosce pater, inquit, per Christum,
multa enim indigna & atrocia de te dixi. Ego
contra osculo complexum compello: Me-
ministi, cum diceres mihi, me abs te vehe-
menter diligi? & responsum à me, neminem
reperitum, à quo tantopere diligerer, quanto-
pere ipse à me diligeretur? Et si quid se quies
accidisset, fore vt mutares animum? Ego ve-
rò, quicquid abs te mihi tristius eueniret, nū-
quam tamen amorem erga te meum essem
positurus? Et velim credas mihi, omnia me
cognouisse, nihilq; mihi latuisse, cum famam
meam obrectationibus læsisti, omnia didi-
ci, vbi, & apud quos id factum. Nec apud
quos id factum, nec apud quenquam illorū
vnquam negavi verum esse, quod dixisses,
nec à quoquam vnquam induci potui, vt vl-
lum verbum sinistrum contra te proferrem.
Sed contra affirmavi, te vera dicere, & bono
animo, & singulari erga me charitate id ab
te di-

de dict
meis ti
argum
stenda
oculis
cis fig
Christe
nabam
Et hæc
mus pa

R
at
ratione
petent
minus
tari ill
omnen
tata Di
riam.
quam,
enim v
num iis
nuit? M
veluti
tudine
ac fabe

te dictum factumque. Nec vnquam voris
 meis tibi numen propitiare destiti. Et vt tibi
 argumentum charitatis aduersus te certæ o-
 stendam. Laborabam grauitèr quondam ex
 oculis, cum memor tui, impressi sanctæ cru-
 cis signum super illis, & : O Domine I E S U
 Christe, inquam, per preces illius (te nomi-
 nabam) sana me, & extemplo curatus sum.
 Et hæc quidem ad religiosum fratrem opti-
 mus pater.

VIII.

Referebat idem, petitam esse stipem à be-
 ata Dionysia se præsentè, illamque pro
 ratione facultatum suarum imperitam esse
 petenti subsidium, sed illum, quod pro spe
 minus accepisset, cœpisse inhumanè conui-
 tiari illi, & de me, illaque dicere, quæ præter
 omnem erant honestatem. Indignata & inci-
 tata Dionysia, voluit ultum ire tantam iniu-
 riam. Quod ego sentiens, quid tibi vis, in-
 quam, Domina tibi ipsi insidiaris. Omnem
 enim virtutem ab animo excludis. Quid dig-
 num iis sustinebis, quæ pro te Christus susti-
 nuit? Meministi Domina, quantam vim opū
 veluti stercora dissiparis? Quod si mansue-
 tudinem tibi non comparaueris, perinde eris
 ac faber ærarius, qui massam ferri tundit, &
 nullum

nullum inde vas cōficit. S. Ignatius; Mansuetudinem, inquit, volo, qua omnis vis & potestas principis huius mundi eneruatur. Nota certa est contemptus mundi, nulla re perturbari. Est, qui multa auri pondo & talenta contemnit, & afficitur vna acicula, cuius gratia commouetur, & loco talenti collocat spinam, efficitur mancipium acus aut cucullij, aut pallij, aut libri, nec est seruus Dei, sed illius, quod amat. Præclare dixit ille è sapientium senatu: quot vitia animi, tot domini. Et Apostolus; à quo quis superatus est, huius & seruus est. His illa auditis emendata, & admirata inuenisti, inquit, Deum quæ desideras.

I X.

Sanctus Dorotheus restam, & à Patribus olim ostensam virtutis viam, qua seipsum quisque accusatum & reprehensum ibat, penitus nobis amissam affirmavit, quando aliorum facta in crimen vocamus, nostra excusamus, & culpam in alterum reiicimus, cum nos ipsi recto à tramite aberremus, præcepta & leges diuinas violemus, & interim causam alteri assignemus. Conuentus sum, inquit, à duobus quibusdā de se mutuo quiritantibus, quod maior de minore diceret; cum præscribo illi exequendum aliquid, affligitur; & iuxta cum illo ego quoque

quoq; indignatus, non eo animo ab illo acci-
pi mea præcepta, quo fiunt, charo inquã, sin-
cero & bono. Sed minor: Ignosce, inquit, Do-
mine fortè iste nõ mandat mihi cū ea qua de-
bet religione, sed vti placet illi, imperat mihi,
& inde arbitror animus meus nõ ita sentit de
illo vti deberet, & Patres docuere. Aduertite
animum, inquit Dorotheus, quomodo isti
duo (parum religiosi) fratres inter se con-
tenderint, & alter in alterum causam deriu-
nit ac retorserit?

X.

Alii quoque inter se pari modo alterca-
ti, mutuatim deprecati sunt, sed ita ve-
neuter alteri faceret satis, alter enim affirma-
bat id ab altero non ex animo factum, proin-
de ex Patrum præscripto nec satisfactū: alter
verò alterum aiebat, nõ prius, quam ipse ve-
niã peteret ab eo fuisse ad charitatis & pacis
conditionē adductum, ac proinde non ex a-
nimo sibi reconciliatum. Viden' Domine, vti
serrã inter se reciprocãrint, funemq; cõten-
tionis traxerint, vt alter mulgeret hircū, alter
supponeret cribrū? Vinden' animi rationisq;
prauitatē? Testor Deū, me tota mente percel-
li, cū attendo sanctorū etiam Patrum oracu-
la & respõsa ad perniciosã voluntatis nostrę
praua

prava senſa & affectus à nobis detorqueri, &
 deoque in exitium animorum verti. Erat
 culpa ſingulis in ſe transferenda, & alteriſe
 tendū, ſe non ex animo alteri ignouiſſe, eo
 que non ſatisfeciſſe, & alteri ſe non fuiſſe pa
 ratum ab animo ad ignoſcendum alteri, pri
 uſquam ille ſupplex culpam deprecaretur.
 Ita duobus quoq; prioribus erat faciendum,
 maioriq; dicendum, ſe nimis imperioſè cum
 minore egiſſe, ſuaq; culpa factum, vt Deus illi
 eam mentem non daret, qua mihi ſatisface
 ret, & minori viciffim, maiorem ſibi modeſtè
 & ſuauiſſe præcepiſſe, ſe verò contumacem
 & refractarium nihil habere religionis. Sed
 neuter illorum ingreſſus eſt rectam viam, qua
 in ſeipſum deſcenderet, ſeipſum reprehende
 deret, ſed alter in alterum culpam auertebat,
 reumque proclamabat. Vnde ſequitur, nos in
 virtutis progreſſu nihil promouere, ſed omni
 nem à nobis vitam in mutua animorum
 diſſenſione corrup
 pi.

DE CÆCIS SAN-
CTIS.

CAPVT III.

Ⓞ *Cæcas hominum mentes, ô pectora
cæca.*

Magna copia cæcorū est,
sed parua sanctorum: luminum v-
lū carent plurimi, mentis oculis nō
pauciores, nec pauci vtrisque. Primi non
tam sunt, quam videntur miseri, alteri verē
his miseriore: miserrimi qui & mente aber-
rant à vero, & capti sunt oculis corporis,
quorum hic ego querimoniam non institu-
am. Sanctos laudo, qui non modo cæcitaris
infelicitatem in nullo incommodo posue-
runt, sed etiam de illa sibi gratulati sunt. Cū
& ex conciliis sapientum fuisse meminerunt,
qui vltro sibi oculos eraserunt, vt hoc com-
modius sapientiæ studiis animum intende-
rent. Et verò omnes per noctem cæci su-
mus, nisi alieni luminis vsura
perfruamur.

GGG

I. S. TO.

S. TOBIAS.

Tobias nobis dux & auctor est nocturni huius patienter & cum fructu perferenda, nunquam super cæcitate luminum lamentatus, quem ego tamen in orbem & vulgus iam longa sæculorum luce notum & laude patientiæ clarius ipso Clario radiantem, cum iis, quos nonum instrumentum Euangelij celebrat, non mitto. Quamquam illius qui nunquam aspexit diem, donec auctor luminis illi solem ostendit, illustris est apud Ioannem historia disputationis. Neque celebratissimam magistri terrarum orbis Pauli triduanæ cæcitati non minus sole ipso Christianis notam reuoco. Minus prompta libet hic depromere.

*Ioan. 9.
Matth. 9.*

II.

S. PIGMENIVS MARTYR.

Altero & sexagesimo anno post trecentiesimum à Christo nato illustris Christi athleta & sacrorum mystes Pigmenius, iuratus simulacrorum Idolis nuncupatorum hostis, magnam dudum, Christianis Imperatoribus,

tibus, e
cum im
strata
quicqu
cultate
gaudeb
in athe
ita fors
irrisor
nis, diis
meniu
nius, De
non vid
Christi
rum eu
sparsus
vnus vi
tores oc

B

Svbi
auct
trantem
rem, qu
ribus

tibus, eorum stragem ediderat; nec minorem cum impius Christi desertor Iulianus, prostrata sua numina in vitam & cultum nequicquam reuocare conaretur. Videndi facultatem tam non dolebat amissam, quam gaudebat quod sacrilega paganorum studia in atheos Deos non spectaret. Proinde cum ita fors tulisset, ut in Iulianum incideret, & irrisor ille & contemtor numinis & hominis, diis se gratiam habere diceret, quod Pignemium cerneret: Ego vero, inquit Pignemius, Deo O. M. æternas memini grates, quod non videam Iulianum. Tandem ob egregiam Christianæ legi operam nauatam, & paganorum euerfa idolorum monstra, in Tiberim sparsus ex illo in cælum migravit, plus hic vnus vidit cæcus, quam omnes laraarum cultores oculati.

III.

B. ENGELBERTUS.

Svjiciam ex Casario cæcum familiarem *Lib. 6. c. 10.* auctori, virum sanctum & miranda patientem, sed meis verbis, ut compendio narrem, quod ille prolixè recenset.

GGG 2

Engel:

Lib. 6. c. 10.

Engelbertus Tulpeti (fortè Tolbiaci, seu Tolbiaci Zulg) apud Agrippinos in lucem ablu-
 minum usu editus, solem nunquam aspex-
 it, donec ad auctorem solis proficisceretur.
 cultus illi corporis vulgari etiam vilior, regi-
 mine capitis simplici utebatur, tunica ex
 dromide crassa è soloce filo, pedes neq; aesti-
 re, neq; hieme vel focco, vel aluta aduersus
 vim tempestatis calceabat; animal non gra-
 stabat, in culmo, aut fœno somnum capie-
 bat: neq; hoc ob fortunæ inopiam (copiosos
 enim propinquos habebat) Ædes religio-
 ne celebres duce puero etiam remotas ob-
 bat. Domi materteræ suæ faminz felicitatis
 potentis inter seruitia, quamuis liber, nocte
 conquiescens sensit duos quosdam grassato-
 res (qui parietem perfoderant, & totam fa-
 miliam veneficio sopiuerant, præter Engel-
 bertum, cuius virtus & vigilantia nullis ca-
 minibus falli poterat) in conclaue irreper-
 armaria recludere, loculos, vestem, supelle-
 ctilem preciosam excutere. Hic Engelbertus
 vocare seruos, inclamare familiam, latrones
 adesse, arcerent tenebriones: sed illi malis ar-
 tibus excantati, somnum excutere non po-
 terant. Ergo cæcus per cæcas noctis tenebras
 errare, per munimento capitis, ne offenderet
 in parietes, tabula perforata, (quam cum ad
 usum

usum se
 manum
 parte
 cæco id
 uet, vt
 rant, ex
 rent, ne
 ignauis
 hem, c
 vno, eo
 iecti! C
 luso ral
 hæc En
 obseps
 penet
 aditum
 sensit E
 missos
 vtine
 ad inf
 laxare
 dit, qu
 lam n
 positu
 illuxit
 prodi
 excit
 anima

usum

usum semper habebat paratū) collum induit,
manum claua armat, & ritu furiosi in omne
partem telum vibrat, capfas, cistas, parietes
cæco ictu ferit, & ingentem strepitum mo-
uet, vti territi vecticularij fures, qua vene-
rant, exirent; veriti, quamuis lucernam fer-
rent, ne ipsi ferirentur. Tandem elapsi mox
ignauissimam vecordiam suam incusantes;
hem, quanti heroës & Hercules sumus, ab
vno, eodemq; luminibus capto in fugam cō-
iecti! Quin redimus, & optatam prædam e-
luso rabioso illo andabata auertimus? Inter
hæc Engelbertus aditum scalis admotis ita
obseperat, vti nisi per radiorum internalla
penetrare non possent. Moliuntur iterum
aditum, & se in scolas immittunt: quod vbi
sensit Engelbertus, medio iam corpore trans-
missos deprehendit, & tam arctè constrinxit,
vti neq; progredi, neq; regredi possent, quo-
ad infimis precibus cæcum flecterent, vti
laxarentur: quibus non antè missionem de-
dit, quàm sanctissimè iurarent, se domum il-
lam nunquam tentaturos, neq; insidias ipsi
posituros, aut clam, palamue oblæfuros. Cū
illuxisset, Engelbertus prodiit, reque vicinis
proditā, cum domestici magnis clamoribus
exciti, nec dum possent veterum excutere,
animaduersum est, suspensam super aditu fo-
rami-

GGG 3

rami-

raminis humani corporis tergi vertebram,
 eaq; mox amota exsoluti diris repente om-
 nes è stratis exilière. Post annos non paucos
 cum prædones artis patibulariæ pæniteret,
 ultro ad Engelbertum fama sanctitatis iam
 celebrem adierunt, professi se fuisse, quid
 nocte domū irrupissent, & vetriculariam fe-
 cissent; illius suasu religiosæ vitæ genus com-
 plexi, præteritorum annorum infamiam no-
 uis virtutibus abstersere. Engelbertus futura
 sæpe præsensit, prædixitq; tunc principi
 Saxonum, religiosissimæ matronæ, Henrici
 Leonis ab Ahenobarbo proscripti coniugis,
 Othonem filium postea imperaturum. im-
 peravit aliquandiu cum Philippo; sed victus
 cessit, quoad alter vita exueretur: mox suc-
 cessit Otho Romani nominis quartus Bran-
 schwicensis. Vsu venit, vt complures hone-
 stæ faminae per viam Engelberto occurreret
 inter se collocutæ; tum cæcus, sistite, inquit,
 gradum matronæ; loquatur, quæ modò fini-
 uit: territæ, nec satis certæ, quid sibi vellet
 Engelbertus; singulis tacentibus, reliquæ il-
 lum affatæ sunt, cum Antrada inciperet, tu
 inquit, volebam, tu, cum tota domo tua
 mox rebus humanis nuncium remittes, & te
 Deo consecrabis. Nec aliter, quam dixerat,
 euenit: maritus, coniux, liberi cœnobium in-
 gressi,

gressi, se
 hominu
 uasit. m
 cuban
 habe ar
 ro, tu r
 mox re
 illi sede
 fulgent
 dixit; n
 oculari

ROE
 Ne

am gra
 stas su
 te nost
 no po
 Wac
 clarur
 In lite
 tia Pa
 Roma
 ponti
 orbis
 tione
 quam

gressi, se Deo dedicarunt. Struxit & hostis Dei,
hominumq; illi insidias, quas ope Virginis e-
uasit. moriturus matrem grauitur in morbo
cubantē, & se ab eo deferi queritantē: Bonū
habe animū, inquit, mater, vbi ego concide-
ro, tu resurges. dictū, factū; illo extincto hæc
mox reualuit. Beata Ascelina vidit destinatā
illi sedem inter Cæli res eximia claritudine re-
fulgentē, quam cæco in Alemannia paratam
dixit; nec alter fuit, quā Engelbertus, mille
ocularis mentis oculis acutius cernens.

IIII.

ROBERTVS VVACOPIVS.

Non est quod sibi Græci de suo Didymo, *Baronius*
Latinis parum laudato, reprehensio eti- *vide.*
am grauitur, gratuletur: habet Romana maie- *Sursum de*
stas sua etiam in cæcis miracula, & paullo an- *rebus in*
tenost-am (si non ipsa nostra) ætatē. Nam an- *orbe gestio*
no post receptam salutē c. 13. 1011. Robertus *anno 1151.*
Wacopius apud Scotos in tenebris natus,
clarum iubar solis tota vita aspexit nunquā.
In literis tamē tantū progressus est, vti Lute-
tia Parisiorum diuinæ legis doctor creatus,
Romæ sacris admotus, in Hibernia maiorem
pontificatū sanctē administraret. Idē summi
orbis Christiani præsidis imperio obiit lega-
tiones. Cōfessum etiam Tridentinorū Patrū,
quamuis cæcus, non mediocriter illustrauit,

GGG 4

ncc

nec tamen in rationem cælitum tabulis ecclesiasticis descriptam (quod meum non est refero, multo minus excludo, quem inter beatos versari non possum non putare.

Veni nuper in colloquium R. P. Prioris Ratibonæ apud Scotos, qui multa de hoc coram narrauit, quæ ab ipso olim literis, ut putato mandabuntur, aut à me, ubi in scriptis accepero.

V.

ADAMARVS ABBAS Cluniacensis.

*Odilo, Surius
us XI, Maii.*

HVnc in cæcorum beatorum numero non ponerem, quod vltima demum illi senecta & prope mors ipsa caliginem offuderit, nisi Maiolus huic surrogatus à Marulo, & hunc secutis inter cæcos collocaretur, cum omnium oculatissimus fuerit, quoad vixit, ego tantum erroris castigandi causa in narratione pono. Parum iuuat alienis oculis credere, minus auribus, minimè omnium calamo. Legi apud Odilonem, vel Surium potius, Odilonis syntomistam & epitomarum, S. Maioli virtutem & res gestas; de luminum orbitate nullam vocem aut vestigium. Imò contra, cum corporis habitus Maioli describitur, ab oris elegantia & vultus serenitate

præ-

prædicatur. Ita enim Surius ex Odilone.
 Atque vt ab inferioribus ad altiora
 scandere queamus, erat is vir iam di-
 ctus sæpeq; dicendus, incessu grauis,
 voce sublimis, ore facundus, adspe-
 ctuiucundus, vultu angelicus, facie
 serenus, & quæ sequuntur. Vnde ergo er-
 ror in libros prorepsit? ex ἀβελεία vt fit,
 Elcogistæ non attenti. Adamarus enim cœ-
 nobiarcha, cui Maiolus suffectus est senex
 ophthalmia laborabat, vt est in Maioli vita:
 sic enim Odilo: Et successit felicitis me-
 moriæ Adamarus beatæ simplicita-
 tis & innocentie filius, qui studiosè
 sanè monasterium auxit prædiis &
 bonis temporariis, atque in obser-
 uantia regulari deuotus fuit, & cum
 esset luminib' orbat, sicut & cætera
 omnia aduersa, absque vlllo murmu-
 re & indignatione patientissimè idtu-
 lit. Ob meritum autem patientiæ &
 simplicis atque innocentis vitæ suæ
 hoc præclaro est à Christo donatus
 munere, vt eius tempore Maiolus in-
 stituti monastici amore incensus, ad

GGG ; mona-

monasterium ipse sese Christo nostrae
salutis auctore vocante contulerit.

V I.

S. B E D A.

*Baronius**Annalis**Anno C. 731.*

Non occurrit, inquit, tibi Britannorum
lux Beda, qui post hebetatam luminū
aciem, & in noctem versam, cum à lasciu
seu discipulorum, seu leuium quorundam
scurrarum petulantia in templum inuitatus
rogaretur, vti pro ambone de rebus diuinis
disputaret, ingenie & frequentem adesse con
cionem, paruit (vt erat pius, & hominum sa
lutis studiosus) inuitantium improbitati, &
deductus ad suggestum religiosissime pa
rieres & subsellia ad pietatem cohortatus,
quando nemo auditor, præter sanniones ri
dendo, qui naribus vncis indulgebant, ade
rat. Sed peroranti & sanctissimæ Triadis no
mine concionem finienti saxa acclamarunt
AMEN, VENERABILIS PRESBYTER. Hæc
inquam tam illustria tu præteris? & sanctissi
mo viro, quæ nemo ne laudare quidē satis pro
dignitate potest, suam commendationē & e
logium inuides? Ego verò non inuideo. Sed
cū mihi vera scribere vnum studiū sit, absti
neo calamū ab huiusmodi, quamuis incun
dis, quorum nemo eorum quibus antiqua
vri

veri fid
Tu si p
ditorē
hic sec
tremis
sancti

A

M

Terua
nis off
dum
Atreb
nestio
præse
stum
peras
petra
caciū
Deo
com

veri fides & religio cordi est, mentionē facit. *Baronius*
 Tu si placet Annalium Ecclesiasticorum cō-*refutat.*
 ditorē consule, qui sapienter falsa à veris
 hic secreuit. Verū tamen est, Bedam ex-
 tremis vitæ annis cæcum fuisse, nec de eius
 sanctitate ambigitur.

VII.

AVDOMARVS CÆ- CUS.

Meliore fide Sigebertus ad annum Chri-*Sigebertus.*
 sti DCLVIII. notauit Audomarum
 Teruani pontificem posterioribus vitæ an-
 nis offusa noctis & senij caligine occæcatū,
 dum sacrum B. Vedasti pontificis corpus
 Atrebatis ex humili conditorio leuatum, ho-
 nestiore tumulo collocaretur, & reliquorum
 præsertim Auberti precibus, per S. Veda-
 stum vsum videndi dudum amissum recu-
 perasset, ægro id animo tulisse, & votis im-
 petrasse, vt reſerata lumina, rursus oborta
 cæcitate velarentur, quam in salutem suam à
 Deo immiſſam sibi dictitabat. Hic vidit, qd
 commodi cæcitas adferret, quantorumque
 malorum occasiones præci-
 deret.

S. OTHM

S. OTHILIA.

*Fasti sacri**Sur. 13. De-**cembriis.**Canisius**eod. die.**VVolfg. La.**zins historia**Habspurgi-**ca.*

Ilustre virginum sidus & nobile Ethico-
nis siue Hilderici germen Othilia fuit, nisi
quod illi natura lucem inuidit, cum in lucem
eam edidit. Correxerit vitium naturæ cælestis
gratia, sacro enim fonte à S. Erhardo Regino-
burgenfi pontifice tincta, oculorum caligi-
nem absterfit, uti cælum, quo tendebat, intu-
eri posset, quod illi adeo placuit, uti terra fa-
stidita, abiiceret omnia, quæ ex illa nata rus-
sum occidunt, & quæreret nullis sæculorum
æternitatibus finienda. Condidit ergo filia
Hildericus Parthenona, in quo trecentis &
triginta virginibus ad cælum facem luxit,
patri piacularibus flammis excocto votis
suppetiatum venit, atque ex ignibus exemit.
vixit anno Christi D. CC. LXXII.

IX.

B. LVCIA S. DOMINICI
Alumna.*Conradus**Zittardus.**Jacobus de**Strin.*

Hanc ipsorum oculorum gratia exocu-
lauit. Ausa est enim facinus supra sexus
conditionem forte & generosum, sollicitata
frequenter à nobili adolescente ad mutuos
amo-

amores, tandem, quid est, inquit, quod in me
 tantopere ames? Lumina, inquit, tua me vul-
 nerarunt. Irata sibi ipsi intacta Virgo: Itane
 ego meis oculis lædo mortalium animos, &
 perdo? Sequor consilium magistri mei. *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum & proiice abs te, Matth. 5.
 Marc. 4.*
*melius est tibi cum uno oculo intrare in regnum celo-
 rum, quam duos oculos habentem mitti in gehennam.*
 Expunxit ergo vtrumque & transmisit ama-
 tori, qui tam admirando spectaculo attoni-
 tus illico facti pœnitens, tanquam ipse virgi-
 nem oculis exuisset, abiectis rebus humanis
 S. Dominici sodalibus se adiunxit. Lucia
 lucem diuinitus recepit, & in summa vi-
 tæ sanctimonia vltimum vitæ diem clausit,
 hodie multis beneficiis passim in ægros & a-
 lios clara celebrisque. Appono carmē, quod
 olim de hac condidi.

Lucia præstanti virgo sacra corpore, Christo

Virgineum sancto vouerat ore decus:

Lucia cui fuerant gemini duo sidera ocelli,

Et mens sideribus purior atque oculis.

Lucia nymphea chori lectissima, qui sibi nomen

A (Domini cana) religione tulit.

Cognita plus cælo quam terris inclita Virgo,

Forte erat illustri visa puella duci.

Qui captus nitidis oculorum in Virgine gemmis,

Ardebat tota virgine posse frui.

Sensit

*Sensit ut hoc virgo, laeso de principe querens
 Quam nostri partem corporis inquit, amasti?
 Dixisset frontem, frontem abrasisset ab ore:
 Ab rasura suas non minus illa genas.
 Brachia dixisset, truncasset brachia virgo
 Si labra dixisset, labra rescēta forent.
 Dixisset dentes; hos faucibus excussisset;
 Ille oculos dixit; sustulit illa oculos.
 Elisosq; Duci mittens, hos inquit, amasti?
 Dono, quod optasti, munus amator habe.
 Querere Virgo piget, quæ quantaq; feceris ante
 Sunt inscripta oculis omnia facta tuis.
 Serò nimis telo fodis Lucretia pectus:
 Ante scelus castæ mors patiēda fuit.*

*Jo. Mosch.
 in Limona.
 979 c. 96.*

Plane geminum huic, vel hoc illi expo-
 nit Ioan. Moschus. Sanctimonialis,
 inquit, quædam sedebat in domo
 sua vitâ solitariam ducens; salutisq;ue
 suæ sollicita, ieiuniis ac vigiliis vaca-
 bat iugiter, multasq; faciebat elemo-
 synas. Sed bonorū omniū semper in-
 uidus diabolus, tantas in virgine vir-
 tutes non ferens contra illam puluerē
 excitauit. Inmisit enim cuidam adoles-
 centi turpē de illa, diabolicāq; cupi-
 dinem

diem. Manebat autē extra limen eius adolescens. Cum ergo virgo illa domo sua vellet egredi, atq; ad Ecclesiam orationis gratia occurrere, ingerebat se illius oculis improbus & impurus adolescens, nec illā egredi sinebat, amatoria quēdā verba ꝑcacibus nutib⁹, illi insusurrās: adeo vt iam præ nimia molestia adolescentis cogere-
tur virgo domo sua nusquā progredi. Die igitur quadam misit ancillā suā virgo ad illum, vt ei diceret: Veni, vocat te domina mea. Abiit ergo ad illā gaudens, & stuprū committere gesti-
ens. Sanctimonialis verò sedebat in cubili suo. Ingresso igitur adolescenti ait: sede. Cumq; sedisset: Dic, oro te frater, inquit illa, cur ita mihi molest⁹ es, nec permittis me domo mea egredi? Respondit adolescens. Verè domina, te multū amo, & quando te inspi-
cio, totus in tui concupiscentiam in-
flammar. Quē ad illum: Quidnam in me pulchrū vidisti, quia sic amas me?

Aie

Ait adolescens: Oculos tuos: ipsi enim seduxerunt me. Virgo verò audiuit, quia oculi eius illum seduxissent, sumpto gladio mox oculos eruit. Hoc autem cum vidisset adolescens, eruisse scilicet sibi Virginem oculos, compunctus corde abiit in Scythiam, ibique sæculo renunciando, effectus est probatissimus monachus.

X.

S. AQUILINVS CÆCUS.

*Surius 19.
Octob. Fasti
sacra.*

Res in civili statu maximas pro rege Clodoueo gesserat militiæ Aquilinus, coniugem postea illustrem ad monasterium adduxit, ipse pontifex Ebroicensis creatus, petiuit ab æterna luce, ut sibi mortalia oculorum lumina clauderet, ut cælestem contemplari firmioribus mentis oculis lucem posset. impetrauit, nihilominus munere pontificatus egregiè concionando perfunctus. Acta ipsius vitam à natalibus ad vsq; mortem Surius describit. Hic tantum cæcum laudauimus.

S. HER-

XI.

S. HERLVCA.

Herlucam quoq; in Boica vel natam vel ^{Paulus}
 educatam hic pono, quæ adolescentu- ^{Bernried.}
 la studiosior erat corporis ornandi, quam a- ^{P. Gretserus}
 nimi virtutibus excolendi. Sed cum illam ^{cum Greg. 7.}
 sibi Christus in sponsam legisset, non est pas- ^{edidit.}
 sus eam ulterius progredi, ne iacturam face-
 ret innocentia. Morbo ergo, sibi aliisq; pla-
 cere studentem emendauit, quæ tum quidē
 meliora, vt amat fieri cum premimur, vota
 concepit si reualefceret; reualuit, sed oblita
 sui & Dei rediit ad ingenium. Rediit & mor-
 bus & refractariam grauius afflixit, promit-
 tentem vitam sanctiorem à morbo denuo
 recreauit, atq; promissa non exequentem lu-
 minibus exiit. Hic vltimam verita calamita-
 tem seria cœpit consilia, quæ & perseuerauit.
 Monita deinde diuinitus, vt orbem cereum
 ad S. Cyriaci M. tumulum pro altero oculo-
 rum recuperando votum mitteret. misit, re-
 cepit, & tam acutum ad vltima vitæ tempo-
 ravidit, vt aquilas & lince superaret, nec vl-
 la vilacrimarum, quas vberrimas frequen-
 ter profundeabat, corrumperet, neque minu-
 tissimis telæ acu pingendæ studiis hebetaret.

HHH

Altero

Altero tamen caruit semper, vii ne causæ
vtriusq; olim amissi ex animo deleteret.

XII.

S. SPES COENOBIA-
cha Camplensis cæ-
cus.

*S. Greg. Dia.
lib. 4. c. 10.*

AD sextum lapidem ab oppido Nursi
Spes ædem sacram religiosi viri con-
diderat, quibus ipse sanctissimè præfedit.
Què virum quantis elementia cælestis pro-
videntiaque afflictionibus attriuerit, quan-
taq; post beneficia contulerit narrat S. Gre-
gorius, cuius verba plena sensus & pietatis
bens volens hic colloco. Adhuc in mo-
nasterio positus cuiusdam valde ve-
nerabilis viri relatione cognoui quod
dico: Aiebat enim, quia venerabilis
paternomine Spes, monasteriū con-
struxit in loco cui vocabulum Cam-
ple est, q sexti ferme miliarij interiori
centi spatio à vetusta Nursiæ vrbe dis-
iungitur. Hunc omnipotens & mise-
ricors Deus ab æterno verberare flagel-
lando

lando protexit, ei; dispensationis suæ
maximam securitatē seruauit & gra-
tiam, quantūq; cum prius flagellan-
do diligeret postmodum perfectē sa-
nando monstrauit. Eius namq; ocu-
los per quadraginta annorū spatium
continuae cæcitatis tenebris pressit,
nullum ei lumē vel extremæ visionis
aperiens. Sed quia nemo in verberis
illius gratia se destituente substitit: &
nisi idem misericors pater qui pœ-
nam irrogat patientiam præstat, mox
per impatientiam peccatum nobis
ipsa auget correptio peccatorum.
fitque modo miserabili, vt culpa no-
stra, vnde sperare debuit terminum,
inde sumat augmentum, idcirco no-
stra Deus infirma conspiciens, flagel-
lis suis custodiam permiscet, atq; in
percussione sua electis nunc miseri-
corditer iustus est: vt sint quibus po-
stea debeat iustē misereri. Vnde vene-
rabilem senem dum exterioribus te-
nebris premeret, interna nunquam
HHH 2 luce

luce destituit. Qui cum flagello flagellaretur corporis, habebat per sancti spiritus custodiam, consolationem cordis. Cum verò iam anni quadragessimi fuisset in cæcitate tempus expletum, ei Dominus lumen reddidit & vicinum suum obitum denunciavit, atque ut monasteriis circumquaque constructis verbum vitæ prædicaret, admonuit: quatenus corporis recepto lumine, visitatis in circuitu fratribus cordis lumen aperiret. Qui statim iussis obtemperans fratrum cœnobium circuevit, mandata vitæ, quæ agendo didicerat, prædicavit. Quintodecimo igitur die ad monasterium suum peracta prædicatione reuersus est, ibique fratribus conuocatis, altans in medio, sacramentum dominici corporis & sanguinis sumpsit, moxque cum eis mysticos Psalmorum cantus exorsus est. Qui illis psallentibus orationi intentus animam reddidit. Omnes verò fratres qui aderant, ex ore

eius e
mox
spici
lum.
lumb
est, v
specie
de ci

IV

O
rum,
abstin
caper
antist
dissoc
illius
probo
ex vi
Chri
purg
O
andr

eius exisse columbam viderunt, quæ
mox aperto tecto oratorij egressa a-
spicientibus fratribus penetrauit cæ-
lum. Cuius idcirco animam in co-
lumbæ specie apparuisse credendum
est, vt omnipotens Deus ex hac ipsa
specie ostenderet, quàm simplici cor-
de ei vir ille seruisset.

XIII.

IVLIANVS ABBAS

CÆCUS.

Offensus hic erat moribus parum emen-
datis Macarij pontificis Hierosolymo-
rum, eamq; ob causam ab eius societate se
abstinebat, nec vnde sacra Christi mysteria
caperet habebat. Consultus ab eo Simeon
antistes, monuit vti ne seipsum ab Ecclesia
dissociaret, qualis enim cunque esset præses
illius, Ecclesiam esse sacrosanctâ, & vita im-
proborum non temerari, nec doctrinam eius
ex vicijs præsulibus corrumpi, quæ sponsa
Christi sit ab eod. ab omni labe errorum re-
purgata.

Omitto, quæ idem narrat, de tribus Alex-
andriæ in Tetrapylo cæcis inter se colloquen-
tibus,

HHH ;

tibus,

10. Mosch.
in limonario
c. 96.

tibus, mihi de sanctis aut beatis potissima narratio est.

XIII.

SENEX CÆCVS IN Cœnobio.

Idem. **H**ic duos supra viginti annos aquam ipsi sibi hauriebat ex fonte mille passibus ab illius tuguriolo remoto. Atque ne a via aberraret, quod esset longior, & extra viam, & sæpe arenis, ventorum flabris in cumulum aggestis obsepta, funem ad ipsum os putei alligavit, ut extrema pars ad cellam omnino pertineret, quo velut Theseus in labyrintho viam explicabat, nec passus est sibi ab aliis aquam adferri, cum multi sua illi officia deferrent, ne laboris & patientiæ faceret iacturam.

XV.

CÆCI PER VANI.

Sunt in Collegiis Indorum & Iaponum sodalitates certorum hominum, qui ad omnia Christianæ charitatis officia sunt parati. Illi visunt ad ægros, ad vinctos, ad alios. Idem adsciscunt sibi cæcos, qui ex elemosynis viuunt, & quotidie ad Eccle-

sia

in nostræ limina, tum mane, tum ve-
 sperī doctrina Christiana imbuunt e-
 os, qui cōfessionis faciendæ causā ad-
 ueniunt. Quoties Patres bini missio-
 nem obeunt, duo ex his cæcis, via-
 rum duce adolescentulo, adiungun-
 tur, magnumque alleuamentum la-
 boribus nostrorum tum in populis,
 tum in urbibus sua institutione affe-
 runt, omnesq; conantur eos in ædes
 suas pertrahere, vt accuratius ex eis
 percontentur Theologiæ Christianæ
 mysteria, modumq; rite confitendi.

Concludam hoc caput aurea Coronide
 Damiani Iaponis ex hac cæcorum classe faci-
 le principis, & quod amplius est inter cælitū
 purpuratos ob mortem Christi & religionis
 causa constanter obitam collocandus.

XVI.

DAMIANVS CÆCVS & martyr.

Digna posteritatis memoria tradit P. Frā-
 ciscus Peresius in literis ex Iapone mis-
 sis de Damiano cæco, primum pagano,
 HHH 4 mox

mox Christiano, demum purpurato exleſſa
 Imperatoris, ſanguine pro Chriſti lege ſuſo
 Saccai in lucem abſque luce editus Amange-
 ci poſuit ſedem, nuptias celebravit, & quæ
 memoria prope ſupra fidem pollebat, atque
 ingenij felicitate, iudicioq; plurimum vale-
 bat (ſolet enim natura, ſi quid in corpore pa-
 rum emendatè edidit, animi bonis compen-
 ſare, quod & in Socrate & aliis factum anti-
 quitas docet) ſtatim omnia arripiebat. Ita
 Damianus ab indole egregiè paratus, quo
 minus oculis, tanto plus animo peruidebat,
 ſuperſtitiones certè patrias & auitas adeo
 combibit, vt nullo negotio omnia ſuorum
 Deorum & dogmatum arcana perdiſceret, &
 quicquid aliis difficile intricatumque eſſet,
 ipſe euolueret & penetraret, ſuiſq; tanquam
 publicus popularium doctor præconium
 cum magna laude faceret.

Hunc olim inceſſit cupido noſtræ doctri-
 næ capita cognoscendi. Venit, audiuit, cog-
 nouit, captus eſt; tanta enim veritatis vis eſt,
 vt mentem bonam, nec peruiacem ſtatim
 occupet. Intra paucos dies Chriſtiana inſti-
 tutione probè imbutus, cæleſtem reſpexit
 lucem. & ſalutari tinctus vnda magnum at-
 tulit gaudium Chriſtianis, ingentem Bonzianæ
 dolorem, qui mox illum infectari cœperunt.

omnia

omnibusque vitæ præfidiis exuere, cum an-
 tea velut Ecclesiastes illorum lauta quadra
 viueret. Redactus ad vltimam inopiam Da-
 mianus animum nequaquam despondit, sed
 ab Amangucianis, qui Christum colebant,
 quamuis & ipsis admodum egentibus, tamē
 pro copia rerum liberaliter alebatur, præfer-
 tim cum ipsius opera multis in rebus ipsis o-
 pus esset. Fungebatur enim in Patrum absen-
 tia munus concionatoris, ægros solabatur,
 audaciam & impudentiam Bonziorum re-
 tundeat. Inter hæc vsuuenit, vt accersitus ad
 Imperatorem seu prætorem prouinciæ, ho-
 minem cætera paganum, sed non importu-
 num, vt cum illo de Iaponicarum antiquita-
 tum, quarum præses erat amantissimus, &
 Damianus peritissimus tractaret; quod fecit
 tam commodè, vt subinde cum locus esset,
 peropportunè nonnulla de philosophia Chri-
 stiana sermonibus aspergeret, Deorumque
 simul profanum cultum infirmaret. Quare
 effecit (nunquam enim fecundum Christi
 verbum est sterile, præsertim cum in glebam
 tractabilem incidit) vti mox duo ex officio
 aulico animum ad nostras partes applica-
 rent, & sacris nostris initiarentur, quos mag-
 na postea cura Damianus ad disciplinam
 Christianam informauit. Idem aliàs trecenta

HHH 5 millia

97. miliaria millia passuum quamuis cæcus confecit, ve
Germanica. nostros conueniret, quos obnixè rogauit, ut
 ne grauentur tradere sibi Euangelia, quæ ad
 curandos ægros adhiberentur, & quæ cele-
 briorib⁹ anni diebus publicè in templis pro-
 nunciarentur, cum glossemat, & exegesis
 selectis, sperare se ubi semel iterum ac tertiu-
 am audiuiſſet, omnia fidei memoria custo-
 diturum, eaque præcepta sibi & aliis magno
 vsui & commodo futura. Impetrauit quæ vo-
 luit, & magna cum fide præstitit, quod rece-
 pit. Cognitum enim est, ingêtes inde fructu
 manipulos ex eius semete demessos. Fuit, cū
 Amanguci centum admodum ex ciuib⁹ ani-
 mi caussa in campum prodambularent, in
 quorum comitatu & Damianus fuit, & non
 nulli Christiani, cum emissario quodā seu an-
 teambulone pagano, sed vrbis præfecto in
 paucis grato. Nec procul domicilio Bonzio-
 rû via ducebat ambulantes, ubi in sacrilegum
 idolū carmine multo vestitū incurrunt. Hic
 Damianus simulacro propior, quod manu
 cōrectabat, versus ad hos: quid, inquit, hoc
 olim profani Numinis fuisse, quemue Deum
 hoc saxo representari existimatis? feminam
 aio fuisse, opis alienæ indigentē; quā aliis ad-
 ferre qui possit cogitate? Vulnerauit hæc Da-
 miani vox animum aulici mancipij; quæ nū-
 men

men à se cultum vidit tam contumeliosè tra-
ctari, & Atqui, inquit, & Iesum, què Christia-
ni adoratis, muliere natum affirmatis. Affir-
mamus, inquit Damianus, sed longe alia via,
modoq; aliisq; latentib⁹ arcanorum secretis,
à quib⁹ procul abest profana mulier vestra;
cuius originē longa verborū serie cœpit ape-
rire, & sexcentas fabulas de eadē ineptissimis
nugis refertas, & mille modis explodendas
recensere. Quibus adeo excanduit aulicus. vt
effecturum se minaretur apud proregem, vt
vel omnes Christiani Amangucio proscribe-
rētur, vel certe Damianus pelleretur. Cui Da-
mian⁹, sol, inquit, publicum mundi sidus nō
Amanguci tantum lucet, sed omnē terrarum
orbem illustrat. Sex & sexaginta per omnem
laponem hodie regna numerantur: ex hoc
pulso sexaginta quinque supersunt, in quib⁹
singulis, si annum duntaxat traduxero, ad
sexaginta quinque annos æuum propagabo.
Quo responso aduersarius adeo inflamma-
tus est, vt prope in rabiem versus, manus ac-
naci admoueret, Damianum illico obtrunca-
turus; sed Christiani Damiano succurrentes
ferrū pagano extortū, & in saxo elisum adeo
hebetarunt, vt vix vsui esset. Ille ardens ira tā-
quā furis agiratus ad proregē prouolat, Da-
mianū atrocissimè accusat, & mille nominib⁹

reum

reum postulat, tamq; arduos præsidii facies
 admouet, vt ille incensus ira per curforem
 extemplo citaret ad tribunal Damianum.
 Viator quod Damiani ædes nesciret, tota vo-
 be vagus nomen Damiani vbiq; ingeminat.
 Quod simul ad aures cæci deferitur, illico pro-
 filit, cum nullo negotio posset latere, & se
 ducendum ad prætorium vltro, moriturus
 etiam, offert. Est enim mens sibi rectè cōscia
 extra metum. Prorex obiicit Damiano, quæ
 accusator detulerat, fatetur postulatus, sed
 tacuerat alter de gladio, quæ in cæcū strinxer-
 rat, tum Damianus: Quæro, inquit, clemen-
 tissime Domine, qua lege martiali aut eque-
 stri, miles valens & robustus iuuenis, quod
 non capiat quæ disputantur, ferrum expedi-
 at in exoculatum, qui ad defendendum vim
 non habeat, nisi flabellum, quo sibi æstuantis
 frigus venilet, huic rei telum hoc in me vib-
 ratum, illique extortum, & in marmore pro-
 bè retusum, testem aspice. Contemplatur
 prætor ferratum gladium, indignatusque cer-
 sem in publicam viam è fenestra abiicit, do-
 latorem ab ædibus proturbat, Damianum
 accepta excusatione absoluit.

Vigesimo post nostram ab Amanguenti
 profectionem die, matronarum agmen (to-
 giata erant) duce eod. proregis emissario
 visum

visendum Collegium (vt curiosum est in-
genium muliebri) venit. Custodiebant do-
mum ex Christianis cum Damiano duo. Fœ-
minæ cæco cœperunt illudere, sarcasmis in-
cessere, & passim iocâ falsa spargere, præser-
tim vbi ad culinam penetrarunt, dictitabant
redolere assarias dapes ex humana carne, per-
inde quasi Christiani essent anthropophagi.
Dolebat hæc Damiano infamis calumnia,
quam mox ultum iuit. Digressis ad superio-
rem ædium partem fœminis, ductor illarum
(ille quem supra cum Damiano digladium
fuisse memorauimus) hæsit infra propter fur-
num culinæ iunctum, vt amplius Damianum
exagitaret; nam arundinē fornaci immissam,
extractamq; naribus cæci identidem obtru-
sit, vt quasi esset humanarum carniū nido-
re imbuta (per ludibrium obiebat Damia-
no) olfaciendo fateretur. Hic Damiani nasus
iam ante muliebri scommate irritatus ira fu-
mare cœpit, ita vt cæcus irrisorem auersum
arriperet medium, pugione exarmaret, imò
cervicem illius eod. non perfunctoriè pulsa-
ret, qui & conabatur procacem iuuenem in
furnum immergere, nam tum frigeat, sed
Damiano vti ligna ferrentur clamitante, si-
mulanteque velle viuū videntemq; vstu-
lare & assum fœminis gustandum apponere;

vii

uti porro desinerent tam impiis calumniis
 Christianos laceſſere. Comes ſæminarum
 in arcto deprehenſus, & rem ſerio geri ar-
 tratus immaniter vociferari, opemq; inge-
 ti clamore flagitare, qui ſæminarum auri-
 mox verberatas è conclauſi ſuperiore deu-
 eauit, quæ ubi iuuenis periculum ſpectauit,
 nō auſa aggredi, quamuis multæ virum vir-
 cum & oculis orbatū, tanta miſeris ineſt for-
 mido, clamoribꝰ tantum reuocare cæcum a
 ceptis conatꝰ ſunt, quarum ille trepidatione
 ut ſenſit, etiam maiores finxit iras, quaſi mox
 iuuenem crematurus. Tum demum omnes
 certatim ad preces verſæ, per omnia ſacra &
 chara Damianum rogarunt, ut pediſequo re-
 mitteret noxiam impudentiæ, & in præſent
 miſſum faceret. idem trepidus & prope exa-
 nimatus iuuenis deprecando factitabat, qui-
 bus ſe gratiam hanc facere Damianus affir-
 mauit, comitꝰque illorum miſſionē dare. Cæ-
 terum abſtinerent ab infandis huiusmodi
 criminationibus Chriſtianorum, qui extra
 omnem culpam eſſent & ipſiſmet crimina-
 tricibus innocentiores. Tardiores fecit hi-
 ludus Damiani alios ad huiusmodi calumnia-
 as Chriſtianis ingerendas.

Obiecta ex aduerſo noſtræ domus, ædificata
 eſt Bonziorum, qui ſtatis anni temporibus
 illud

illuc cō-
 uti ipſi
 quibus
 Bonzio
 Bonzio
 tempus
 cunt. M
 miliari
 ne ad pr
 eſſet na
 ab ira,
 tra chri
 adferri.
 rum Bo
 inuiſum
 Damian
 Bonzij
 nium p
 ut poſt
 lapone
 ſeindee
 (ſic per
 bant) ex
 Nuptas
 penden
 & coror
 in expia
 videri,

Illuc cōfluunt ad celebrandos suos Finganos,
 ut ipsi appellitant, hoc est, dies esuriales,
 quibus ingens hominum vis ad conciones
 Bonziorum audiendas conuenit. Nam &
 Bonziorum disertissimi ad hunc locum &
 tempus auditoribus suis operam suam cōdi-
 cunt. Monitus id tēporis Damianus est à fa-
 miliari suo, videri sibi re Christiana fore, uti
 ne ad præconium Bonziorū accederet, quod
 esset natura calidior, & ægrè sibi temperaret
 ab ira, præsertim si audiret aliqd absurdi cō-
 tra christianā pietatē, quod sæpe cōtingebat,
 adferri. Verendum esse ne nomē Christiano-
 rum Bonziis aliq̃ molestum, redderet plano
 iniusum. Admisit verum consilium amici
 Damianus. sed cum altera mox concione
 Bonzij ex oraculis vani numinis Xacæ vatici-
 nium promississent, quo iactabant futurum,
 ut post bis mille quingētos annos lex noua in
 lapide deferretur, qua suæ legis decreta re-
 scindeantur, cuius præcones caligari, albētes
 (sic per ludibrium cultum nostratē vocita-
 bant) exequias essent vita functis instituturi.
 Nuptas præterea mortuos cū paruulis à collo-
 pendentibus ad tumulum vsq; prosecuturas,
 & coronā pro salute illorum dicturas; id verò
 inexpressibile sacrilegium & scelus detestandum
 videri, quod nemo ex vita abeuntium, nisi
 pro

pro Bonziorum virtute, votis & auctoritate
ad salutem & alterius vitæ felicitatem posse
adspirare. iam oraculis sortem veram esse
rem ipsam docere, cum Christianæ doctrina
ratio suorum Deorum Fotoques sectas à ma-
lo dæmone natas & institutas asseueret. Co-
uendas proinde pessimas Christianorum ar-
tes fraudesque, quibus alios circumueniant.
Hæc & his gemina pro illa concione contra
sanctam Christi legem deblaterata, cum per-
nescio quem ad Damianum essent delata, il-
le per se iuratus Bonziorum hostis implaca-
bili exarsit iracundia, quod videret, nullum
ab impiis dæmonum cultoribus Bonziis fi-
nem mentiendi, caluminandi; Christianos
fieri. Postera igitur lucē conuentum pagano-
rum adiit, cum illorum doctoribus in certa-
men disputationis descensurus.

Iam Bonziorum princeps, quem Coro ne-
minant, cum singulari fastu sellam in frequen-
tissima concione dicturus occuparat, cultu
serico & exquisito cinctus, fascia obliqua ab
humeris ad pectus defluente, flabellum im-
auratum manu gestabat, in mensa explicati
Fochischin libri cum cymbalo iacebant. Hic
cum oculis circumstantem obiret turbam,
aduertit adesse Damianum, & truci minaci
supercilio, quasi de ignoto quærit, quid illi
homi-

homin-
dentib-
turbare
concio-
tem, a
concio-
nihilon-
foribus
melia
molem
cum in
audito-
nam
magna
date ad
fremitu-
aures co-
tis voce
Cæcum
quem r-
tunus
dicente
Ego ven-
pronun-
equiden-
har ne
ausulta
placeba

hominis sit: Damianum cæcum esse respon-
dentibus, imperat suis extemplo foras pro-
turbarent. Obnitentem Damianum & à
concione neminem excludi solere affirman-
tem, atque adeo confirmantem, si placeret
concio, se in partes Fochiscin concessurum,
nihilominus eliminant, pessulumque clausis
foribus obdunt. Eiectus cum insigni contu-
melia Damianus, & ab audientia exclusus,
molem saxi arripit; & inchoante Bonzio,
cum ingenti verborum apparatu & attonito
auditorum silentio verba facere; cedere ia-
nuam ædis incipit Damianus, & arietare,
magnaue voce inclamare: reperate fores,
date aditum, audienda mihi concio est. Iam
fremitus vociferantis, & strepitus ferientis
aures concionis adeo obtundebat, vt loquē-
tis vocem nisi confusam nullam acciperent.
Cæcum ergo vel inuitus admittere cogitur,
quem rogat; ecquid tandem tam sit impor-
tunus, aut quid sibi velit? Audiam, inquit, te
dicentem: nunquid aliud? inquit Bonzius.
Ego vero, subiicit Damianus: Heri quippe
pronunciaſti quiddam pro concione, de quo
equidem vehementer ambigo. Et quia vere-
bar ne mihi secundum concionem, quam
auscultare volebam, tui copiam negares,
placebat iam exponere; quid de Xacæ re-

III

spon-

sponso, quod mihi heri non videbare et
quo & vero interpretari, sentiam.

Dicitabas impium & execrandum ne-
log; modo ferendum esse Patribus nostris
aliisque qui Christum profitentur, pro de-
mortuis vota fieri, preces fundi & à numi-
ne cælesti pacem illis & veniam rogari. E-
go contra sentio non esse, sed vel maxime
sanctum, & cum ratione coniunctum maxi-
mè. Cum enim fœderati inter nos religionis
iure simus, & tanquam germani fratres inter
nos complectamur, par est profectò, ut alter
alterius salutem tanquam suam Deo commen-
det, ne pecudum ritu post vitæ occasum al-
ter alterum negligat, & tanquam feram
beluamue abiiciat. Quæro iam ego, an illi
vestri ex vita depulsi ad beatorum sedes de-
ferantur, cum vos pro illis ex decreto vestro
Xacæ deprecamini? Enimuero, inquit Bon-
zianus: ergo è vestræ sectæ cœtu quispiam
omni flagitiorum genere coopertus, omni-
que scelere perditus, improbus nebulo, no-
farius latro & execrabilis parricida, vestro
commendatione saluus erit & ter beatus? O-
mnino, inquit Bonzianus, saluus & beatus, pro-
clare, inquit Damianus. Iam è cōtrario si ru-
sum demus è vestro numero virum probum, &
omni

omni virtutum copia ornatum, sanctum & innocentem, qui tamē à re familiari malè instructus propter pauperatē vobis nihil possit largiri, vt per vos apud Deos vestros in gratia reponatur & beatitate donetur, sed spargatur, vtī solet apud vos, miser in vndas; cupio igitur discere, eiusmodi vir cætera sanctus, sed tenuis fortunæ, qui nihil vobis muneris possit legare, cur à beatorū concilio excludatur? Equidem, inquit Bonzius, dubito vehementer; Itanē? subiicit Damianus: ille qui omnia legis præcepta exhaustit sancteq; vixit, à cælitum societate proscribatur, quod non habeat vnde vobis palpum & dona obtrudat? Hoc non solum vñ rationi repugnat, sed & contra jus fas omne, adeoque alienum naturæ videtur, vt prorsus indignum sit à vobis, qui literas, & artes, ac nescio quæ sacrosancta mysteria iactatis talia sentiri, dici, pronunciarique.

Sed ad aliud huius argumenti caput tractandum docemus.

Animæ corporum vinculis expeditæ, & patrocinio vestro dignatæ, vestra sententia in beatorum censum deferuntur, reliqui à cælo excluduntur. Sed docete, quo pacto id fieri possit cum vos cadauera insepulta lógo

tempore relinquatis, nec pro defunctis lit-
ris nisi post multam intercapedinem dierum
cum anima iam ad destinatum sibi locum
delata est. Quam mox enim hæc ex corpore
excedit, tam mox vel intra momentum de-
ducitur eo (quod & nostra quoque lex affir-
mat) quo sententia supremi iudicis pro ratio-
ne antea actæ vitæ duci imperat, siue ad præ-
mia virtutum capienda apud superos, siue
supplicia propter morum improbitatem to-
leranda apud inferos: nam de piacularibus
leuium culparum flammis tacuit Damianus,
vel quod nullas crederent Bonziji, vel quod
animæ ignibus purganda, iam certæ sint salu-
tis, atque adeo pertineant ad familiam san-
ctorum. Ad hæc rationum firmamenta cum
hæreret Bonzius rubore & pudore suffusus
irarumque plenus se subduxit, & conciona-
di munere ultro abdicauit. Damianus ad po-
pulum versus: Quandoque hoc loco ad-
uersus diuinam Christi legem & Christi-
nam disciplinam diceretur, accurram & dictu
diluam, ac pro religione nostra propugnabo.
Bonzius ita fractus debilitatusque animo
concione discessit, vt contra Damianum &
eius rationes ne hiscere quidem auderet. Et
hoc congressu Damiani cum Bonzio nobilis
quidam Bonzius damnata Deorum suorum

impia

impia superstitione & cultu, se ad Christianas partes adiunxit, & cum aduersariis saepe manus conseruit, artes illorum improbas detexit, & triumphauit. Adeo utilis fuit Damiani, cuius studio adfuit Deus, cum Bonzio dissertatio.

Eadē in vrbe torsit atrociter paganam damnatus orci tyrannus, Bonziis multa necquicquam tentantibus & conantibus, quod dæmon à dæmone non pellatur. Cognati, fæminam capto consilio ad Giamabusios singularem cultu inferis initiatos, nec multum à magis abhorrentes auxiliij petendi deducunt, qui negant aliud superesse amuletum (quod stultissimum dices) miseræ iuuandæ, quam ut septem diebus collocetur sub prominente rupe, ex qua torrens aquarum magno strepitu cadat, cui ceruix obsessæ subiicienda sit, ut horis aliquot à decidente torrentis fragore feriat. Ducitur ad montem cum ingenti hominum concursu & præcipitanti ex alta petra aquæ subiicitur. Aderat inter cæteros spectatores puer Christo initiatus, nouennis, qui miseratus infelicem fæminam grauius sub gelido decidentis amnis pulsu laborantem energumena fratrem compellat: Si, inquit, soror tua Christum profiteri volet, præbebo tibi amuletum Patris mei (lustralem

III 3

aquam

aquam intelligebat) quod Christiani in ædibus seruant ad varia morborū genera pellenda, vnde plurimi curantur. hoc & germana tua, dubio procul & ipsa quo laborat damone liberabitur. Frater quamuis & ipse paganus, amans tamē sororis, cum illam saluare vellet, iubet afferri à puero, quam pollicitus erat medicinam, qui mox cum geminis fratribus suis & Damiano reuertit. Sed fæmina imò malus hospes fæminæ simul ac sensus Christianos aduentare, præcipiti se fugæ mittere dat, persequuntur CHRISTIANI fugientem, & propinqui prensam retinuerunt. Damianus manu flagrum (quod hodie religiosi disciplinam vocant) gestabat, quo statuerat pulsare inquilinum fæminæ, sed veritate ne offenderet præsentem, detractum à ceratice caelestem agnum vna cum sacra conuena imponit fæminæ recusanti & totis viribus obnitenti. Damianus cū pueris Christianis symboli Christiani capita pronunciat & aqua consecrata mulierem lustrat, quæ mox exanimata concidit. Illico tamen, Deus succurrente, sibi restituta se à vexatore & in selessore suo prorsus expeditam sensit, sacra catechesin adiit, & cum multis aliis Amegucianis hoc miraculo permotis salutariter tenēta in Christi leges & verba iurauit.

N

Nunc ad vltimum Damiani agonem & certamen contra impietatem & Idolorum adoratores susceptam progrediamur. Damianus vicesimum annum ingressus idolis proiec- tis Christianæ gloriæ crucem contempla- tus totum se Christo emancipauit. Breviaria Theologiæ sacræ per catechesin non solum ipse feliciter complexus est, sed mox alios docuit & Sociis in Amangutiano agro exco- lendo opportunissimè suppetiatū venit. In- credibili animi ardore rem Christianam de- fendit, sacrificulos paganos & indoctos Bon- zios doctissimè & eruditissimè refutauit, quæ res illi dubio procul adorem in agonalibus athleticam peperit, cum vincere nec ferire, sed feriri doctus fusa pro sanctissima Christi professione vita, lauream martyrii immorta- lem reportauit. Viue Damiane inuicte Chri- stianis, qui plus vidisti cæcus omnibus pa- ganis, fortean & multis quoque Christia- nis? Sed mortis genus quærit lector, & quo animo denunciatam tulerit illatam? Narret ipse Iaponum pontifex, vt maior sit rei fides & auctoritas, qui ad Societatis præsidem in hæc verba scribit: Cum Morindonus Societatis patres cum omnibus S.E. uangelij ministris ex suis statibus ex-

terminasset. Damianus solus velut
caput & Magister Christianorum A-
mangufianorum in multis rebus sup-
plebat defectum dicti sacerdotis, in
catechesi informando infideles, præ-
dicando Christianis, Baptizando in
casu necessitatis infantes, sepeliendo
mortuos, visitando in vicinis locis
Christianos, exhortationibusq; & pi-
is colloquiis eos in fide confirman-
do & conseruando. In summa officii
boni & vigilantis Pastoris præsta-
bat, fauenteq; diuino numine huius
fidelis serui laboribus omni tempore
copiosus in horreum Domini colle-
ctus est fructus. Habebat præterea do-
num eiiciendi dæmones ex obsessio-
rum corporibus, multosq; eiecit cum
ingenti stupore gentilium.

Hæc cognoscens Morindonus, par-
tim ex odio veteri in fideles, partim
Bonziorum capitalium nostrorū ho-
stium importunitate stimulatus, de-
creuit Damianum è medio tollere.

certo

certo persuasus, si illum Amangucia-
nis eripuisset, cæteros Christianos fa-
cile Christum eiuratu-
ros; imò hac ra-
tione & via vniuersam Christianam
religionem in suo statu posse fundi-
tus deleri. Vnde Bonziis persuadere
conatus est, se in superiorum anno-
rum dissidio, quod flagrabat inter gu-
bernatores Iaponiæ à Taicosamere-
lictos, & Daifusamam hodiernum
Monarcham, spoliatum maiori Reg-
norum suorum parte, quod potesta-
tem fecisset Societatis Religiosis se-
dem figendi Firoscimæ & Amangu-
tij conuertendiq; subditos ad fidem.
itaq; si pacem tueri velit, reliquæ por-
tionis ex antiquo dominio relictæ,
non differret Amangutio exturbare
Patrem ibi commorantem; Christia-
nos autem cogeret ad gentilismum.
De Firoscima autem nihil poterat,
quia erat in potestate alterius Dñi.

Damiani mors, vt constat ex infor-
mationibus authenticis, ea de re ac-

III 5

ceptis;

ceptis, publicæque voce Christianorum & Gentilium, ac deniq; ex testificatione eorum qui illum è viuis sustulerunt, in hunc modum se habuit. Morindonus ex propugnaculo Fangui, vbi nunc cum aula sua sedem fixit, duos primarios viros dictos Buguioni, amandauit Amangutium, oppidum vicinum specie cōfiscandi bona Melchioris Bugendoni Christiani magna nobilitate & opibus præditi, sed re ipsa, vt Damianum Christianis columnam è medio tolleret.

Ergo decimo nono Augusti dicti Buguioni descendentes ex equis ad ædes Bugendoni iam ad fiscum deuolutas, quas pro diuersorio suo elegerant, confestim mandarunt accersiri Damianum, qui coniecturam faciens de futuris, suspensionem suam aperuit vxori, seque comparauit ad sanguinẽ amore Christi profundendum. Lauit se, vt solent Iaponij impendentibus nuptiis vel solennitate

publi-

publica, melioribusq; se vestibus induit, atque ita cum duobus Christianis totus hilaris in conspectum Buguionum processit: qui ex parte Morindoni ei imperarunt, vt Christiana legi renuntiaret, & si pareret, nomine suo addicerent illi vectigal annuum homine nobili dignum, ædes commodas, & breuiter in omnibus conditionem status sui splendidiorē, sin secus, sciret actum de sua vita.

Respondit Damianus audacter, se multo libentius mortem, quam conditionem talem acceptare: probè siquidem norat, sectarum Iaponicarū nullam, solam verò IESV CHRISTI legem, viam patefacere ad vitam æternam. Atque hic cœpit longiorem protrahere sermonem ad illos, & circumstantes & demonstrare multis rationibus, cur amplecti deberent fidem Christianam, obiectaq; sibi facta tanta prudentia & spiritu dissol-

dissoluit, ut in animis gentilium non exiguam sui admirationem concitaret.

Denique duo illi ministri, ut animaduernerunt se frustra laborare in labefactanda Damiani constantia, consilium capere cœperunt de vita illi adimenda quàm secretissimè, ne si emanaret rumor necis ad Christianorum aures, sequeretur tumultus, vel fugam meditentur in exterarum ditiores. Itaque post occasum solis boni cæci socios Christianos dimiserunt, & sub medium noctis equo impositum prælata face ardenti extra urbem ad ripam fluminis, Damiano ignotâ, ubi rei mortis supplicio extremo affici solent, deductus est: ad quem priusquam peruenisset, Damianus dixit militibus: Ego licet cæcus, non ignoreo quo me ducatis, nempe ad locum supplicij publicum, ut me, tanquam Christianum ibi è medio tollatis: quare fratres, ne me decipite. Respondit,

ui cædes erat commissa: Ita manda-
tum esse à Morindono, eo quod con-
tra edictum eius expressum ausus fu-
isset ministerium Euangelicum agere
Amangutij, & sermones ad populum
pro fide Christiana habere. Tunc Da-
mianus ab equo defiliens dixit, se nō
solum libentissimè mortem oppete-
re pro fide quam profiteretur, verum
etiam incredibili se exilire gaudio,
sortem tam felicem sibi contigisse.
Et quoniam, subiunxit, non solent
Christiani ex hac vita immigrare in
alteram, nisi comparati, obsecro te vt
pauxillum temporis mihi indulgere
velis. Quo dicto cœpit recitare suas
preces, quibus finitis, orauit ali-
quantulum mentaliter, ac demum si-
ne vllō turbatæ mentis indicio collū
porrexerat carnifici. Amangutij rumor
percrebuit, & iurati testes astruunt,
percussorem, cum iam iam esset en-
sem vibraturus, dixisse, si vellet ei-
rare fidem, se liberum eum dimissu-
rum.

rum: Damianum verò respondit animo intrepido, se velle mori Christianum; itaque officio suo satisfatis. atque ita mox eum obtruncavit. In hunc ergo modum felix caecus pro fide Christi Zelo salutis animæ vitæ finem imposuit: felicem dico, quia tanta lucis internæ claritate pervidit, quid sibi conueniret ad lucrifaciendum cælum.

Cum verò Morindonus ob causas supra commemoratas latere voluerit necem Damiani, carnifices, ut voto eius satisfacerent, corpus eius in minutas partes disciderunt, quas partim in profluentem, partim in vicinam syluam abiecerunt, ne venirent in manus Christianorum. At cum factum postero die innotuit, missi sunt nonnulli Christiani, qui sedulo corpus quærerent, Deoque opitulante reppererunt caput & brachium sinistrum; quod hic Nangasaci cum debita veneratione conseruamus.

Immeq

Immensas omnium bonorum aucto-
ri gratias referimus pro tanto bene-
ficio huic Ecclesiæ præstito. Nam
quamdiu diuinæ Maiestati placuerit,
vt sæpius amore Christi sanguis ab e-
ius amicis profundatur, securè spera-
re possumus ad eam in dies maiorem
accessionem futuram, nempe cum
sanguis martyrum, iuxta communē
vnanimemq; SS. Patrum sententiam
experientia tot sæculorum approba-
tam, semen sit Christianorum, quod
in sanctæ Ecclesiæ agro mirabiliter
multiplicatur, redditque fru-
ctum centesimum bene-
dictionum.

DI

DE STYLITIS.

CAPVT III.

E Anunc tempora sunt & mores generis humani, vti non solum nihil eorum tentemus vel adeamus, quæ veteres asceræ maximo animorum robore muniti designarunt, sed fidem etiam factis maiorum abrogemus, quod ab illorum inusitata nobis virtute tantis intervalis distemus, vti nec persuaderi quidem possimus, tam seuerum & intolerabile vitæ genus quemquam mortalium voluisse vel etiam potuisse, præsertim tot annis sustinere, vti verear ne (quod Plinius minor de suo sculo queritur) postquam tam fortia & illustria facere desuimus, laudare quoque desineptum putemus, quando iam omnia egregia & constantia virtutis exempla exoleuerunt. Philosophorum patientia, tolerantia Gymnosophistarum, Masinissarum, Seuderorum, Spartanorum labores ruborem nobis exprimunt, qui Christi imperatoris nostri nomine gloriamur, cui æuum in summa vitæ acerbitate tractum, per nocturnas in montibus vigiliis, diurnos sudores, quadraginta dialem in ediam, assiduas ambulationes, per longas

S. longas conciones, famem, sitim & contume-
 liarum indignitates, vinculorum iniurias,
 diras flagrorum plagas, fœdam crucis igno-
 miniam, & vltimam mortis infamiam non
 inuidemus, nobis delicatè parcimus, & ex-
 tremo vix digito attingimus; aliorum fortio-
 ra & rariora seu martyrum seu ascetarum fa-
 cta mirari malumus, quam imitari, cum in-
 ficiari propter omnium scriptorum affirma-
 tionem non possumus. Habebunt ergo, qui
 se multum aut nimium in corporis torquen-
 di seueritate progressos existimabunt, quos
 intueantur, & suam remissionem cum illo-
 rum contentione componant. Habebunt
 cessantes, vt fortibus exemplis suam ignaui-
 am condemnent, vt si supremos virtutis gra-
 dus desperent, saltem ad medios aut imos
 aspirent.

Stylita est ὁ ἐν κίον ἱστῆμεν vti Suidas
 docet; qui columnam insistit, seu in columna
 aut supra columnam degit; quod standi & vi-
 uendi genus inuenit, & exercuit Simeon ille,
 publicus mundi Ecclesiastes, & sol orbis, qui
 ex alta statione & excelsa columnæ cathe-
 dra gentes dictis erudiebat, factis permoue-
 bat, operibus omnem naturæ vim superanti-
 bus in stuporem dabat, cum ipse proculcatis
 omnibus, quæ mortales mortalia admiran-
 tur,

KKK

tur,

tur, propior caelo quam terris, vicissim spectatores suos & admiratores ad humanarum rerum despicientiam inflammaret.

Non est autem idem dicere ἐν κλίονι ἢ ἐν λυτῷ, & στυλίτῳ, quod posterius plerumque in malam partem accipitur, ut apud nostrates dicas, einen auff den Brang stellen / & λόγος στυλίτευτικὸς & epistola στυλίτευσις scriptum famosum, quo rei criminis publicè legenda proponuntur. στυλίτην erat propriè cippus sepulcrorum tumulis impositus, cum inscriptione, ut erat illa Iulij Caesaris in foro, quam Cicero execratam columnam appellat. Ad eundem finem excitabantur obelisci, columnæ & pyramides, præsertim apud Ægyptios. Sed stelis ignominia causa nocentium facta inscribebatur, & erant quodammodo tabulæ seu columnæ proscriptionum. στυλίτης autē nihil horū sonat, sed cum qui in columna stationem habet, quamvis & στυλῷ & στυλῆν ab eodem fonte manet, & à Grammaticis ab ἵστημι deducantur. Sed hæc mittamus, & primum quæramus (quod iam diu dubitatum video) quæ forma, crassities, altitudo earum fuerint columnarum, quas stylitæ insisterant. quæque communis illorum ratio viuendi, an infames æterna in statione excubuerint, an aliter.

quando
lex præ
hil hun
mare; qu
meones
rit, necn
becillita
infra cog
Col
pti prod
pictis ob
iani, pro
sidera an
torunda
rum Sim
non nisi
dum) mo
postremo
rus & ali
cella siue
in quo c
os cubito
lo, ut lib
& omnib
berent to
u habeb
pestatis
ser. Sc

quando cibum sumserit, & alia quæ naturæ
lex præscribit; homines enim fuerunt, & ni-
hil humani ab illis alienum fuisse licet existi-
mare; quamuis fuerint, qui ambigerent an Si-
meones hic, auctor stationariorum homo fue-
rit, necne; cum ea faceret, quæ humanam im-
becillitatem longè videbantur superare, vt
infra cognoscetur.

Columnarum quas ego omnibus Ægy-
pti prodigiosis pyramidibus elaboratis, &
pictis obeliscis, colossis, columnisque Tra-
iani, propter ipsa quæ supra illas fulgebant
sidera antepono, forma fere fuit, vt arbitror
rotunda, altitudo varia. Auctor enim Stylita-
rum Simeon primum columellam ascendit
non nisi senum cubitorum (siue nouem pe-
dum) mox duodenū, postea vicenum duūm,
postremo tricenum senum, siue, vt Nicepho-
rus & alij tradunt quadragenū. Modius seu
cella siue domicilium columnis impositum,
in quo consistebant, in omnem partem du-
os cubitos seu tres pedes patebat, recto nul-
lo, vt liberè cælum omne contemplarentur,
& omnibus iniuriis cæli expositi maiore ha-
berent tolerantia segetem & messem. Ianu-
æ habebant nonnulli; nullas alij, quod tem-
pestatis violentia parietis partem disiecif-
set. Scalæ admovebantur, cum vel alij ad
illos

KKK 2

illos enitebantur, vel illi ad alios se demitterent, quod quidē vel nunquam, vel ad futura Reipub. pericula deuocati factitabant. Statione porro æterna se cruciabant, nec nim iacendi vel decumbendi spatium erant poterant tamen sedere; sedisse verò nusquam lego, nunquam puto. Nam primis quadraginta diebus Simeon ad trabem se alligauerat, alterisque quadraginta mox liber ab adminiculo consistebat, medio corpore perennē velut Ecclesiastes in ambone extabat. Etsi de omnibus non affirmarim. Hactenus quantum assequi potui columnarum & insistentium ratio fuit. Repertor huius generis rectorum super columnas positorum Romanæ C. Mænius fuit, qui venditis ædibus cepit columnam, supra quam rectum proceret ex tabulatis, ut spectacula ibi faceret. Multis fortasse hodie, quod longissime mente & vita & patientia absimus, ista indubilia videbuntur, sed antiquorum Patrum numeris adeo testata sunt, uti impudentissimus sit, qui inficias ire auit. Nunc ad singulorum immortalia opera enarranda properamus, ut fortitudinē animorum in Christianis heroibus admiremur, nobisque eorum imitari propitiemus, uti gloriam saltem olim tanto cæteris maiorem apud superos habuerint.

temur,
tis grad
da illor
pridem
ille arbi
sent, neg
vel nolu

SIM

T
da
de illo
lumnæ
plissima
sum stil
runt. C
missis c
multis,
exsenat
brum T
vir inge
teri Pat
Sed is S
na relic
postren
tera s m

demur, quanto sublimiorem in terris virtutis gradum conscenderunt. nam de assequenda illorum, per imitationem vitæ laude, iam pridem genus omne mortalium spem posuisse arbitror. Et mallent opinor multi si possent, negare facta, quam facere, quæ præstare vel nolunt vel non possunt.

SIMEON STYLITES stylitarum auctor.

Tot ac tanti sunt huius Simeonis laudatores, ut si coner omnia referre, quæ de illo literis consignata sunt, vix ullæ columnæ sint complexuræ, quas quidem amplissimas & æternas illi per orbem vniuersum stilo suo nobilissimo scriptores erexerunt. Compendio ergo, meo more, prætermittis concionum parergis, quod accepi à multis, paucis tradam. Primus reor omnium ex senatu auctorum condidit de Simeone librum Theodoretus Cyri pontifex, magno vir ingenio, oratione copiosa & plana, in veteri Patrum memoria vnus in paucis clarus. Sed is Simeonem superstitem in sua columna reliquit, cum è statione vitæ decessit, ut postremum vitæ actum non potuerit in literas mittere. Alter est Antonius in historia

*Theodoretus
us Cyri Ep
pisc.*

KKK 3

Patrum

*Antonius
discipulus
Simeonis.*

Patrum magni Simeonis cliens, qui & ipse cum Simeone vixit, & vermes de corpore eius collectos, & in ulcerum cauernas repositos, ut ipse de se in hæc verba narrat: Quidam autem iuuenis adstitit ei Antonius nomine, qui vidit hæc & scripsit. Iuxta præceptum illius colligebat vermes de corpore eius, qui cadebant in terram, & porrigebat illi rursum. At ille ponebat eos sibi in ipso vulnere ad similitudinem Iusti Iob dicens: Manducate quod vobis dominus dedit. Et infra ad finem: Ego humilis peccator Antonius in quantum potui lectionem hanc breuiter exposui. Et hi quidem *σὺ γὰρ γοῶν* fuere Simeoni, & cuius est Euagrius & Metaphrastes, qui tamen non extat, nec præterit Theophanes. Leonis anno. Fasti Romani 5. Ian. Nicophorus Callistus, Glicas, Menæa 1. Sept. Cedrenum, Lipomannum, Surium, Baronium, qui ab antiquis sua acceperunt. Ego paucis multa complexurus, ex multis pauca & selecta tradam.

*Euagrius.
Theophanes.
Nicophorus.
Glicas.
Menæa.
Martyr.
Rom. 5.
Ian.
Cedrenus
Baronius.*

Sesa vel Sisa vicus & castellum est medium inter extremam Ciliciam & Syriam interius

lo, ut Th
cia ut M
solem
auit, nat
ut ex Ni
nius sex
nam pri
ingressu
Editum
vixisse r
perator
si exting
bem on
Socion
in prof
in Sime
tham a
sum re
apud C
nolog
tium d
tris gre
tam alt
pore fe
cone E
eolder
one pe
numir

lo, vt Theodoretus affirmat, vel in ipsa Cili-
cia vt Manologium & Menæa narrant, qui
solem nunquam occasurum mundo procre-
auit, natum anno CHRISTI CCCLVII.
rex Nicephoro Langius colligit, vt Baro-
nius sex annis maiorem: verius meo animo,
nam primos Simeonis annos ante cœnobij
ingressum Nicephorus videtur præterisse.
Editum ergo oportuit anno Christi CCCLI.
vixisse nouem supra centum, & Leonis Im-
peratoris quarto, Christi CDLX. extinctum,
si extingui potuit tam illustre, quod per or-
bem omnem primum accensum est astrum.
Socioni primitus fuisse nomē reperio, quod
in professione religionis demum, vt fit hodie
in Simeonis demigravit. Matrem eius Mar-
tham audisse lego, & hanc in Diuorum cen-
sum relātam ipsisque Calendis septembris
apud Græcos coli solitam, vti Menæa & Me-
nologium docent. Prima pueritia vsq; ad ter-
tium decimum annum Ouilia securus, Pa-
tris gregem custodivit, à tam humili stirpe
tam altum molitus est ædificium. Quo tem-
pore forte ad templū delatus audiuit à præ-
cone Euangelij, beatos qui in præsens lugerēt
eosdem olim in cælo sempiterna consolati-
one permulcendos, purasque mentes beato
numinis aspectu perpetuo fruituras. Edoct^{us}

KKK. 4

postea

postea à religioso viro quem percontatus
 rat, qua via ad salutem tenderet, extra stre-
 tus vibanos & populi turbas ad cœnobium
 fugiendum; ibi reperturum optimos vi-
 cælestis doctores & ductores. In hac via
 mutandæ cogitatione dum versatur, gratia
 membra sopor cubantis occupat, quo præ-
 sus visus est sibi terram effodere, loco fabri-
 cæ colendæ, & propter assistentem audire,
 qui iuberet altius moliri, cumq; mandata ex-
 hausisset imperantis, rursus oculos in quie-
 tem declinasse, sed identidem vocem exau-
 disse iubentis, altiore fossam duceret. qua
 tandem satis alta, tum demum iussu fabri-
 cam de cætero sine labore educere, quoad
 fastigium imponeret, quasi tantum in prin-
 cipiis sudandum foret, cætera victis nature
 virtutis, sponte consecutura esse, quod & vari-
 dictum affirmat, cum ait: *Dimidium facti qui*
bene cepit habet. Simeon ergo recta propere-
 uit ad asceterium Heliodori, viri omnium
 quos vidit sol, innocentissimi: trimulus e-
 nim cœnobium petiuerat, duosque supra
 sexaginta annos intra monasterij sepra vixe-
 rat, adeoque nec domesticorum pecorum fi-
 guras agnouerat, mente tam pura & candida
 ut solus nescire, quid dolus aut fraus esset, vi-
 deretur. Ad hunc tenera se virtus Simeonis
 appli-

applicuit, quæ intra decennium inter octa-
 ginta sodales, adeo constanter adoleuit, vt
 mox omnes longis à tergo interuallis relin-
 queret, cum alij bidui duntaxat in ediam fer-
 rent, ille septendiali se ieiunio impransus &
 incarnatus maceraret; quod ipsum alios, qui
 virtutem eius æquare non poterant, crucia-
 bat. Adhæc palmeo fune præduro & aspero
 nudum corpus tam arctè strinxit, vt intra de-
 cimum diem exulcerata caro verminaret, fa-
 nieque computisceret, quod cum ex odoris
 graueolentia sentirent familiares, denun-
 ciata re cœnobiarchæ rudentem illi detraxe-
 runt, vlceri tamen nullum passus est malag-
 ma admoueri. Sed cum alios atque alios mo-
 dos se torquendi adhiberet, & reliqui non
 malæ mentis socij, propter animi tamen &
 corporis valetudinem, assequi Simeonis af-
 fectum nullo modo possent, solem illum, cuius
 radios lusciosi ferre non poterant à sua sode-
 litate excluderunt. Sic enim comparati su-
 mus, vt malimus à conspectu remouere lau-
 dem quam desperauimus, quàm eandem è
 propinquo cum assiduo nostro tormento
 contemplari. Proscriptus & profectus inde
 Simeon haud procul à phrontisterio, in ci-
 sternam arentem descendit, vbi securus & so-
 lus Deo operabatur, noctes & dies votis vni-
 applici-

KKK §

cœm

cē intentus. Præfectus interim monacho-
rum internoctu cælestibus visis territus,
quod Simeonem à cætu suorum dimisisset,
iussit illico inquiri, ducibusq; pecoris mag-
stris vsus repertū ex alto terræ hiatus magno
labore funibus extraxit, domumque suam
reduxit, vbi tamen ille non diu moratus
Telameſsum vicum ad radices montis pos-
tum peruenit, ibiq; gurgustio forib⁹ obstru-
ctis clausus quadraginta dies ad Moſis, Eliæ
& Christi exemplum ieiunus perduravit.
Quem Baſſus præbyter exacto tempore,
perfracta ianua offendit humi fusum, exani-
mi similem, quod nec surgere posset, nec lo-
qui. Reperit & decem panis orbes cum hy-
dria fonte plena, intactos, tot enim illi Baſ-
sus in dies quadraginta dederat, qui spongia
iacentis labra humectans, spiranti sacramen-
taxin porrexit, & oluscula pauca cum intro-
bis lactucis sumſit, alterosque quadraginta
dies ead. cibi abſtinētia, & dein alteros duxit,
donec ipsa inedia diſceret inedia pati. Vbi
que adeo nullum vitæ genus eſt tam horri-
dum & aſperum, quod vsu & adſuetudine
non miteſcat, & tolerabile fiat. Sed ad Sime-
onis ieiunium accedebat ingens aſſidue ſtan-
di labor. primis enim diebus ſtabat totis: de-
inde cum vires inedia labefcerent aſſedit de-

anum

mum ſe
tuo pro
In hoc
um po
ampli
trecent
ſus eſt,
interpr
ginta, l
v(185) A
reliqui
non vr
gium n
tollitu
cula de
quorū
di, alte
tū vol
Sed ha
us ma
ſilij &
ctus &
eſſe co
affixi
te erg
pellie
pera f
Melit

onacho
 territus
 imissis
 ris magi
 u magno
 ue suam
 moratus
 ris possi
 obstru
 sis, Elia
 duravit
 mpore,
 a, exani
 t, nec lo
 cum hy
 illi Ba
 spongia
 ram ty
 am intra
 draginta
 s duxit,
 ati. Vi
 a horri
 erudine
 d Sime
 uè stan
 tis: de
 edit de
 mum

mum sessione fatigatus postremis dieb⁹ mor
 tuo propior quam viuo etiam decumbebat.
 In hoc mapali & hac viuendi ratione trienni
 um posuit. Dein ad rupem præcellam paulo
 amplius nouem miliaribus Germanicis, siue
 trecentis stadiis (vt Euagrius præsens dimē
 sus est, ex quo sua Nicephorus accepit, cuius
 interpretis falsus est, cum pro trecētis legit tri
 ginta, In Euagrio enim græco legitur *Ἰερὰ ἀν*
τιόχεια) Antiochia distantem contendit, in qua
 reliquum vitæ tempus omne consumpsit, sed
 non vna quadam ratione. Primū enim fasti
 gium montis, quod stadiis amplius viginti
 tollitur, septo cœu vallo in orbem cinxit, vin
 cula dein ferrea viginti cubitorum adhibuit
 quorū alterū caput saxo ingēti curauit appē
 di, alterū pedi dextro applicuit, vt extra sep
 tū volens etiam ponere vestigium nō posset.
 Sed hac custodia Simeonem exemit Meleti
 us maior Antiochiæ pontifex vir ingentis cō
 silij & prudentiæ singularis, qui (vt Benedi
 ctus Martinū Abbatē monuit) negauit opus
 esse compedibus ei, quē numinis amor loco
 affixisset, & affixum facile teneret. Soluen
 te ergo à pede catenam fabro, sub consuta
 pellicula, qua crus munierat Simeon ne as
 pera scabrities ferri pedem abraderet, vidit
 Melitius nidificasse cunicum sordes, quæ assi
 duè

duè Simeonis non prohibentis pedem de-
 pascebant, cum facile compressa manu pelle
 omnes posset necare, sed contempsit minute-
 rum bestiolarum morsus, quamuis molestos
 generosa Simeonis virtus, tamquam per mi-
 noris mali tolerantiam ad maiora patiendi
 animum erudiret. Inter hæc passim dilata-
 per omnes orbis oras fama de admiran-
 da Simeonis ascesi, exciuit ex omnibus reg-
 nis & prouinciis spectatores noui in orbe
 miraculi, præsertim cum suffragatione nu-
 minis res efficeret Simeon, quæ naturæ leges
 & vires potentia longè excederent. Curabat
 enim mala corporis, quibus nullæ artes po-
 terant mederi, & percussis neruorum stupo-
 re, vsum reddidit membrorum; impetrabat
 desperatos nuptis liberos; multò ante de-
 nunciabat, quæ regnis imminebant, securi-
 ram famem, & ex fame quæ soleat, corpo-
 rum tabem, ex corrupto cælo pestilitatem,
 hostium item incursus, quos votis suis & la-
 crimis retardabat, feras etiam immanes &
 noxias linguæ telo confecit; latronem Iona-
 than, ad asylum columnæ profugientem ser-
 uauit, & illico mortuum cælo immisit. Quæ
 omnia tantam Simeoni conciliauere aucto-
 ritatem, vt instar accessus & recessus ex æstu-
 antis maris populorum frequentia inunda-

ret, tantaque erat opinio de sanctitate viri
concepta, vt Romæ in omnium fere officina-
rum vestibulis & porticibus sigilla seu mi-
nutas icones, Simeonis os habitumque refe-
rentes exponerent, quibus sibi absentem re-
præsentarent, & absentis opem præsentem
sentirent. Numerantur à Theodoro inter
eos qui Simeonem spectatum cultumq; ve-
nerant, Agareni, Persæ, Armenij, Hispani,
Britanni, Galli, Iberes, Itali, Homeritæ, Lati-
ni, Græci, Barbari. Quorum hoc vnum erat
studium, vt vestem sanctissimi viri contactu
libarent, vnde sibi gratulati, magna se gratia
dignatos existimabant. Quod adeo molestè
tulit vir modestus, vt qui se vnum omnium
infimum & indignissimum censebat, vt il-
lam in columna peruigilem & perpetuam
stationem excogitaret, primum vt ægrè
corpori suo faceret, cuiam dudum crucem
defixerat. dein vt secerneret se populo, cuius
affluxu tanquam fluctibus tantum non ob-
ruebatur. Itaque in eo ipso loco, quem vallo
munierat, in montis vertice columellam e-
rexit, non altiore pedibus nouem; mox al-
teram tanto excelsiorem; postea viginti duo-
rum cubitorum; ac postremâ sex & triginta;
quamquam alij surrigant ad quadraginta, vt
pedes esset alta sexaginta, tot enim efficiunt
cubita

cubita quadraginta. Ita remotior à fecibus
humanis & propior calo liberius poterat ce-
litum vsu frui; quanto verius nunc de styli-
tis illud Vatis vsurpabimus, quam de Astro-
logis ille vsurparat:

Salices animæ quibus hæc cognoscere cura,

Inque domos superas scandere cura fuit.

Credibile est illos pariter vitiiisque iocisque

Alius humanis exeruisse caput.

Non Veneris aut vinum sublimia pectora fregit

Officiumque fori, militiaeque labor.

Non levis ambitio, perfusaque gloria fuco,

Magnarumque fames sollicitavit opum.

Admouere suæ distantia sidera menti,

Ætheraque arbitrio supposuere suo.

Sic petitur calum:-----

Cæterum hæc noua viuendi & in colum-
nis persistendi ratio sanctis in anachoresi Pa-
tribus primum permira auditu visuque ac-
cidit, cœpereque inter se agitare, an impulsu
melioris Dei, an alio spiritu inductus esset ad
hanc tam nouam & inuisam antea philoso-
phandi disciplinam; Conuenitque tandem
inter illos, vti nonnullos ex seniorum con-
silio amandarēt ad Simeonem cum his man-
datis, vti primum iuberent ex auctoritate
Patrum à statione descendere. Si dicto audi-

ens esset, sineretur prosequi cœpta & firma-
retur in instituta viuendi ratione; si refraga-
retur, anathematis fulmine percussus, vltro
per vim detraheretur. Adeo vniuersus religi-
osorum Patrum senatus studium obsequen-
di certam esse notam vitæ rectè sanctæque
institutæ decreuit. Simeon ergo à sanctis vi-
ris appellatus, cur trita à sanctis anachoretis
viâ neglecta, ignotos calles peteret & auia
ingereretur? descenderet quamprimum &
vestigia maiorum Patrum insistendo seque-
retur; pedem alterum mox in gradus expo-
suit, illico sine vlla vel tergiuersatione vel
disputatione descensurus. gratias in super im-
mortales Patribus egit, quod salutis suæ cu-
ram tantam suscepissent & se ex diuino nutu
monuissent, ne quid contra mentem senten-
tiamque moliretur. Seniores vehemen-
ter tam prompto Simeonis obsequio delectati hor-
tabantur descendente, maneret in sua sta-
tione, placere Deo eius conatum, pergeret
modo, & fortiter vrgeret cœpta, ad beatum
finem laborum tantorum peruenturū. Quod
lætus audiens Simeon, maximo animo prose-
cutus est studium perstandi & peruigilandi.
Quærat fortasse iam lector nunquamne asse-
derit Simeon, an connixerit aliquando, &
cibum sumserit, an etiam fessus decubuerit?

Extra

Extra & supra fidem videri, hominem mortalem hac immortalium studia tentasse, proinde non immerito venerint nonnulli suspensionem, hominem Simeon natus esse, aliquis è cælitum numero ad mortales alligatus. Simeon proinde simul columnam, vix lux publica mundi ascendit, nunquam alledit amplius, sed prima quadraginta diebus, donec trahi se alligauit, corpusq; funibus astrinxit, ut ne in solum defluere posset. alteris de in iam liber cælesti tantum virtute nixus consistit, ac ita deinceps per omnes vitæ annos, quoad vicina sibi sidera post mortem attigit, in assiduo standi labore se cruciauit, nec somno vnquam indulgit, nec assedit vnquam, nec solo corpus prostravit, nec cibum gustavit nisi die Dominico, nec amplius quam in sacra Eucharistia porrigi solet ad sacram mentem accumbenti. Imò sæpe totas noctes cum festus dies immineret, protensis in cælum manibus immotus consistebat, cælumq; assiduis votis pulsabat. Et quod omnem fidem excedere videtur, totum annum ciconiarum ritu, vno duntaxat pede totum sustinebat corpus; si vera Antonius eius discipulus tradit. Insidiator enim generis nostri & potissimum sanctorum virorum, versus in faciem cælitis se missum à supremo laborum illius

specta

spectatore & remuneratore Deo dictitabat,
 ut illum in curru solis, quemadmodum olim
 Heliam in cælum deueheret, uti digna tantis
 sudoribus præmia capefferet, proinde qua-
 drigas ascenderet, in cælum deportandus. Si-
 meon precatus Numen, alterum pedem pro-
 fert è statione, currum ingressurus, simulque
 signo sanctæ crucis Christiano se more com-
 munit, cum extemplo phantasma aurigato-
 ris, & vehiculi in ventum & auram euanescit.
 quæ fraus adeo malè habuit deceptum Si-
 meonem, ut in pænam credulitatis, pedem
 protensum toto anno non retraxerit, sed al-
 tero solum totam corporis molem patien-
 tissimè sustineret. Omisit hoc Simeonis fa-
 ctum Theodoretus, quia vltimis vitæ annis
 euenit, cum Theodoretus iam dudum ante
 vixisset. Nec silentio tegendam scdum vlcus
 Medicis Telephium seu Chironium dictum,
 quod ex femore eius erupit, vnde putris sani-
 es assiduè profluebat, sordidique vermes in-
 denati tota columna vltro citroq; commea-
 bant. cui nullam adhiberi medicinam passus,
 etiam colligi sordes, & in sinum vlceris repo-
 ni iubebat. pus nonnunquam in gemmas
 quoq; versum, si verus est Antonius, legimus.
 Scio hæc modum fidei nostræ superatura,
 sed Theodoretus & Antonius præsentis fue-
 re specta-

LLL

re specta-

re spectatores atque testes. Iam & hoc narra-
tur ab iisdem, à comite Theodoretì precor
numeratas. Nam ab occaso sole per totam
noctem & sequentem diem vsque ad nonam
quæ nobis hic est tertia pomeridiana, Deum
precibus adibat, stando plerumque; frequen-
ter etiam corpus adeo incuruando, vt frontis
pedes contingeret: & fuit qui intra breue
tempus numeraret adorationes huiuscemo-
di cum corporis totius inflexione mille du-
centas quatuor & quadraginta. Nec est quod
hæreas qua ratione potuerit corpus ad mo-
dum circuli velut in orbem cõgere, & ore pe-
dum vestigia libare, quod ægrè etiam tenaci
corpore faciunt adolescentuli, cum sessitan-
do manibus pedum digitos cõnantur ad os
intorquere. Theodoretus expedit quæstio-
nem, cum subiicit id Simeoni non fuisse mo-
lestum, quod non esset ventrosus, vt hodie
plerique sumus: nec cibum gustaret, nisi vici-
simplici per hebdomadem, quod perinde ce-
rat ac si nihil omnino sumsisset.

Porro Simeon extremam diei partem
nona ad noctis vsque confinium populo &
saluti & aliorum impendebat, maximaque
Reipub. commoda è columna tanquam ex
alto suggestu concionabund⁹ pariebat, cum
circumfusam columnæ multitudinem ad ro-
gum

rom fugientium contemtionem hortaretur, celumque suspicere & caelestia affectare iuberet; modoque destinata impiis supplicia inferorum perpetua proponeret; modo propositis aeternorum gaudiorum praemiis ad vitam beatam ac immortalē inuitaret. Agebat quoque nonnunquam, altercantium precibus adductus, arbitrum inter litigantes: alias impiarum sectarum errores oratione refutabat; alias genticas & paganas superstitione refellebat, multosque Christo initiabat.

Nonnunquam reges & imperatores imperatricesque per litteras docebat, quid ex praescripto Dei esset faciendum. Nunc ipse ab orbis terrae praesidibus vel coram, vel per litteras adibat. Subiiciam epistolam Theodosij Arcadio natū ad Simeonem de pace inter Episcopos componenda datā, quam

IN AVLA SANCTA praeter-
missimus.

III. THEO.

THEODOSII AVGVSTI

Epistola ad Simeonem Stylitam.

Quoniam quidem exploratum habemus, totam reuerentiæ tuæ vitam ad Deum esse conuersam, eaq; integritate vixisse adhuc; vt diuinam erga nos beneuolentiam certa quadam fiducia prouocare queas. nō potuimus in præsentia has ad te literas non perferibere, teque etiam atq; etiam rogare, vt hoc pacis concordiaq; negotium, quod à diuina prouidentia verè dependet, hoc potissimum tempore quàm maximè promouere satagas; dissidiumque diaboli technis paci rectè aliquando radicata & constitutæ, iniectum, confestim è medio tollere contendas. Id quod tuæ sanctitatis precibus, eiusdemque apud illos, qui eam confirmare, dissipatamque restituere possunt, hortatu impulsuq; confisi, breui futu-

VSTI
Sty-
oratum
tia tue
m, eaq;
t diui-
n certa
eas. nō
te lite-
am atq;
oncor-
na pro-
potissi-
ne pro-
diabo-
o radi-
confe-
s. Id
, eiuf-
confr-
re pos-
i, breui
futu-

futurum minimè dubitamus. Nam si
Ioannes piissimus Ecclesiæ Antioche-
næ Episcopus, Nestorij, qui hasce cō-
trouersias principio exfuscitauit, de-
positioni subscripserit, fidemq; fece-
rit, se nouo infanoq; dogmati in po-
sterum non consensurum, neq; antea
consensisse vnquam. : diuulforum
membrorum vnio denuo subseque-
tur: quippe cum omnes in hoc con-
ueniant, concurrantq;ue. Si, inquam,
Ioannes istud fecerit, religiosissimoq;
Episcopo Cyrillo consenserit, quē-
admodum Occidentales & Constan-
tinopolitani, reliqui; omnes terra-
rum orbis Episcopi cum eo consen-
tiunt: quæ quondam fuerant coniun-
cta, Dei benignitate rursus coales-
cent. Hanc namque molestiam tur-
bamq; superuacanea parumq; utilis,
imò verò noxia doctrina nobis pepe-
rit: quæ quidem si per vestras preces
explosa, proculque ab animis nostris
eliminata fuerit, pacatos nos reddet,
LLL; diui-

diuinamque defensionem (vti speramus) nobis restituet. Nam contentio hæc & discordia adeo nos conturbat, vt existimemus primam præcipuam omnium nostrarum calamitatum occasionem vel hanc vnâ præbuisse.

Confidimus autem, regni nostrorum consilio benignitatis & humanitatis Dei esse processuras, Ecclesie & Orthodoxæ fidei membris vestro hoc egregio facto cõiunctis. Certa igitur pulcherrimum certamen, vt superes demonis conatus: hoc enim tibi maxime certamen imputabitur, & victoris summis viribus parta: quam adeptus, te ipsum secutus fueris; ea quæ propteris, tum gerens, tum factis confitemans. Consuetis orationibus quoque nostrum Imperium, quique ei parent sine intermissione Deo commendat: vt nobis, quorum omnis cura (quemadmodum conuenit) in pace religionis potissimum versatur, copiosa bona ab ipsius potestate suppeditentur.

Theo

Theodosium vicissim Simeon de officio
seuerè admonuit, cum ab eo declinaret. Lege
Iudæis Antiochenis Synagogam à Christiani-
nis ablatam restituerat. Quæ res in detrimẽ-
tum haud mediocre Christianorum verge-
bat. Scripsit ad Theodosium liberè Simeon,
ne plus faueret Iudæis quam Christianis
Christianus Imperator, effecitq; vt Theodo-
sius lege antiquata satisfaceret Christianis;
patronum Iudæorum exueret potestate, se-
seq; totum in Simeonis poneret auctoritate,
cuius vnice vota expetebat.

Idem errantem Augustam Eudociam per
S. Euthymium in viam reduxit. Idem multis
paganis Christianam legem persuasit. Idem
quotidie in ægris curandis ingentia morta-
libus beneficia præstabat. Idem Sanctus Ge-
nouefam in Galliis versantem per nuncios
salutauit, eique suos labores & pericula salu-
temq; commendauit. Idem velut vnicum or-
bis miraculum & oraculum ab omnib; pro-
pègentib; consulebatur. Persarum quoque
Imperator colebat Simeonem, & in omnia
eius dicta factaq; studiosissimè inquirebat.
Eiusdem coniux oleum illius verbis conse-
cratum summa cum veneratione accepit,
& aula Persica tota eandem ab eo gratiam
precabatur. Agarenorum regina improlis

legatos misit, qui heredem regni à Simeone impetrarent. Votis damnata regium ipsius puerum ad columnam attulit, & cum faminis intra septa non liceret ingredi, per balilos partum suum regium Simeoni obtulit adiectisq; quantis potuit gratiis: Hunc, inquit, regem natum, vir sanctissimè, tuis precibus acceptum fero, tu illum è cælo votis tuis extorsisti, & in utero meo potenti verbo tuo collocasti: bene precare illi ut olim iuxta mecum gratus tuum beneficiū agnoscat. Deoq; simul & tibi vitam suam & regnum gratuletur. Poterant hæc tanta opera animi non constantissimum inflare; Simeonis videbantur magis deprimere, adeo de se modestè sentiebat, ut omnium se postremissimè iudicaret; non solum enim neminem aditu suo prohibebat, sed cum humillimis quibusque & abiectissimis promptissimè sermonem miscebat. quod haud ingratus beneficiorum omnium auctorem agnosceret Deum, eundemque fontem omnium bonorum profiteretur. Qui sensus viri non modicam auctoritatem sanctitatis non imminuit, sed vel maximè auxit, eoque mentes hominum perduxit, ut dubitarent ex mortalium, non immortalium numero censendus esset. Venerat illius fama excitus ex Arabona vir bo-

no loc
mis ho
anim
homin
colum
quisqu
sanctu
tatem
aliqua
fereba
reban
comp
quit,
quit,
lis vn
homi
sum c
vel de
set vir
gradi
it erg
man
imma
osten
nis ac
nora
tion
popu

no lo

Simeone loco natus, & inter Christianos non infimis honoribus perfunctus, qui non poterat animam inducere, vt crederet Simeonem ex hominum stirpe oriundum; & progressus ad columnam collocutusque: Dic, per ego te quisquis es, inquit, Deum rogo, qui verus sanctusq; falli non potest, sed omnes ad veritatem duci cupit; Esne tu homo, vel natura aliqua cælestis & corporis expers? Molestè ferebant circumstantes intempestiuam, vt rebantur ipsi, quæstionem, sed obloquentes compefcuit Simeon, & aduenæ, Quid est, inquit, quamobrem dubites? Quoniam, inquit, audio vulgo iactari, te nec esse, nec oculis vnquam conuiere, quorum vtrumque hominis natura tanquam debitum sibi pensum quotidie postulat, nec vllum vidi, qui vel dormiret nunquam, vel absque cibo posset vitam propagare. Age, inquit Simeon, gradibus scalarum admotis ascende. Exhibuit ergo obstupescenti primum tractabiles manus, mox vlcus etiam in femore seu pede immane palpandum tractandumq; attonito ostendit. qui plenus stuporis & admirationis ad Theodoretum retulit omnia, quæ cognorat, aliisque iuxta secum omnem dubitationis causam ademit. Mittebat frequentem populum ad Sacerdotes, qui accedenti benè

LLL ;

preca-

precarētur. Vsu venit vt ad vnum olim Theodoretum à Simeone missi tanto numero venirent, vt opprimeretur à barbarum inundatione, cum alii à tergo vrgerent, alii à fronte traherent; alii circum latera vellicarent, alii cominus, alii eminus instarent, vt nisi Simeon, qui hæc ex columna spectabat, ingenti clamore barbaros coërcuisset, omnino elisuri fuerint Theodoretum, & importunam pietatem in parricidium & sacrilegium versuri: quemadmodum & in se conuersi subinde certabant pro sancta Simeonis interprecatione, cum alteri alteris eandem inuiderent, & à Stylita conuitiis etiam fuerint appetendi, ne ferro inter se concurrerent, & sibi ipsis exitium loco cælestis gratiæ, quam à viro sancto expetebant, molirentur.

Iam illud nullo modo silentio est transmittendum, quod Simeon, postquam se Deo puer etiam desponderat, nullius fæminæ conspectum ferret, nullam ex propinquo intueretur: adeoque nec matrem etiam ex qua natus erat, intra septa columnæ vel ad basin admitteret, quamuis illa multis lacrimis & precibus filij conspectum eminus & colloquium enixissimè efflagitaret. Impetravit tamen parenti Simeon, vti mox pro homine Deum ipsum cerneret, animo è corpore in
cælum

celum euocato. Ad septum illud & colum-
nam nec post Simeonis mortem mulier ausa
fuit aspirare: si contra fecisset, illico mor-
tua concidebat. Sic enim Gregorius Turo-
nenſis tradit. Simeon vero cōfeſſor, qui
in columna pagi Antiochēſis dicitur
ſteſſiſſe, frequenter incolis tribuit ſa-
nitates. Et quia, vt legitur in eius vitæ
libro, nullam vnquam mulierē poſt
conuerſionem oculis attentis inſpe-
xit: poſtquam verò Columnæ editio-
ri ſe ſanctitate feruens inuexit, non
modo extraneæ mulieri, verū etiam
nec propriæ matri ſe videndū permi-
ſit. Et nunc ergo locū ipſum ab huius
ſexus deſenſat acceſſu. Nam ſerunt
quandam mulierē indutam eſſe veſte
virili, & in baſilicam ingredi voluiſſe
Columnæ. Tractauit ſecum miſera
agere poſſe per indumentum, quod
latere poſſet altiſſimum, ignorans
illud Apoſtoli, quia Deus non irri-
detur. & licet ibi veniens ad templum
crexit pedem, vt ſanctum ingrede-
retur limen, tamen protinus retror-

ſum

sum ruens, cecidit & mortua est: factisque fuit populis ne huc ultra mulier vlla præsumeret ingredi, cum in istam cerneret ultionem pessimè interrogatam.

Appetebat demum felix ille dies, quo post tam longas & diuturnas in columna excubias, ad nunquam terminandam quietem proficisceretur. Iam enim ad nonum supra centesimum annum prouixerat, & omnem cæcilemētiam corpore expertus, victor æstus & alboris, famis ac sitis omniumque animi & corporis cupiditatum, terror Acherontis, præsidium gentium, orbis terræ nouum & omnium maximum miraculum, vox publica mundi, regum & Imperatorum certissimum oraculum, omniumq; cælitum gaudium, & mortalium asylum, relictis corporis exuviis ad fructus laborum sempiternos in cælum & columna omnium Christianorum columen euolauit, corpore nec post mortē collapsus, quod in statione, tanquam victor etiam ipsius mortis, stando perstitit immotum. Cuius nuncius non solum afflixit Antiochiam, sed orbem vniuersum in luctum coniecit, qui illi lacrimis litauit. Sed vti mortalibus luctuosus fuit illius excessus, ita illi gloriosus triumphus.

Non Ian.
460.

phus, quando à beatis cælitum legionibus
cum ingenti comitatu honore & tripudio
est ad summi Imperatoris regiam deductus,
vbi Daniel & Auxentius oculis spectauère.
Quæ autem eius extremum diem secuta sint,
ex Euagrio apponam, qui locum & mira de
columna ac sidere ibi apparente, spectator
ipse, curiose in hæc verba descripsit: Huius
sanctissimum corpus, cum ex hac vi-
tamigrasset, tandem Antiochiam est
translatum, cum Leo imperij sceptrum
moderaretur, & Martyrius Episcopa-
tu Antiocheno fungeretur. Ardabu-
rius autem Orientalium exercituum
dux, vna cum militaribus ordinibus
quos secum habebat, & reliquis in ip-
sa Mandra constitutus, pretiosissimū
corpus beati Symeonis, ne à vicinis
ciuitatibus abriperetur, custodiuit.
Cum maximis itaque miraculis, quæ
in itinere quoque edebantur, sacerri-
mum illius corpus Antiochiam de-
portatur, quod & Leo Imperator ab
Antiochenis accipere petiit, ad quæ
Antiocheni preces obtinentes ad
hunc

hunc modum scripserunt. Quoniam
ciuitas nostra muros non habet, sunt
enim illi per indignationem deiectionis
sacrosanctissimum hoc corpus ad-
duximus, ut nobis & murus sit & mu-
nitio. Imperator igitur huiusmo-
di precibus motus, sacrum illis cor-
pus reliquit. Multa autem illius ad
nos usque seruata sunt, cuius etiam
sacrum verticem cum multis sacer-
dotibus vidi, cum celeberrimus
Gregorius Episcopatu fungeretur, &
Philippicus pretiosas sibi sanctorum
reliquias ad custodiam Orientalium
expeditionum mitti peteret: Et
quod mirabile erat, capilli capitis
nondum corrupti, sed perinde salui
& incorrupti erant, atque fuerant,
cum adhuc in viuis esset, & inter mor-
tales commoraretur: denique cuius
in fronte licet corrugata & emortua
esset, erat tamen adhuc integra: & ex-
dentibus plures, qui manibus nondum
erant violenter exempti, ipso aspectu
prædic

prædicabant, qualis ac quantus homo Dei Simeon fuerit. Adiacebat etiam ligamē ex ferro factum, cum quo gloriosum & laboribus perfunctum corpus honoris à Deo concessi factum erat particeps. Simeonem enim mortuum quidem ferrum illud dilectum reliquit. Prosequeretur autem singulorum istorum narrationem, non ad lectoris dumtaxat, sed & ad meam vtilitatem, nisi Theodoretus ea, sicut memini, fusius scripsisset. Sed age & aliud quiddam quod ipse conspexi historiæ huic adiiciam.

Cupiebam sancti huius videre delubrum. Distat autē illud à Theopoli stadiis ad summum triginta, in ipso montis vertice situm. Vocant illud eius loci incolæ Mandram, quam appellationē ei loco propter sacrosanctissimi Simeonis conuersationē relictam esse puto. Clius autē montis huius stadiis viginti extenditur. Structura templi instar crucis posita, &

In quatuor lateribus porticibus columnæ ex lapide polito fabrefacta quibus ædificij culmen in sublimem erigitur. In medio atrium est sub dio maximo artificio extructum, in quo columna illa quadraginta cubitorum consistit; in qua angelus incarnatus cælestem vitam in terra peregit. In vertice porticuū foramina sunt, quæ nonnulli fenestras vocant, cum ad atrium, tum ad porticus respondentia. In sinistra parte columnæ, in ipso foramine cum vniuerso collecto illius agrestium circa columnam saltantium populo stellam prægrandem videntur, quæ totam illam fenestram penetrabat, ac perlucebat, idque non semel iterum ac tertio, sed frequenter, & quando cessasset, rursus continuo subito apparebat, id quod non nisi memoriis sancti huius fieri confitetur. Sunt autem qui dicant (nec incredibile est hoc miraculum, cum ex auctoritate fide digna eorum, qui id viderunt, tenebræ secretas, & das ipsas die 24. Norem Si Menæa tur. De an alteri usque pæ nologiu

ibus coeunt, tum ex aliis, quæ nos vidimus)
refacta quod & ipsius sancti personam vide-
sublimiunt, hac illac circumuolitantē, bar-
sub dio bam habentem demissam, & caput,
n, in quoficuti consueuerat, tiara tectum. Et
subitorum qui eo loco viri congregantur, liberē
carnatū ingrediuntur, & columnam cum iu-
git. mentis suis frequenter circumeunt.
unt, quocautum est autem diligentissimē, ig-
um ad nōro qua de causā, ne mulier aliqua
ndentia intrō in ipsa adyta ingrediatur, sed vt
n ipso foextra liminā stantes de rebus miran-
ecto illisdis obstupefcant. Est enim ē regione
saltantē splendentis astri vna, ex ianuis, per
adem vquam conspectus illius pateat.

Tenendum hoc, in Romana Ecclesia con-
secratis illi Nonas Ianuarij; in Græca Calen-
das ipsas Septembris; nam quod Baronius
die 24. Maij narrat, non est ad hunc, sed iuni-
orem Simeonem Stylitam referendū, vti
Menæa Græcorum, & Menologium testan-
tur. De Martha tamen ambiguum est, huius
an alterius Stylitæ fuerit mater; an idem vari-
is que parenti nomen, vti est Danielis? Me-
nologium 24. Maij duos Stylitas confundit,
MMM cum

cum Theodoretū nominat etiam illius scriptorem, qui dudum antè defunctus erat.

DANIEL SECVNDVS Stylita.

II.

Metaphra-
stes.

11. Decemb.

Mena.

Niceph.

Cedrenus.

Syrus.

Danielis acta ex Menæis reddam; quæ Metaphrastæ Panegyricas conciones potius, quàm vitas succinctè scriptas manu apud Surium legat. Addam Menæis pauca Nicephoro & Cedreno, ne quid desiderari possit.

Floruit Daniel imperante Leone Magnifico Besso nato, oriundus ex Mesopotamia, haud procul Samosetarum vrbe Bithac Patri Elia, matre Martha. Quinquenni parentibus ad asceterium Monachorum ductus, in religiosæ vitæ disciplina magnè fecit progressus, venitque ad S. Simeon Styliten iam non tiro amplius, sed proteranus Christi miles, cui Simeon benedicatus est. Ductu postea Numinis in ciam ad confinia Constantinopoleos ter Anaplum delatus est, vbi quodam deserto & profano larario ingentesque cum infestis fani inquilinis monibus pugnas commisit. Demum

luis scrip
erat. in
DVS
am in scendit, in qua magnam ex æstu,
rigoris, ventorumque & tempestatum pro-
cellis tolerantia materiam collegit. Cæte-
rum cum inusitatis miraculis orbem attona-
ret, Leo Imperator, & secundum hunc Zeno
& Basiliscus tyrannus, illum cum singulari
cultu & veneratione adierunt; quibus & fu-
ncionem aperuit, & hæreticorum vim repressit, &
s manu Ecclesie laboranti opem tulit; tandemque
paucis annis cum summa innocentia & sanctitate
desiderata ad Dominum profectus est. Cele-
bratur illius memoria in Anaplo. Hæc com-
Magnifico Menæa.

amia vix. Addit Metaphrastes Daniele lacrimis in-
Bithacunda Matris à Deo extortum, cui etiam
quennis gemina fidera ante conceptum Danielis quæ
orum futuram eius claritudinem pollicerentur,
a magnæ quietem diuinitus ostensa. Nomen quo-
simeonemque Danieli non sine certa Numinis signifi-
propagatione dictum à Vate Daniele: cuius vati-
bene præsentia aperienti volumen sacrum præfecto
sin Throno occurrerunt. editus est anno Chri-
eos prope ccccx. Duodecennæ postea religioni;
ipsum ænitus addictum, Simeon Stylites præsen-
o inclinat, prædixitque magnos labores pro Chri-
uilinis deo exantlaturum. Idem petenti Hierosoly-
mum conuocatum defunctus, habitu senis incani se spe-
luminandum obtulit, iterque eius correxit æ
MMM 2 monuit,

monuit, iret Constantinopolim, ibi res De- Hieron &
grates, populo & Ecclesiæ salubres effectur-
Bizanti in neglecta idololatrarum æde do-
miciliū habuit, ex quo columnam consecra-
dit eod. die quo Simeon in Syria è sua in ca-
lum abiit; cuius meloten cum Sergius Sime-
nis cliens ad Leonem Imperatorem decub-
set, atque ille aliis rebus occupatus neglex-
set, ad Daniele gratum & sanctum munus
peruenit, qui perinde vestem ac si ab Hel-
Elisæo esset transmissa, spiritus eiusdem pi-
nus accepit. Erat illa columna posita in Ana-
plo ad ostium ponti, qui Constantinopolim
abest stadia admodum septuaginta, si terra
venias; mari, non amplius triginta quinque
Anaplum describit Procopius πῶς καὶ ἡμεῖς
των Iustiniani, qui in Bosporo Thracico, ubi
angustissimum est fretum, in utroque litore
ponit augustissima templa sancto Michaeli
ἁγίου μὲν τοῦ ἀρχιστρατήγου explicat eundem Ana-
naplum Petrus Gillius in Bosporo Thracico
Sozomenus Anaplum, nunc Estian, nunc
Michaelium; interpretes Nicephori Translatum
appellat. Et in Metaphraste sunt hæc verba
Et cum in ostium Ponti esset ingressus eum
excepit templum Michaelis militiæ celestis
principis, quod illic pulchrè est positum: &
septem illic dies est versatus. Inde transiit
Hieronymus

Hieron &
lorum, v
columna
gens in
parcha,
Constan
solo suo
alter vero
Stylitam
Sed vtra
raculoru
obstupes
tempore
qui se eiu
venit Eu
lia ex vir
venerabi
modiora
nitat. Er
Gennadi
rat, fere
set. Per
mobile
cendit y
calamita
cogeren
statione
cendere

Hieronymus

Hieron & Philemporum, vbi fanum erat Idolorum, vti iam est narratum. Vix pedem in columna posuerat Daniel, cum tempestas ingens in illum excitata primum à Gelasio toparcha, mox ab ipso S. Gennadio pontifice Constantinopolitano. alter querebatur in solo suo, se inuito, ædificatam columnam; alter verebatur, ne Daniel æmulus Simeonē Stylitam, inanem populi captaret plausum. Sed vtramq; procellam cōpescuit Deus miraculorum suffragatione, quæ Daniel passim obstupefcente ipso Gennadio edebat. Sic in tempore Numinis prouidentia tuetur eos, qui se eius tutelæ commisserunt. Inter hæc venit Eudoxia Augusta Eudociæ Augustæ filia ex vinculis Africanis emissa, quæ Danielē venerabunda reuisens blandissimè ad commodiora nec minus silentio amica loca inuitat. Et quem nec Gelasij importunitas, nec Gennadij sanctitas auctoritate sua detraxerat, fere sæmina pijs suis blanditijs deduxisset. Perstitit tamē heros veluti Capitolij immobile saxum, & Marpesia cautes, nec descendit vnquam, nisi cum aut publica mundi calamitas, aut imminetia Ecclesiæ pericula cogèrent athletam ad dies aliquot desertæ statione in prælium contra impias sectas descendere. Iam futuras incendiorum denun-

MMM ; ciatio-

ciationes, Imperatoris preces, Danielis op-
tulationes & alia innumera opera cum Me-
phrastes qui in manibus est, copiosissime
scribat, labore super sedebat. Mihi nunc
mus est ea legere, quæ vulgo vel nunquam
vel rarissime sunt cognita. Cui Metaphra-
stes non sufficeret, addat licet Baronium An-
sexti. Decessit Daniel, cum Deo hostia
cruentâ (nam & Sacerdotij honore clarus
erat) litasset, & annum ageret octogesimo.
Duodecennis enim in cœnobio religionis
professus; in eâ perseveravit annos novem
triginta; novem & viginti annis statorum
columna sustinuit certamen. Epigramma
Cyri in Danielelem cognosces in Aula sancta

THEODVLVS STY- lita.

III.

3. Decemb.
Alms vide.
par 14.
cunctis

11000. Phi-
lipp.

Hic imperante Theodosio Magno viri
patricia stirpis, & præfectus prætorij
qui inculpata vita vir in coniugio agebat
Cum videret à magistratu omnia per rap-
inas, avaritiamque geri, præfectura se abdic-
avit. Vxore tandem etiam defunctâ, fortunam
quas amplissimas habebat, quingentas in qua-
& quinquaginta auri libras, in pauperes
elargi-

elargitus, Edessamque venit, vbi in columna
 quadam triginta ipsos annos vitam religio-
 sam, & solitariam egit. Vnde magnis à Deo
 gratis auctus, nihil amplius ex terrestri gu-
 stauit alimento; sed solo corpore & sangui-
 ne Christi diebus Dominicis, sanctaque ob-
 latione est pastus. Perturbatus olim cogita-
 tionibus molestis auebat scire, eccui tandem
 ex gratis Deo seruis par esset iudicatus, audi-
 uit se Cornelio mimo qui Damasci degeret,
 parem in regno Dei futurum. Quod respon-
 sum parum absuit, quin illum in grauem ani-
 mi perturbationem conijceret, quas illi ho-
 stis animorum insidias in exitiū pararat. Ve-
 nit ergo Damascum, Cornelioq; reperto, ad
 pedes accidit, rogauitq; vti sibi genus vitæ
 suæ, actioneq; explicaret. Sed hic se infelicē
 esse peccatorē dictitabat, nihilq; præclari in
 vitæ gessisse. Vrgente altero & collacrimante
 sene, coactus dixit. Ego, pater, à prima ætate
 mimicam, scenicamque artem exercui, inde-
 que mihi vitæ necessaria comparavi. Tan-
 dem, quamuis serò redij in memoriam,
 quæ designari malorum, menteque futuri
 iudicij rationem perpendi, atq; deinceps me
 ab omni flagitio abstinui, vitamque inte-
 gram institui, pauperum inopiæ subleuandæ
 pro facultate meâ addictus. Cum pater

MMM 4

amplius.

amplius instaret, & illum sacramento adi-
 ret, vti & reliqua aperiret, respondit Corneli-
 us: Pronuper (sancte pater) illustris quorundam
 matrona, qua opum & honorum, quae pudicitiae
 laude spectabilis, viro à parentibus in matrimo-
 nium locata erat, qui per luxum & intemperantiam,
 non suum tantum & uxoris patrimonium decoxerat,
 sed & super graue per commestationes contraxerat.
 Hic à creditoribus in vincula tractus, cuius
 iugem longo tempore immenso afflixit dolore.
 Cum enim infelicem in carcere famulum propemodum
 enecari sciret, animum prodespondit. Cœpit tamen
 stipem cogere, animam velut in trutinam depositam,
 fluctuabundam anxiamque ne pudicitiae labem inferret,
 quae forma esset bona & integra. In hanc ego cum
 incidissem, statumque vitae, & causam didicissem,
 sanè vehementer animo commotus indolui,
 rogavi; lacrimans, quantum inquam mulier est
 as alienum? Quadringenti, inquit illa, mi domine,
 sunt aurei. Ego cum opes meas omnes ad calculum
 vocassem, ducentos non amplius & triginta aureos
 reperi. Quae cum ad sortem non sufficerent,
 suppellectilem, & quae habebam preciosa, vestesque
 ipsas, quas pulcherrimas compararā, venū exposui,
 summamque inde collectam famina

manus

manus cum hoc dicto tradidi. Accipe hæc mulier, & bona cum pace abi, virumq; è custodia libera, & clementiam numinis ex animo pro me precare, vt mei in extremo illo & decretorio iudicii die misereatur. His auditis Theodulus, gratiis Deo actis rursus columnam ascendit, nec diu superstes cum spe bona ad Dominum emigravit.

ANONYMVS STYLITES, Simeonis iunioris Magister.

IIII.

DE hoc plura non leguntur, quam quæ ab Euagrio tradita sunt, hunc in columna ætatem degisse, & discipulum habuisse Simeonem alterum, quem ad columnam hoc miraculo monitus inuitarit: Cum adhuc, inquit Euagrius, valde tenella ætate esset, (Simeon) & puerorum more per montis iuga ludendo saltandoque oberraret, forte fortuna incidit in pardum, cuius collo cingulo circumiecto, eo velut freno bestiam, quæ iam suam feram naturam exuerat, ad

MMM s suum

suum monasteriū secū duxit. Quod cum magister eius, qui aetatem agebat in columna, videret, percontatus quid esset: Respondit puer, ælurum, seu selem esse, quem vulgò cattum nominant. Hinc igitur coniecturam faciens quantopere virtute esset in posterum præstaturus, ad vitam in columna degendam eum induxit.

SIMEON STYLITES DI. Etus Iunior.

V.

24. Maij.
Mena.

Vixit hic Iustini senioris imperio, natus Antiochiæ Syriæ, patre Ioanne Edessano, matre Martha; Antiochiæ eductus. Quæ sequuntur omnia miraculis plena, quæ partim accidisse illi, partim ab illo designata, omnia prope supra humanā conditionē dicuntur. Per preces enim in utero conceptus est. Quin & priusquam conciperetur, Ioannes Baptista Christi prodromus, matri futuram pueri sanctimoniam prædixit. In lucem editus à sinistra matris papilla semper abstinuit, quod

quod certum erat argumentum puerum ad
 recta semper studia, declinatis omnibus pra-
 uis & sinistris actionibus, progressurum. Sex-
 to porro ætatis anno, quo tempore propter
 animi imbecillitatem pueritia adhuc à seriis
 negotiis vacat, & temerè obuia confectatur:
 hic tamen omnibus præsentibus ac humanis
 rebus contemptis montem conscendit, & bre-
 ui tempore ad vitæ asperitatem, & omnia in-
 commoda adsuevit. Vnde frequentibus
 dignatus Dei cælitumque aspectu & con-
 suetudine, à quibus, propositis quæ sequen-
 da essent studiis, quid agendum foret doce-
 batur. Exinde quod supra naturæ conditionē
 est, non amplius humanis vivebat alimentis,
 sed cælesti pascebatur ambrosia, quoad vitæ
 modum faceret, atque ad Christum abiret.
 Sed hæc omnia cum innumerabilib⁹ eius mi-
 raculis, in historia largè exponuntur. Enim-
 vero hoc vnum præ ceteris non tacendū pu-
 to, quod à teneris relictis reb⁹ humanis, pri-
 mū cœnobiū sit ingressus, in quod ex monte,
 quē sexennio toto incoluerat, vbi descendit;
 & columnā ascēdit, in qua annos octodecim
 moratus, rursū in admirandā rupē sterili saxo
 asperimā digressus, decē ibidē annos posuit.
 Postea in tenui columna, annos quinque su-
 pra quadraginta traduxit, ita vt vniuersæ
 vitæ

vitam ad quintum & octogesimum propagavit, ex quibus novem supra septuaginta celestium ritu sine mortali victu, in arcta religionis disciplina, & patientia transiit, & mortis somno potius in celitum ordinem, & censum est rescriptus.

ALYPIVS STYLITA.

VI.

Alypium ex Menæis ante præteritum nunc restituimus. Heraclio imperante nomen Alypii sæculis innotuit. Adrianopoli Paphlagoniæ felici satū editus, quando matris antè parturientis gemitus, per fausta signa cognitus est, quis, qualisque postea esset futurus: cum & hodiè illius patientia spectata & audita nos admiratione teneat. Visa est enim parens ipsius adhuc vterū ferens, agnum gestare pulcherrimū, qui ardentem in cornibus lampades haberet. Quæ non nisi futura eius & virtutem & celebritatem nominis portendebant. Ergo Alypius se in genere disciplinae religiosæ exercebat, & præter alia mira quæ patrabat, omnes certè tolerantia longè vincebat; tres enim & quinquaginta annos supra columnam tecto carentem, sub dio transiit: Et insidiis cacodæmonis velut alter lob

appetit

appetitus, ac vulneratus tredecim annos ip-
 sos alterno duntaxat latere constitit inclina-
 tus. Dein altero, quoad dignam cælo animā
 Deo commendatam transmisit. Vixit annos
 centum.

Hæc Menæa, eademq; ferè paucis omiſſis
 Menologium. Mirificè me affecit hoc ſidus,
 cum oculis meis, illuſtribus ſuis radiis illu-
 xit, quod ferè extinctum antè, rurfus incipit
 fulgorem, temporis vetuſtate hebetatum,
 ſpargere.

SIMEON STYLITA Fulminatus.

V II.

Iſtus quacumq; morte præoccupatus fuerit, in refri- 34p. 2.
 gerio erit. Non eſt hæc nota impietatis aut
 ſcleris, cum viri ſancti inexpectato mortis
 genere, è medio tolluntur; ſiue apoplexia
 percellantur, ſeu fulmine ſternantur, ſiue rui-
 nis elidantur, ſeu peſtilitate, fame, ſiri, ferro,
 igni, aqua extinguantur. Hoc caput eſt, vt ne
 te mors imparatum deprehendat. Non igno-
 ro, paganis ominofum fuiſſe fulmen, & in vl-
 tris pœnæ loco exiſtimatum, vt eſt apud
 principem poëtarum de Gigantibus.

Hoc

4. *Æneid.* Hoc genus antiquum Terræ Titania plerumque
Fulmine deiecti fundo voluuntur in imo.

Sic Æsopus, Salmoneus, Ajax Oilei, Phæton, Æsculapius, & alij de cælo tacti leguntur.

Sed non idcirco derivanda culpa ab uno aut altero punito, in omnes. Vltum it cælestis vindicta mortales immissa pestilentiâ; nec tamē omnes, qui illa lue corripuntur, impij, quod ipsum affirmare maximē esset impium.

Simeon ergo fulmine deiectus, eodem momento corporis vinculis non tam solutis quam ruptis in cælum euolavit. quod ipsum Iulianus Stylita (de quo mox infra) cognovit, cum eo ipso tempore suis sectatoribus præcepit, ut incenderent odores, quibus causam percontantibus: ecce, inquit, frater meus Simeon à fulgure deiectus interiit; & ecce anima eius transit cum tripudio & exultatione. Aberat autem Simeon à Iuliano viginti milliarium intervallo. Itaque reprime iudicium quando hic, ille, & quicumque; alius atroci genere mortis sublati dicuntur. Nullum mors facit impiū; sed impia vita deprehensos inusitata via ad lethum ducit, nec id semper. sæpè scelerati pacatē obeunt; innocentes cum ingenti tormento.

mento,
hoc ful
ctus, ne
cælestis

IVI

Hic
lau
stes &
phroni
ingenti
nus oc
nare
tur; nec
veriti
nus hu
mouere
rauit, v
feram i
tisque
Iulianu
Iesu tib
prouin
data ex
nce par
re, cum

mento. Enimuero Simeon singulari voto
hoc fulmen extorsit, vt videretur non san-
ctus, nec coleretur, vt qui tanquam noxius à
caelestis iræ vindicta fuisset plexus.

IULIANVS STYLITA.

VIII.

Hic ipse Iulianus est, quem in Simeone
laudauimus, de quo Stephanus anti-
stes & successor magni Sabæ narrauit So-
phronio, leonem immani feritate, & mole
ingenti feram, locum insedisse, quem Iulia-
nus occuparat. ad quem cum passim adue-
niant, subindeque à peste illa necaren-
tur; nec accolæ tutò domo pedem efferrent,
veriti ne incurrerent in exitium: vt Iulia-
nus hunc terrorem à peregrinis & incolis a-
moueret, vocato Pancratio discipulo impe-
rauit, vt versus Austrum duo passuum millia
feram in cubili iacentem quæreretur, concep-
tisque verbis compellaret: Postremissimus
Iulianus, ex auctoritate & nomine Christi
Iesu tibi imperat, vt locum migres, & ab hac
prouincia recedas. Abiit Pancrati, & man-
data exhaustit, leo loco quamprimum cessit,
nec paruit amplius. Norunt parere nobis fe-
re, cum nos paremus Deo,

Idem

Idem Iulianus presbyterū illū, qui nunquam faciebat, nisi spectabilem se prius adesse Spiritus sanctus ostendisset, per discipulum iussit saluere, misso simul linteo, quo tres carbones ardentes concluserat. Mystes ubi illa tela ignem aspexit, remisit eandem aqua plenam. Intercapedo locorum erat passuum millium viginti.

Planè illustris fuit hic Iulianus, qui è columna præfect^o cœnobio, suis leges dicebat, & optima præcepta viuendi edebat, non tantum verbo, quod solent multi, quam exemplo, quod pauci. Quare & virtus illum non præsentibus tantum, sed remotissimis etiam populis commendabat. Conuenit hunc inter alios Conon, cum geminis liberis; quorum Cyriacus morbo contactus immedicabili spem omnem medentium eluserat. Curatus cum Conone parente, & germano altero, noluit à vestigiis Iuliani, optimi corporum & animorum medici, recedere, qui simul omnes, iussis valere rebus humanis, se illi ad omnem obsequelam auctorarunt. Receptos Iulianus ad omnem vitæ religiosæ disciplinam erudiuit, & Cononem præfecit rei frumentariæ: qua cum olim defectus esset, adiit Antistitem: Pater, inquit, frumentum desideratur. Et Iulianus: i, modo, inquit, frater & conuerre quod reperies molit

molitur
bit largi
ret nih
mœstus
ret nece
Cononi
es, in ci
Percitus
cuius d
tur, osti
quo om
Quo Co
pedes ab
cia veni
familiar

STY

Nihil
Se
fecerat,
etiam sa
quinara
tatis cel
sternere
Ægina C

molitumq; pinse hodiè, de craftino provide-
bit largitor omnium Deus. Conon quod sci-
ret nihil in granario nisi puluerem relictum,
mœstus abiit in suam cellam. Sed cum vrge-
ret necessitas religiosos fratres, citato demū
Cononi, abi, inquit Iulianus, & quod inueni-
es, in cibum para, vt habeant quod edant.
Percitus ira Conon ad horreum properat,
cuius dum aditum remotis vectibus moli-
tur, ostia non potest aperire, mole frumenti,
quo omnia plena sensit, etiam ianuis offusa.
Quo Conon spectaculo attonitus, ad Iuliani
pedes abiectus, supplex incredulæ contuma-
ciæ veniam orauit, didicitque Deo, Deique
familiaribus fidere.

STYLITÆ DVO ANO- nymi.

IX.

Nihil sanctum, quod hæreticum. Impij *Io. Moschi*
Seueri nefarium dogma Orientem in-
fecerat, magnumque non è plebe, sed ordine
etiam sanctiore monachorum numerum in-
quinarat, adeo vt impietas per speciem pie-
tatis celsas etiam columnas afflaret, & pro-
sterneret. Aberant triginta millibus passuum
Ægina Ciliciæ vrbe duo quidam cionitæ seu
NNN Sty-

Stylitz, passibus inter se diuulsi non amplius
sex millibus, sed fidei professione & dogma-
te infinitis interuallis. Alter enim Romanam
sectabatur disciplinam, alter Seueriano
nos tuebatur errores, qui Catholicum mini-
conuitis exagitabat, & sibi quasi magister
ius in alterum vsurpabat, quod ante illum
stationem in columna occupasset. Roma-
nus suggerente bona mente & fide petiit
Seueriano crustum de Synaxi Seueriano,
quod hæreticus lubens volens misit, iam sibi
de alterius mutato animo gratulatus, quod
certo crederet, eum in suas partes vel iam
concessisse vel mox concessurum esse. Ac-
ceptam Catholicus panis execrati partem
rim immisit feruenti ollæ, quæ subito elixa
in aquam abiit: Dein & Catholica Ecclesia
hostiam consecratam in eandem coniecit,
cum subito testa ante feruore ebulliens, vo-
lut affusa frigida resedit; sacræq; Eucharistia
forma intacta, integra, siccaque, & quasi nun-
quam uncta, ex illa est recepta, quam cum
magna, vt par est, veneratione seruata Sop-
hronio postea Stylita præbuit videndam
colendamque.

An Seuerianus calculum verterit, & à per-
tinaci mente destiterit, auctor in medio ro-
linquit, de altero Seueriano itidem Stylita
S. Eup

S. Eup
cheno

ST

E Ph
&

sanctio
uerian

procul
uigilab

dolent
rehære

cupidu
lumine

veller
ueriti:

re nego
quomo

bum a
labes e

stylita
gredian
tus esse
xus ha

S. Euphramio patriarcha & pontifice Antio-
cheno in viam reducto nunc expono.

STYLITA SEVERIA- nus Miraculo cor- rectus.

X.

Ephraemius ex comite Orientis Pontifex
& Patriarcha Antiochenus, dubites an
sanctior vel eruditior fuerit, de Stylita Se-
ueriana peste laborante acceperat, qui non
procul Hierapoli in columnæ statione per-
uigilabat, ad quem profectus Ephraemius,
dolenti animo ferebat, tantos labores erro-
re hæreseos corrumpi. Salutis ergo illius per-
cupidus & anxius cœpit hortari à veritatis
lumine exerrantem, vt damnatis erroribus
vellet ad Ecclesiæ Apostolicæ gremium re-
ueri: sed negavit stylites sibi quidquam fo-
re negotiū cum synodo (Chalcedonensi) Ec-
quomodo, inquit patriarcha, sanabo mor-
bum animi tui? Ecclesia sana & sancta est, &
labes erroris in illa nulla est. Rogum, inquit
stylita, excitemus, illumque ambo simul in-
grediamur, quem flamma læserit, damna-
tus esto; quem intactum reliquerit, orthodo-
xus habetor. Existimabat stylites patriarchā

NNN 2

has

hac tam atroci flammaram denunciatione deterritum iri, sed flamma non terruit Patriarcham, imò Patriarchæ constantia terruit Styliten; Ephræmius enim sibi de sua fide & virtute optimè conscius admissa conditione: Oportebat quidem, inquit, fili mi, tuis meis admonitionibus locum dare, nec plura querere: sed quia tute hanc legem utriusque dixisti, viribus quidem indignitatis meæ maiorem, fretus tamen Deo & causæ bonitate salutisque tuæ studio, illam admitto. Laudetur Deus, ferantur ligna, succendatur rogo. Flammis ergo crepantibus, propter columnam, descende, inquit patriarcha, iam ad me Stylita, feramus nos in medium incendium, Attonitus ad constantiam Pontificis hæreticus, non est ausus iudici & exploratori veritatis igni se committere nec descendere. Et Ephræmius, nonne tu hanc nobis conditionem tulisti? quid ergo iam tergineris? Tū sanctus pontifex detractam sibi stolam cum hac precatione in ignem sparsit. Christe sancte nostra causa nostram naturam ex Virgine indute, ex virgine nate, exhibe nobis indicium veritatis. Arsit pyra tres ipsas horas, & materiā in cineres redactā, stola adeo intacta ab igne in igni iacuit, ut nec vlla in illa nota adustionis appareret. Quod ubi Stylites & sub-

sublimi loco spectasset, manus dedit, Seuerodamnato Hæresin eiurauit, & à sanctis Ephraemij manibus sanctam synaxin accepit, totumque se in eius potestatem addixit. Dedit hoc Deus pietati pastoris, dedit saluti laborantis & errantis ouis, daret & hodie si pater inueniret pontifices, nec contumaciores hircos.

DE STYLITA EDESSE-
no, qui, quod germanū suum
simplicem iudicârit, & contemserit,
quadraginta nouem annos in colum-
na stetit, vt peccatum ex-
piaret.

XI.

Non memini intra multos annos tam illustrem legere historiam, quam tibi lector, ex Cimмериis tenebris, & tinearum ludibrio erutam, cognoscendam propinabo. Incidi in hanc, ductu credō boni cœlitis, dum Patricum Græcorum MS. ex illustri bibliotheca Reip. Augustanz voluerem.

STYLITA Edessæ fuit, quem Theodorus, magnus eiusdem vrbs Pontifex conuenit, rogauitque, quot annis eo in loco versaretur,

NNN 3

tur,

tur, & quam vitæ rationem teneret, ne quid quod ad Dei Opt. Max. laudem pertineret, calatum vellet? Hic ille ducto ex imo pectore suspirio, perfusus lacrimis, gemebundus ego, inquit, sacratissime Pontifex, totum vitæ meæ statum ex re ipsa exponam. Tu potius hæc ante in publicum non efferes, quàm ego è publico fuero sublatus & elatus.

Iam tum adolescens cum fratre natu maiore, res & spes omnes humanas & fallaces sponte animi abieci; cumque ambo in cœnobio triennium egissemus, quietæ solitudinis desiderio capti, de consilio religiosi Patris nostri, in siluam haud procul Babylone secessimus; specusque illic repertas non alio modum inter se abiunctas ingressis, terra herbarum dapes & glandes in victum suffecta. Festis diebus contulimus vota & mensas, Deumque largitorem nostrum & altorem totius sensu animoque gratiis persolutis venerati sumus, rursusque digressi in suum vterque solitulum recepit, & rerum celestium commentationibus, precationibusque vacavit. Quando verò pastus colligendi, vel corporis exercendi gratia per solitudinem ambulandum erat, seorsum vterque exhibat in diuersa, ut alter ab altero semper vnum aut alterum miliarium distaret.

Coma

Comes nobis assiduus erat consolabundus Dei minister Angelus, qui nos in cœptis firmabat. Hic erat tum studiorum nostrorū in silentio pietatis & religionis cursus. Cum vsuuenit, uti die quodam, nobis per vasta deserti incedentibus, viderem fratrem meum in saltu oberrantem, & non nisi vnicum à me stadium remotum, ac paululum procurrens anidmaduerterē illum ex inopinato resistantem, seseque signo crucis armantem, & locum illum ingenti saltu traicientem, perinde ac si laqueum transiliret, suumque in spelæum reuertentem. Demiratus ego quid sibi frater illa celeri fuga & saltu corporis voluisset, lustrandi loci causa progressus, volebam nosse quid accidisset fratri. Veni & inueni ingentem illic auri aceruum, fuscisque ad Deum precibus, exutum pallium, auro induo: Impleoque adeo, ut vix oneri ferendo essem, quod clam fratre in meam latebram intuli. Abeo deinde in urbem, comparo locum vnde quaque cinctum & munitum, intraque septa egregiè ad omnia opportunum, fonteque liquidissimo irriguum. Molior templum, omniq; sacro cultu exorno; cōdo monasterium, in eoque religiosos omnino quadraginta colloco; addo ad ægros curandos nosocomium; augeo cœnobium, & va-

NNN 4

letudi

letudinarium annuo censu. Præficio rebus
 omnibus rerum administrandarum peritis,
 eiusq; curæ omnia committo, & ex reliqua
 pecunia bis mille aureos relinquo dimidium
 cœnobiarchæ; reliquum omne in miseros
 partior; mihi ad usum nec vllum denarium
 retinco, sed omnia in molitionem sacrarum
 ædium, in victum religiosorum, & egentium
 subsidium expendo, recensq; conditæ zdii
 præfecto salutem dico, & omnibus pacem
 imprecatus, ad desertum & silentium quie-
 tis fratrem quæsiturus redeo, dumq; per sola
 silvarum pergo, subit animum superba cogi-
 tatio, quæ identidem immurmurat coram
 meo, fratrem meum, hominem antiquum &
 nimio operè simplicem esse, nescireq; literas,
 qui vti pecunia non potuerit, & tantæ rei la-
 cturam fecerit; me præclarè rem gessisse, &
 magno consilio opus Deo gratissimum insti-
 tuisse. Accedebam interim paulatim ad exer-
 citationis nostræ palestras & cubilia, & iam
 eminus germani mei antrum spectanti, re-
 multuosq; superbiz, vt dixi, motibus flue-
 ctuanti, meq; fratri tanquam sapientio-
 rem, & sanctiorem præponenti, occurrit ille fa-
 miliaris nobis ab exordio cœptæ ascese
 Angelus, & me atroci conterritans vultu,
 quid vana, inquit, tumes gloria, tibi que de
 tamquam

tamquam præclarè gesta places plaudisq; ?
 Ego tibi veriora veris denuncio; omnes tuos
 labores, tantiq; temporis curas & sudores,
 omnes Ecclesiarum substructiones, molitiones
 monasteriorum & Xenodochiorum
 exadificationes, aurique in miseros elargi-
 tiones pia cautaque prouidentia tuo iudicio
 factas, nō esse cum vnico illo fratris tui saltu,
 quo aggerē cumulūq; illū deprehēsi auri trā-
 siliit, conferendas; neq; enim aurum duntax-
 at, sed immane simul illud chasma, interual-
 lumq;, quod inter epulonem & Lazarum in-
 tercedit, veluti pernicipibus alis traiecit, & in
 sinum Abrahæ iam illi desponsum quodam-
 modo transuolauit. Ille enim studuit se pro-
 bare Deo, tu placere populo. Quare ille te
 sine vlla dubitatione melior, infinitis parti-
 bus antistat. Tu contra etsi illo longè inferi-
 or, procul ab illius virtute abes, superbè ta-
 men te circumspicis, & illum germanum
 Christi agonistam fratrem tuum superciliosè
 contemnis, & vt simplici insultas. Ergo dum
 vixeris, illius aspectu frueris nunquā, & mea
 quoq; familiaritate priuaberis, quoad illam
 nouē & quadraginta annos assiduè gemēdo,
 plorādo, lugendoq; recuperaueris. Quando
 verò cæleste Numē multis lacrimis & animi
 afflictione tibi propitiatum reconciliaueris,
 NNN 5 rum

tum dabo me rursus in conspectum, eodem quoque optabili prædicandoque die beati consolatione delinieris.

Quibus denunciatis è conspectu subditus ille sublimis abiit. Ego mox ad fratris speluncam properavi, illoque non reperto in lamentabiles voces erupi, meamque infelicis sortem eousq; deploraui, quoad totum lachrimarum fontem exhaurirem. Totam ergo hebdomadem in saltu illo ita traduxi, angelo meo supplex, ut tandem flexus, respueretur tot gemitus; tot lachrimis ad clementiam & misericordiam commoueretur, memorando etiam (ut facilius veniam impetrem) fratrem & fraternum amorem, veteremque inter nos usum studiumque religiosæ exercitationis. Septima tandem luce attonuit me vox à cælite profecta: Eundum est, inquit, tibi in urbem, & columna ad S. Georgium insisterenda, ubi discas te ipsum nosse, donec propities tibi dominum. Ex templo igitur profectus flens, gemenisque relicta veteri statione nostra, pedibus intra quadragessimū diem huc (Edessam) perueni, columnamque hanc ingressus conscendi, quadraginta novem annos hic in silentio versatus, ingentia cum perduellibus Dei, hostibusque mortalium Dæmonibus certamina præliaque expersus.

¶

Erat tum offusa menti densa quædam caligo,
 & illætabilis tristitia obfidebat pectus. Ipso
 verò iam quinquagesimo anno, die Sabbati
 cum aduersperasceret, appetente iam Domi-
 nica, amœnissima lux circumfulsit cor meū,
 & molestiarum omnium nubes absterfit. No-
 te igitur illā tota insomni ducta, in cordis
 quiete, lachrimis cælesti voluptate plenis in-
 undatus, albesciente iam die, & clarum lucē-
 te, circa tertiam matutinam, precanti mihi
 adest demum etiam Angelus, & : Pax tibi, in-
 quit, à Christo, pax & salus. Hic ego gaudio
 iuxta ac lacrimis perfusus accido illi, & : Vt
 quid, inquam, me desertum tot annos, bone
 custos iuisti, penitusq; à conspectu tuo repu-
 listi? Fratrem meum à me seiunxisti, & ipse te à
 me penitus abstinuisti? Eheu quot periculis
 ego, & quot, ac quàm intolerabilib⁹ tentatio-
 num fluctibus conflictatus sum. Tum Ange-
 lus me, prensa dextra, erexit, & : Propter arro-
 gantiam, inquit, tuam, & quòd fratrem præ te
 contemseris abiecerisq; , subtraxi me oculis
 tuis, non tamen ab animo, quem inaspecta-
 bilis semper custodiui, fouique, prout mihi
 Dominus dederat in mandatis: Nunc autem
 in humilitate tua memor fuit Dominus tui, & misit
 me, uti nunquam amplius recedam abs te,
 neq; in præsentī vita, neq; in futura.

Impe-

Impertitus es præterea gratia cognitionis, qua videas iustos & impios; illos quidem, ut spe vitæ æternæ in cœptis firmes; hos vero impietate & peccatis, precibus tuis & votis ad meliorem vitam & pœnitudinem traducas. Viuit verò & frater tuus, & pro salute tuâ Dominum deprecatur, quem studebis ut in altera vita omnis doloris & luctus exsorta complectaris. Ab illo igitur die datum mihi spectare Angelos, dæmonasque pelleret. Nam quodcumque ad me accedit vir bonus & metuens Dei, cerno bonos cælites anteambulones, triumphantes & tripudiantes, luminaque præferentes, & radiantibus fulgentes togis; impios autem Spiritus longo intervallo sequentes, ut qui nulla ratione audeant propius aspirare. *Beatus ergo qui timet Dominum, magna est enim gloria Domini super eum, & copiosa gratia, seu diues seu pauper sit, nulla enim fortunæ ratio habetur, sed morum tantum studia & factorum opera spectantur.* Infelix ille & miser, qui præcepta Domini non custodit, sed peccatis & desideriis pravis implicatur: miser, inquam, hic est, etiam si omnibus rerum præsentium, copiis & opibus circumfluat. Quando enim eiusmodi ad me tendentem conspicio; totum agmen & examen damnatorum geniorum circumsepitillum,

lum, & premit, & vinculis constrictum tenet. Sanctus autem Angelus longè à tergo secutus plorat, & luget exitium illius. Quando verò aggrediuntur illum infausi comites, vt vel precipitem deturbent in voraginem, aut in scrobem impellant, aut alia via in mortem agant, prohibet id custos illius sanctus, & stricto ferro insectatur illos & ferit, vt ritu pulueris à vento rapti differantur. Quæ ego cum spectro iustis quidem applaudo, miserorum verò illorum sortem lamentor. Quod nisi à sospitatoribus nostris, Angelis sanctis, hostes & insidiatores vitæ nostræ prohiberentur, arcerenturq; sceleratos extemplo necarent, mirum in modum illorum exitio inhiantes; sed vt dixi, coercentur ab Angelis sanctis, ne impetum in reos faciant, & mactent, donec definitum ab auctore mundi & rerum Domino arbitroq; cuiusq; vitæ tempus decurrat. expectat enim clementia diuina impium, vt ad se redeat, & mores emendet, pro noxis satisfaciatur, ad quam rem illi moram indulget, & amplius pronunciat, nec patitur à generis nostri parricida hominem impunè abripi, vt qui nec illius sit, nec ab illo liberatus nec seruatus. Hæc & huiuscemodi tam salutaria inter se tota nocte collocuti, vbi diluxit, persolutis Deo primis votis inter se

ter se consalutant, & Pontifex à STYLITA digressus sibi gratulabatur, quòd in tam fletum virum incidisset.

Hæc propè ad verbum ex Patrico Græcorum paucis viso, paucioribus lecto, decerpit unde discas de te modestè sentire, neminem nisi te, & aurum iuxta tecum contemnere, pios venerari, impios & deploratos cum angelis lugere, & omnibus viis ad viam virtutis reuocare.

LUCAS STYLITA.

XII.

QUæ ante hæc fidera in obeliscis & columnis spectanda proposuimus, omnino admodum in oriente nata orta que sunt, nec memini in occidente vllum vnquam effulsisse. Orientis hoc decus est Ecclesiæ, ex quo & Lucas nouus hic stator extitit, imperator Romano seniore cum Constantino perphyrogeneto genero, ipsius Leonis philosophi filio. Patrem habuit Christophorum, matrem Calen. Indictum Bulgaris bellum, traxit & Lucam secum in aciem. Commisso proelio & robore militum cæso, ac copiis omnibus ferè ad internecionem deletis, Lucas diuino seruatus nutu, cælesti militiæ in religionis forum Patrum cœtu nomen dedit, apud

quos tam
tj initia
narum m
dia em
gia pane
mensam
column
persiste
lympan
iniecit.
demum
ascendi
tor, qui
ueravit
taminis

A

A vo
tra
column
lumna
bebat. C
arcana
bat infr
lita pre
lumna
partem

quo

quos tantum profecit, vti honore sacerdotij initiaretur, cum ille interim ferreo catenarum nexu corpus attereret, & sexdiali inedia emaciaret, nec præter oblatum in liturgia panem & cruda oluscula quicquam in mensam adhiberet, vel admitteret, Mox & columnam conscendit, in qua triennium persistens, iussu Numinis petiit montem Olympum, & lapidem in os camī freniue loco iniicit. Inde Constantinopolim venit, ac demum Chalcedonem, vbi rursus pilam ascendit, in qua operum mirabilium patrat, quinq; supra quadraginta annos perseueravit, ex qua feliciter confecto agone certaminis ad agonotheam emigravit.

ALIVS STYLITA.

XIII.

Auctor est Athenogenes, Episcopus Petreæ, vixisse in sua prouincia statorem columnarium, qui cum aduentoribus è columna sermonem miscebat, nec scalam adhibebat. Quod si quis vellet cum illo animi sui arcana communicare, velle dicebat, qui stabat infra, se illi cogitationes aperire. Tū Stylita pressiore voce iubebat illū ad gradus columnæ accedere, ipse ad diuersam columnæ partem digressus, ita cum illo conferebat sermonem,

monem, ut qui propter adstarent, adeoque columnam circumstarent, non audirent quid ille è superiore loco cum infra stante loqueretur. Ipsi soli inter se & audientibus intelligentibusq; , natura stupente quomodo palam inter se verba vltro citroq; mitterent, quæ præter ipsos nemo præsens, quamvis probè auritus acciperet. Sed quam Deo familiaris idem Stylita fuerit, inde licet cognoscere, quod arcana numinis decreta non ignorarit. Duo quidam erant longa & quotidiana necessitudine inter se deuincti, qui quotannis ad hunc vna visendum proficiscebantur. Alter tamen illorum absque commilitone quondam illum conuenire statuerat, & cum ad fores semel, iterum ac tertio pulsaret, nec responderet Stylita, nec admitteret, post duas tresuè horas præstolandi tædio victus abscessit. Digredienti occurrit suus ille familiaris, & ipse Stylitam conuenturus, qui socium secum ad eundem reduxit, uti quemadmodum antea consueuerant, ambo simul ingrederentur. Ergo ianuam cadentibus, Stylita, qui posterior, inquit, venit, prior & solus ingrediatur. Admissus posterior rogauit Stylitâ, ut & comitè suum qui prior venerat, admitteret; abnuenti instabat enixè, tandemq; nequicquam vrgenti precantiq; : Quomodo, inquit

inquit
abiecit
sed cur
dem
bidu
fectus.
ritaten
amula
Exet. 9.

Ad
Bene m

DE

rum o
Christi
diis v
munc
pultu

inquit Styrita, possum ego recipere eum, quē
abiecit Deus? Nec vrsit vltius recusantem,
sed cum socio reuersus domū, mæstum qui-
dem Stylitz oraculum tacuit, sed alter post
biduum subito extinctus ad inferos est pro-
fectus. Multi affectamus sanctorum familia-
ritatem, & colloquium, sed pauci virtutem
emulamur, Hoc tantum cum vatē dico.

Ἐξεῖ, θεὸς ἐνδὶ κούρῳ ὁ μῦθος

*Adspiciunt oculis seperi mortalia iustis
bene merenti bene profuerit, male merenti par erit.*

ὁ γὰρ θεὸς οἶδε δινὰ Ζην, ἀγνὸς ἰδεῖν
Deus est.

DE SANCTIS CLAV- fis.

CAPVT V.

EThoc ferè genus homi-
num religiosorum cum senescente
paullatim mundo consenuit, quo-
rum olim magna passim per omnem orbem
Christianum frequentia fulgebat, qui in me-
diis vrribus extra vrbes, in mundo extra
mundum, mortui ante mortem, & antè se-
pulturam quodammodo sepulti, tenebris, &
turri-

turribus, & spelæis, & conditoriis, & diculis
& casis, quas clausulas appellabant, vel inclu-
soria, conclusi; qui non solum omnia corpo-
ris gaudia à se excluderunt, sed corpora ipsa
intra angustias septorum & claustra domo-
rum incluserunt, vbi in vmbra mortis de
morte præfenti, & futura vita meditabantur.
Audiebant, inclusi, vel reclusi, vel clausi, no-
bis *Klausner* appellati. Sed vt dixi & hæc
religio, vt omnia sensim fortia maiorum ex-
empla intermoriuntur, cum sanctis viris so-
minis que penè tota sepulta est.

Non est hic consiliū tradere vitas religio-
sarum virginū, aut religiosorū simul in vno
cōtabernio degentiū, quamuis extra commu-
nis tecti limina nunquā egredi solitorū, vbi
hodiè cætus virginū non pauci, quod gratu-
landū Ecclesiæ, (utinam possim de singulis,
qui nulli fortè supersunt, gratulari) & olim e-
tiam virorū, quale fuit Isidori, mille admodū
sanctissimis viris præfecti, quorum nemo v-
quā (præter eum, qui ianuæ tutelam gerebat,
& alterum presbyterum, qui ex vrbe opsonia
domum deferbat) vestigium extra collegiū
ponebat, quoad animus è corporis vinctulis
expeditus liber in cælum euolabat. Et quod
admirabilitatem auget; nemo ex omni illo
patrum concilio vnquam ante mortē æger

decum

recumbebat, sed cum ad vltimam vitæ line-
am peruenissent, monebant sani sanos se vi-
tam migraturos. Omnes thaumaturgi erant;
omnes mira factitabant, quæ natura ipsa suæ
imbecillitatis conscia mirabatur. Illos dun-
taxat hic collocamus, qui soli & vnici vel
gu gustiis se incluserunt, vel in tumulos ab-
diderunt, vel turribus tanquam custodiis in-
cludi se curarunt, vel in spelæa & latibula fe-
rarum irrepserunt. Itaq; non complector hic
anachoretas & Patres, in solitudinum qui-
dem silentio degentes, sed qui certis diebus
conueniebant, aut pabulatum exhibant, aut a-
liorum cellas lustrabant, aut conuentus cele-
brabant, quorum quidem admodum innum-
erus erat numerus. hi longè rariores: ali-
qui tamen sparsim & passim in orbe visendi,
quorum longè antiquissimus fuit Paulus,
quem mox infra collocabo. Nam quis au-
ctor & primus in hanc difficilem palæstram
sittingressus, in medio relinquo. Hoc non
dubius audeam affirmare, huius vitæ ini-
tia & fundamenta quædam iacta, sub ipsis
Christianæ disciplinæ cunabulis, cum tyran-
norum in sanguinem Christianum sæuiret
immanitas, quando crudelitatem suppli-
ciorū fugitantes, in latebras se Christi secta-
tores abdebant: quæ vis etiam Ioannem

OOO 2

Chri

Christi prodromum expulit in desertum, cum Herodis inaudita barbaries omnem stirpem virilem vix dum natam propter Christum ad eandem & necem quaesivit. Ioannes enim quamvis in Iudææ montanis degeret, propter miracula tamen in natali eius facta, quaesitus ad eandem fuit. Eadem atrocitas & impietas Iudæorum coëgit multos fugam capessere, & in silvis se condere, cum veluti fera vndiq; ad exitium à Iudæis vestigarentur. Quod & S. Paulus ille mundi Ecclesiastes docet, cum id Hæbreis obiecit. Alij verò ludibria & verbera experti, insuper & vincula, & carceres, lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladij mortui sunt, circuierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiat, afflicti, quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes, in montibus & speluncis, & cauerunt terræ. Ita paulatim ad quæ confugerant cubilia ferarum, retinuerunt, & in vsum domicilij verterunt, ex quib⁹ nonnulli nunquam amplius emerferunt.

Iam Paulus qui princeps anachoretarum numeratur, tali tyrannorum tempestate et populi frequentia eiectus, ab ea quam offe-

derat

derat latebra, nunquam postea recessit, nec tamen intus delituit semper, cum foris esset nemo. Sed S. Hieronymus, qui ingenij sui monumentis orbem terrarum impleuit, & ascetarum studia è solitudine in publicum protulit, cum de Paulo hoc narrat, inter alia tradit de clausis: IESVM, inquit, testor, & sanctos angelos eius, in ea eremi parte, quæ iuxta Syriam Saracenis iungitur, vidisse me monachos, de quibus vnus per triginta annos clausus, hordeaceo pane & lutulenta aqua vixit: Alter in cisterna veteri, quam gentili sermone Syri cubam vocant, quinque caricis per singulos dies sustentabatur. Hæc quidem incredibilia videbuntur esse his, qui non crediderint, quia omnia possibilia sunt credenti.

Abusque ergo Apostolorum æuo reor fuisse, qui clausi vitam in tenebris & antris traducerent. Nos certos indigitemus, quos priscorum diligentia ad nostram vsque memoriam transmisit. Forte erit, qui instaurare volet omissam sæculis proximis virtutem. Quam
○○○ 3 quam

quam intelligo alicubi, hodieque clauſam
 latere iſtiusmodi pietatem. Dicendum ta-
 men poſterioribus ſæculis viros ſeminales
 cum ſolemni cerimonia Deo initiatos, cultu
 religioſo velatos ab Episcopis & Præſulibus
 laicis iaculoſos, ex quibus ſe nunquam egre-
 ſuros ſacramento votoque iurati aſtrinxe-
 runt: quod ex Hepidanno & aliis diſci poteſt.
 Sed nec mihi mens omnes clauſos hoc ca-
 pite includere, ſed electos quosdam & ſin-
 gulares; aliorum tantum ſyllabum appo-
 nam. Dorotheum, inquam, Theonam, Ioan-
 nem Anachoretam, Euſtachium, Siſinnium
 abbates. Ioannes quoque Moſchus in Limona-
 rio præter eos, quos ſupra adduxi, commen-
 dat Machnum, Anonymum in Oliueto clau-
 ſum, Georgiū Scythopolitam, Iulianū Præ-
 termittam etiam à Cæſario deſcriptos pue-
 lam nobilem, Hermannum Anaſpergiem,
 Gertrudē, ſæminam anonymam. Marſilium
 præbyterum quendam, S. Leobardum, Ca-
 luppanū, Friardum, Marianum, Hoſpitium,
 Eparchum, 1. Iulij, Patroclum 19. Nouemb.
 Stephanum 23. Nouemb. Idem 4. Sept. Iu-
 ram 13. Ian. Albertum, Columbanum, Dro-
 gonem, Marium, Romanum 27. Nouemb.
 Menſa. Simeonem Treuirenſem, Annu-
 chardum Scotum, Cal. Febr. Vuiboradam,
 Rachidam.

Rachildam, Perethradam seu Perchteram,
Kerhildam, Prechinbaldum, Fintanum seu
Findanum, & alios haud paucos cælo, quam
terris notiores.

A. C E P S I M A S.

I.

ACepsima gemini celebrantur; alter cō-
stantia in tolerandis pro Christo cru-
ciatibus, scriptoribus factis mirè laudatus,
de quo nobis hic sermo non est; alter & po-
sterior vitæ religiosæ professione inclytus,
quamuis inclusus. Virtus enim quamuis vel
Ætæ clausa, tandem tamen, veluti victrix
flamma, in apertum erumpit. Custodierunt
huius memoriam Theodoretus, præclare
de sanctis viris meritis, dignusq; qui inter
eosdem censeatur. Fasti quoq; Græci & Me-
næ: Neq; Nicephorus silêtio texit, qui pau-
cis multa complexus: In solitudine,
inquit, vrbs Cyri, Acepsumas ille de-
cantatissimus, qui in tuguriolo exi-
guo inclusus sexaginta annos ita san-
ctè peregit, vt neq; conspiceret, neq;
alloqueretur quemquam. Sed paullo

Theodore-

tus.

Menæ 3.

Novemb.

Nicephorus.

○○○ 4

copio-

copiosius Menæa : Hic Theodosio magno
 imperante floruit, qui paruo gurgustio clau-
 sus, vixit annos sexaginta (tanquam mutus
 ac cæcus) quod neq; cum quoquam sermo-
 nem conferret, nec quemquem aspiceret; sed
 versus in se ipsum, & ex se in Deum reuersus,
 animum cælesti contemplatione pascebat.
 Porro cubile ipsius seu antrum, per mazan-
 dros & sinus instar incuruæ & sinuosæ lineæ
 effossum erat, vt cōtra stanti esset inadspec-
 tibilis. in cibum nihil illis præter lentem fref-
 sam, & repentem porrigebatur. Aquam ex
 vicino fonte concubia nocte semel quantū
 ad septem dies satis erat, cum à nemine con-
 spiceretur, hauriebat. Vltimis viæ diebus à
 plurimis passim beneficiis celebratus, etiam
 sacris initiari se, quamuis coactus, passus est,
 nō passurus, nisi mox è vita migraturus. tan-
 ti sacerdotis honorem & officium, ad quod
 hodie illotis propè manibus, vt est in paræ-
 mia, curritur, existimauit.

ALEXANDRA.

II.

NEc deterior sexus viris in hoc certami-
 ne fuit inferior. Alexandra, vera in vir-
 gine virago, à proco sæpius ad stuprum solli-
 citata, ne læderet amantem, aut ipsa lædere

ur, supra fœminam sapiens, oris venustatem
 cum pudore, sepulchro clausit, nusquam ra-
 ta tutius hos thesauros posse cōdi seruariq;
 quam inter emortualium caluas & cineres a-
 rentes, ex quibus nulla flamma erumpat, quę
 florem honestatis possit populari, quis enim
 thalamum in tumultu, pręter illum Ephesi-
 am collocet? Duodecim annos in situ &
 squalore tenebrarum horrentium tenerrima
 virgo, nulli nec viro nec fœminę visa, porre-
 cto per foramen alimento traduxit. Cete-
 rum ubi se ad sempiternam lucem ex tam lō-
 ga sepulchri nocte euocari sensit, composito
 ad honestatem corpusculo dormienti simi-
 lis requieuit. Ministra, cum ad victum alla-
 tum Alexandra manum non porrigeret, nec
 vocanti responderet, renunciavit domum.
 Itum ad conditorium, & remota saxi mole
 reperta ex sanguis, nec opus fuit ante duode-
 cim annos sepultram, sepelire. Rogata olim à
 Melania, quomodo otium, quod maximum
 sepē parit religiosi negotium, falleret? à pri-
 ma, inquit, luce vsque ad nonam certis De-
 um precibus adeo; proximam horam lanę
 faciendę & penso trahendo impendo. De-
 inde cęlestium heroum vitas disco, & for-
 tissima facta recognosco, quibus pro Deo
 Christoq; testando sanguinē expenderunt.

OOO s

Vbi

Vbi demum cœpit aduersperascere, laudibus Deo Divisq; dictis, cibum gusto. Noctis maximam partem in votis & precibus pono, semperq; spe cælum affecto, & laborum meorum cum vita finem exspecto; ad quem omnes adspiramus. Ostendit Alexandra Virginibus locum, vbi pudorem procul periculo haberent. Sed hodie, quæ fugiunt thalamos, aut tumulos quærunt?

CHORYBITA.

III.

HVnc Climacus commendat, quem tibi ex eodem sed recens verso tanquam ex ipso fonte haustum propinabo, quod ad munum habeam Apographum Climaci græcum MS.

Exponam tibi, inquit, & de silentiario, qui in Chorebi solitudine degebat, quid illi eveniret. Multis annis inertie & socordie, suis instituti iuxta ac salutis neglector, litabat. Ad ultimum demum deductus & conclamatus, iam intervallo iustæ horæ videbatur corpore & vita excessisse, cum subito recepta anima, iubet nos omnes facessere & exesse; ipse obstrictis cellæ foribus, duodecim ipsos annos solus vnicusq; ibid. perseveravit clausus, merito taciturnior: nec ad mensam quicquā pra-

ter panem & frigidam adhibuit. Sessitans autem, ea tantum, quæ paullo antè à sensibus auocatus spectarat, immoto corpore & vultu semper eodem, attonito similis meditandoreuoluebat, mœstoque silentio defixus, perpetuo calentium imbre lacrimarū inundabatur. Demum vbi (post duodecimum annum) animam agentem aduertimus, aditum cellæ moliti irrupimus, multisq; & infimis precibus morientem obtestati (vt salutaria nobis monita in extremo affatu ederet) hanc solam vocem extorsimus: Date veniam, sodales, monenti: nemo in cogitationem mortis serio ingressus, poterit vnquam peccare. Nos proinde summo stupore percussi demirabamur eum, qui antea tam solutè vixisset, repente tam admirabili & sancta metamorphosi fuisse commutatum. Corpus deinde terræ mandauimus in cœmiterio haud procul castris. postridiè ad tumulum reuidentes sacrum illud reliquiarum pignus non reperimus, quod cœlestis clementia Numinis in hoc veller ostendere gratam sibi esse pœnitentis curam & laborem diluendi peccati: modo velit post extremam etiam recordiam ad frugem se reciperere.

DA

DAVID E MESOPOTAMIA.

I V.

*Joan. Mo-
schus c. 69.
prat. spir.*

Non amplius trecētis septuaginta quibusque paſſibus remotam Theſſaloniam David religioſiſſimus pater mandram annis admodum octoginta nunquam egreſſus ce-
lebat. Et quia barbarorum, qui provinciam populabantur, incurſiones metuebantur, in urbis manib⁹ vigiliæ, ne ſubito hoſtis ciuitas aggrederetur, excubabant. Ergo qui illam murorum partem, quæ Davidis ædiculam ſpectabat, tuebantur, nocte quadam animadu-
uerterunt è fenestella domicilij ſenis flam-
mam emicare: rati barbaros tectis igne ſubſi-
ſſe, poſtridie è præſidio urbis nonnulli e-
greſſi offenderunt Davidem proſus intactum & mapale ſartum tectum. Nocte rurſum de-
um inſecuta, eundem ex igne refulgentē ad-
mirabundi ſpectauere ſplendorem, & ita ter-
tia ac quarta; donec vniuerſam ciuitatem
rei nouitas ad ſpectaculum aduertit, quæ ſe-
quens in manibus inſolitos ignes è cella Da-
uidis exundantes vidit tot noctibus, quod
David, inde cum annis prouixit. Fuit inter
ſpectatores pariter & admiratores Palladii

œnobiarcha, quem hæc gloria Davidis impulit, vt rebus humanis valere iussis, se totū Deo transcriberet, quod in hunc mundū secum ratiocinaretur. Si benignus rerū humanarum arbiter Deus seruos suos in præsentī vīa, tantis ornat triumphis, quid expectandum erit in illa beatissima æternitatis sede, quando vultus iustorum solis æmulabuntur fulgorem?

ADDAS MESOPOTAMANUS.

V.

Ad alteram eiusdem vrbis partem alius religiosus senex caua platano clausus vitam trahebat, quem ex incurstantibus provinciam barbaris conspicatus miles, stricto ferro aggressus, mactare conabatur, cum ecce tibi manus gladio armata, & ad ictum elata, subito obrigit, immotaq; vt erat in alto pēdens hæsit. Obstupefcentibus cæteris, & Addā pro latrone deprecantib⁹, innocentis deprecatu senis, infelix latro suspensā recepit dextram, & facti pœnitens recessit. In tempore nempe succurrit Deus suis, & imminet semper in scelere deprehensus.

Idem cap. 70

NA

NATHANAEL.

VI.

*Palladius
cap. 18.*

Quindecim annis antè quàm Palladius obiret silvarum deserta, Nathanael ad ampla cæli templa ex carcere cella sue profectus erat, de quo à commilitonibus illius hoc accepit. Non potuisse ferre doli fabricatorè cacodæmonem, Nathanaelem tam patienter vna in casa residere, & Deo de rolerantia vigiliarū, ieiuniorum, inedia, precum assiduitate quotidie victimas adolere. Igitur mille strophas extrudisse, quibus illum extra limen antri sui proliceret: tandemque animo tantum suffudisse mærorè, vt confusumens & prope hausta tristitia, non haberet quo se verteret: iam odisse angustias domicilij; iam taedio emori; iam cogitationum molestissimarum fluctibus obrui; quarū nec principium deprehendere, nec exitum reperire poterat. Demum voluisse loco cedere, & gradu moveri. Quod inquit, vbi veteratosensit, insidias tam feliciter positas, vris tanto vehementius impulsus, quanto magis animaduertit perturbatum. Hoc enim ingenio est hostis, vt deiectos audacissimè aggrediatur, ac vltro insultet abiectis; erectos vero & contra generosè cunctes formidet ac refrenet.

giar, non secus ac feræ nonnullæ fugientes
persequuntur, & persequentes fugiunt. Vi-
ctus Nathanael solitudinis æternæ tristitia
& illerabilis cauernæ nocte excessit, & ali-
um non admodum ab hominum frequen-
tia disiunctam cellam condidit: in qua forte
quadrimestre perseuerarat, cum de nocte ad-
uentans præstigiator dæmon militis & ap-
paritoris cultū præ se ferens, tauriq; de mo-
re exuiis indutus, fores Nathanaelis incre-
puit. ad quem clausus athleta Christi: quis
enim es tu, qui hic ante fores meas, in regno
meo turbas cives? Ego, inquit, irrisor, ille sum,
qui te primis cellæ tuæ castris exui, & nunc
adsum, vt hinc quoq; præcipitem eiiciam.
Indignissimè tulit Nathanael se artibus ma-
ligeni fuisse circumuentum, atq; vt priorē
fraudem hostis refelleret, rediit ad primum
cubile suū, in quo septē & triginta annos cō-
clusus edurauit, nullis se dolis architecti pas-
sus, quamuis millies tentatus protrahi. Septē
olim vna Pōtiffices seu fama Nathanaelis ex-
citi, seu nescio cuius instinctu ad clausū offi-
ciosè salutandum venerant: quibus amicè &
modestè acceptis, ac post mutuā salutationē
& sermocinationē abeuntibus, non est extra
postes sacrarii sui comitatus, quod sacri anti-
quitū administris, digressis jam episcopis, obie-

Staruas

ctarunt Nathanaeli, quod rusticè egerit, cum
sacratos præsules, tam procul illius causa ad-
uentantes, foras nec vllum passum prosecu-
tus esset: respondit Deum sibi testem boni
mentis esse, à se coli non pontifices solum,
sed quemuis è numero sacris etiam primi
initiatum; quamobrem autem abeuntes prae-
sules non sit ad certa viæ spatia pro more
officio prosecutus, id nosse iustum conscien-
tiæ interpretem Deum, cuius causa omnia
faceret. Suspectam habebat architecti fra-
dum artes, à quo dubitabat an impulsus ad
reuisissent.

Cum hæc techna improbo artifice male
cessisset, neque Nathanaelem è suo latibulo
protraxisset, cōuersus ad aliam. Extremo
ta anno idem hostis in puerum duodece-
nem transformatus, præ se asinum elicellu-
um, panario onustum agere simulauit, quem
& circa lucis deficientis & noctis inchoanti
confinium proximè cellam NATHANA-
ELIS admouit, ac concidisse sub sarcinis ex-
clamauit: NATHANAEL non porriges
misero auxiliarem dexteram? patieris me hæc
nocte prædam feris & hyænis fieri? quid re-
spondebis Deo, qui seruum Dei neglexeris
atque adeo immanissimis beluis laniandum
obieceris? Referauit Nathanael aditum
implorans:
Ego, i-
lius an-
thanae-
to app-
& soler-
positu-
opem
immar-
tum la-
da. Co-
nec ta-
dubita-
sulis a-
quod
neglig-
egress-
stanti-
quam
tus D-
pueri
uera i-
ator e-
cella-
ter vi-
rugit
imbe-

implorantis vocem, & intra limen consi-
stens: Ecquis ades, & quid auxilij me poscis?
Ego, inquit ex dolis compositus puer, sum il-
lius anachoretæ (notum & familiarem Na-
thanaeli indigetabat) minister, panes iumen-
to apporto, quod die crastino pater agapen
& solennem mensam reliquis patribus sit ap-
positurus. Quare etiam atq; etiam te rogo,
opem suppliciter poscenti porrige. Plena
immanibus horret solitudo foris, si me deser-
tum laniari patieris, culpa tibi erit præstan-
da. Concussit hoc stratagema Christi militē,
nec tamen loco excussit. aliquandiu enim
dubitanti & anxie cogitanti similis, tandem
sulis ad Deum precibus consilia explicauit,
quod verebatur ne vel officium charitatis
negligeret, si puerum non iret adiutum, vel si
egressus misero succurreret, ludibrium incō-
stantiæ dæmoni deberet, cum decreffet nun-
quam se extra cellam commonere: Ergo fre-
tus Deo, audi, inquit, puer, aut quicumque
pueri formam geris, spero te, se opis meæ re-
uera indiges, diuinitus adiutum iri: si infidi-
ator es, jam hoc ipsum intelligam; & clauso
cellæ ostio elusit veteratoris artes, qui turpi-
ter victus, cum fædis onegrorum & ferarum
rugitibus in auram euauit. Miserum te &
imbecillum hostem, qui omnibus machinis

PPP

adito-

admotis, per septem & triginta annos non
potuisti miserum & vnicum homuncionem
vellatum vnguem mouere loco. I nunc, &
iacta robur à nado monacho infractum &
euietum.

MARCIANVS CYREN- fis.

VII.

*Theodoretus
lib. 3. & Ec-
cles. hist. l. 4.
Menaa 2.
M. 11.*

CYrus oppidum, Marcianum orbi dedi-
qui splendore generis, quod illustre &
regium habebat neglecto, ad intima deserta
properauit, vbi tectum condidit tam humi-
le & pressum, vt vnicum illius nec ipsum co-
tum stantis corpus caperet. in quod se tamen
velut in caueam compegit tunicam indutus,
quam tristis pilorum horror asperarat. mo-
dus cibi in diem tres erant vnciae panis, cum
modico aquae humore ad vitam toleran-
dam. Progressu temporis duos admittit in
disciplinam sectatores, qui sibi propter illi
modicas casas posuere. Marcianus semper
clausus cereum aut lumē nullū admisit, quod
illi sub noctem caeleste sidus affulgeret, quo
literarum characteres peruidebat. quamuis
præter Dauidis odaria & Psalmos haberet ni-
hil. Fuit cum è proxima solitudine immanis
serpens

serpens immineret, qui exitium omnib⁹ minabatur: atq; discipuli quidem ipsius territi, exanimatiq; fugam spectabant. Marcianus autem solo digito forma crucis expressa, monstrum spiritu afflatum, subito non secus ac stipulā igne correptam disiecit, vt crepans in multas partes rumperetur. Olim etiā Flavianus Antiochiæ Pontifex & Cyri antistes aliq; illustres præfules (sic Deus illustrat virtutē quamuis clausam & latentē) ad Marcianum egressi, coramq; aggressi, multis argumentis & literarum sacrarum auctoritatibus conabantur ē spelæo suo & tenebris elicere, atq; ad salutem & vsum populi in vrbe luce tanquam illustre sidus collocare: quorum tamē oratione flecti non potuit, vt cœptum vitæ genus mutaret. Inter hæc non minus ex tenebris illa lux per orbem dilata, radiis suis multorum mentes, disiecta errorum nocte, illustrauit, quando haud paucos ab hæreticorum perfidia ad rectam sanctamq; fidem deduxit. Sed qualem se erga domesticos & cognatos exhibuit immortalis heros? Soror quandoq; cum paruulo filio ex vrbe Cyro & alimentis asceræ sancto opportunis adueni-
rat: sed Marcianus sororem nec ad adspectū quidem admisit; nepotulum salutauit; ex allatis obsoniis nihil attingit. Sed vrgētē soror-

PPP 2 re, vt

re, ut reciperet necessaria ad victum appor-
tata, quomodo, inquit, ad nos profecti
cenobia, quæ ad nos properantibus occur-
rebant indonata transiistis? facessite ergo
vestris donis propter sanguinis propinqua-
tem oblati, non Christi causa allati. Longe
ergo lateq; fama viri vicinis iuxta ac remo-
tis desiderati propagata, cum cognovisset
futurum, ut post mortem de corpore suo ce-
tarent, & elegantes tumbas adornarent, ade-
oque ades sacras & magnificas molirentur.
Eusebio ex primis discipulo accersito & iu-
reiurando adacto, ut corpus suum procul
sua cella humandum curaret, & nulli morta-
lium aperiret, ubi lateret, sopitus ad dominum
profectus est. Hæc fere ex Menæis. longe
prolixius omnia Theodoretus ut solet, mi-
gisque oratoriæ & fusè. Sed lectori malui-
rem appendere, quam verba adnumerare.

VIRGO GERMANA Nobilis.

VIII.

*Casarius
lib. 4. c. 29.*

HÆc & bona indole nata, & bona men-
te prædita, forma insuper optima, & op-
bus abundans, & genere illustris, & quod
caput est, hodieque rarissimum, inter deli-

228

as urbanas sobria, & aulicam licentiam pudica, vniufque cælestis sponfi amans; quo magis vrgebatur ad nuptias, hoc magis spectabat cælum & thalamos nulla sorde inquinatos. cuius constantia victi parentes, non pugnandum Deo rati, desponsam votis melioribus filiam suo reliquere consilio. quæ mox Deo sibiq; de paterno maternoq; sanguine & affectu, quo tanquam ferrum à magnete trahimur, victoriam gratulata, domicilio ad vitam religiosam traducendam seorsum cōdito, à prouinciali pontifice Deo initiata, flammeoq; cælesti nupta & velata, vltro volens libensq; suo larario inclusa, & ab omni cœtu mortalium exclusa est. vbi primos sane dies religiosè pacateq; egit. Sed accensus indignatione hostis se à tam imbecilla ætate & sexu triumphatum, cœpit oppugnare arcem hanc virtutis recens exædificatam; munitā quidem probè, sed à tiruncula pugna tam atrocis insolente ac imperita, male propugnatam. Primum quod solet, affundit perditos hominum sedenti in tenebris & carcere tristitiam, solis oppido molestam & periculosam; quod neminē in promptu statim habeant, à quo mœstum silentiū & tristis quies vocis humanæ, quæ medicina est ægrotantis animi, affatu subleuetur, & molestia abster-

PPP 3

gatur.

gatur. Patitur enim summus agonothesa De-
 us ascetas suos ascetriasq; in campum cert-
 minis ac tentationum deduci, ut vires pri-
 mum suas explorent, & explorata imbecil-
 litate pectoris humani, discant ad asyllum di-
 vine clementiæ & potentiæ confugere, de
 se sibi nihil polliceri, Deo solo niti; quod ex-
 perimentis multi tardis; nonnulli seris; pau-
 ci primis assequuntur. Igitur teneram Chri-
 sti militem primo assultu mœroris prostra-
 tam, hostis occidere conatus, animum adeo
 cogitationum fluctibus preffit, ut nec ex-
 lum esse, nec arbitrum rerum Deum, nec Di-
 uos viros, nec etiam se hominem existima-
 ret. Iam inuisa erat infelici solitudo, iam sibi
 gravis, iam desperata constantia, expediri
 carcere atq; erumpere claustra sui domicilii
 cupiebat. Cum ecce opportunè adest medi-
 cus animi Brunsbachiensium antistes ex Ci-
 stertiensium familia, cui virginem sacram E-
 piscopus curandam solandamque commise-
 rat. Iam natum ab animo malum in corpus
 etiam puellæ redundarat, intimasq; medul-
 las ossium exedebat: lurida facies, & scanda-
 macies, tristis pallor & dubia mentis vale-
 tudo miseram inuaserant, & propè emacia-
 rant; cum religiosus pater in tempore, & iam
 serius ferè quam tempus exigebat, querit
 quid

quid viuat, qui habeat? Malè, inquit illa,
 (quod ipsum erat optimum, aperiri malum)
 quid enim malum; hic clausa gemo: cur hic
 velut in ergastulo innoxia inclusa sim, quid
 agam, quid viuam, quamobrem ad sim ne-
 scio. Percussus sanè pater, Dei causa, in-
 quit, nata hic ades, vt exacta hic sanctè vita
 ad sempiternam vitam, ad calum inquam,
 aspires. Hic illa totum quod coxerat animo
 venenum euomens, Quis, inquit, morta-
 lium nouit, an vllum sit calum, vel Deus,
 vel czlites. quis inde ad nos rediit, quis vi-
 dit, quis vna nobis declarauit? Attonitus
 abbas, & totis artibus contremiscens, Quid,
 inquit, ais filia? quid loqueris, cruce muni
 cor tuum. Ego, inquit illa, loquor, vt sentio,
 quod nisi hæc quæ prædicatis, videro, ocu-
 lisque plane terigero, adeoque vsurpare, non
 credam. Missionem peto; actutum me ex
 hac molesta cauea expedite; exanimat tam
 tristis & moesta silentii solitudo. Conatus
 sanare animum virginis ægrum ac depositum
 sollicitus pater, cum ex insidi veteratoris arte
 conflaram hanc virgini molestiam cerneret;
 Non vides, inquit, filia, te peti insidiis iurati
 inimici nostri, cui dolet virtus tua, & ex vir-
 tute secutura gloria? nitere contra, & susti-
 ne impetum hostis generose: adest D E V S
 PPP 4 certan-

certantibus, cessantes odit. Nonne tute hoc
 viuendi genus vltro, ingratis etiam parentibus
 & propinquorum complexa es? an te sponsi
 tui Christi pœnitet? nonne te intra has ipsius
 domicili angustias sponte conclusisti, vltro
 ramque hanc quietam, sanctam, & ab omni-
 bus vulgi sordibus seiunctam, votis omni-
 bus expetisti? quare te miseram mala mens, a
 tam sancta mente deducit auocatque? Dura
 nata, & perseuera hanc vitam, quamuis ini-
 tio turbulentam, tempestatem hanc mox a-
 mcena & serena sequetur tranquillitas, non
 semper perdonat Deus, serua te rebus melio-
 ribus, breui secuturis. Obfirmarat animum
 pertinax virgo, omnemque ab auribus animi
 medicinam excludebat. tum Abbas, quan-
 do inquit, deliberatum habes, claustra virtus
 tis perfringere, & te in exitium vltro precipi-
 tare, reserabo cœlestem hanc tibi domum,
 & sponsam Christo initiatam emittam, tuo
 periculo res agitur, tibi seritur & metitur. Si
 quis tamen precibus religiosi patris tui apud
 te est locus, septem duntaxat hic dies præsto-
 lare, donec ad meos redeam, atque inde ad te
 reuisam. Ægrè impetrauit ab ægra septem
 dierum moram. Regressus ad suos Cœno-
 biarcha exposuit in cœtu, quo loco essent res
 infelicitis Virginis, rogat omnes, & verò im-
 perat

perat singulis, vt apud Deum caussam virgi-
 nis agant, nec cessent fatigare precibus cælū,
 quoad flectant Numen, & opem impetrent
 præsentem. Ipse etiam præses cœnobii pro-
 fusis ad Deum lacrimis adiit, vt misereri vel-
 let miseræ puellæ. Nunquam frustra consuli-
 tur Deus, annuit votis patrum, virginis men-
 tem mutauit, & reuersus Abbas ad clausam,
 quomodo, inquit, modo habes filia? Melius
 inquit, ac vnquam aliàs optime pater, tantis
 per hosce septem dies delibuta sum gaudiis,
 vt non solum omnem ab animo nubem tri-
 stitiæ absterferim, sed onerata cumulataque
 lætitiis omnibus, quæ Deo sint grates laudes-
 que, vix me ipsam ceperim præ copia con-
 solationis. Quid ita, inquit pater, quia mox,
 inquit, à discessu tuo, auocata mente à sen-
 suum usu, & omnino è corporis vinculis ex-
 pedita, contemplata sum animas cælestium,
 spectauit triumphos sanctorum. corpus autē
 meum, humi fustum pallens, exangue, tan-
 quam florem languidum aut marcescentem
 vidi. Rogata quæ esset facies aut forma ani-
 mæ? natura, inquit, est exors corporis, adeo-
 que spiritus lucētis ad modum globi vndiq;
 oculatus, vndiq; illustris. Animus cum ani-
 mo in corpore degenti visitur, in corporis
 habitu compareret, vt & reliqui cælites; sed
 PPP § exso-

exsoluto & libero à corporis concretionē
spectatur ab animo in suæ naturæ conditio-
ne, ut crystallus aut gemma translucida, in
quā nihil umbræ aut opacæ noctis, ut in cor-
pore, deprehenditur. Exhilaratus patet de
tam felici statu restituta sibi virginis, nos do-
cuit, quæ tabulæ mediis in tentationum nau-
fragiis sint prendenda. Nulla ab hoste intea
ta pericula, nisi per preces posse vinci & de-
clinari. Tum primam salutis spem affulgeret
cum scopuli tentationum latentes nudan-
tur, deinde confirmari, cum sapientis consi-
lio quoquo modo paretur, omne demum
periculum precibus euitari.

DE DVOBVS VICISSIM inclusis, pia & iucunda historia.

I X.

*Josephus
Ballardinus
lib. 2. cap. 72.
in praeo slo-
rum.*

IN omnem posteritatis memoriam pecca-
turus viderer, si duos hosce fortissimos
Christi athletas & ascetas, sed vulgo parum
celebres nec in fastos, quod sciam relatos, si-
lentio premerem.

Duo quidam socieni (ut auctor est Henricus
in speculo exemplorum) per omnem or-
bem vagabundi passim histrioniam exerce-
bant.

oncretionē
 e conditio-
 lucida, in
 s, ut in cor-
 as pateret
 nis, nos do-
 onum nati-
 oste inter-
 inci & do-
 affulgeret
 es nudan-
 tis consi-
 e demum

 SSIM
 nda

 am pecc-
 ortissimos
 go parum
 elatos, si-

 est Hen-
 mnem or-
 n exerce-
 ban-

bant, & Artellanis atque exodiis, omniq̃
 genere ludorum, fabularum, ac iocorum po-
 pulo delicias faciebant, & spectantium si-
 mulrisum simulq̃; plausum & crumenas cap-
 tabant, ut inde viuerent & biberent, & genio
 suo litarent. Hanc viuendi rationem cum
 diu sanè perseuerassent, alterum infelici vi-
 tæ & damnatæ fortis artisq̃; tandem pertæ-
 sum est, quod minime ignoraret, dictatorio-
 lim supremo, post actam præsentis vitæ fa-
 bulam, certam & exactam omnium ratio-
 nem esse reddendam, causamq̃; apud incor-
 ruptum iudicem agendam. Ea cogitatione
 defixus, & intimo sensu animi perculsus,
 cepit meliora consilia capessere, & de præ-
 teritæ vitæ dictis, factis, decretis rescinden-
 dis & expiandis anxie secum pertracta-
 re. Deliberabat an secreta silvarum pete-
 ret, an in aliqua potius familia & cœtu
 religiosorum virorum nomen profiteretur.
 Inter hæc captabat locum socii fallendi, ne
 fugam suam sentiret; quem nactus D E O
 propitiato, se ab eius conspectu & societate
 subduxit, precatus assidue nūmen, uti sibi
 dux esse vitæ veller, rupemque aliquam o-
 stenderet, in qua lateret, & præteritas culpas
 aboleret, gratiamq̃; sibi cælestem concilia-
 ret. Incidit demum in nemus, ex quo collis
 surrexit,

surrexit, altā infernē cauernā patens, in quo
 ē superiore loco angustus erat descensus, li-
 xo clausus. Hic placebat locus lacrimis, pre-
 cibus, vigiliis, & aliis pœnitentiæ studiis op-
 portunus. Demissus ergo in hiatum descen-
 dit, vbi vitam in sancto luctu, cum magna a-
 nimi tranquillitate egit, modico pane & a-
 qua ab accolis administrantibus contentus.
 Ceterum alter ludio, de amisso collusore suo
 miris modis anxius, veluti verragus canis si-
 ue venaticus vbiq; gentium sodalem suum
 vestigabat, omnem sibi vitam sine commili-
 tione suo acerbam ratus, quod sibi omnino
 carere eius vsu non posse videretur, qui cum
 tam benignos sibi & faciles per iocum & lu-
 dum pararat ventris largitores. Itaq; nullum
 inquirendi finem faciebat, obuios quosq; de
 illo percunctatus, tandem didicit, quendam
 in lucū illū, quē ostendebat, secessisse, ibiq;
 in spelæo Deo operari, sua deslere delicta, p̄ā
 vitam degere. Ex descriptione indicis facile
 cōiecit histrio, illum ipsum suum desidera-
 tissimum comitem & ludium esse. Quocirca
 nemus penetrat, rupem ascendit, ad fenestra
 claustra adrepit, caueam inspicit, suum sōda-
 lem agnoscit, sed planē diuersum à priore, vt
 qui tum supplices ad Deum preces piē & re-
 ligiosē fundebat. Aggressus tamen illum

multū

multis verbis cœpit prolectare, & ad vitę pri-
oris gaudia inuitare. Quid, inquit, virorum
optimę, vitę, voluptas, & delicia meę agis,
quo te consilio viuum ante mortem inter
mortuos collocas, & in sepulchro, quo te o-
lim natura fuerat inclusura, antę sepulturam
sepelis? Quę tibi mens? Quę te miserum ve-
xat infania? vt abiectis omnibus vitę com-
modis, quibꝰ per orbem errantes fruebamur,
omnibusq; voluptatibꝰ circumfusi nobis rē,
aliis spectacula faciebamus, teipsū in has te-
nebras & squalorem cōiiceret, vbi in summa
vitę acerbitate vitam traduceres? Prodi, pro-
di, infelix ex tumulo nondū extinctus, quid
agis apud mortuos viuus? Egredere sodali-
um dulcissime, petamus illam ciuitatem, vbi
populos faciamus fabulas: dies festi appetunt,
magna lucri spes affulget, qua nos omnino
priuas, si nō prodis, quod enim solus nil pos-
sim nōsti; Tu omnibus me commodis vitę
spolias, nisi te mihi & luci & orbi reddis. A-
des obsecro, nec me desertum negligas. Erit,
etiam in oppidis locus precandi; nusquam
abest numē, vbique præsens vouentium sen-
tit affectus. Hęc & his plura pluribus diebus
assidue occinebat sancto viro inimicus an a-
micus? nec finem nec modum facturū vide-
batur, nisi assidua incantatione socium euo-
casset.

casset. Enimuerò alter tam altè in æternitate cogitationem descenderat, tamque arcè in Christi familiaritatem per contemplationem se insinuarat, vt cælestibus inundatus gaudiis omnino blâditias sodalis & propinatas in circèis poculis promulsides cõtēneret; quin vltro grauiter etiam illius importunâ infectabatur improbitatē: abiret modo cū suis impiis, & ab inferno hoste suggestis sollicitationibus, nihil moturū, minus promouendum, nunquam se cœpta desiturū. Quin tū potius, inquit, in meas partes concedis, & mecum doles, qui mecum peccasti: vt ambo pace superum donati, cæloque reconciliati ad beatas olim cælitum sedes aspiremus. Surdis fabula: caute Marpesia dūrior erat ad omnia boni sodalis hortamenta, vt qui decreffet ab eo non recedere, nisi extractum ex cauea secum ad pristinam viuendi licentiam deduxisset. Ergo instare, & sodalem dies noctesque vrgerē; egrederetur, & secum ad solitos ludos & luxum reuerteretur. Quod cum pius & germanus, quāuis improbitationis, amicus sentiret, nec à se pellī nec auelli posse socium obfirmatum; statuit illum pio dolo circumuenire, vt quemadmodum ille sibi suasor esset vitæ sanctioris deferendæ, ita vicissim ipse socio auctor esset volentis non

lenti melioris consilij capessendi. Simulat se
tot optimi sodalis precibus fatigatum tandē
velle in ipsius vota concedere, & deserto an-
tro ad pristinam libertatem & licentiam re-
uertere. Ergo, inquit, quando me tam importu-
nē vrges, nec modum precandi facis, nec nisi
mecum recedere iuratus es. En vltro in tua
vota curro, tuus sum; sequar te quocūq; per-
gentem, ducentem. Erat cauerna vndequaq;
conclusa, nec aditum vllum habebat, nisi su-
pra caput modicum hiatum, & infra fene-
stram exiguam; qua subministratum admit-
tebat cibum. Ille tam grato & inexpectato
responso latus, præ gaudio se vix capiebat &
confectum ratus negotium, ad os spelæ il-
lico accurrit, & omni connixus ope, saxum
ingens à foramine remouet, funem demittit,
socium in speciem hilarem & renidentem
extrahit, extractum amantissimē complecti-
tur, mirē sibi de victoria gratulatus; cum illo
dein viam ingreditur, & ad urbē proximam,
vbi ludi erant celebrandi, pergit. Sed alter
aliquandiu cum illo progressus, Hem, inquit,
infelix ego Zonam numis plenam & piis col-
lectam & porrectā reliqui in caverna: si pla-
cet, redeamus & nobiscum auferamus. (Non
facilius in fraudem impellimur: quam cum
spes numi affulget.) Omnino, inquit ille
impro-

improbis, reuertamur, opus est ære nobis in
viam, ego meum te perquirendo totum ex-
pendi. Vbi ad speluncam reuenerunt, ille,
qui erat paulo ante eductus; si non est tibi
grauis, inquit, quæso descende tu, qui me va-
lentior es iam inedia, vigiliis, & luctu tam
diuturno exhausto. Ego te per funem de-
mittam: sub toro culmorum, in quo fessis
somnia capiebam, reperies crumenam ære
targentem. Ego vero, inquit alter, ingredi-
ar libenter, ditior egressurus. Simul ergo per
funem delapsus est, alter attracto fune, in
antri, aduoluta saxi mole, occlusit, sociumque
inclusit, & ad fenestram transgressus: amice
mihi, inquit, in paucis clare, ego in hac caua
tamdiu clausus, noxas meas olim tecum ad-
missas, quibus caeleste numen ad iustitiam
nos vindictam concitauimus, mortales ære
tem plurimos exemplo viuendi pessimo gra-
uiter offendimus, assiduo luctu, lacrimis,
precibus, ieiuniis & aliis penitentiae studiis
conatus sum expiare: iam par est, ut tu quo-
que pro tua parte tuas culpas fleas, & Deo
dum viuis valesq; satisfacias. Nam vbi acta
annaliū tuorum recognōris, intelliges, quæ
tam & quam longam ætatem in omni vitio-
rum genere detriueris, quot mortalibus sepi-
piterni exitii auctor fueris. Quod si ergo
tantis

tantis p
præsens
piternis
maçter
clusum
funem,
est quo
bus ob
cusaret
corpit
calites
laccesse
quam
tes eur
cisurum
ter vt
id à se
dalem
te ipsi
nenda
quot
one p
iam a
rerum
tus, a
& illi
id salu
passu

tantis peccatis non dignas abs te pœnas in
præsens exegeris, certè futurum est, vt sem-
piternis inferorum suppliciis torquearis, &
macteris. Clausus vbi se delusum & in-
clusum vidit, vehementissimè perturbatus,
funem, inquit, demitte, & me attrahe, nihil
est quod mihi caput tuis logis & concioni-
bus obtundas. Quod cum alter facere re-
cusaret, in dirissimas effusus execrationes
cepit maledictis ipsum cælum & omnes
calites onerare, & impio ore Deum impiè
laccessere; adiectis insuper minis, quod nisi
quamprimum emitteretur, se in mille par-
tes eum discerpturum, frustratimque con-
cisurum. Cuius impotentem animum al-
ter vt mitigaret, modestissimè respōdit, non
id à se agi vt optimum & familiarissimum so-
dalem, aut rideret, aut vexaret, sed pro salu-
te ipsius & anima apud Deum in gratia repo-
nenda se laborare, proinde quiesceret, & ali-
quot dies in suorum peccatorum recogniti-
one pōneret, quemadmodum ipse aliquot
iam annos posuisset; se curaturū, vt nihil illi
rerum necessariarum desit. Sed vento locu-
tus, austrum verberabat, furebat intus alter
& illi vltima omnia minabatur. Nec curauit
id salutis illius studiosus, nec egredi clausum
passus est. Vbi ille toto triduo plenus despe-

QQQ

ratio-

rationis & indignationis non destitit in celeste numen & diuos omnes maledicta iacere, scelusque scelere cumulare. Sodalis interimplacare precibus Deum, & votis omnibus propitiare, vt animum impotentis frangeret, & pro sua infinita clementia misericordiae thesauros aperiret, & infelicē suā gratia quamuis indignum, dignaretur. Solabatur interea mœstum, & blandissimis verbis ferocem animum conabatur mitigare. Eraduit pietas numinis charitati, pro misero deprecantis, sensim cœpit clausus sensum cordis aperire, & in seipsum descēdere, agnoscerē plenam vitiiis & flagitiis vitam, flere deinde & dolere; veniam præteritis orare, fatiēque apud sodalem, se non tantum esse dignū illo carcere & cauea, sed in æternum inferorum chaos merito demergendum; proinde nolle se è spelæo ante mortem expediri. Vnde adeo nemini venia quamuis impio desperanda, quam præsertim facilē pietas aliorum & charitas extorquet. Non simulauit dolorem inclusus, verē & ex animo supplex alteri, petiuit vt accerferet peritum aliquem medicum animorum, cui sua vulnera conscientie omnia curanda aperiret. Quod eo mox doloris sensu de peccatis concepto fecit, vt inexpectata metamorphosi prorsus ex impio in pi-

in piū
formar
& sod
seuerita
doq; tr
incolas
flueban
temtio
mabat
mentis
morte.

EX

in illo
tione
terari
cōfir
capu

in pium, ex scelerato in sanctū virum trans-
formaretur, vnaq; cum suæ salutis curatore
& sodali omne tempus in summa viuendi
seueritate precando, abstinendo, peruigilan-
doq; traduceret. Quæ res etiam aduenas &
incolas, qui ad sanctos sodales visendos con-
fluebant mirificè ad rerum humanarū con-
temptionem, & cælestium amorem inflam-
mabat. Ita hæc præda duorum è faucibus fre-
mentis tartari erepta, in cæli templo post
mortem Deo est consecrata.

EX PATRICO GRÆCO-
rum MS. varia exem-
pla.

*Ex Biblio-
theca Reip.
Augu.*

CAPVT VI.

VTinā codex Græcus ma-
nu exaratus integer ad me peruenif-
set, totū Latio donassem: sunt enim
in illo præclaræ sanctorum Patrum institu-
tiones, & multæ quæstiones, sacrarumque li-
terarum explanationes exemplis & historiis
cōfirmatæ. Sed cū ἄπρὸς καὶ ἀνέφα λφ, nec
caput nec pedes habeat, & à tineis pessimè.

QQQ 2

acce-

acceptus sit, nec alterius exemplaris copiam habere potuerim, imitatus apicularum ingenium flores exemplorum delibavi, quæ integra cognoui. Ex quibus hoc primum esto, de CARIONE.

DE S. CARIONE.

I.

*Ex cap. de
recipiendis
religionem
petentibus.*

CARIONI, postea monacho, olim erant germani liberi, quibus cum vxore relictis, ipse in Scetanam solitudinem secessit. Grastante post in Ægypto dira fame, vxor in ultima deprehensa victus & inopix necessitate, cum liberis ad virum in Scetam profecta est. Erat ex natis alter puer Zacharias, altera puella. Mulier ex certo intervallo à viro propter viginem residens (palus enim ad Scetam sita est, vbi & ædes sacra cõdita sunt, & fontium scaturigines prorumpunt) maritum cognorat. Obtinet enim in Sceta consuetudo, vt si qua femina adueniens fratrem aut propinquum reuifere velit, ex intervallo se colloquantur, coniuncto appellato Carione, En, inquit, tu monachus es, fames vrget prouinciam. Quis aliter tuos hosce liberos? Mitte, inquit pater, illos ad me: & mater: ite liberi ad parentem vestrum. Eunt ambo, sed puella in itu conuersa

recur-

recurrat ad matrem, puer ad patrē peruenit. Tum Cario commodè inquit, Ecce tuam tibi serua filiam, ego filium retinebo. Eduxit ergo infantem in Sceta pater, cunctis filium Carionis agnoscentibus. Sed cūm adoleuisset puer, paulatim ceteri obloqui, & agreferre (profanum inter religiosos versari) Cario re notata, Zacharia inquit, discedamus hinc, ne patribus iam indignantib⁹ molesti simus. Pater inquit adolescens, hic nemo ignorat, me ex te natum, si aliò nos conferemus, negabunt me tuum esse filium. Recedamus inquit pater profecti in Thebaidem, cum paucis ibi diebus in cellis consedissent, cœpere & illic obmurmurare propter puerum. Pater ergo, reuertamur inquit, Zacharia in Scetam. Sed nec dum comuni fratrum iussurandi finem faciente, adolescentulus abiit, exutusque descendit in nitrosū lacum, corpusq; narium tenuis merfit, tinxitq; ad integram pæne horam, quoad omnem corporis florentis elegantiam corrumperet, formamq; penitus deleteret, atq; in senilem speciem degeneraret. Regressus inde ad patrem nudus, veste præ se lata, ægrè agnitus est à Carione. Pro consuetudine verò ad sacram synaxin accedente, diuinitus significatum est S. Isidoro Scetani conuentus

QQQ 3

presby-

presbytero, quid Zacharias fecisset; intuitus ergo illum Isidorus & admirabundus præterita, inquit, Dominica Zacharias venit, & nobiscum ut homo communicavit, nunc autem in angelum versus est. Ita fit nonnunquam, ut qui alio fine cœnobium ingrediuntur, tandem religiosam vitam studiosissime complectantur. Utisementis non consilio sparsa, sed casu in terram cadens sæpe vberè adfert fructum. Nemo ergo iudicandus & damnandus, quicumque ad sanctas patrum sodalitates quocumque animo accedit.

Lib. 31. c. 10. Quæ de nitrosa aqua supra relata sunt, si cui vim eius & acrimoniam discere lubet, Plinium adeat, qui naturam, ingenium, vires nitri disertissime exponit.

Discis præterea cur ascetæ puerum formosum & tenerum noluerint in cætu ferre: quod id contra morem fieret, & mores aliorum ac sensus sollicitari corrumpique possent. Quæ causa fuit uti S. Sabas nullum eunuchum, nullum imberbem in Labras suas aut Lauras admitteret.

*Math. 10.
& 16.
Mar. c. 8.*

Discis & antiquissimum, in Ecclesia Catholica morem relinquendi, (ex utriusque consensu) uxorem & liberos, quem Christus docuit non præcepit; suavit non imperavit.

Luc. 14.

Discis etiam veteres religiosos e minus non com-

commi
locuto
tur, m

A S
i
fordie
beatu
morte
imme
sibi o
nat &
man
inqu
anim
Nec
quæ
omi

comminus cum fæminis etiam cognatis collocutos, ne oculi læderentur, sensus afficeretur, mens inquinaretur.

ANONYMVS.

II

A Sceta quidam, omnia in optimam partē *Ex cap. de desertoribus cœnobiis. Et apud Dorotheum.* interpretari solitus, visa alterius cella, sordida & neglecta. Quàm, inquit apud se, beatus est iste religiosus frater: omnia enim mortalia contemnit, totamque mentem ad immortalia conuertit, neque enim tantum sibi otij sumit, vti vel casulam suam componat & perpurget. Vbi idem ad alterius venit mandram compositam & mundam: Quàm, inquit, pura huius mens est: qualis cella, talis anima; status loci ostendit statum cordis. Nec vnquam de vllo sinistrè locutus dixit, quàm est iste incompositus aut vagus; sed omnes sua bonitate metiebatur. Bona mens det nobis, vti bona omnia in aliis obseruemus, mala negligamus.

QQQ 4

III. No-

III.

*Ex cap. de
scandalis.*

NOui ego virum religiosum, qui vita & oratione multis profuit ad salutem, sed auctore & fatore mali dæmone, quidam illi per inuidiam obtrectantes, multos ab eodæ auerterunt, & fructu spiritus sancti priuauerunt. Hi tamen errore tandem cognito, & fraude veteratoris diaboli deprehensa, penitentie ducti, veniam ab illo postulatam impetrarunt; sed postremo, ipsi vel ab impulsore suo genio malo occupati sunt, vel in varia tentamentorum discrimina & pericula incurrerunt, quod iudicio suo (de sancto viro) improbo multos offendissent. Quare merito Paulus monuit: *Qui autem conturbat eos Gal. 5. portabit iudicium quicumque est ille.*

IIII.

*Ex cap. de
doctorib.*

SEpenumero fieri amat uti par pari optimus viuendi magister fiat, quod disciplina à socio profecta, in socium animum facilius admittatur, quàm ab imperantis auctoritate tradita. Affirmat hoc patrum historia, in qua de Theodoro Pachomij alumno hæc narrantur. Erat Pachomio auctori religiosissimi cœnobij apud Tabennam insulam discipulus inter plurimos alios Archelaus, qui

ident.

identidem ad parētes & cognatos reuisebat,
 & cum à patribus ea de re sæpe admonere-
 tur, vitium non emendabat, vsque adeo pa-
 ternus & maternus in eius pectore feruebat
 amor, vt extingui non posse videretur. Ag-
 gressus est hunc tiro quidam eiusdem ascete-
 rij, cui Theodoro nomen, callidi ingenij, sed
 ad religiosam vitam præclare affecti. Quid,
 inquit, Archelaë sibi volunt ista Christi ver-
 ba apud Euangelistam: *Si quis venit ad me, &*
non odit patrem & matrem suam, non potest meus
esse discipulus, & quæ ibidem sequuntur? quo-
 modo hæc interpretaris aut intelligis? Literæ
 sacræ (inquit Archelaus) subinde, more ora-
 torio, per auxesin exaggerant rem, & *ὑπερ-
 βολῶς* extollunt, vti saltem ad partem aliquam
 aspiremus.

*Luc. 14.
 Matth. 10.
 & 16.*

Etenim, quomodo possumus odisse paren-
 tes (ex quibus nati sumus.) Hoc Archelaus
 ita interpretabatur vt affectum, & frequen-
 tes parentum salutationes excusaret, à quib⁹
 nullis dehortamentis poterat auelli. Cui
 versutè & callidè Theodorus: sanè hæc ipsa
 est vestra Tabennesiorum fides, nec aliud Chri-
 stus voluit, hoc ipsum docet Euangeliū. Pro-
 inde iam nunc hinc recedo, bene mihi erat,
 cum essem, vt ante fui, nec patres illic Euan-
 geliū vnquā negāt. Recessit ergo Theodorus

QQQ

ab

ab Archelao in speciem, & aliquandiu fere-
mouit à publico & abdidit. Hic Archelaus
(stimulis reor conscientiae confossus) Pachomio rem totam exponit, & Pachomius: An
ignoras, inquit, Theodorum tironem esse
exemplò curre, abiturientem inquire, & in-
sequere; nam si hinc discesserit, pessimè vul-
gò audiemus, & fama de nobis perniciose
spargetur. Archelaus Theodorum sollicitè
vestigat; repertum retinere aut potius retra-
here nec quicquam conatur: simulabat enim
Theodorus discessum. Sed tandem cum
Archelaus omnibus modis tentaret illum in
viam reducere: Si vis, inquit Theodorus, ut
maneam, & intelligam, verum esse, quod mo-
do dicis (contrarium prioribus) profiteri co-
ram Christo, apud commune omnium pa-
trum, te secuturum quod Euangelium do-
cet; redibo ad cœnobium. Promisit Arche-
laus & promissa exoluit. nec de cætero un-
quam ad suos salutandos reuertit.

Porro ut lector norit, quis ille eximius fue-
rit Theodorus, pauca ex rebus à S. Pachomio
gestis huc apponam.

Primam ingressus adolescentiam, quarto-
decimo anno cœpit intueri cælum, & mor-
talia fastidire. Erat claris in Ægypto, & copi-
osis, Christianisque parentibus natus. festus
dies

dies in p
tur: co
nam:

Quinqu
Curapen

Has
splende
quid, i
abeunt
nia eru
etiam.
ant, &
salutar
conclu
sus, C
mi mo
vides
entia
bere,
ram p
bus g
semp
terin
illum
erige
Dul
liciu
The

dies in paternis ædibus festa lætitia agitaba-
tur: conuiuia magno luxu instaurabantur,
nam:

*Quinquaginta intus famule, quibus ordine longo
Curapenum struere, & flammis adolere penates.*

Virgil.

Has opes & copias, amplæque familiæ
splendorem contemplatus Theodorus, Ec-
quid, inquit, infelici mihi hæc olim è vita
abeunti, aut opis aut solatii ferent, cum om-
nia erunt volenti nolenti deferenda? quid si
etiam hæc irritamenta malorum me capi-
ant, & captum ad inferos deturbent? Hac
salutari cogitatione initiatus, petit interius
conclauē, vbi fusus humi & lacrimis perfu-
sus, Christe sancte inquit, qui intimum ani-
mi mei sensum penetras pernoscisque, tute
vides me nihil hac rerum præsentium afflu-
entia delectari, omniaq; tuo amoris post ha-
bere, affulge obsecro menti; & noctem erro-
ram pelle, ac præsentis vitæ tenebras cælesti-
bus gratiæ tuæ radiis discute, vti laudes tibi
sempiternas canam psallamq;. Offendit in-
terim mater filium in lacrimis jacentē, quæ
illum ad vitæ hilarioris statum mentemque
erigere & inuitare necquicquam conabatur.
Dulcius erat illi flere, quàm aliis genio & de-
liciiis indulgere. Mutauit inde genus vitæ
Theodorus, & intra paternæ domus septa
religio-

religiosos mores ac disciplinam imitabatur, erebris votis cælum pulsabat, inedia se emaciabat, quoad à Pecusio quodam viro honorato ad S. Pachonium, cuius videndi desiderio maximo ardebat, deduceretur; à quo amicè & familiariter acceptus, ingenti suo gaudio, in religiosorum sodalitem & domicili-um est admissus. Vbi tantos intra paucos menses, in virtutis studio progressus fecit, uti seniores haberent, quod in adolescente mirarentur. Fluxerant pauci menses, cum incensa mater filii memoria, quod eum apud S. Pachonium versari accepisset, acceptis à Pontifice literis (quibus imperabatur: ut matri filius videndus & salutandus sisteretur) ad Virginum cœnobium, quod trans Nilum exaduersum S. Pachonii monasterio situm erat, aduolat: epistolam Pachonio mittit, Theodorum sibi exhiberi postulat. Pachomius fortem adolescentem accersit, literas episcopi ostendit, matrem ait adesse, velle suum sibi filium in conspectum adduci, proinde iret matremq; saluaret. Hic Theodorus: Si religiose pater, spondes me de hac re ad extremum Christi tribunal non accusatum iri, promptus obtemperabo: Tute nō ignoras, me & mortalia omnia, cum ipsa matre, Christi nomine reliquisse, & illum Christi so-

fi socie
plus di
tones
plo me
plura c
us ego
si tibi
confili
rauit;
nes, v
nobis
leret.
trem
perdic
rum d
mesti
xit. E
exem
in ips
nā fa
re in
com
uit p
ciet.
scop
diti
que
turi

si societate indignum, qui patrem & matrē
plus diligit Christo. Quid ceteri commili-
tones mei religiosi cogitabunt, quos exem-
plo meo grauissimè offendam. Hæc & his
plura cum Theodorus excusasset; Pachomi-
us ego te fili, inquit, nolentem non cogo,
si tibi rem fraudi fore existimas, vtere tuo
consilio. Mater vbi de videndo filio despe-
rauit; mansit & ipsa inter religiosas virgi-
nes, vt saltem olim illum inter reliquos cœ-
nobitas spectaret, & simul suæ saluti consu-
leret. Ita Theodorus matri se negando, ma-
trem iuxta secum seruauit, quam fortasse
perdidisset indulgendo. Peritus ergo re-
rum diuinarum, etiam Archelaum, à mala do-
mesticorum visendorū consuetudine abstra-
xit. Possem hoc loco domesticum collocare
exemplū de eo qui mecū eodē contubernio
in ipsa Societ. est vsus, & post diuinæ & huma-
næ sapientiæ spacia decursa, sacerdotij hono-
re insignitus, magno scientiarum thesauro
comparato semel duntaxat ex itinere saluta-
uit parentes, & illorum artibus à corpore So-
ciet. auulsus apud matrem velut ad Sirenum
scopulos allisus naufragium fecit, hæsitque
ditibus primū parochijs auctus, censibus-
que annuis instructus, quos sanè non diu-
turnos collegit, nam ex altercatione inter
hunc

hunc & virum nobilem exorta, ferro traiecit, & præteritæ vitæ laudem apud nos actæ corruptit, & fortè quod nolim, spem futuræ exuit. Quis nō sentit, planeque oculis tangit, veram esse Christi vocem: *inimicos hominis esse domesticos eius.*

DE S. DOROTHEO.

V.

*In capite de
calumnia &
contumeliis,
Et ipso Do-
rotheo:*

S Dorotheus de se ad nostram institutionem hunc in modum narrat. In religioso Seridæ abbatis phrontisterio annos novem traduxi, nec memini quemquam à me verbo incondito læsum, quamvis ex officio mihi attendendum esset, ne quis quid diceret, quod non deceret; & esset, qui me ipsum ab ipso valetudinario ad templum vsque securus, perpetuis maledictis insectaretur. Imò cum ad cœnobij præsidem, nescio à quo, reus esset delatus, & ille animadvertere vellet in contumeliosam linguam, ego patris vestigia complexus, per, inquam, ego te Christum oro pater, parce illi; ego erravi: ille causam habuit, cur id faceret. Quin & alius in eodem cœnobio, (qua de causa nescio, an ex animo malè erga me affecto, vel simplici ingenio, Deus novit) diu sædum lotij humorè noctu

ad

ad caput meum effudit, ita vt etiam lectum
meum olenti sentina aspergeret. & alij qui-
dam tegeticulas suas interdum ante cubicu-
lum meum excusserunt; vnde tanta cimicu-
copia meam cellam inuasit, vt à me nullo
modo possent confici. Nam ex æstus tum
ingentis ardore, vis extitit infinita. Quando
dein noctu profectus sum cubitum, illa me
colluies totum cooperuit, & quamuis me
somnia ex diurno labore fatigatum occupa-
ret, vbi tamen euigilaui, toto corpore corro-
sum & veluti stigmati vndique notatum &
compunctum vidi: nec vnquam cuiquam
dixi, ne facito; aut quamobrem hoc facis?
nec vllam vnquam vocem misi, qua alterum
vel percellerem, vel affligerem; nec indigna-
tus sum vnquam. Maeste patientia Dorothee,
vbi nostra virtus hodie, qui nec frontem al-
terius caperata, aut contractam ferimus?
tu vltimas contumelias, & cimum agmina
in te immissa, quæ te tantum non mactarunt,
etiam vultu dissimulasti, nullo signo impa-
tientis animi dato. Rubor os totum
occupat, cum hæc lego &
negligo.

ADILOS.

*Ex cap. de
Castit.*

Venit in solitudinē (vbi anachoretæ Deo operantur) tanta vir seu potius adolescens innocentia & animi corporisque verecundia, vti nesciret, an vllus in mundo Veneri vsus vnquam, aut voluptas extitisset aut eraret. Hic dum in suo gurgustio desidet, in expertum adorti veteratores & artifices scelerum impuri & damnati genii tironē Christi cingunt vndique, & latentem naturæ sensum excire mouereque moliantur. Hic nouus asceta Christi, sublati paulum oculis, immanem stygiarum larvarum turbam ad incendium libidinis excitandum in se cōcitatum contemplatus, hoc inquit membrum, homo accepit à natura, vt velut ex poculo rostrato aquam, quam in vesica velut cratere continet, effundat. Dum hæc dicit, saxum è recto decedit, simulque dulcem quandam vocem ad aures allabi sentit, quam secum aliquantulum arbitratus surgit, & ad religiosum quendam patrem profectus, eidem exponit quid sibi euenerit: qui se rem, quid sibi vellet, negauit intelligere & porro misit ad abbatē Pœmenē, qui narrata causa, vidisti inquit, malos genios. Lapis è recto pro-

prolap
la quan
corpor
voca
suppeti
incolum
cum ho
unti, im
in cella
implor
rimè co
simul g
reliqua
dum v

VE
ru
quid f
pura n
flammi
re cœp
innoc
intelli
culis
obieci
spiritu
suo cl

prolapsus ipse cacodæmon est, vox autem illa quam audisti, desiderium est & titillatio corporis, proinde caue tibi, & in auxilium voca supplicibus votis Dominum, vt tibi suppetias eat, & bellum hoc ac tempestatem incolumis euades; docuitq; illum rationem cum hostibus certandi, & bene precatus abeunt, impertitum pace dimisit. Reuersus ille in cellam cœpit opem numinis suppliciter implorare, simulq; cum tartareis lupis acerrimè conflagere; Adfuit adoranti Deus eaque simul gratia dignato, vt excedentium è vita reliquorum statum agnosceret, vel optandum vel deprecandum.

VII.

Versatus & alius anachoreta in desertarum siluarum silentio, omnino ferè quid fœmina esset ignorabat. Dolebat hæc pura mens innocentis, impuræ beluæ, quæ flammæ Cupidinis iuuenili corpori subijcere cœpit, & iuuenis quidem vrebatur, sed ex innocentia, quid id sibi vellet, prorsus non intelligebat. Fædas imagines & vsum tori oculis & animo simplicis; serpens infernus obiecit & impressit. Sed Deus artes impuri spiritus, & fraudes ac insultus videns, pro suo cliente propugnauit, bellumque sedauit.

R.R.R.

Nun-

αὐτὸν ὁ δὲ καὶ
ἐν τῇ ἐξο

Nunquam enim auctor & fons honestatis
Deus patitur suos athletas ignaros huiusce-
modi militiæ, artibus hostium circumueniri,
nisi degeneres nolint ipsi manum admouere
& hastam clypeumque sumere, quibus im-
pia tela sceleratissimi hostis possint retun-
dere.

IIX.

EX GERONTICO.

Ex cap. de a-
nimorum
reconcilia-
tione & mu-
tua offensa-
rum remissi-
one.

DEgebat in monte Athlibeos asceta illu-
stris, quæ subito oppresserunt latrones,
sed opem inclamanti vicini suppetias vene-
runt, & prædones malè multatos traxerunt
ad tribunal magistratus, & in vincula con-
iecerunt. Quod cum ceteri anachorete
ibidem versantes cognouissent, magno do-
lore confusi, sua causa miseros esse prodit-
tos dixerunt, vnaque ad Pœmenem abba-
tem profecti, rem illi factam significarunt.
Qui ad seniore accusatum propter grassa-
tores vinctos in hæc verba litteras dedit. Co-
gita primam tui ipsius abs te factam proditi-
onem vnde nata sit, & videbis alteram. Nisi
enim prius interiorem apud te proditionem
instituissem, ad alteram miseros non fuisset
progressus. Hac senior epistola Pœmenis
viri sanctitatis fama longè lateque celebrati,
(nunq)

(nunquam enim pedem è latibulo suo efferebat) perlecta properauit in urbem, captos è *Clausus Pa-*
vinculis exemit, & libertati suæ restituit. *men.*

IX.

S Zosimas retulit nobis venisse Tyrum; *Ex eod. 66*
vbi ipse tum in cœnobio vivebat, se-
norem Deo plenum, lectaque tum in cœtu
fratrum dicta responsaq; patrum, apophreg-
mata appellata, quæ ille beatus hospes om-
nia percurrerat, & ex memoria reddere po-
terat, magnosq; inde fructus virtutis decerp-
serat. Nos cum legendo peruenissemus ad
illum patrem, quem latrones inuaseraut,
palamque professi erant, se adesse, vt om-
nia, quæ in illius domicilio essent, secum
auferrent: & ille respondisset, accipite quæ-
cunque vobis placent filij. illique direpta
cella & spoliata recessissent, & senex spolia-
tus vidisset marsupium relictum, illo arrep-
to insecutus prædatores filij inquit, acci-
pite & hoc, quod obliti estis in adicula mea:
latrones eo facto percussos & demiratos se-
nioris bonitatem, prædam vniuersam retu-
lisse, & de sceleribus Deo satisfecisse dixisse.
que: Ita nos Deus amet, vt hic pater sanctus
est. Hoc ergo cum lectum esset, peregrinus
ille pater, nosti, inquit Zosima quantopere
R R R a mihi

mihi huius spoliati anachorete patientia & dictum profuerit? Et Zosimas, narra pater. Cum inquit propter Iordanem versarer, legi hoc apophthegma, & miratus virtutem senioris, Domine, inquam, da mihi horum virorum persequi vestigia virtutum, quorum gesto cultum. Ergo cum hoc illorum imitandorum desiderio tenerer, post biduum adfuere sperati hospites, latrones inquam, qui dum fores pulsarent, agnoui illico esse, quos exspectabam, & tacitus Deo grates meminisse aio, iam est ubi desiderij tui fructu ostendas. Referato ostio qua potui illos significatione gaudij & lætitiæ excepi, incedens lucernam, & ostendi quidquid habebam. & ne, inquam, solliciti sitis, sic mihi sit Deus propitius, ut ego nihil eorum, quæ habeo, condam. Et illi: habes aurum? Etiam inquit, tres numos, & aperta capsula, inspectantibus illis dedi: quibuscum pacati abierunt. Ego mihi, inquit, videbar beatus, quod benefacendi mihi copia fuerit oblata. Sed inquam ego, sunt ne ad te reuersi latrones, ut ad illum seniore? Non faxit, inquit, hoc Deus, nec enim hoc volui, ut virtutis meæ proclamanda causa reuerterentur. En inquit Zosimas quantum huic seni affectus bonus & paratus animus profuerit, non solum enim in

ria latro
gaudio
Deo dig

Aff
su
perfect
camq;
parand
Zosima

Verf
bio ab
familia
tuto de
mone,
menis
quæ à
compe
que an
inquit
& caru
cio est
ego cu
illo off
posuit
penitu
excusa

ria latronum non afflixit illum, sed etiam gaudio singulari affecit, quod tali munere à Deo dignatus fuerit.

X.

Affirmabant sancti patres in accusatione sui, sui que vera cognitione ac modestia perfectam consistere animi tranquillitatem, tamq; solam viam esse ad pacem animi comparandam, quod eiusmodi facti narratione Zosimas confirmauit.

Versatus sum, inquit, aliquandiu in cœnobio abbatis Gerasimi; vbi habui quendam familiarem, cum quo per occasionem instituto de rebus ad salutem pertinentibus sermone, mentionem feci adhortationum Pœmenis abbatis, & alterius. qui omnino se ea quæ à beato Pœmene dicta essent, vsu ipso comperisse, vera esse contestatus est, plenamque animi quietem adeptum. Olim enim, inquit, mihi diaconus fuit in Laura sincerus & carus, cui nescio quæ de me iniecta suspicio est facti, quo se offensum ostendit, quem ego cum tristem cernerem, quæsiui quid in illo offendissem: Hoc, inquit, fecisti, & exposuit factum. Ego consulta conscientia me penitus alienum ob omni culpa ratus, cœpi excusare innocentiam; sed ille, ignosce in-

R R R 3

quit,

quit, excusationem non admitto. Abij ego in latibulum meum, & excussi omnes animi recessus, vtrum tandem id in me admissem, cuius ab illo reus postulabar, nec affini me villo modo culpæ agnoui. Ergo cum diaconus sacrosanctum calicem in manibus haberet, & aliis propinaret, iuratus dixi, et ortem me criminis esse, de quo me infimulasset; Cum nec dum acciperet satisfactionis, regressus in cellam, reuocaui in memoriam sanctorum Patrum præcepta de sui ipsius excusatione: & vera esse persuasus, vocaui in consilium cogitationes, mecum hæc pertractando: Diaconus sincerè me diligit, & amore aduersus me impulsus, ausus fuit mihi, quæ dictabat illi animus de me, significare, vt de cætero attendam & caueam, ne quid huiusmodi committam. Verū infelix & misera anima, quia mihi suggeris te non designasse cuius argueris, noueris te infinita mala patrasse, quæ ignoras nec agnoscis. Quoties euanuere, quæ heri egisti, aut nudius tertius, aut nudius quartus, aut nudius decimus, meministi illa? Nunquid ergo & hoc fecisti, quod tibi perinde ac alia excidit? Induxi ergo animum, vt sibi persuaderet, omnino & hoc factum esse, quod Diaconus obiecisset, sed ex memoria nõ secus ac alia esse delata;

leta; cœpiq; Deo & diacono in acceptis referre quod in cognitione delicti mei & erroris deuenissem. In hoc cogitationū consilio, adii ad Diaconum, vti deprecarer erratum, & gratias memorarem, quod meum ipsius peccatū agnouissem. Pulsantem fores, aperto ille ostio anteuertit, locumq; pœnitudinis occupat, & remitte inquit, mihi culpam, a malis enim laniis delusus, per suspicionem impegit tibi crimē, quod nūquā cogitasti. Deus quippe me docuit, te omni culpa vacare. Adiecit etiā hoc Zosimas: cū nihilomin⁹ vellet pacē & veniā ab eo pōscere, illū nullo modo permisisse sibi satisfieri. Et en, inquit vir sanct⁹, vti sincera sui cognitio, abiectio & cōtemptio cōponant animū desiderātis illam? vti quā nō solū non offenderetur in diacono, nec tristi sensu aduersus illū tāgeretur (prius eiuscemodi crimē de se suspicātē, deinde nullam facti quoq; excusationē admittentē) sed etiam ipse sibi culpā transcriberet, imō verò etiam gratum se exhiberet erga Diaconum, cuius opera ab errore fuisset liberatus. Viden, inquit quid possit virtus, ad quos gradus perfectionis admoueat, ad illam enitentem? Poterat animus si voluisset mille occasiones ex diacono arripere, quib⁹ in Dæmonē degeneraret. Posteaquā flexit cursū ad vir-

R R R 4

tutis

tutis metam, non solum nullam admisit ab eo molestiam, sed magnas etiam gratias habuit, quod per eum ad virtutem capessendam esset inductus, sic ergo nos ipsos vsquequaq; reos agnoscamus. Politicus quidam, sed pius, Deiq; amans, vir celebris, Barfanuphio posuit hanc questionem: si, inquit, certum & exploratum sit, à me peccatum non esse in alium, sed ab alio me offensum, quomodo me ipsum reum pronunciabo? Vt si ergo exempli causa, per viam incedam alicubi, & occurrat mihi viator prorsus ignotus, qui nec verbo læsus, me tamen inuadat & pulset, quomodo me possum in hoc culpandum agnoscere, aut me ipsum reprehendere? Poteris, inquit Barfanuphius, reprehendere faciliq; te errasse; nisi enim viam hanc ingressus esses, in latronem non incidisses, nec ille tam male temulasset.

Idem Zosimas cum sodali suo & quibusdam vrbaniis iter ingressus venit ad teloniū. Et politici quidem statim de more vectigal porrexerunt publicanis; Socius verò Zosimæ tergiuersari cœpit, & auderis inquit, monachos poscere vectigal? Quod ego cum audirem: Quid, inquam, agis frater? nā tu nihil aliud dicis publicano, nisi vt volens notens te pro sancto colat. Nonne decuisset il-

lum

lum animaduersa nostra prompta pendendi
uestigalis voluntate, & modestia mansuetu-
dineq; cognita reuereri nos, & dicere: igno-
sce? Quin ergo vt Christi mitis & modesti
discipulus, pende tributum, & pacatus abi.

XI.

ERat in episcopio Diaconus quidam, cui
Sabinus nomen fuit, qui notarij calli-
graphi munus fungebatur, vir ingenij mitis,
& vitæ honestate conspicuus. Porro in pala-
tio pōtificis eramus monachi omnino octo-
ginta, inter quos potissimum elucebat Sabi-
nus, quem Epiphanius Ecclesiasticarum cau-
sarum iudicem designarat. Habebant con-
trouersiam duo quidam inter se apud Sabi-
num, quorū alter erat copiosus, alter tenuis
erat. Sabinus studebat pauperi magis, quam
uis diues æquiores haberet causam, quam
inops. Epiphanius vtriusq; rationes, & Sabi-
ni iudicis clementiam in miseros, ex occulto
arbitrabatur, & cum à Sabino non pro æquo
& bono iudicari animaduerneret, progressus
in medium Epiphanius, modestè Sabinum
compellat: Abi, inquit, fili, ad tuum scriben-
di & notandi officium, & reuoca in mentem
sacrorum oraculorum decreta, & ex quo iu-
re quamcunq; causam decide, memor sacri

R R R ;

illius

Exod. 23. illius præcepti. *Pauperis quoque non misereberis iudicio, nec respicies personam potentis.* Ergo deinde Epiphanius ipse causas omnes omnium cognouit, deditque operam iudiciis à prima luce usque ad tertiam horam pomeridianam, à qua hora ad alterum usque mane nunquam amplius ab ullo mortalium conspiciatur.

XII.

*In cap. de
obedientia.*

Fuit ex SS. patribus, qui diceret; vehementer obesse religiosæ disciplinæ studiosis ac discipulis, imò planè exitiosum, si pro suo sensu sibi magistros morum & vitæ duceselegant. Etenim huiusmodi ductores viz, viatores suos in arduis montium & abruptis precipitiorum perdere consueffe. Proinde etiam atque etiam expedire illis, ut moderatorem seuerum per omnem vitam sustineant, qui non dissimulet suorum vitia, nec cum suis colludat, ipse parum emendatus.

S. Theodorus pater è S. Pachomij officina & disciplina progressus, olim à Pachomio (nescio ob quam offensam) punitus & censura notatus à reliquorum cœtu remotus est. Priusquam vero ab eo recederet: habeo, inquit pater, quod transigam in Monachonse, mitte me quâprimum reuersurum.

Missus

Missus absq̃ue comite per viam in lacrimas
 effusus: Domine Deus inquit, est ne locus ve-
 nia, possum ne redire tecum in gratiam? adhuc
 ne spes est salutis? Et cum ad Chenoboscium,
 locum, pascua anserum, dictum peruenisset,
 conscendit illico nauigium, in quo seniores
 quosdam offendit, ex quibus vnus quidam
 apud alium cepit beatum predicare Theo-
 dorū; sed alter: quid miserum vt beatum ce-
 lebras: cum nondū ad gradū * margonij per-
 uenerit: Et primus: quis est iste gradus perfe-
 ctionis seu margonij? Duxit ergo ei simile di-
 cendi initiū. Colonus inquit, erat durus, acer-
 bus & molestus, qui cū nemo poterat opera-
 rum annum perseverare. Incitatus quidā ad
 illum profectus, suam illi operā obtulit. Bene
 habet, inquit agricola. Cum dies adesset, quo
 irrigandus erat ager; hauriamus inquit aquā
 internoctu, non interdiu, ad rigandum a-
 grum. sapienter inquit alter ad colonum, vt
 nemo ex hausta à nobis aqua nec hominum
 nec pecudum, nec aliorum quisquam bibat.
 Rursum quando arandum erat: sementem,
 inquit dominus, ita faciemus: sulcū hunc fru-
 mento cōseremus, alterum hordeo, tertium
 legumine, ac ita deinceps reliquos agri ver-
 sus. & mercenarius: Hæc maior est inquit
 tiam priori sapientia, vt semen nostrum & à

varia-

varietate quasi *Deus efflorescat, imo & so-
 num quoque absq; semine & colonus: age-
 metamus. & demessa est seges; quæ adhuc
 rat immatura & viridis. Magnum, inquit ser-
 us, hoc lucrum est paleæ: floret enim pul-
 chrè & viret: Tum herus: adfer marginiū,
 & dimensum transferemus. Hoc prouiden-
 tissimè inquit famulus, sic enim & palea ser-
 uatur, & simul quantus sit numerus frumen-
 ti cognoscitur. Posteaquam ergo illum in o-
 mnibus exploratum probauit, & obsequen-
 tem & felici ingenij animaduertit, tu, inquit
 colonus, de cætero nequaquam eris ex nu-
 mero mercenariorum, sed filius & hæres.
 Quapropter & hic monachus (inquit senex)
 poterit esse beatus, si marginium seu mensu-
 ram (obedientiæ) impleuerit. Tum alter ex
 senioribus: Similitudinem absoluiisti; expo-
 ne comparisonem. Colonus, inquit, Deus
 est; durus autem, quia suis seruis crucem fe-
 rendam imponit, & iudicium seu voluntatē
 animi cuiusque rescindit, qui illi se deuouit,
 Pachomius ergo, huius religiosus pater Deo
 ad nutum in omnibus obsecutus, illi usque-
 quaq; gratus acceptusque est. Quod si hic
 quoque ad Pachomij imitationem virtu-
 tem & exemplum (patientiam exercue-
 rit) Dominum sustinuerit, erit & ipse regni
 celo

celestis
 admira
 storum
 os è c
 runt e
 emend
 nem.

RE
 tu
 iam an
 niores
 gurgu
 edicu
 chore
 adieci
 sua ve
 de de

S. A
 & ille
 bat, s
 inqu
 n Ch

celestis hæres. Hæc cum audiret Theodorus admirabundus, stupebat tam dicta quam dictorum auctores, & ingressus nauem subduos è conspectu omnes animaduertit: fuerunt enim cælitès à Deo missi ad Theodori emendationem & S. Pachomij consolationem.

TIRO.

XIII.

Religiosus quidam frater secessit in solitudinem, & cella abditus apud alios se iam anachoretam esse iactabat; quod ubi seniores cognouère, exturbarunt eum è suo gurgustio, coëgeruntque obire singulorum ediculas, ac supplicem profiteri se non anachoretam, sed tironem & nouitium esse. Et adiecere patres; si videas nouitium hominē sua volutate in cælum euolare, presum pede detrahe, hoc enim expedit illi.

XIV.

S Anastasia sanguine fidem testata, cum apud Præfectum Illyrici in vineulis esset, & ille virginis ingentes opes, quas possidebat, suspiraret, illam collocutus: intellexi, inquit, mulier tibi magnam vim auri esse, & Christum colere; si ergo sponso tuo ob-

tempe-

temperas, qui diuitias vobis contemnenda
præcipit, mihi illas omnes assigna & imper-
tire, vnde geminum commodum percipies;
nam & legi sponsi tui satisfacies, & à me om-
ni pœna tormetorum soluta pro tuo voto li-
berè poteris Christo tuo operari. Cui S. Ana-
stasia, absit hoc, inquit, ô iudex, nam à Chri-
sto meo in sacra lege dictum est. *Vende quæ pos-
sides & da pauperibus, & habebis thesaurum in ca-
elis.* Tu vero copiosus cum sis, quis adeo ve-
cors & excors adeoq; infelix erit, vt quæ egē-
tibus destinavit, diuiti largiatur, fameq; pal-
lentib⁹ subtracta luxuriosis impertiat? Quod
si te fame laborantem, siti exhaustum, veste
spoliatum, custodiæ mancipatum videro,
tunc ego tibi ex Christiana lege alimēta por-
rigam? calicem propinabo, pallio contegam,
in vinculis reuifam, & in omnibus difficulta-
tibus succurram.

XV.

Ex cod.

Narrauit patrum quispiam fuisse religio-
sissimo monacho matrem pauperem,
eumque profectum, vt panes illi suppedita-
ret; in itinere accepisse vocem è caelo: Geris-
né curam matris tuæ an ego? Intellexit illico
cœnobita, quid sibi vox veller, & humi strata-
tus. Tu domine, inquit, prouide nobis, reuer-
susq;

susq; est
post, ve
monach
est, tu c
tam tole
lius, me
nus, m
fecit.

VEr
ma
bat, &
Famis
manda
Quæsi
in vrbe
inquit
spectar
mi fili,
uit hun
rit mag
ita filiu
Et pate
oritat

susq; est ex itinere in suam cellam. Triduo post, venit mater ad filium, & ille, inquit, monachus aliquid mihi frumenti elargitus est, tu confice nobis inde opsonium, vt vitam toleremus. Lætus hoc matris nuncio filius, meritis Deum gratis veneratus, spei plenus, maiores in virtutis studio progressus fecit.

XVI.

Versabatur in solitudine senior, qui ex manus precio & ipse victum sibi parabat, & egentibus quod supererat, tribuebat. *Ex eod.* Famis tempore mater ad eundem filium amandauit, vt aliquid à patre cibi referret. Quæsiuit pater ex nato: suntne filii etiam alij in vrbe, qui æquè ac vos esuriant? Et multi inquit filius: tum fores cellæ pater claudens spectante filio, lacrimabundus, abi, inquit, mi fili, ille qui cæteros alit, & vos alet. Rogauit hunc postea ex monachis, an non senserit magnam in animo perturbationem, quod ita filium suum à se, & se à filio suo auerterit? Et pater: Nisi quis, inquit, in singulis suis exercitationibus magnam sibi vim inferat, nullum inde laboris præmium reportabit.

XVII. Erat

ERat religioso viro germanus quidam magna pressus inopia, cui, si quid ex opere suo comparasset, largiebatur, sed quo plus hic dabat, hoc magis alter in dies egebat. Retulit hanc rem monachus ad religiosum senem, qui, si inquit, me audias, nihil illi porriges, sed ubi reuenerit, in hæc verba respondebis: frater quod habui, dedi, iam tu vicissim, si quid opera tua quæ fieris, mihi adfer. Si quid ergo tulerit, accipe, & in mendicos & seniores partire, & roga, ut Deum illi propitient. Paruit consilio patris monachus, & cum frater illius rediisset, fecit quod senior monuerat religiosus. Mcestus ergo à fratre frater discessit, & altero die attulit quædam ex horto suo oluscula, quæ alter accepta senibus miseris obtulit, rogauitq; ut fratem suum Deo commendarent. Reuersus dein alio die attulit & olera & panes tres, quæ iterum alter ut ante in pauperes distribuit, reddiitq; frater cum pia appreciatione domum. Vbi tertio reuenit, magnum secum commensatum apportauit, esculenta, vinum, pisces, panesq; quæ monachus admiratus, vocatos mendicos expleuit epulis, & compellato fratre, non eges, inquit, amplius pane? Non, inquit, Domine, Quando abs te panem accep-

tum &
inferre
quam
hi, ope
digress
ras, inq
ignem
mit. Q
tici est
religio
suas an

PRæ
ana
admiss
admiss
vincul
non di
ter au
Abijt
am cu
vti su
liberan
lo sor
tione
bem, f
zis, qui

tum & dibus intuli, perinde fuit, ac si ignem inferrem, qui omnia popularetur. Posteaquam abs te nihil accepi, Deus benefecit mihi, opesque indies auxit. Quæ postea cùm, digresso fratre, alter seniori referret: An ignoras, inquit pater, monachi opus & laborem ignem esse, qui omnia, quæ inferuntur, absumit. Quamobrem ex re magis hominis politici est, vt ipse ex suo eleemosynam porrigat religiosi, & à sanctis, votis piis adiutus, opes suas amplificet.

XIIIX.

PRætor prouinciæ conuenit S. Pœmenem *Ex eod. cap.* anachoretam eius visendi causa, sed non admissus rediit in prouinciam, & per speciem admissæ noxæ, sororis anachoretæ filium in vincula coniecit, matrique renunciauit, se non dimissurum ex carcere, nisi Pœmen frater auunculus veniret supplicatum pro filio. Abijt soror ad Pœmenem, & ad cellæ ianuam cum multis lacrimis precata est fratrem, vt suum sibi filium sua præsentia è custodia liberaret. Sed obfirmatè tacuit Pœmen, nullo sororem dignatus responso, quæ indignatione commota conuertiari cœpit: An chalybem, ferreæ gestas in pectore? misere sororis, quia vnicus est ille mihi filius. Misit ergo

SSS qui

qui diceret: Pœmen liberos nullos procreavit. Reversa illa ad præsidem renunciavit se nihil profecisse; tum præfectus: si vel imperaverit mihi verbo, dimittam illum. Et Pœmen: lege cum illo agas, & si affinis fuerit culpa, moriatur; sin innoxius, pro tuo arbitratu de illo pronuncia. Nonne hoc est exuisse omnem eiga sanguinem suum affectum? Hic certe aut nullus mactavit sensum suum, & illam Christi vocē audiuit paruitque. Qui nō odit patrē & matrē & sororē, adhuc autem & animam suam non potest meus esse discipulus.

X I I X.

Luc. 14.
Math. 10.
& 16.

Ex cod. c. **S** Macarius olim visit ad monachum morbo laborantem, quæ fuitq; ecquid desideraret? Parum, inquit, panis recentis ex flore farris melioris. Pinsebant eo loci tum religiosi farinam ipsimet ad vsum totius anni, hic enim illic mos obtinuerat. Ter ergo beatus ille suoq; nomine dignissimus Macarius, homo natus annos nonaginta, ea ætate profectus Alexandria, panes, quos secū aridos & siccos acceperat, delicatiorib; permutavit, & ægro allatos porrexit. Macte senex labore, virtus nunquā languescit, viger in fractis membris, & frangitur in delicatis. Seniū nō sentit charitas.

X X.

Ex cod. c. **I**llustrius est quod perpetravit Agathon,

vir omnium qui vnquam fuerunt religioso-
rum, experientissimus, & summus taciturni-
tatis iuxta ac quietæ vitæ cultor. Hic in pub-
lica vrbis celebritate abiit vt sportulas, seu
quod ipse manu sua confecerat opus, venum
exponeret. Offendit illic abiectum in foro
peregrinum, & grauius ex morbo affectum.
conduxit ædes, & ægro in ijs ipse ministravit,
& quidquid manus precio comparauit, illi
impendit conductique domicilij pensionē
soluit, & sex ipsos menses in eo ægri mini-
sterio, quoad alter reualefceret, collocauit.
De hoc (vt in rebus ab eo gestis notatum)
fertur dictum: Quæsiui ego ipse, quo pacto
morbum decumbentis in me deriuarem,
& meum corpus ipsius corpore permuta-
rem. Nonne hæc demum est perfecta
charitas?

XXI.

NOta quidem sunt, quæ de S. Ioanne hie-
rarcha Alexandrino, cognomento Elec-
mone narrantur, sed ex notis commemora-
bo vnicum factum, vnde alia pendent, quæ
vulgo cognita non sunt.

Beatus Ioannes ad cæteras virtutes om-
nes, quas sibi pepererat, & hoc adiecit, vt in
vilissimo lecto somnum caperet, & stragulis

*Ex cap. de
Elemosyna
facta ex ali-
enis bonis, ex
vitiis patrum*

SSS 2

in

Vixit 610.
Episcopus
factus. 23.
Ioan. Mar-
tyrol.

* Apud
Metaphra-
sten legitur
Elicium, in
latino haud
dubie per-
uersè.

In patrum
historia opo-
rimentum.
Gracè est

ἡρώδης

in suo conclauī miserandis tegeretur. Quod
vbi animaduertit quidam ex ciuibus, con-
uenit illum, & contemplatus centonem la-
cerum, & vestes abiectas quibus tegebatur,
misit illi * stragulum triginta sex aureis com-
paratum, multum precatus, vt in gratiam do-
nantis illo se tegeret. Pontifex accepta veste,
ob singulares munerarii preces, vnicam no-
ctem vsus est, & insomnis & peruigil tota fe-
rè nocte hæc sibi obiectabat: Quis dixerit
postremissimum Ioannem? (sic enim se ip-
sum consueuerat appellare) pallio gausapeuè
triginta sex aureis emta tegi, cum interim
Christi fratres frigore obrigescant? Quàm
multi modo gelida bruma tremuli dentibus
strident? Quàm multi infra supraq; semirecti
storea, porrigere pedes non possunt, sed ve-
lut in globum collecti tremunt? Quàm mul-
ti per montes iacent incenati in tenebris, &
gelu inediaq; contabescunt? Quàm multi ex-
plere famem desiderant foliis truncatorum
leguminum, & olerum è culina mea reiecto-
rum? Quàm multi cuperent tingere buccas
iure à meis cocis effuso? Quàm multi optant
bibere odorem vini in cella mea destillantis?
Quàm multi in hac ipsa (Alexandria) peregrini
exclusi tectis in foro dormiūt, fortè etiā im-
bre pluuiæq; irrorati? Quàm multi toto mēse

aus

aut bin
multi
veste
quietis
nas ex
do pra
trigint
tu per
lo bon
expect
diit ep
tua, m
tione f
ultimu
noctem
est eni
dragin
ser, de
mismo
bant. C
nachi
vidit is
rat, em
Pontif
situm
ni rem
vteret
iocabu

aut bimestri toto, nunquā oleū libant? Quā
multi vna eademq; per hyemem & æstatem
veste teguntur. Tu verò Ioannes sempiternæ
quietis spe plenus, & vinum potas; & pisci-
nas exhauris, & in cubiculo quiescis, & mo-
do præter cætera omnia mala etiam stragulo
triginta sex numismatis facto in te pes-
ciscis. Næ tu per talem vitæ indulgentiam, parata in cæ-
lo bonorum gaudia nec quicquam speras &
expectas; sed planissimè quod ille diues au-
diit epulo, audies. Recepisti bona tua in vita
tua, medici verò mala. Nunc ergo illi cōsola-
tione fruuntur, tu verò cruciaris. Testor ego
vltimus Ioannes sanctum Deū, me in alterā
noctem tegmen hoc non adhibiturum, par-
est enim Deoque gratum, vestiri centū qua-
draginta quatuor fratres, quos tu, præ te mi-
ser, dominos tuos agnoscas: vno quippe nu-
mismate quatuor * lacernæ seu pallia veni-
bant. Quā mox ergo illuxit, misit qui Gu-
lachium seu stragulum venderet, quod vbi
vidit is, qui pridie illud Patriarchæ obtule-
rat, eum rursus triginta sex aureis remisit
Pontifici. postridiè cū idem venum expo-
situm cerneret alter, tertio redemit & Ioan-
ni remisit obnixè preceatus, vti eo per noctē
vteretur. Tum Ioannes ad ciuem blandē &
iocabundus: Videbimus inquit, vter ex no-
bis

SSS 3

bis

*γνῶσθαι*** Recant. la barbaræ.*

bis prius fatigari possit, ego vendendo, vel ta-
redhibendo. Erat ille ciuis admodum copio-
sus, quem sensim quasi vindemiator carp-
sit. Affirmabat enim eum, qui (animo mise-
ros subleuandi) possit, commodè locupleti-
bus etiam intimam tunicam detrahere, non
peccare, præsertim si duri, sordidi & immi-
sericordes fuerint. Ex quo duo commoda
assequitur, qui hoc facit. Primum quod
seruet animos auarorum; alterum quod &
ipse non exiguum sibi præmium conciliet
apud Deum. Ad quam rem testandam ar-
tulit exemplum S. Epiphaniij & * Ioannis
Hierosolymorum Pontificis, qua argentum
à Patriarcha arte extorserit, & in egentes
elargitus sit, vt infra leges. Cum autem
sapientissimus Ioannes Eleemon didicisset
quempiam liberalem esse in miseros, ac-
cessitum gratulabundus percuntabatur, qua
ratione ad affectum & misericordiam in
pauperes, peruenisset, naturane & ingenio
ad benignitatem prono, an coactus & vi ali-
qua sibi facta? Hac quæstione alij percul-
si præ verecundia reticebant quæ rogaban-
tur, alij quod res erat fatebantur. Qui-
dam ex his rogatus, in hæc verba respon-
dit: Ego, domine, bona fide, nihil do, nihil
bonifacio. Quin hoc ipsum quod facio,
& mi-

* Qui ante
Eleemonem
venit Eccle-
siam.

& miseris porrigo, Deus & pietas tua mihi largiuntur, ita consueui. Eram primum durus & ferreus in pauperes: Accidit vii die quodam confusus ad magnas redigeret angustias, cum ita mecum ratiocinatus sum; nā tu, si fueris benignus in egentes, à Deo nunquam desereris. Decreui igitur deinceps quotidie in medicos quinque folles siue numulos tribuere; cumq; largiri illos cœpisssem, malus genius me retardauit, cum mihi suggereret: Hi folles quinque seruiant in vsum familiæ ad olera emenda, aut balneum; proinde extemplo velut è faucibus natum; torum subtraxi illos mendicis, nec quicquam dedi præterea. Posteaquam autem animaduerti me affectu auaritiæ superatum, præcepi famulo: Tu quotidie inquam, subleges clam me, de pecunia mea numulos quinque, quos pauperibus erogabis. Eram quippe trapezita seu collybista. Seruus meum executus imperium, non quinos, sed denos quotidie folles, quandoque etiam ceratia siue filiquas miseris porrexit. Atque cum ex ea re augeri nobis rem familiarē vidisset, cœpit & trimisia largiri. Miratus ego nostras ex diuina ope copias. Profecto inquam, fili quinque folles numuliue magna nobis pe-

SSS 4 pere-

*Folles apud
Epiphaniū
numi mēta*

*βαλάντιον
κόινον*

perere commoda, possis iam dare denos: tum mihi famulus subridens: Perge bene precari furtis meis, nam hodie non erat nobis, quo frueremur, panis. Enimvero si fur quispiam sanctus & iustus est, nã ille ego sum. Tunc testatus est se non folles & numulos, sed filiquas & trimisia erogasse. Deinceps ergo propter illius fidem cœpi ex animo elargiri quantum potui. Tum Patriarcha mirificè recreatus, crede mihi, inquit, multa legi sanctorum patrum exempla, sed nihil vnquam huiusmodi cognoui.

*Non illo
Eleemon,
sed diu ante
Ioannem
rector Eccle-
siae.*

Venit Hierosolymis Diaconus in Cyprum ad S. Epiphanium & exposuit illi, quàm studiosus esset pecuniæ Pontifex Hierosolymitanus Ioannes, magnamque vim arcis stiparet, & nihil miseris largiretur. Hic porro Ioannes degebat in cœnobio magni Hilarij, versabaturque cum eodem S. Epiphanius. Scripsit ergo (cum in Cypro esset) illi epistolam Epiphanius, ut rationē duceret aliquam eorum, qui inopia premerentur. Sed Ioannes neglexit adhortationē Epiphaniij. Quāobrem longo post tempore Epiphanius accersito discipulo: proficiscamur, inquit, Hierosolymam ad veneranda Christi vestigia, postea reuersuri. E Cypro ergo profecti apulimus Cæsaream Philippi, inde Hierosolymam

nam ascendimus, vbi in Episcopium ingres-
 sos simul ac vidit Ioannes, ingenti gaudio E-
 piphanium cōplexus est, quem Epiphanius,
 vti filium allocutus, & des, in quibus diuersa-
 retur, petiuit, quas nobis splendidissimas as-
 signauit, & quotidie Epiphanium ad men-
 sam adhibuit, cū interea inopes nihil opis
 ab eo acciperent. Quapropter Epiphanius,
 mi pater, inquit, da mihi mutuum argentum
 ad ministeria mea, multos enim viros mecū
 habeo, quibus exhibebo tuas opes in elegan-
 tissimis ædibus tuis, præbe quæso seruo tuo,
 quod sit ad dignitatem tuam, prædicabo e-
 nim tua facta, & gloriatus de te, omnium eti-
 am digitis assidue monstrabor: tantum reti-
 ne memoriam mihi concessi argenti, quod ti-
 bi vti decet postmodum totum redhibebo.
 Protulit Ioannes magnam argenti vim. Et
 Epiphanius: est ne tibi pater aliquid reliqui
 de argento? Et Ioannes: Satis inquit, erit pa-
 ter hoc tibi in præsens. Profer obsecro, in-
 quit Epiphanius, quod superest, vti hospites
 tui tua magnificentia perfruamur. Cū pro-
 tulisset omnem suppellectilem argenteam
 reliquam. Tū Epiphanius: Liceat mihi pro-
 cerib. hæc meis spectanda exhibere? Et Ioan-
 nes: omnia quæ possunt tuos oblectare, re-
 eum aufer, quin & ad mensam tuam adhibe.

SSS 5

Accep-

Accepto igitur Epiphanius omni argento quod libras pendebat mille quingētas (hoc est quindecim millia Philippæorum) rediit ad ædes ad diuersandū sibi assignatas. Porro Hierosolymis erat tum Asterius argentarius, Romæ negotiorum causa profectus: quem accersiri iussit Epiphanius, & pactus cum illo, argenteum illi instrumentum omne vendidit & in pecuniam redegit, quam Epiphanius totam diu noctuque certatim in egentes distribuit. Post aliquot dies Ioannes Epiphanium poposcit argentum. Redde inquit argentum quod tibi ad vsum hospitij & ministerij mutuum dedi. Et Epiphanius: sustine patienter moram & expecta fili, est mihi adhuc vsus illo ad plures alendos. Post aliquot rursum dies, cū in templo staretus ad eum locum, vbi salutans Crux CHRISTI seruatur: iam ante, inquit Ioannes, dixi tibi, redde argentum quod dedi tibi: Dixi, inquit Epiphanius placidissime, reddam tibi pater omnia. Tum Ioannes ardēs iracundia pressum diploide Epiphanium cōstringensq;: Non exhibis hinc, inquit sycophanta, quoad reponas mihi argentum meum. Redde argentum quod dedi tibi, redde Ecclesiæ, quod est Ecclesiæ. Sed Epiphanius nihil hac contumelia perturbatus, in
eodem

eodem statu mentis perseverabat. Duas
 ipsas horas Ioannes Epiphaniū retinens cō-
 uitiis lacerabat, vt omnes qui aderant, è diu-
 turna standi molestia & audiendis Ioannis
 conuitiis fatigarentur. Epiphanius autem
 nequaquam illius maledictis abiectus, in-
 spuit in faciē Ioannis, & momento occu-
 tus est, omnesque præsentes ingens pavor
 occupauit. Tū deinde Ioannes prostratus hu-
 mi supplex abiicit se ad pedes Epiphani, vt
 illius patrocinio videndi facultatem recupere-
 raret. Sed Epiphanius ad Ioannem: abi, in-
 quit, & venerare sanctam crucem, & præsta-
 bit tibi quod petis. Sed Ioannes à vestigiis
 Epiphani non potuit dimoueri, infans pre-
 cibus Epiphanium exorare conatus. Tum
 Epiphanius datis, de continenda pecunia &
 iuuandis pauperibus, præceptis, imposuit
 manum Ioanni & oculo dextro recluso, con-
 sueta lux redijt. Dein Ioannes & pro sini-
 stro deprecatus, quod petiit non impetra-
 uit. Nam Epiphanius hoc, inquit, fili absq;
 me est; Deus clausit tibi lumina, Deus aperu-
 it, vt visum illi ita fecit; vt modestiam di-
 sceremus. Ita Ioannes emendatus & ca-
 stigatus à iusto Epiphanio deinceps vt de-
 cuit sanctum, sanctè se in omnibus gessit. Se-
 quuntur in Patrico, exempla de S. Gregorio
 Ponti-

Pontifice & S. Paulino Nolano, quæ ex illorum historiis cognita prætermitto.

XXII.

*In cap. de
Charitate.*

Versabatur sanctorum patrum quispiam in anachoreti sacerdos. Erat in eodem recessu solitudinis alius anachoreta, utcumque inde remotus, secta Manichæus & ipse inter suos presbyter. Proficiscebatur hic ad sui dogmatis consortem & tenebris ingruentibus deprehensus vesperi venit ad Catholici patris cellam, qui nouerat illum. Manichæus ergo in arcto versatus & rerum omnium incertus verebatur ad Catholicum patrem ingredi, ut ibi per noctem quiesceret, quod timeret ne non admitteretur ut manifestus & notus sectæ Manichææ propugnator. Metu tamen (noctis imminentis & ferarum) foret pulsauit. Aperuit illico senex & agnitum singulari cum lætitiæ significatione recepit, coactumque secum precari somnum capere iussit (nullo dato suspicionis alienæ signo) per noctem Manichæus cœpit secum meditari charitatem patris, quod nihil suspicatus mali de se esset, illum pro viro sancto habuit, & (ubi diluculauit) abiectus & complexus pedes illius, Ego, inquit, Pater sancte ab hoc ipso momento in tuas orthodoxorum partes

con-

concedo. Nec ab eo postea recessit. Bonum
verbum, bonum inuenit locum.

XXIII.

EX relatione Patris cuiusdam acceptum *En sine Pa-
trici.*
est, fuisse Constantinopoli puerum, cui
Basilius nomen, versutum, impurum, & ef-
frontem; in popinis & lustris assidue versatum, *disap. p. 100*
nec à prætectatis quidem verbis abstinentē, *fix.*
qui operam suam Domino, qui Patricius au- *Corrupte*
diebat, addixerat, viro in paucis bono & li- *ven.*
berali in pauperes. Basilius sextum decimum
annum agitabat, in omnem luxum & nequi-
tiam effusus. Ead. tempestate urbem repente
frigus asperissimum & intolerabile oppressit;
ad quod & fames ingens accessit, vti quoti-
die mille admodum extinguerentur; & cum
hiems ita sæuiret, nemo erat qui cadauera
terræ mandaret. Vbiq; ergo funera, vbiq; lu-
ctus, vbiq; miseria; vti pleriq; omnes, con-
ductos seruos missos facerent; non pauci et-
iam vernas. Quin & complures liberos suos
venum exponebant. Coactus etiam Patrici-
us Basilium dimisit, qui primo statim die su-
am vendidit tunicam, & absumsit, tandemq;
ad eam redactus est inopiam, vti nudus per
urbem & eiulabundus vagaretur. Tantum
porro illum frigus occupauit, vti per manus
pedesq;

pedesq; sanguis protruderetur. In tantis vero cæli iniuriis & vltima sua calamitate, cum permultos dies vim tempestatis tolerasset, nihil vnquam effatus est aliud, quam: Laudetur Deus. Quis vim frigoris immensam & ineditæ cruciatus, cum & acutissimo frigore adureretur, & fame grauissima torqueretur, & iram numinis in se frementem cerneret, vlla possit oratione assequi, aut verbis exprimere? Cum ipse interim omnia generosissime sustinendo Deo gratis assidue litaret, nullamque vocem impiam aut stultam, qua Deus videretur offenderet, ex ore mitteret: Cumque iam summi manuum pedumque digiti frigore corrupti defluxissent: ille velut alter Iob fortiter tolerando nullius ope aut cōsolatione subleuabatur, quod suus quisque incommoda & famem deploraret. Ille vero beatissimus puer, omnē illum ex fame & hyeme contractum dolorem Deo gratis agendis adolebat. Tandem pius quidam Dei vir amans Nicephorus, dum urbē obiret, animaduertit hunc nudum sub fornice iacere abiectum, & vehementer commorus, ex animo ipsius vicem dolebat, quem & domum suam deportauit, & omni cura studiosissime fouit. Deus etiam ipse summam ipsius patientiam à cælo contemplatus, & gratū
in adp

n adu
dies a
morte
nire
beata
portu
no mi
exped
ciscan
obolo
in me
ro, ne
arrep
mula

D
ones
mutu
carce
se:
mur
grati
potu
ra lu
cruc
gaue

in aduersis animum complexus, intra paucos
dies ad celeste domicilium euocauit. Ante
mortem cum ad se missos videret calites ve-
nire, gratulatus Deo beneficium, allocutus
beatas mentes: benè, inquit, ô benè & op-
portunè adestis, ô formosi iuvenes, à Domi-
no missi grati & expectati venistis. Obsecro
expectate paulisper & mox vobiscum profici-
car: Religiosus quidam dedit mihi decem
obolos, quos huic viro debeo, qui sumtum
in me fecit. Manete igitur dum eos annume-
ro, ne princeps harum tenebrarum causa hac
arrepta me trahat in exitium. Hos illi si-
mul ac dedit, animam edidit.

XXIV.

DVO quidam monachi non nisi Christia-
næ professionis rei, à paganis ad quæsti-
ones & supplicium rapti sunt. Qui tamen
mutuas inter se inimicitias exercebant. In
carcere alter venià à socio postulauit offen-
sæ: cras, inquit, vltimo supplicio afficiē-
mur, positis ergo simultatibus in mutuam
gratiam, redeamus. Sed alter nulla ratione
potuit adduci, vt petenti ignosceret. Poste-
ra luce rursus trahuntur ad quæstiones &
cruciatus. Et ille qui postulanti veniam ne-
gauerat, statim cellit tormentis, & infelix
Christum

Christum eiuravit. Miratus prætor, quid hoc, inquit, sibi vult, heri gravissimis excarnificatus pœnis tibi constitisti, hodie repente vinceris? Quia, inquit, socio meo supplicii culpam non remisisti, Deus me cœlesti sua opē destituit. Attende lector neminem posse incensum venire Martyrum, qui odium in pectore foueat, cum nemo possit amare Deum, qui hominem oderit.

XXV.

Narratum de anachoreta ab insidiatore mortalium circumuento, qui cœlitē credebatur, cum inferna esset larva. Huius germanus pater in siluam eandem egressus cum securi, ut materiam caderet, à filio suo nefario parricidio mactatus est. Malus enim genius fascinato iam filio ostendit patrem cum ferro aduenientem. Et: en, inquit, pater tuus te occisum venit, anteuerte illum, & occupa eadem. Occidit filius patrem, à suo magistro architecto mendacij eruditus. *Probate ergo spiritus, si ex Deo sint.* Multi historijs patrum his artibus hostis æterni delusi, vel in altis pæteorum voragines se præcipitarunt, vel in rabiem acti se & alios confecerunt.

XXVI. Mul.

Multos annos quidam solitudinis cultor vitam sanctam agebat, qui Pytho-
nis genio, hoc est, cacodæmoni superbiæ &
stultæ gloriæ operabatur, à vera religione pe-
nitus auersus, in sectam enim Hieracitarum
auius incidit, qui negant Christum hominē
factum, negantque corporum nostrorum
anastasin & futuram immortalitatem, quam
soli animæ tribuunt, Tria principia consti-
tuunt. Deum & * * *, & malitiam. Hæc
impio illi dogmata fuere, quibus & quin-
gentos à Catholica professione ad hæresin
abstraxit. Etenim ex sanctorum patrum sen-
tentia duo sunt ordines damnatorum genio-
rum, alter eorum qui in Venerem agunt
nostra corpora; alter qui in errores abdu-
cunt mentes nostras, qui ægerrimè ab homine
pelluntur. Hic sathanas architectus est præsti-
giarum & magiæ & hæreseon & veneficiorū,
ariolationum & artium huiuscemodi pesti-
marum. Quid ergo, inquit Episcopus ad
Macarium, faciemus? Precandum ait Ma-
carius. Verbis enim & disputationibus
cū hoc nihil proficiemus. Recitat Episcopus
capita fidei, sanctū symbolum. Sed Hieracita
nihil mouetur, quin imò ad sepulchretum a-
bit, vt ope sui præstigiatoris, dæmonis inquā,
TTTT vmbra

*Latona.**De Hieracis**& Hieracitis**Vide Epiph.**her. 67. &**Bar. Anno**Christi 288.**tom. 2.*

umbram ex sepultis reuocet in vitam. Sed pro-
cane Episcopo cum Macario, frustra fuit
hereticus. Tum sancto pontifice in genua fu-
so, dum preces ad Deum allegat, mortuus
surgit, quod Hieracita spectans exanimatus
concidit, & infelicem animam exhalauit.

Nota est æterna hærescos, ut sit indocilis,
refractaria, inemendabilis, superba, donec
flammis & supplicijs æternis emendetur: cui
rei testandæ appona ex Iosepho Acosta huic
affinē historiam. *Mihi vero, inquit, hæc idem
eodem cogitanti, vehementer subit humana infelici-
tatis profundum admirari. Quis enim talia nisi ab
homine penitus insano, imò nec ab insano quidem,
dici perpetrarique posse credat? Et tamen sunt ve-
rissima, & serio ab homine mortali meditanda &
agenda. Nulla recapitur humana mens neque sa-
cilius, neque potentius, quam superbia. Nulla vñ
est veneni, nulla meri copiosi, nulla febris phrene-
tica, quæ sic statum mentis euertat, nulla medica-
tissima porio ita in furorem rapit, ut animo semel
humano imbibita superbia. Et quæ per furorem
superbie loquimur, cogitamus, agimus, ea sani
humilitate admiramur, atque erubescimus. Vbi
enim humilitas, ibi sapientia. Vbi superbia,
ibi protinus contumelia. Quo minus verò mi-
remur Antichristi tantam elationem, referam cuius-
dam eius caræ discipuli. eodem morbo, id est su-
perbia*

perbia laborantis, non fictam fabulam. Fuit in hoc ipso Peruensi regno vir magni pro illo tempore estimatus, doctus Theologus, ac Theologia professor, idemque Catholicus, & pius diu habitus, ac penè tunc huius orbis oraculum. Is familiaritate muliercula cuiuspiam, quæ se edoceri ab Angelomagna quædam mysteria iactabat, quæque extra se interdum rapiebatur, aut rapti simulabat, veluti altera olim philumena, aut Maximilla Montani, ita deuinctus est, ut illam de summis Theologia questionibus sæpè consuleret. In omnibus pro oraculo haberet, magnis reuelationibus plenam & D E O valde charam prædicaret, satis alioqui sortidam, & perexiguo sensu præditam. nisi ad insinuenda mendacia: igitur siue à Diabolo corripetur, (quod facilius est credere) cum eiusmodi extasi pateretur, siue callidè eam fabulam simularet, quod nonnulli viri prudentes existimauerunt, ille Theologus, quod à muliercula magna & mira de se audiret, & multo grandiora futura conciperet, libenter ei se discipulum addixit, cuius patrem spiritualem agebat. Quid multa? eo abductus est homo, ut miracula faceret, & fieri sibi persuaderet. Cum miraculi vestigium ne tenue quidem extaret. Ob hæc & quod propositiones aliquot ab illa Prophetissa accepisset à sensu Catholica Ecclesia alienas, à sanctissima inquisitionis iudiciis toto hoc regno stupente comprehensus est:

TTT 2

ibi

ibi per quinquennium fere auditus, toleratus, examinatus, ac tandem patefactus est. homo omnium superbissimus & insanissimus. Cum enim Angelum sibi diuinitus datum, à quo omnia quæ vellet disceret, at deinde summa Dei ipsius familiaritate, & immediato colloquio se positum pertinacissimè assereret, in eas nugas delatus est, quas nisi ab homine prorsus mentis emotæ, dici nullo modo quisquam sibi persuadeat. Erat verò ille tam integro sensu, quod ad cerebrum attingeret, ut mihi integrior non sit. Itaq; & serio affirmabat se & Regem futurum, & Pontificem summum, Sede Apostolica ad hæc regna translata: concessam quoq; sibi sanctitatem super omnes Angelos & cherubim celestes, atq; Apostolos omnes, quin etiam oblatam ipsi à Deo unionem hypostaticam, sed ab ipso non esse admissam. Datum quoq; se redemptorem orbis, quæ ad efficaciam, ut ille loquebatur, quod Christus solam quæ ad sufficientiam fuisset. Omnem statum Ecclesiasticum abrogandum: Leges verò alias se editurum faciles, & apertas; secundum quas cælibatus clericorum tolleretur. multitudo uxorum concederetur, confessionis necessitas excluderetur. Hæc atq; alia tanta contentione affirmabat, ut nos teneret attonitos, quæ homo talia sentiens non insaniret. Deniq; diu euolutis illius & plus quam centum & decem propositionibus hæreticis, aut à sana Ecclesiæ doctrina alienis condemnatis, iussi sumus, ut habes de more sacrum illud tribunal, cum homine disputare, si foris ad men-

rem & fidem reuocare possemus. Conuenimus autem
 cum ipsis iudicibus, & Episcopo Quitenfi tres alii. Eo
 introductus homo ea libertate & facundia perditissi-
 mam suam causam defendit, ut ego in hodiernum di-
 em etiam stupeam, eo adigi posse mentis humana su-
 perbiā. Professus est doctrinam suam non posse mon-
 strari, nisi diuina scriptura & miraculis, quod esset
 superior omni humana ratione. Scriptura autem testi-
 moniis longe se apertius atq; efficacius probasse, quam
 probauerit Paulus Iesum Christum fuisse verum Mes-
 sam. Miracula autem se perpetrasse plurima, ea quo-
 tanta, ut Christi resurrectio non fuerit maius. Nam &
 se verissime esse mortuum, & surrexisse, atq; id eui-
 dentissime aiebat ille, esse ostensum. Scripturas vero
 proferebat memoriter (cum nullum librum haberet,
 atq; ipso etiam breuiario spoliatus esset. tot & tam lon-
 gas ex Prophetis, ex Apocalypsi, ex Psalmis, ex aliis lo-
 cis, ut vel memoria esset admirationi. Eas vero, ita ad
 sua commenta adaptabat, ita allegorizabat, ut quiuis
 vel rideret vel fleret. Postremo si miraculis rem agere
 nobis placeret, se libenter ea statim exhibiturum. Hac
 ita dicebat homo, ut vel nos insanos putare videretur,
 vel ipse insanire. Nam & per reuelationem sibi inno-
 tuisse iactabat serenissimum Ioannem Austria bello
 nauali à Turca esse superatum, & regnum Hispania
 à Philippo inuictissimo iam pene amissum, & Conci-
 lium Roma habitum, ut de deponendo Gregorio, &
 alio subrogando ageretur. Quae ideo nobis significaret,

III 3

ut

ut quoniam erant nobis certis nunciis nota, sciremus
ei non nisi diuinitus innotuisse. Et cum essent omnia
vsq; adeo falsa, ut amplius esse non possent, ab illo tamen
asserbantur, ut notissima nobis. Denique cum mi-
hil profecissemus per duos dies differendo, & ad pub-
licum spectaculum esset in ceteris, ut in Hispanis fi-
ri solet, delatus, intuebatur semper in celum, ignem
in inquisitores & omnes grassaturum celitus exspe-
ctans, uti illi erat pollicitus Diabolus: atq; ignis qui-
dem nos nullus ex alto corripuit: illum vero & re-
gem & pontificem, & redemptorem, & novum
legislatorem ex imo flamma rapuit, atq; redegit in ci-
neres. Hæc Acosta. Qui porro Hieracitæ fue-
rint, docet patrum sanctissimus & doctissi-
mus Epiphanius hæresi L M VII. Tom. 1.
lib. 2.

Ab Hierace Acheruntico illo accipitrefe-
sta Hieracitarum promanauit, quæ nuptias
Christianis interdixit, infantes ante puber-
tatis annos à cælo exclusit, animorum in
corpora reditum negauit. Quæ Epipha-
nius monstra dogmatum eruditè ibidem re-
fellit. Plura de eisdem tartareis Harpyis Car-
dinal. Baronius Annali II. Anno Chri-
sti CCLXXXVIII.

XXVII. Ant.

A Nachoreta iunior quidam percontatus *Ex Patre*
 est seniore, quæ sibi ratio esset institu- *circa finem.*
 enda in sua cella, & quomodo tempus tradu-
 cendum? Ego, inquit pater, hunc seruo ordi-
 nem viuendi. Horas quaternas noctu somno
 indulgeo; quaternas rei diuinæ tribuo; totidē
 operi. Rursum de die vsq; ad sextam laboro,
 à sexta ad nonam lego sacros codices. Hora
 nona paro cœnula, & si quid extra ordinē in
 domicilio meo curandū est. Rursum alter: Et
 quot preces sunt dicendæ? Ego, inquit pater,
 obseruo dictatā à cœlite legē S. Pachomio in-
 scriptis datā, tu q; tibi placet, facito. Et iuni-
 or: quæ est illa angeli lex S. Pachomio præscri-
 pta? Hæc inquit pater. Quotidie duodenas
 persoluebat; vesperi ad lucernā senas, ad ma-
 tutinū rursum duodenas; hora nona ternas.
 Atq; tam paucas ideo præscripsit, vt possent
 imbecilliores sine molestia præscriptas ob-
 seruare. Nam perfectis data lex nō est, qui sibi
 dictū putant illud: *sine intermissione orate.* Adie-
 cit & hoc ex Psalmo. *Erodii domus dux est eorum.*
 hoc est, quocunq; volat & fertur domus eius
 est. Et tu ergo quocunq; pedē tuleris, semper
 tecū habita, & teipsum obserua; & da operā,
 vt ordinem accurate teneas, horas precibus
 assignatas, tertiana, sextam, nonam diligenter

III 4 im

impende, opus faciendum, vespervas & meditationes non negligas. Nec vnquam ex animo luctum dimittas, obuerfetur tibi semper futura mundi calamitas. Atq; hæc absq; magno labore non comparantur

XXIX.

*Ex cap. de
precibus in
Sia adhibe-
dis. apud
an hic ad-
verbis, an
ciuitati A-
mida nomē
De hoc Ala-
mandaro
in aula S.
cap. 12.*

Alamandarus Sicienus Saracenorū Persis subiectorum rex, cum magnis copiis & ingenti furore in Romanorum fines Armeniam & Palæstinam populabundus irruerat, multa Christianorū millia in seruitutē abduxerat, aliaq; multa impiē crudeliterq; in captos perpetrarat. Hac multitudine barbarorum per Anachoretarum quoq; solitaria loca & desertam vastitatem sparsa, renunciantibus prouinciæ custodibus barbarorū incursiones, vt ascetæ se in Lauras tuendæ vitæ conferrent, visum est patribus principis Lauræ parendum esse monitoribus, vt qui in Ruba versarentur, in Lauram secederent, ibique singuli in singulis cellis religiosè conquiescerent. Sed diuinus ille Ioannes silentij & quietis suauitate captus, induci non potuit, vt solitudinē desereret, apud semetipsum in hunc modum ratiocinatus: si Deo curæ & cordi non sum, nec viuere quidem iuuat. Proinde non ad aliud asylum nisi ipsum su-

premiū numen confugit. Deus vero O. M. suorum clientium nequaquam oblitus, præcepit beatis Angelis, vt est in sacris litteris, vt sanctum suum custodirent, Vt tamen Ioannem doceret Deus eum non exsortem esse communis hominum metus, misit illi ad custodelam vitæ, quem oculis cerneret, immanem feram, tremendum inquam leonem, qui ab ipsius latere neq; interdiu, neq; inter noctu discederet, & tutū à barbarorum impetu præstaret. quem Ioannes prima nocte conspiciens iuxta se cubantem, aliquantulum, vt ipse mihi fassus est, cohorruit. Postquam animaduertit leonem à se nusquam discedere, & sequi, quocunq; abiret, hostesq; à se defendere, tum vero effusus in laudes Dei immortales Deo gratias cōcinuit, vt qui non reliquerit *virgam peccatorum super sortem iustorum*. Noster autem per beatus pater Sabbas Nicopoli profectus ad nouam Lauram condendam, & ad Spelæi molitionem, vt est supra lib. 2. dictum, regressus in memoriam somnij, quod de religioso hoc Ioanne sibi immissum erat, conuenit illic in Ruba, & : en, inquit, seruauit te Deus ab hostium incurfione. Iam nunc ergo te etiam atque etiam hominem cogita, & nihil humani alienum abs te puta, imitator & sequere alios

TTT s

patres,

patres, & confuge ad Lauras, ne te superbia
olim in exitium trahat: alijsque haud paucis
vſus rationum firmamentis perſuaſum de-
duxit in principem Lauram, & cella ibidem
incluſit.

XXIX

Niſtero abbas ille eximius cum ſocio per-
agratuſ ſolitudinem, viſo repente dra-
cone fugit: cui comes: etiam tu pater timeſti
cui Niſtero: Næ ego fili, non timeo draconē,
ſed vanam gloriam. Spes eſt aduerſus Deum
ex fide nata quæ ſancta eſt, & coniuncta cum
iudicio & prudentia cognitionis. Eſt & alia
diuerſa ab hac ex impietate profecta, quæ &
mendosa eſt. Obſerva lector cautum ſeni-
oris animum aduerſus *navoddetay*.

Quicumque rerum noxiarum curam peni-
tus abiicit. & ſeipſum D E O dies noctes-
que commendat, omnia humana & profana
propter ſtudium virtutis negligit, totam-
que mentem & conatus ſuos in rem diuinam
confert, vt ſui oblitus nihil de apparando
opſonio; nihil de cultu corporis; nihil de lo-
ci opportunitate & habitationis, nihil de

exto

exteris cogitet, hic iure & sancte spem suam
omnem in Deum coniecit, tanquam ab illo
omnia ad usum vitæ necessaria accepturus,
& hæc vera & germana & summa spes est ni-
xa sapientia. Quamobrè æquum est huiusce-
modi religiosum spe totum pendere à Deo,
qui singularem eius curam in omnibus ge-
ret: sic enim ipse nobis recepit. *Quarite in
primis regnum Dei, & cetera adicientur vobis.*
Qui autem omnia contraria facit, quam spem
habeat in Deo?

XXX.

Sanctus quidē cœnobij antistes, & omni
virtutum cultu exornatus, præsertim in
sui contemptu sublimis, & misericordia in
miseros singulari; charitate verò qua alios
complectebatur; facile superabat omnes.
Hic assidue Deum votis in hunc modum so-
licitabat: Domine, ego non ignoro me cul-
pa non vacare, summa tamen tua clementia
fretus spero me ex misericordia tua in al-
bum beatorum admissum, iri. Precor ergo
tuam pietatem Domine, ne patiari vñquam
meum cœtum à me seperari, nec in præsens,
nec in vllam temporum futurorum æterni-
tatem, sed illos iuxta mecum cœlesti regno
digna-

*Ex Gerontio
eo in patris
ex c. de pre-
cibus alie-
nis.*

dignare propter bonitatem tuam Domine. His precibus assidue fatigabat Deum, qui illum, ut in genus humanum pronus & clemens est Deus, de sua petitione hac ratione erudiuit. Appetebat in remoto quodam ab huius & de sacra, asceterio, dies sanctorum festus, ad quem inuitatus, per quiete allapsam accepit vocem iubentis: Ito, sed pramittito tuos fratres, tu postremus illos sequitor. Christus itaq; nostra causa pauper & omnibus omnia factus, ut omnes saluos faceret, versus in aegri mendicantis faciem, media se via ritu miseri abiecit. Discipuli Cœnobiar-chæ repertum & lamentantem rogant causam tam misere eiulationis: quibus Christus: aeger, inquit, infidebam iumento, quod excusso me fugit, & iam desertus non habeo qui me ad urbem deportet, cui Monachi: quid te faciemus, aut quid tibi prestare possumus? nos ipsi pedibus iter facimus; illoque neglecto abierunt. Nec ita multo post venit ipse præses monasterij, & offendit eum abiectum & gementem, cognitoque illius statu quæsiuit: nonne paulo ante transiêre quidam monachi, & te hic etiam relictum inuenêre? Sanè, inquit aeger, sed audita conditione mea abiêre, quod dicerent, se pedibus incedere, nec posse opem ferre. Et Abbas: potêrne paul-

paulum ingredi, vt simul sensim progredia-
 mur? Non possum inquit. Ergo ades, inquit
 pater, subi tergum meum, ego te feram. De-
 us subleuabit nos, abeamus. Et æger: quo-
 modo me per tantum spatium itineris feres?
 abi modo, & precare pro me. Et pater: Non
 dimittam, en hic saxum, cui te impositum
 subibo, & gestabo. Passus est ergo id fieri mi-
 ser, & primum quidem sensit onus ad homi-
 nis modum graue; mox leuius, iterumq; fa-
 cilius: tandem cum vix sentiret amplius sar-
 cinam, cœpit mirari quid id rei esset: cum è
 vestigio qui gerebatur, nullus fuit & nusquā
 paruit, sed vocem audiit ita se compellantē:
 Quando assiduè preces sternis pro tuis disci-
 pulis, vti viui mortui vna sitis, & illi honore
 celi ac beatitate iuxta tecum perfruantur; vi-
 den' vt longe diuersa illorum ac tua sint stu-
 dia virtutum? Conare ergo illos ad tui emē-
 dationem incitare, vti se tecum exerceant, vt
 possim tuæ petitioni satisfacere. Nam ego
 iustus sum omnium arbiter & iudex: & æqui
 iudicis partes sunt, reddere singulis pro cu-
 iusq; promeritis & factis. Alienæ preces
 tum demum profunt, cū tute tibi non
 obest, sed opere adiuuas pre-
 cantem.

XXXI. Pre-

*In Chroni-
cis.*

PTolomæo Philometore in Ægypto im-
perante, Iudæis cum summa potestate
præerant Hircanus & Aristobulus. Cum
Hircano se populus coniunxerat; cum Ari-
stobulo sacerdotes, quos inter erat Onias
& magnæ religionis, nec minoris equitatis, ut
qui pluvias in vltima siccitate precib' extor-
serit. Hunc coëgerunt precari uti victoriâ su-
is impetraret: Qui in hæc verba Deum appel-
lauit. Domine Deus neque populo suppetias
ibis contra Sacerdotes tuos, neque Sacerdo-
tibus contra populum, quam ob causam ex
templo neci datus est. Cuius ex dem numi-
nis vindicta subito persecuta est, immisso
Pompeio Magno, qui captam urbem spolia-
uit, & ingressus sancta sanctorum ex conse-
cratis vasis ex religione attigit nihil.

*Cic. pro
Flacco.*

XXXII.

Lucod. cap.

Laudatissimus ille Macarius è vita mi-
graturus magno honore cultus est à
numine, cum illi totos exercitus proce-
rum celestium misit, quibus ex ordine
Cherubinorum veluti Dux viæ præiit.
Cæteris interim cælitibus cōcinentibus me-
dium tenuit locum Cherubinus, splendo-
re radiorum & pulchritudine formæ lon-
gè re-

gère

gè reliquis augustior, qui magni illius Macari animam vlnis exceptam ad cælum deducebat. Quam procul in aëre spectantes infernæ acies vociferabantur: Hem quantam gloriam indeptus Macari, modo nostras manus euasisti. Sed Macarius modestè, nondum inquit effugi, adhuc formido. Dein superior hostium phalanx ad mouere aciem cum tanto splendore aduenienti non ausa, idem quod inferior, ingeminauit. Sed diuinus Macarius idem quod ante respondit se nondum effugisse periculum, & adhuc formidare. At vbi ad æternas cæli portas promouit, supremæ copiæ principum Acherunticorum pro foribus excubantes idem, quod primæ, exclamarunt, idemque Macarius respondit, sibi adhuc opus fuga, nondum se canere triumphum. Postquam verè intra cæli claustra penetrauit; tum lupi tartarei vlulantes: euasisti nos infremuerunt. Tum demum Macarius clario-
re vsus voce percellendo monstra infera exclamauit. Iam sanè tandem insidias vestras & artes effugi, & re ipsa libertatem in æterno Iesu Christi imperatoris nostri regno pro laboribus & pugnis contra vestras petitiones & tentamenta exantlatis sum affecutus.

Additur in Patrico historiæ huic ex doctrina

ctrina S. Simeonis Stylitæ operum superna-
ruræ facultatem effectoris. En, inquit, arcana
vobis pando : Scio ego esse, qui à Deo certi-
or factus est, perpaucos reperiri qui animas
suas discessuri in manus cælitum commen-
dent. Impietas enim & iniquitas refrigescen-
te charitate, passim in orbe regnat impunè.
Vnde fit ut stygiis prædonibus in prædam
cedant.

XXXIII.

Monachus bonis reliquis abdicatis, re-
tinuit sibi prædium perelegans, ad
quod oculos adiecit politicus quidam illu-
stri loco natus; sæpeq; religiosum appellavit
super illo vendendo aut permutando, nec
vnquā petuit inducere ut sibi gratificaretur.
Interim admouetur idem ad eiusdem pro-
vinciæ præturam, qui mox omnibus modis
affligendo monachum ab expetita diu villa
remouit. Qui vi oppressus cum nullam ex-
pediret viam iuris sui à præside obtinendi,
adiit sæpe religiosum quendam & senio &
virtute venerandum, & fama sanctitatis illo
loco percelebrem anachoretam, opem con-
tra præfectum ab illo flagitatum, sed repul-
sum iussit pater ad suam cellam redire. Enim
verò sæpius à curatore provinciæ vexatus,
rursus ad ascetam confugit, & : per ego te
Christum

Christum inquit, rogo succurre mihi, aut al-
 lega ad illum qui meam causam agat. Pater
 cum sibi monachus molestus esse non desi-
 neret, scripsit literas ad prætorē in hæc ver-
 ba. Monachus ob eam causam factus est mo-
 nachus, ne quid possideat, quo possit iniuria
 effici. Si quid autem possidet, lædi potest,
 nec enim sequitur officium monachi. Ita
 perscriptam & inscriptam signatamq; dedit
 ipsi monacho ad prætorē perferendam,
 qui (veluti Bellerophon aut Vrias) ignarus,
 quid ijs contineretur profectus, præfidi lite-
 ras porrexit, qui cum reuerentia & venera-
 tione osculi acceptas resignauit ac perlegit.
 Tum percontatus monachum an sciret, quid
 Pater scripsisset? Vt, inquit monachus, mihi
 cedas meum prædium. Admiratus præ-
 tor anachoretæ scribentis virtutem, vocauit
 monachum, cum tota illius sodalitate, pub-
 liceque epistolam legi imperauit, & propter
 solam senioris anachoretæ, qui exararat li-
 teras, venerationem ac virtutem, fundum
 suum monacho redhibuit. Non mirabimur
 ergo & numinis clementem bonitatem, &
 virtutis vim, qua scripsit anachoreta, cum
 neq; palpauit per adulationem prætorē,
 neq; cum eodem grauius de iniuria exposu-
 lauit, & vti literæ flexerint præsidem ad

VVV

miseri

misericordiam, ut redderet quod à monacho rogabatur. Abdicatus ergò bonis monachus nihil retinet sibi præter corpus, cuius etiam abijcit curam, quam permittit Deo & à Deo destinatis viris religiosis, qui reliquis præ sunt.

XXXIV.

*In D. Areopagita Epist.
ad Demophilum, ex
Patrico.*

Illustris & hæc historia, qua docemur etiam aduersus ipsum cæleste numē peccantibus, non esse male imprecandum.

Dionysius ille cantatissimus è sublimi Areopagitarum senatu ad humilem disciplinam Christi translatus, hoc quod narro retulit. Cū olim inquit in Creta morarer, diuerti ad presbyterum quem Carpum dixere, virum vnde quaque & corporis mentisque integritate sanctissimum, & cælestibus rebus contemplandis aptissimum. Nunquam enim ad faciendum, sacraque mysteria tractanda accessit, nisi prius inter precandum cælesti aliqua illustratione, qua numinis erga se beneuolentiam sensisset, dignatus esset. Hunc ex paganis quispiam grauius offenderat, quod à Christo quendam ad idolorum impietatem traduxisset. Ambo- bus igitur infensus, quibus debebat precibus succurrere, Deoque suffragante alterum

Incipit enarrare in prima persona, mox desinit, & narrat historicus seu Areopagita.

rum quidam olim Christianum in viam re-
ducere, alterum verò paganum patientia &
bonitate vincere, neque desistere quo mi-
nus per omnē vitam adhortando ad cogni-
tionem D e i veræque religionis admoue-
ret. Tunc igitur, nescio quo pacto præter
morem, vir optimus, ingentem animo con-
cepit molestiam; adeo quippe grauem imbi-
berat mœrorem aduersus paganiū, vt post
vesperam, concubia nocte (consueuerat
enim vir sanctus magnam noctis partem in
diuinarum rerum contemplatione & laudi-
bus ponere) dum colloquium cæleste cum
Deo institueret, magna indignatione com-
moueretur, diceretque verum æquumque
non esse, impios superesse & vsura commu-
ni vitæ frui, qui vias Domini rectas peruer-
sum irent. Vindicem ergo numinis iram ob-
testabatur, vt ambo fulminati & conflagra-
ti vita crudeliter exturbarentur. Hæc præ-
catus (imò imprecatus) cernit repente do-
mum quam incolebat, à summo tecti fastigio
diruptam in duas partes aperiri, flammam-
que ignis ante ora sua è cælo descendere;
Christum verò Iesum in cæli cardine reside-
tem innumeris indigenarum cælestium hu-
mano cultu fulgentium legionibus stipa-
tum, quæ Carpus attonita mente stupe-
bat.

VVV 2

bat,

bat. Deinde submissis humi oculis spectat
pauimentum in immensum chaos discede-
re, & noctem infinitam hiare, duos verò il-
los execratos viros ad ipsum os immanis vo-
raginis trepidantes; & in casum præcipientes
consistere; ex chasmate verò infimo formi-
dabilem prorepere draconem, modo denti-
bus frementem, modo caudam stringendo
prouocantem, subuoluentemque & se se
glomerantem, nihil deniq; non tentantem,
quo traheret vtrumque secum in hiatum in-
finitum. Spectabat insuper esse nonnullos
inter ipsos serpentes, qui geminos illos diris
deuotos & iam iam exitio imminentes pro-
pellerent & cæderent, vrgerentque vt illis
præter casum, partim iam voluntarium, par-
tim violentum & ab impio hoste paratum
nihil superesset amplius ad ruinam. Car-
pus autem referebat se, neglecto cælesti spe-
taculo, tantum inferis intentum, ægrè tu-
lisse duos illos, votis Orco consecratos non
præcipientes ruere in exitium sempiternum
quos iterum iterumque execrabatur. Cum-
que paululum conquiescisset, rursus aspe-
xisse, vt ante cælum; Iesum verò infelici-
um misertum confurgere, atque è cælesti so-
lio ad miseros descendere, manum benignā
porrigere, cælites circumcursare, iuuare, suc-
curre-

currere, fulcire, trepidantes firmare. Ipsumq; Christum manu iam ad iuuandos præcipites protensa Carpo dicere. Me deinceps Carpe cæde, rursus & sæpius paratum ad necē pro genere humano subeundā. Et hoc mihi optabile est, dummodo à peccādi vsu desistant. Sed tu Carpe vide, an è re tua sit, permutata forte & societate cælitum, in illo horifico noctis æternæ chaos inter lænas & dracones æternum versari & cruciari.

Quid hoc Christi factio illustrius, quo patientiam erga noxios & impios docemur, illis non vindictam & fulmina intorquenda, nec exitium sempiternū vouendum, sed vni- ce amantēq; cōplectendos omneq; genus hominum, pro quo Christus millies oppete- re nunquam non est paratus, fouendum & ad salutem æternam deducendum.

XXXV.

S. CHRYSOSTOMVS.

S Ioannes ille magnæ Ecclesiæ Constan- *En Cod. MS.*
tinopolitanæ admirandus Pōtifex, imò *Bibl. Sere-*
totius mundi illustre sidus, sæpenumero di- *ms. Maxi-*
uinitus illustratus, vidit nullo quidem non
tempore beatorum cælitum præsentia do-
mum DOMINI (templum inquam) cele-
brari,

VVV 3

brari,

brari, sed ipsa maximè hora sacrosancti & incruenti sacrificij. Itaq; plenus admirationis ac stuporis gaudioq; animæ inundatus, germanis suis & religiosis amicis priuatim re totam exposuit. Auspicante enim inquit, sacerdote rem diuinam, subito è cælo magna vis cælestium copiarum siue angelorum descendit, qui omnes splendidissimo cultu induti, nudi pedes, oculis attentis & in idem omnibus intentis, vultu submisso altare obeunt & magna cum reuerentia, veneratione, quiete, & silentio vsque ad finem tremendi sacrificij adstant. Dein certatim relictis aris singuli accedunt ad Episcopos, Presbyteros, & Diaconos omnes, qui populo immaculatum Christi corpus & sanguinem propinant, illosque iuuant, & allaborando confirmant. Hæc D. Chrysostomus, quibuscum egregie conspirant, quæ Ioannes Moschus in suo viridario exponit: *Quodam, inquit Leontius, die, Dominico descendi in Ecclesiam, ut acciperem sacra mysteria, ingressusque vidi angelum stantem ad dextrum altaris cornu, & magno pavore correptus, reuersus sum in cellulam meam. Et venit vox de cælo dicens: Ex quo sanctificatum est altare istud, ego iugiter illi astare iussus sum.* Idem narrat de anachoreta: *Alius abiit ad speluncam ipsius, ingressusque vidit angelum Dei stantem super altare,*

quoc
lum
quo
sum
cit
nun
nisi
cæl
llu
pif
to
reu
cir
per
Est
qu
Ep
erg
fur
Ag
dic
Po
tit
&
ren
cer
re
cu

quid

quod fecerat senior atque sacrauerat: atq; ad angelum anachoreta: Quid hic agis? cui angelus ille: Ex quo sanctificata sunt ista, à Deo ipso mihi credita sunt. Quin & illud eiusd. auctoris huc facit cum docet in villa Mardandos Ciliciæ, nunquam oblatum à presbytero sacrificium, nisi prius vidisset ipsum Spiritum sanctum è cælo descendentem, & altare obumbrantem. Illustrius est, quod apud eundem extat de Episcopo sancto, à Romano Pontifice Agapito in carcerem coniecto, quod à ciuibus suis reus esset postulatus & falsis criminationibus circumuentus. audiamus ipsum Moschum per Ambrosium Camaldulensem loquentem; Est procul à Romana vrbe breue oppidum quod Rumellum dicitur. In eo oppidulo Episcopus erat magnæ virtutis & meriti. Die ergo quadam habitatores oppidi ingressi sunt ad beatissimum Romanum Antistitem Agapitum, accusantes Episcopum suum, ac dicentes, quia in sanctificato vase manducat, Pontifex autem solo auditu percussus, mittit duos ex Clericis vt vinctum Episcopum, & pedibus iter agentem Romam perducerent. Venientem verò continuo misit in carcerem. Cum ergo tres dies egisset in carcere Episcopus, venit Dominicus dies. Et cum Papa quiesceret, illucescente Dominico die

die vidit in somnis quendam astantem sibi,
ac dicentem: Hac die Dominica neq; tu of-
feras salutarem hostiam, neque alius quispi-
am Episcoporum qui sunt in vrbe ista, nisi
solus Episcopus quem habes carcere inclu-
sum. Illum enim hodie offerre volo. Ex-
pergefactus autem Papa, & de visione quam
viderat hæsitans, dicebat in seipso: Talem
contra illum accusationem suscepi, & ipse
habet offerre? Venit igitur ei secundo vox
in visione dicens: Dixi tibi, vt Episcopus, qui
est in carcere, solus offerat. Ambigenti ad-
huc tertio apparuit illi eadem repetens. Ex-
pergefactus autem Pontifex, misit ad carce-
rem, & accersito ad se Episcopo, percuncta-
batur eum dicens: Quod est opus tuum? Epi-
scopus autem nihil aliud respondit, nisi, Pec-
cator sum. Cum verò Episcopo persuadere
non posset, vt aliud diceret, tunc ait ad eum
Papa: hodie tu offerre debes. Cum ergo
sancto altari assisteret, & Papa prope illum
astaret, diaconis altare circundantibus, cœpit
sancta Missarum solemnitas Episcopus. Et
cū compleisset orationem oblationis, ante-
quam concluderet ipsam, cœpit secundo, ac
deinceps tertio, & quarto dicere ipsam san-
ctæ orationis oblationem. Cunctis verò eam
moram molestè ferentibus, dicit ei Pontifex.
Quid

Quid hoc est quod iam quartò hanc orationem dixisti, nec eam cōcludis? Tunc respondit Episcop⁹: Ignosce mihi pater sancte: quia non vidi iuxta consuetudinem sancti Spiritus descensum, idcirco non terminaui orationem. Sed sancte mi Domine diaconum illum prope me assistentem, qui flabellum tenet, ab altari remoue, ego enim illi dicere nō audeo. Tunc iussu diui Agapiti recessit diaconus, & continuo vidit Episcopus & Papa S. Spiritus aduentum. Sed & velum quod altari superimpositum erat, vltro sublatū est, textitque Papam & Episcopum & Diaconos omnes, qui sancto altari adstabant, quasi per tres horas. Tunc venerandus Agapitus agnita sanctitate Episcopi ex perspecto miraculo, quāque fallam calumniam perpessus esset cognoscens, quod illum ita vexauerat, tristis effectus, statuit non iam amplius per surreptionem quidpiam agere, sed cum maturo consideratoque iudicio, & magna longanimitate procedere.

Nec tamen idcirco sacrificium vel contemnendum, vel vilius existimandum, si nō à sancto mysta; sed impuro aliquo sacrificulo aut scelerato sacerdote administretur, neq; vis & diuina virtus hostiæ cælestis, à faciente suam mutuatur aut trahit vel sanctimoni-

*Ex MS.
Bib. Sereñss.
Maximil.*

am vel affectum, sed ab ipso numine, quod hominē induit, & per hominem in sacrificio litatum, genus humanum Deo conciliat. Illustre huius est argumentum & testimonium in chartis Græcis è S. Isidoro petum, quod huc latinè transcribo. Vir admodum clarus & illustris, atque prudentiæ sapientiæque laude celebratus, moribusque & vita emendatus (nam gradus honoris, quo propter dignitatem colitur, velut umbram & somnium prætereo (cum ad sacrosanctas aras sacra & diuina mysteria sumpturus accederet, & animaduerneret rem diuinam fieri à viro ab annis quidem maturo, & sacris rite initiato, sed omni flagitiorum & impuritatum genere cooperto, retulit pedem, dedignatus à tam impuris manibus tam pura & sancta sacra accipere. Ego verò quantopere ea re cognita fuerim perculsus nō expono; illū verò (à sacra synaxi propter administri improbā vitam se abstinente) quanta potui vi aggressus reprehendi: Nihil inquam, vir sapientissime, detrimenti capitis, qui sacram Eucharistiam ab indigno propinatam accipit; neque intermerata sacra à sacerdote, quāuis omnes mortales improbitate & nequitia superet, temerantur. Quod si tibi incredibile videatur, succurrat animo tuo impurus ille, & prolis suæ implu-

implumis oblitus ac osor coruus, per quē ta-
men ille cælestis aurigator & superum colle-
gaciuisq; Elias altus atq; pastus est. Aliaque
rursū attuli, quæ nunc prætermitto. San-
ctorum mysteriorū participatio, communi-
catio appellata est, quod nos cum Christo
per gratiam in charitate conciliet, & regni il-
lius cælestis consortes efficiat. Quicumq; Sa-
cerdotem vita moribusq; Sacerdotio dignū
veneratur, hominem colit & laudat: qui ve-
ro indignum suo officio, reueretur, Sacerdo-
tium ipsum honore debito afficit. Tu porro
cogita vtrum sit præstantius; nonne hoc al-
terum? Hæc bonæ vir, perpende, & sine dele-
ctu vllō ministri, contremisce potius cum ad
diuina Sacramenta accedis.

Porro Sacerdotes quamuis impios & fa-
crilegos cultu & honore afficiendos docet
ex Theolepto Franciscus Turrianus: Vides,
inquit Theoleptus, quemadmodum qui e-
rat mundus, factus est immundus (de Ozia
rege tractabat) quia reprehensionem Sacer-
dotis contempsit? & quia quod non erat sui
officij ausus est? intellexisti quemadmodum
ex contumelia in sacerdotium per superbi-
am & cōtemptū lepra effloruit? Vide rursus,
quemadmodum submissio & humilitas stu-
diose Ecclesiam frequentandi, & Sacerdo-
tium

tium colendi, lepram depellit. Est in narrationibus SS. patrum, vidisse laicum quendam suis oculis sacerdotem Ecclesie, quam frequentabant, in crimine adulterij deprehensum; adiisse eum tamen fidenter, & absque vlla dubitatione, cum postero die sacrificaret, ex manibus eius sanctam Eucharistiam accepisse. Postquam verò accepisset, petisse ab eo, ut frontem, quam habebat leprosam, cruce signaret: quod cum fecisset, lepram quidem tanquam squamam excidisse, frontem verò sanam & nitidam apparuisse. Res profecto stupenda, & diuini iudicii plena. Non fecit crimen gratiam vacuum, ne præberetur locus obreptioni sacerdotum, & ne eos quiuis iudicaret, imò habuit gratiam efficaciorē, propter dignitatem sacerdotij: ut doceremur, cum ad sacerdotes imus, non ad homines, sed ad Deum nos ire, qui per eos nobis tribuit dona, nosq; sanctificat: & quod is qui cū fide accedit, efficiatur voti compos: quodq; neque vitium sacerdotis alterius fidei noceat: neque rursus sola vita sacerdotis alterius fidei noceat: neque rursus sola vita sacerdotis non credentē iuuat. Sacerdos enim quatenus homo est, & infirmitate præditus, non potest iuuare, ut neque tu rursus eum, ut qui sis pari infirmitate,

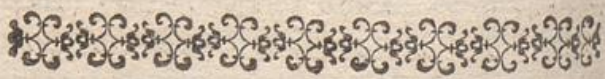
tate
test.
tus.
n

tate, homo enim homini prodesse non potest. At sacerdos sacerdotij dignitate præditus, gratiam sibi conciliat : siquidem donum Dei est sacerdotium, per gratiam verò afficitur Deo propinquior.

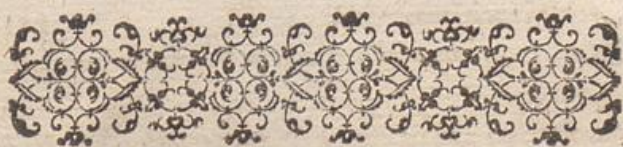

LECTOR VALE.

*Hæc mihi sunt multis VIRIDARIA solibus aucta:
Nunc promuntur opes, quas populentur apes.
Cardamon in medio iussit tibi crescere campo,
Torqueat ut nares, exacuatq; animum.
PHÆACVM teneros si læseris unguibus hortos,
Languentes viuent ver breue, moxq; cadent:
Nostra manus nullas fugiunt hæc prata, nec unguem
Quo magis imò secas, hoc magis inde virent.
Ergo licet quantum libet, usq; legasq; terasq;
Sic dabis his vitam lector, & accipies.*

INDEX

INDEX RERV.M.

A.

- A**bbatis cuiusdam in alios charitas. fol. 91
Accusare alios, & se excusare cuius prom-
ptum. I
Accusator Pafnutij à demonè corripitur 59. & seq.
Accusatio alterius rarò caret mendacio. 65
Accusatio sui magnoperè laudata. 66
Accusatio suiipsius quàm grata Deo, inimica hosti
Dei. 66. 67
Accusandi sui nobilis formula. 69. & seqq.
Accusatio suiipsius prolixa. 70. & seq.
Accusare seipsum facilius, quàm patienter ferre ac-
cusantem. 86. 87
Accusatus vel modestè se reum fateatur, vel taceat,
cum illius non magnoperè interest. ibid.
Accusatum patienter & tacitè sustinere accusantem
magna virtus. ibid.
Accepimas clausus annos 60. 215
Addas clausus. 221
Adami excusatio auxit peccatum. 64
Adamus culpam suam in Deum reiicit. ibid.
Ado-

INDEX

<i>Adolescentis improbitas.</i>	111
<i>Adolescens impurus per castam Virginem conuertitur.</i>	112
<i>S. Agathonis mira erga egrum charitas.</i>	275
<i>Alypius stylita, mira de eodem.</i>	188
<i>Altitudo columnarum & modus.</i>	147. 148
<i>Alcinoi campi.</i>	praf.
<i>Alamandarus rex.</i>	296
<i>Alexandra virgo clausa.</i>	216
<i>Amici & hospites olim iidem.</i>	Prasat.
<i>S. Ambrosius,</i>	ibid.
<i>Amuletum contra peruersum iudicium.</i>	51
<i>Amicorum & aliorum vitia excusare.</i>	54
<i>Anachoreta innocentissimus.</i>	256
<i>Anachoreta delusus à demone patrem occidit.</i>	288
<i>Anachoreta sollicitus de parentibus à Christo reprehenditur.</i>	270
<i>Anachoreta Christo commendat pauperes parentes ipse negligit.</i>	271
<i>Antica mantica.</i>	33
<i>Andreas Bninius Episc. Posnaniensis.</i>	Prasf.
<i>Andreas Opalinius Episc. Posnaniensis.</i>	Prasf.
<i>Eiusdem illustris familia, parentes, maiores, comitas, pietas, prudentia, legationes, liberalitas.</i>	ibid.
<i>In aula Pontificis octo annos versatus. Sicopelcos Pontifex.</i>	ibid.
<i>Animus quomodo ad equitatem inter maledicta componendus.</i>	90
	Anti-

R E R V M.

III	Antonius Simeonis Styl. Discipulus.	149
II2	Anonymus Stylita.	188
275	S. Anastasii Martyr.	269
188	Anachoreta responsio ad Demonis questionem.	66
7. 148	Apophthegmata sacra.	259
praf.	Apophoreta.	Pras.
296	Aqua nitrosa.	246
216	S. Aquilinus cecus.	83
Pras.	Archelai S. Pachomij Discipuli nimium erga Pa-	
ibid.	rentes & cognatos affectus.	251
51	Aristobulus Iudaeus.	302
54	Artes Diaboli.	§ 3. & seq.
256	Artes demonis aduersus Nathanaelem.	222
288	Arbitrari alterius conscientiam.	43.
o repre-	Asceta latronem damnans damnatur.	36
270	Asceta Religiosi mos omnia optimam in partem in-	
arentes	terpretandi.	247
271	Archelai amor nimius erga suos.	251
33	Idem quomodo per Theodorum emendatus.	ibid.
Pras.	Audomarus cecus.	107
Pras.	Audomarus Teruani Pontifex.	ibid.
omnis	Audomarus manu cecus, quatuor oculatus esse.	ibid.
ibid.	Auarus quomodo liberalis redditus in pauperes.	279
cos Pon-	B.	
ibid.	Baronius laudatus.	106. 107
aledicta	Basilius puer Constantinopolitanus nequam, ut emen-	
90	dat.	285
Anti-	S. Bedae Concio.	106
	XXX	S. Beda

INDEX

<i>S. Beda cecus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Bibliocleptæ.</i>	87.88
<i>Bonzy sacrificuli Iaponum.</i>	126
<i>Bonzyorum errores.</i>	128.129. & seq.
C.	
<i>S. Carion Asceta.</i>	244
<i>Carpus Episcopus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Cassianus.</i>	59
<i>C. Manius.</i>	148
<i>Calumniator Pasnuty.</i>	60
<i>à Dæmone in sessus.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Caci tres.</i>	117
<i>Cecus senex cœnobita.</i>	118
<i>Caci Peruani.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Cæsaris execrata columna.</i>	146
<i>Cæsarius.</i>	228
<i>Cecus ex falsis suspicionibus.</i>	42
<i>Censores impij numinis.</i>	34
<i>Censores aliorum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Censoris impij exemplum.</i>	35
<i>Censor impius dolet Deum esse pium.</i>	36
<i>Censor improbus sensim contemnit omnes, etiam ip- sum Deum.</i>	35
<i>Censor census & punitus.</i>	47
<i>Chorybita clausus.</i>	218
<i>Christus Magdalena defensor & Patronus.</i>	50
<i>Christus omnium pauperrimus.</i>	50.51
<i>Christus religiosorum piorum pauperes parentes curat.</i>	<i>ibid.</i>
270.271.	<i>ibid.</i>

R E R V M.

<i>Clausi qui.</i>	209.210.211
<i>Clausula.</i>	ibid.
<i>Claustra.</i>	ibid.
<i>Clausi hodie ferè nulli.</i>	ibid.
<i>Clausorum origo.</i>	ibid.
<i>Clausi in ipsis Ecclesie cunabulis.</i>	ibid.
<i>Clausorum varia nomina.</i>	214
<i>Clausi Histriones.</i>	234
<i>Clausi multi olim.</i>	214
<i>Clausi ab Episcopo initiati.</i>	ibid.
<i>Columna styliarum quales.</i>	147. & seq.
<i>Columnae styliarum quam alta.</i>	ibid.
<i>Columnarum auctor.</i>	ibid.
<i>Coniectura de alterius mente & vita.</i>	44
<i>Constantinus Imperator.</i>	38
<i>Contentus mundi indicium.</i>	94
<i>Conuicatoribus gratia agenda.</i>	90
<i>Conuitatores utiles nobis.</i>	91.92
<i>Culpa quomodo excusanda.</i>	57.58
<i>S. Cyriaci tumulus.</i>	113
<i>Cyri Horti.</i>	Pref.

D.

Demon rogat ascetam, qui beati aut damnati sint.

67.68.

<i>Demonis improba techna.</i>	54.55
<i>Damianus cecus Martyr.</i>	119.120
<i>Damiani caci vita & mors.</i>	122. & seq.
<i>Damiani caci disceptatio cum Bonzys.</i>	ibid.
XXX 2	Damia

INDEX

<i>Damianus demonem pellit.</i>	ibid.
<i>Daniel stylita secundus, eiusdem vita.</i>	178. 179
<i>Dauid e Mesopotamia clausus.</i>	220
<i>Decoctores.</i>	§ 1 & seq.
<i>Deus Pater non indicat quemquam.</i>	62. 36
<i>Deus ultor & propugnator innocentie.</i>	63
<i>Diaconus cuidam anachoreta infestus, quomodo eidem reconciliatus.</i>	261
<i>Dionysia ad patientiam instituitur.</i>	93
<i>Dionysii Areopagite narratio de Episcopo Carpo.</i>	208
<i>S. Dorotheus laudatus.</i>	43
<i>Dorothei suspicio de femina.</i>	ibid.
<i>S. Dorothei querimonia de amissa Virtutis via.</i>	94
<i>Duodecim tabularum lex.</i>	41
<i>S. Dorothei singularis & inaudita patientia.</i>	256
<i>Seipsum pro altero accusat.</i>	ibid.
E.	
<i>Ecclesia sancta est, qualiscumq, sit pastor.</i>	117
<i>Edeffenus Stylita.</i>	197 & seq.
<i>Engelbertus cecus.</i>	99. 100. 101. 102
<i>Epigramma de S. Lucia.</i>	109
<i>S. Epiphanius quomodo indicem emendavit.</i>	265
<i>S. Epiphanius quomodo avarum Episcopum excorripuit.</i>	281 & seq.
<i>Episcopus superbus emendatur per modestum.</i>	67. 68
<i>Ephremius Pontifex Antiochenus.</i>	195
<i>S. Erhardus Ratisbonensis Episcopus.</i>	108
<i>Excusatio sui ipsius nunquam ferè sine mendacio.</i>	65
	EXCUSA

R E R V M.

ibid.	<i>Excusationes caluæ.</i>	66
179	<i>Excusatio vitiorum vel extenuatio.</i>	57
220	<i>Exempla Patrum multum profunt.</i>	259
seq.	<i>Exemplum patientiæ.</i>	97.98.99
2.36	<i>Eua excusatio.</i>	64.65
63	<i>Eua culpam suam in Deum refert.</i>	ibid.

F.

261	<i>Fabula de S. Beda explosa.</i>	106
93	<i>Facta ipsa quamuis mala videantur, nō semper dam-</i>	
208	<i>nanda.</i>	53
43	<i>Familiares duo uni cuidam stylicæ.</i>	208
ibid.	<i>Familiares duo diuersæ apud Deum gratiæ, alterque</i>	
94	<i>damnatu.</i>	ibid.
41	<i>Formula sui accusandi.</i>	69
256	<i>S. Francisco simplex oculus erat in alijs censendis.</i>	53
ibid.	<i>Fratrem reprehendit.</i>	ibid.
117	<i>Frater anachoretæ capit stipem ab anachoretæ & in</i>	
seq.	<i>dies fit pauperior, donec ipse daret anachoretæ.</i>	272
102	<i>Fulminati plerumq; impij.</i>	189
109	<i>Fur innocentem Pasnuthum furti accusat.</i>	59
265	<i>Fures ex charitate anachoretæ emendantur.</i>	259

G.

	<i>Græci Hospitales.</i>	Præf.
7.63	<i>S. Gregory sententia de excusatione Adami.</i>	65
195	<i>S. Gregory Dialogi laudati.</i>	114
108	<i>Guilielmus Dux Boiorum.</i>	Præf.
65	<i>Greg. Turonensis de Sim. Stylica.</i>	171

XXX 3

H. Hære-

INDEX

H.

<i>Hæretici Peruani Theologi inaudita superbia & pertinacia.</i>	290. & seq.
<i>Heli Sacerdotis error in iudicando.</i>	39
<i>Henricus Pontifex Augustanus.</i>	Pref.
<i>Henrici speculum Exemplorum.</i>	234
<i>B. Herluca Virgo ceca curatur.</i>	113
<i>Hesperidum horti.</i>	Pref.
<i>Hieracita & Hieracitarum hæresis.</i>	289. 290
<i>S. Hieronymi testimonium de clausis.</i>	113
<i>S. Hieronymus Silvanum defendit.</i>	54
<i>Hildericus pater S. Othilia.</i>	108
<i>Hircanus Iudeus.</i>	302
<i>Historia de duobus Episcopis.</i>	67. 68
<i>Histriones duo.</i>	234 & seq.
<i>Homeri versus.</i>	Pref.
<i>Hospites colendi.</i>	Pref.
<i>Hospites olim quomodo accepti.</i>	Pref.
<i>Horatius.</i>	28

I.

<i>Ianua columnarum.</i>	147
<i>Ieiunus non damnet comedentem.</i>	48. 49
<i>S. Ignatij Episcopi sententia de Mansuetudine.</i>	94
<i>Improbitas cuiusdam in Abbatem.</i>	91
<i>Impurus spiritus inuidet puræ innocentie.</i>	256
<i>Inclusi qui.</i>	209. 210. 211
<i>Inclusoria.</i>	ibid.
<i>de Inclusis duobus iucunda historia.</i>	234
	Intra

R E R V M.

Innocens pro nocente satisfacit.	62
Innocenti demon insidiatur.	257
In templo quid facit aurum, Iudæ similis vox.	50
In sui accusatione tranquillitas animi consistit.	261
S. Ioannes Baptista.	212
S. Ioan. Eleemon.	276. & seq.
S. Ioannes Eleemon quid de diuitibus & auaris spo-	
liandis senserit.	ibid.
S. Ioannis Eleemonis certamen cum diuite.	ibid.
S. Ioannis Eleemonis paupertas.	ibid.
Ioan. Conradus à Gemmingen Pontifex Eyst.	Præf.
Ioannes Moschus auctor Limonary.	110
Ioannes Molbas.	48
S. Isidori Claustrum.	210
Iosephus à Costa Societ. Iesu.	290. & seq.
in S. Isidori Monasterio nemo ager.	210
Isaia anachoreta querimonia de aliena vite censori-	
bus impijs.	35. 36
Isaia Abbatis querimonia.	69
Iudæ secta pia facta aliorum damnans.	47
Iudas Iscariotis.	49
Iudæi Christi facta improbè censent.	38
Iudicans alterum quomodo ead. agat.	40
Iulianus stylita.	191
Iulianus Abbas cecus.	117
Iudicium de moribus nostris & alienis triplex.	
34.	
Iuuenis vsum Veneris omninò ignorat.	256

XXX 4

K. Klaußner.

INDEX

K.

Klausner.

210

L.

Laure Monachorum & S. Sabæ.

296.297

Leo custos anachoreta.

ibid.

Librorum potius iactura facienda, quam patientia. 87

Lucas stylita.

206

B. Lucia S. Dominici Alumna.

108

seipsam exoculat.

109

oculos amatori mittit.

ibid.

de eadem Epigramma.

109.110

M.

Macarius.

35

S. Macarij charitas aduersus agrum.

274

Macarius Pontifex Hierosolymitanus.

117

Macarius in celum defertur.

302

C. Manius.

148

Machates errat in censendis alijs.

41

Machates peccat eadē, quā in alijs damnauerat. ibid.

Manicheus ab anachoreta reductus ad veram fidem.

284

Marcianus Cyrensis.

226

Marciani Virtus.

227.228

Marcianus sororis aspectum fugit.

ibid.

Marcianus miracula patrat.

ibidem.

Magdalena à Iuda censetur.

49

Maledici sepe medici animorum ignorantes. 89.90

Mantica antica, postica.

33

Margo.

R E R V M.

<i>Margonium mensura genus.</i>	267
<i>Mendosa amussus.</i>	44
<i>Monachus suspiciosus quomodo errarit.</i>	45
<i>Monachus deficit in tormentis à Christo, quod sodalis noluerit ignoscere.</i>	287. 188
<i>Morindonus tyrannus.</i>	142
<i>Morindonus occidit Damianum.</i>	ibid.
<i>Modius columna.</i>	147
<i>Modesta anachoreta responsio expulsi Damonem.</i>	
66. 67	
<i>Multi Iudæ hodie.</i>	51

N.

<i>Nathanael inclusus.</i>	222
<i>Nathanaelem Demon conatur ex cella prolicere.</i>	ibid.
<i>Nemo ferè à lare suo incipit.</i>	33
<i>Nemo in se descendit.</i>	33
<i>Nistero Abbas.</i>	298
<i>Nistrosa aqua.</i>	246
<i>Nolite iudicare & non iudicabimini.</i>	36
<i>Notary cuiusdam impatientia corrigitur.</i>	87
<i>Nota heretici qua.</i>	290

O.

<i>Obtrectatores in pœnam à malo Genio occupati.</i>	250
<i>Opalinorum illustris familia.</i>	Præf.
<i>S. Othilia cæca.</i>	109
<i>Oculos B. Lucia amatori mittit.</i>	108
<i>Onias Iudæorum sacerdos.</i>	302

XXX 8

P. Faga-

R E R V M.

P.

<i>Pagonorum improbum iudicium de Christianorum miraculis.</i>	38
<i>S. Pauli sententia de alieno iudicio explicata.</i>	40. 41
<i>S. Pauli sententia de clausis.</i>	212
<i>S. Paulus Eremita primus clausorum indigetatus.</i>	212
<i>Pasnutij adolescentis eximia patientia & virtus.</i>	30
<i>Pasnutius furti postulat.</i>	59
<i>Paulus Bernriedensis.</i>	113
<i>Patricum seu Patericum Græcorum nobile opus.</i>	243
<i>Patricum ineditum MS.</i>	ibid.
<i>Patientia senioris in maledictis.</i>	90
<i>Petrus Opalinus.</i>	Præf.
<i>Pharisæorum censura.</i>	37
<i>Φίλοι γὰρ ἐσὶν olim idem.</i>	Præf.
<i>Plinius quid de nitro scribat.</i>	246
<i>S. Pæmenis epistola ad anachoretam.</i>	258
<i>S. Pæmen negat sui copiam aduentoribus.</i>	273
<i>S. Pæmen nullo consilio potest extrahi e sua solitudine.</i>	ibid.
<i>Idem sororem non dignatur responso, ibid. idem. quomodo iudicem expedierit.</i>	ibid.
<i>Postica mantica.</i>	33
<i>Proci importunitas.</i>	110. 111
<i>Pseudosilvanus Diabolus.</i>	53. 54
<i>Publicanus Evangelicus.</i>	67
<i>Qui iudicat alterum seipsum condemnat.</i>	40
	Quomo.

R E R V M.

Quomodo se quis semper reum profiteri possit. 264

R.

Reclusi. 210

Relicta uxor & liberi religionis causa. 246

Religiosi veteres eminus cum feminis locuti. 247

Religiosis seueri magistri morum quarendi. 266

Robertus vvacopijs cacus. 103

S.

S. Sabas nec Eunuchum, nec imberbem ad cœnobium suum admittebat. 246

Sanguis Martyrum semen Christianorum. 143

Scala columnarum. 147. 148

Scetana solitudo Aegypti. 244

Sebastianus Bninius. Pref. 90

Seipsum contemnere quid commodi pariat. 87. 88

Senioris exemplum patientiæ. 88

Senior patienter fert sibi pallium auferri. 58

Seneca docet vitia aliena excusanda. 40

Seneca laudatus. Pref. 256

Semiramidis horti pensiles. 195

Serida cœnobium. 145

Seuerianus stylita. 149

Simeon publicus mundi Ecclesiastes. 151. 152. & seq.

Simeonis stylitæ vitam qui scripserint. 186

Simeonis stylitæ vita, natale solum, ætas, pueritia,

asperitas vitæ, columna, victus, preces, conciones,

miracula, mors. Simeon

Simeon stylitæ in prior. 186

Simeon

INDEX

<i>Simeon stylita fulminatus.</i>	189
<i>Simeon Phariseus censeo Magdalenam.</i>	37-38
<i>S. Siluanus S. Hieronymi Discipulus.</i>	53
<i>de S. Siluano memoranda historia.</i>	53-54
<i>Silvani mors.</i>	55
<i>S. Spes Cœnobiarcha cæcus.</i>	114
<i>Stylitarum ordo.</i>	145
<i>Stylita unde dictus.</i>	145-146
<i>ΣΤΥΛΩ, ΣΥΛΙ' ΤΗΣ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙΤΕΥΩ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΗ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙΤΕΥΕΚΗ' ΕΠΙΣΟΛΗ.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΗ cippus sepulcrorum.</i>	ibid.
<i>ΣΤΗΛΙ' ΤΗΣ ΠΑΡΑ ΤΟ' ΙΣΗΜΙ.</i>	ibid.
<i>Stelis reorum facta inscripta.</i>	ibid.
<i>Stylitarum auctor Simeon.</i>	147
<i>Stylitæ duo anonymi</i>	193
<i>Stylita alius.</i>	207
<i>Stylita Edessenus.</i>	197
<i>Stylita Severianus.</i>	195
<i>Stylitam Hereticum conuertit Ephraemius.</i>	195
<i>Stola sacra in ignem coniecta non leditur.</i>	196
<i>Stephanus cum Christo crucifixus.</i>	48-49
<i>Stephanus Presbyter sanctissimus.</i>	47
<i>Sua cuiq; vitia censenda & emendanda.</i>	51-52
<i>Suidas.</i>	145
<i>Suspiciones perniciosissima, plerumq; falsa.</i>	44
	T. SS. Trias

R E R V M.

T.

189	33. Triadis contemptor.	35
7.38	Tegenda vitia.	58
53	S. Theodorus S. Pachomij discipulus.	250
3.54	S. Theodori adolescentia, religionis professio, matrem recusat aspicere, eandem servat.	252. 253. & seq.
55	S. Theodori mira visio.	267
114	Theodoretus Cyri Pontifex.	149
145	Theodosii imperatoris falsa suspicio de Paullino & Eudocia.	43
146	Theodosii iun. Imp. Epistola ad Sim. Stylitam.	164
ibid.	Theodulus Stylita.	182
ibid.	Tirones ne errent seniores consulant.	256. 257
ibid.	Tiro se anachoretam iactitans à senioribus castigatur.	269
ibid.	Trecenti denarii ydem XXX. argenteis.	50
147	Trapezita auarus quomodo emendatus.	279

V.

207	S. Vedastus curat cecum Audomarum.	107
197	Virginis seipsam exoculantis illustre exemplum.	
195	III. III2	
195	Virgo Germana nobilis clausa.	228. 229
196	Virgo clausa grauitè afflicta.	ibid.
3.49	Eadem liberata periculo tentationum.	ibid.

X.

145	Xenia quæ.	Præf.
44	Xenia picta.	Præf.
ria		Z. Zacha-

INDEX RERV. M.

Z.

Zacharias S. Carionis filius.	244. 245
Zacharias elegantiam formæ abolet.	ibid.
Zosimas.	34. 35
Zosima salutare narrationes.	87. 88

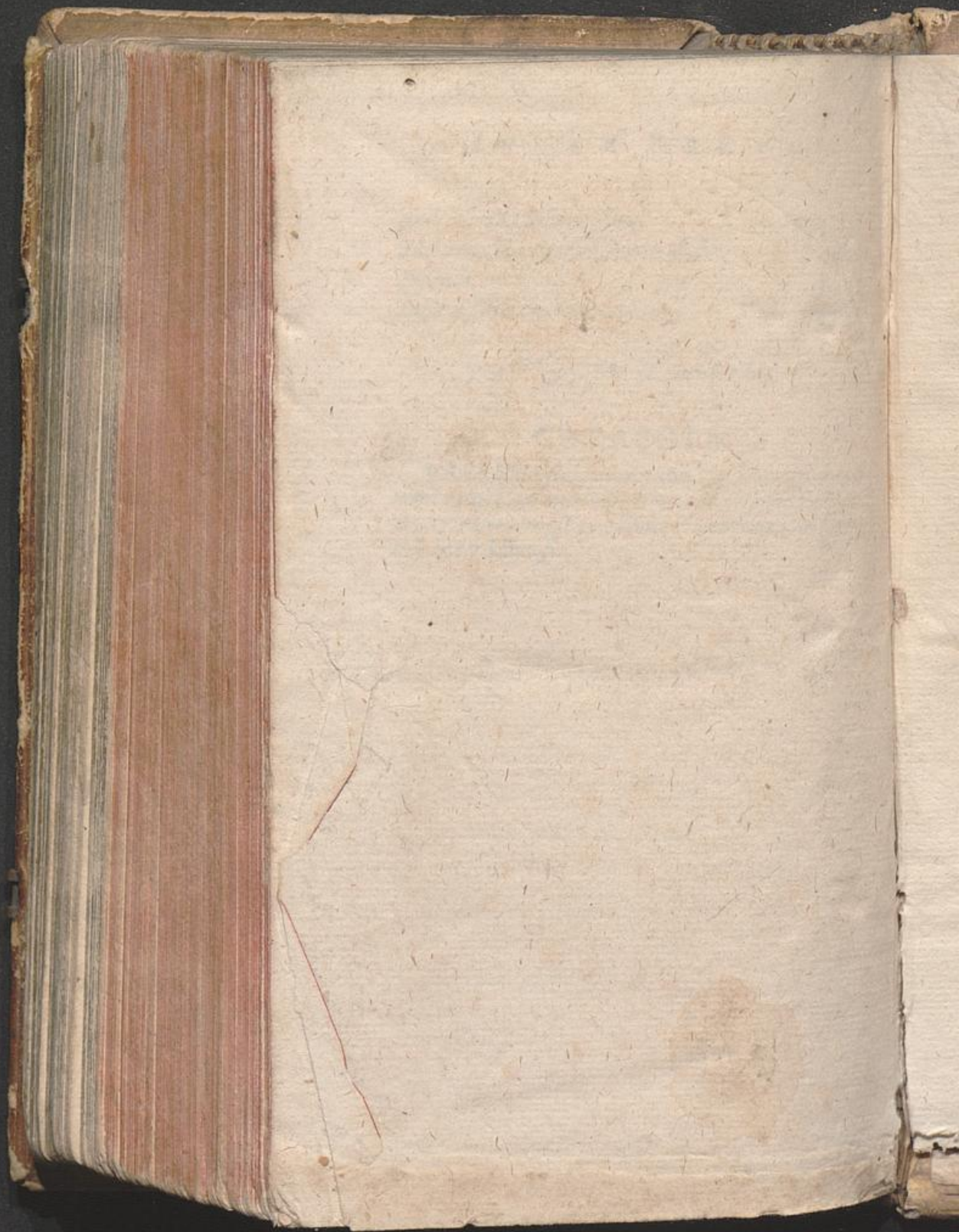
Sortis J. W. Paderb.

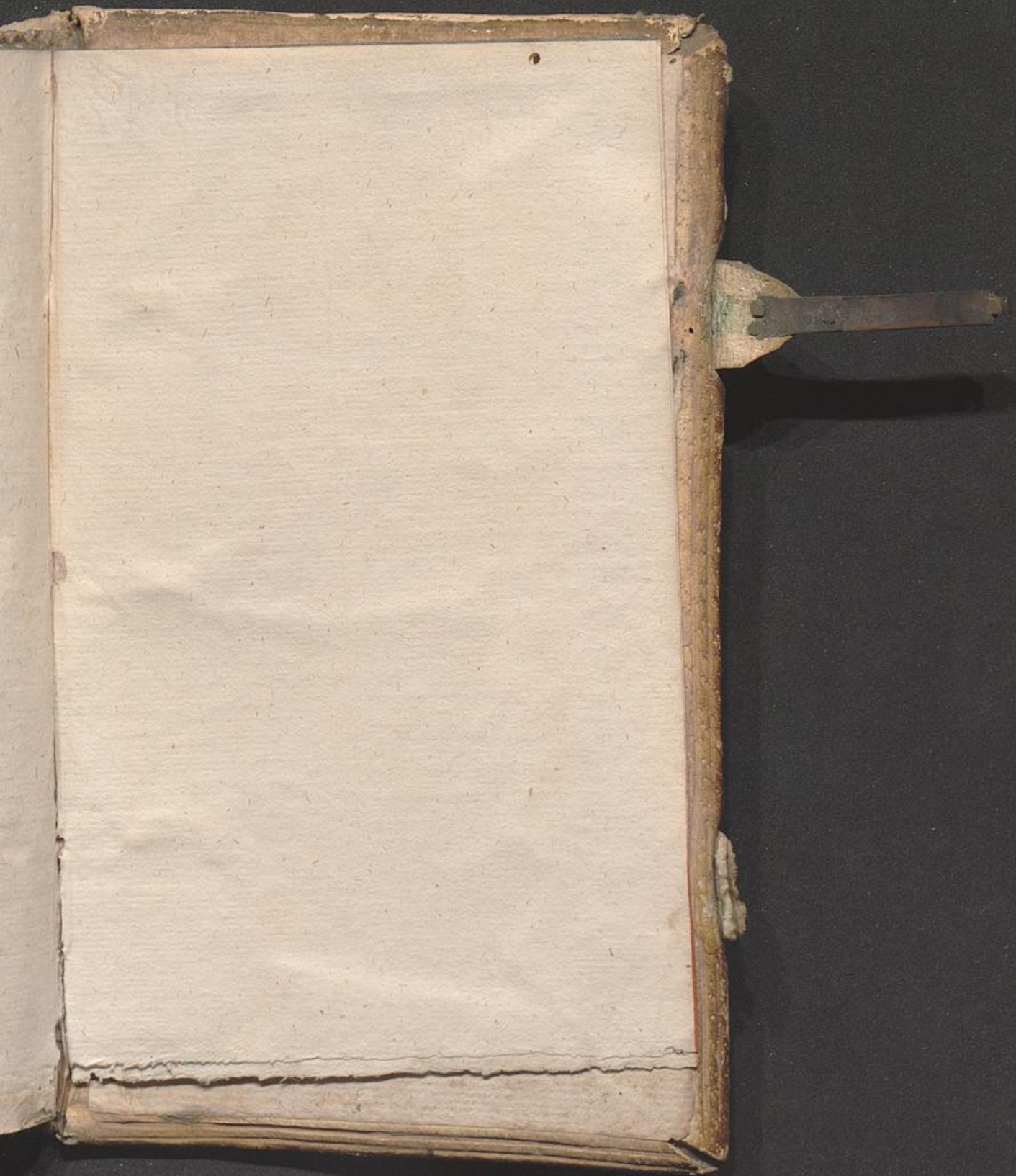
CORRECTA.

P. 6. v. 8. à fine flagitium. p. 100. v. 2. à fine pro muni-
mento. 101. 2. in omnem partem. 163. II. superstitiones.
183. 17. rationemq. 192. 8. à fine recedere. 224. II. suffi-
das. 225. 7. à fine. si.

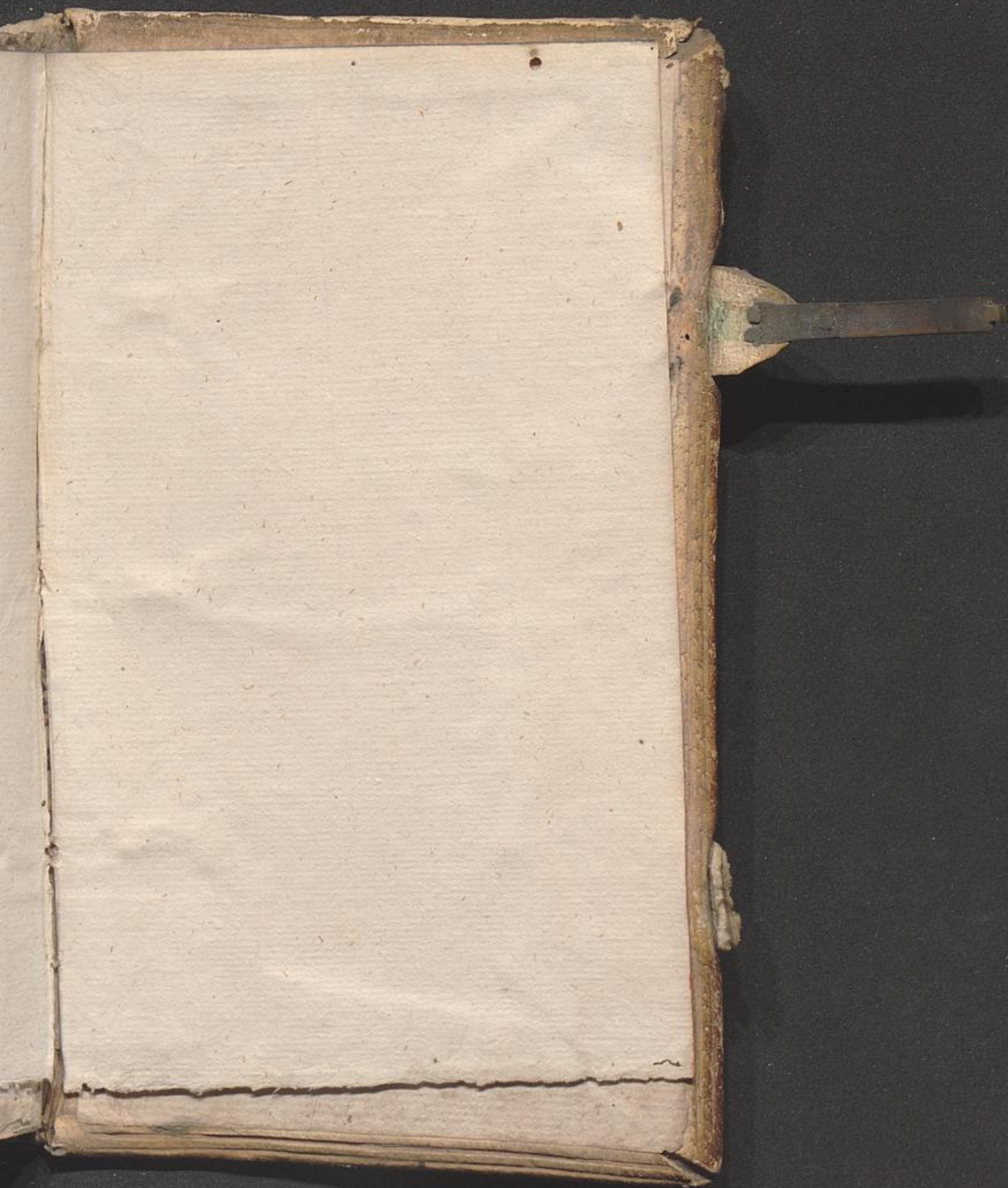
245
ibid.
4.35
7.88

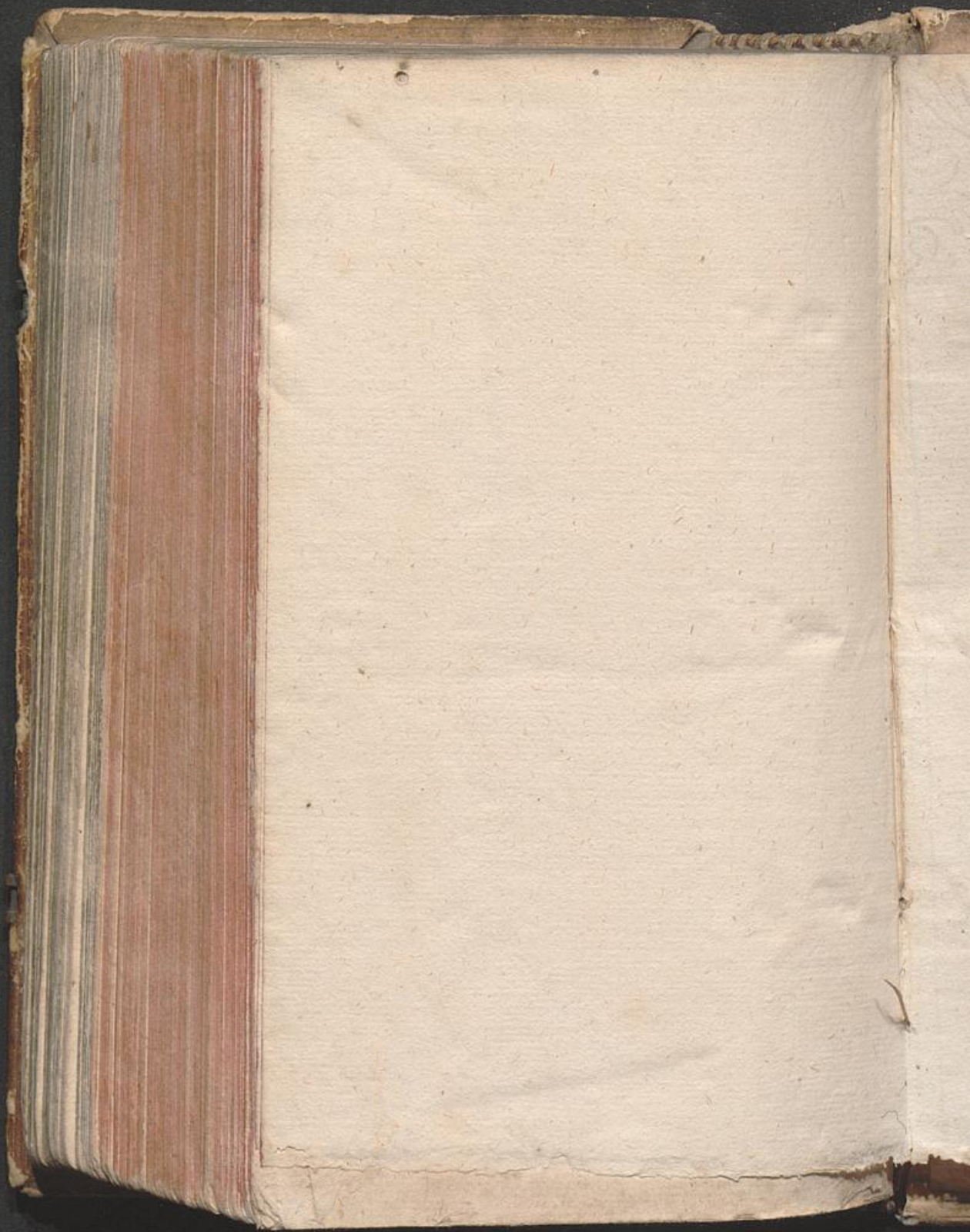
uni.
nes.
1788

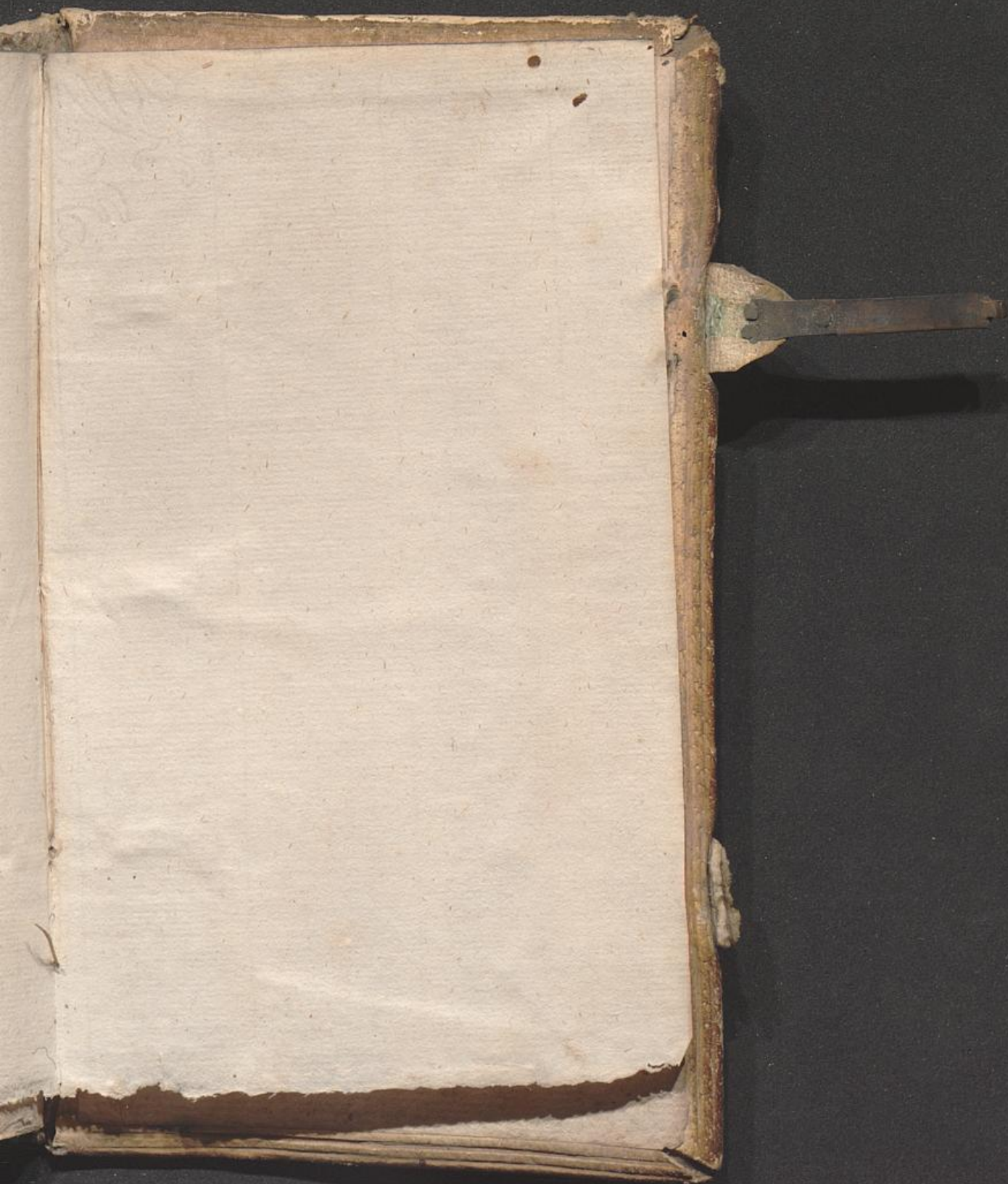

Y. 1. 1. 1.
Th. 1. 1. 1.
S. 1. 1. 1.
R. 1. 1. 1.

801

Th
2445